

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ СТАТИСТИКА АГЕНТТІГІ

«Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексіне (ерекше бөлігі)» сәйкес бұл материал көбейтуге (көшіруге) жатпайды, статистикалық ақпараттарды өз жарияланымдарында (басылымдарында) пайдаланған жағдайда Қазақстан Республикасы Статистика агенттігіне сілтеме жасау міндетті.

В соответствии с «Гражданским кодексом Республики Казахстан (особенная часть)» данный материал не подлежит размножению (копированию), при использовании статистической информации в своих публикациях (изданиях) обязательна ссылка на Агентство Республики Казахстан по статистике.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫ

СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

2008 жылғы қаңтар-қыркүйек
январь-сентябрь 2008 года

Астана 2008

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫ**

**Ай сайынғы ақпараттық-талдамалы
журнал**

1991 жылдан бастап шығады

Құрылтайшы: Қазақстан Республикасы
Статистика агенттігі

Бас редактор – А. Мешімбаева

**СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

**Ежемесячный информационно-аналитический
журнал**

Издается с 1991 года

Учредитель: Агентство Республики Казахстан по
статистике

Главный редактор – А. Мешимбаева

«Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуында» 2008 жылғы қаңтар-қыркүйектегі ел экономикасының дамуы туралы жедел статистикалық деректер бар.

«Қазақстан Республикасы және оның өңірлерінің әлеуметтік-экономикалық дамуының статистикалық көрсеткіштері» қосымшасында тиісті бөлімдер бойынша кестелік материал келтірілген.

Қазақстан Республикасы Статистика агенттігінің «Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуы (жедел деректер)» ай сайынғы журналын электрондық түрде де ұсыну мүмкіндігі бар.

Мекен-жайы: Қазақстан Республикасы, 010000
Астана қаласы, Сол жағалау, Министрліктер Үйі,
35 көше, 2 үй
Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі
Телефон: 8 (7172) 74-92-95
Факс: 8 (7172) 74-95-46
Электрондық мекен-жай: stat@mail.online.kz
Веб-сайт: http://www.stat.kz

Шартты белгілер:

-- құбылыс жоқ
0,0 – болмашы шама
... – деректер жоқ

Таралымы: 450 дана
Көлемі = 12,59 ЕБТ

Журнал Қазақстан Республикасының Мәдениет, ақпарат және қоғамдық келісім министрлігінде 2002 жылғы 14 тамызда тіркелген №3156-Ж

«Социально-экономическое развитие Республики Казахстан» содержит оперативные статистические данные о развитии экономики страны в январе-сентябре 2008г.

В приложении «Статистические показатели социально-экономического развития Республики Казахстан и ее регионов» приведен табличный материал по соответствующим разделам.

Агентство Республики Казахстан по статистике имеет возможность предоставлять ежемесячный журнал «Социально-экономическое развитие Республики Казахстан (оперативные данные)» также в электронном виде.

Адрес: Республика Казахстан, 010000
г. Астана, Левый берег, Дом Министерств,
35 улица, д. 2
Агентство Республики Казахстан по статистике
Телефон: 8 (7172) 74-92-95
Факс: 8 (7172) 74-95-46
Электронный адрес: stat@mail.online.kz
Веб-сайт: http://www.stat.kz

Условные обозначения:

-- явление отсутствует
0,0 – незначительная величина
... – данные отсутствуют

Тираж: 450 экз.
Объем = 12,59 УПЛ

Журнал зарегистрирован в Министерстве культуры, информации и общественного согласия Республики Казахстан 14 августа 2002г. №3156-Ж

Мазмұны

1.	Қазақстан Республикасының 2008 жылғы қаңтар-қыркүйектегі әлеуметтік-экономикалық дамуының қысқаша қорытындылары.....	5
2.	Тауарлар мен қызметтер өндірісі	7
2.1	Еңбек өнімділігі	7
2.2	Өнеркәсіп өндірісі	9
2.3	Ауыл шаруашылығы	13
2.4	Құрылыс.....	15
2.5	Көлік	18
2.6	Байланыс.....	19
2.7	Сауда және өзге де қызметтер	21
3.	Шағын кәсіпкерлік субъектілері мониторингі.....	23
4.	Сыртқы сауда	26
4.1	Сыртқы сауда айналымы	26
4.2	ТМД мемлекеттерімен сыртқы сауда	27
4.3	Әлемнің басқа елдерімен сыртқы сауда	27
4.4	Төлем балансы	27
5.	Инвестициялар	29
5.1	Негізгі капиталға салынған инвестициялар	29
6.	Бағалар.....	31
6.1	Тұтыну бағалары.....	31
6.2	Экономиканың нақты секторындағы баға	33
7.	Қаржы жүйесі.....	36
7.1	Мемлекеттік қаржы	36
7.2	Кәсіпорындардың қаржы-шаруашылық қызметі.....	37
7.3	Ақша-кредит жүйесі	39
8.	Еңбек рыногы және еңбекақы төлеу	42
8.1	Жалданып жұмыспен қамтылу	42
8.2	Жұмыссыздық және жұмыспен қамту	43
8.3	Еңбекақы төлеу.....	44
9.	Халық табысы.....	45
9.1	Ақшалай табыс.....	45
10.	Демографиялық процестер және әлеуметтік сала.....	46
10.1	Демографиялық ахуал	46
10.2	Халықтың ауру-сырқаулығы.....	48
10.3	Қылмыстылық	49
11.	Қазақстан Республикасы өңірлерінің әлеуметтік-экономикалық жағдайы: салыстырмалы талдау	50
12.	Конъюнктуралық зерттеулер	53
12.1	Өнеркәсіп кәсіпорындарының іскерлік белсенділігін зерттеу	53
12.2	Сауда кәсіпорындарының іскерлік белсенділігін зерттеу	53
12.3	Тұтынушыларды зерттеу.....	54

Содержание

1.	Краткие итоги социально-экономического развития Республики Казахстан в январе-сентябре 2008 года.....	56
2.	Производство товаров и услуг.....	58
2.1	Производительность труда.....	58
2.2	Промышленное производство.....	60
2.3	Сельское хозяйство.....	64
2.4	Строительство.....	66
2.5	Транспорт.....	69
2.6	Связь.....	70
2.7	Торговля и прочие услуги.....	72
3.	Мониторинг субъектов малого предпринимательства.....	74
4.	Внешняя торговля.....	77
4.1	Внешнеторговый оборот.....	77
4.2	Внешняя торговля с государствами СНГ.....	78
4.3	Внешняя торговля с другими странами мира.....	78
4.4	Платежный баланс.....	78
5.	Инвестиции.....	80
5.1	Инвестиции в основной капитал.....	80
6.	Цены.....	82
6.1	Потребительские цены.....	82
6.2	Цены в реальном секторе экономики.....	84
7.	Финансовая система.....	87
7.1	Государственные финансы.....	87
7.2	Финансово-хозяйственная деятельность предприятий.....	88
7.3	Денежно-кредитная система.....	91
8.	Рынок труда и оплата труда.....	93
8.1	Занятость по найму.....	93
8.2	Безработица и обеспечение занятости.....	94
8.3	Оплата труда.....	95
9.	Доходы населения.....	96
9.1	Денежные доходы.....	96
10.	Демографические процессы и социальная сфера.....	97
10.1	Демографическая ситуация.....	97
10.2	Заболеваемость населения.....	99
10.3	Преступность.....	100
11.	Социально-экономическое положение регионов Республики Казахстан: сравнительный анализ.....	101
12.	Конъюнктурные обследования.....	104
12.1	Обследование деловой активности промышленных предприятий.....	104
12.2	Обследование деловой активности предприятий торговли.....	104
12.3	Обследование потребителей.....	105

1. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ 2008 ЖЫЛҒЫ ҚАҢТАР-ҚЫРКҮЙЕКТЕГІ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫНЫҢ ҚЫСҚАША ҚОРЫТЫНДЫЛАРЫ

Экономиканың нақты секторы. 2008 жылғы қаңтар-қыркүйектегі өнеркәсіп өндірісінің көлемі қолданыстағы бағамен 8202,4 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-қыркүйектен 3,0% көп. 2007 жылғы осы кезеңмен салыстырғанда кен өндіру өнеркәсібінде өндіріс көлемі 5,0%-ға, электр энергиясын, газ бен су өндіруде және бөлуде – 9,4%-ға өсті, өңдеу өнеркәсібінде 0,4%-ға азайды.

2008 жылғы қаңтар-қыркүйекте ауыл шаруашылығы жалпы өнімінің көлемі ағымдағы бағамен 1037,0 млрд. теңгені құрап, 2007 жылғы қаңтар-қыркүйекпен салыстырғанда 4,3% азайды.

2008 жылғы қаңтар-қыркүйекте жүк айналымының жалпы көлемі (коммерциялық тасымалдаумен шұғылданатын келіктік емес ұйымдар мен кәсіпкерлер жүк айналымы көлемінің бағасын есепке алғанда) 272732,0 млн. ткм құрап, 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 7,0% өсті.

Есепті кезеңде бөлшек сауда тауар айналымының көлемі (қоғамдық тамақтандыру айналымынсыз) 1765,8 млрд. теңгені құрап, 2007 жылғы қаңтар-қыркүйекпен салыстырғанда 3,3% артты.

2008 жылғы қаңтар-қыркүйекте негізгі капиталға жұмсалған инвестициялардың көлемі 2587,7 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-қыркүйекке қарағанда 8,2% артық.

2008 жылғы 1 қазандағы жағдай бойынша республикада 280331 заңды тұлғалар тіркелген, соның ішінде қызметкерлерінің саны 50 адамға дейінгілер - 265121. Жұмыс істеп тұрған заңды тұлғалар – 192249. Жұмыс істеп тұрған заңды тұлғалардың ішінде шағын кәсіпорындар – 177987 құрайды, олардан шағын бизнес субъектілері - 129721.

Сыртқы сауда. 2008 жылғы қаңтар-тамызда Қазақстанның сыртқы сауда айналымы (Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Кедендік бақылау комитетінің деректері, ұйымдаспаған сауданы есепке алмағанда) 74138,6 млн. АҚШ долларын құрап, 2007 жылғы қаңтар-тамызбен салыстырғанда 47,8% өсті, оның ішінде экспорт – 49592,8 млн. АҚШ доллары (68,8% өсті), импорт – 24545,8 млн. АҚШ доллары (18,1% азайды) болды.

Баға. Тұтыну бағаларының индексі 2008 жылғы қыркүйекте 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 108,1% құрады. Азық-түлік тауарларының бағалары 8,9%-ға, азық-түлік емес тауарлар – 6,1%, ақылы қызметтер – 9,1% өсті. Өнеркәсіп өнімін өндіруші кәсіпорындар бағалары 2008 жылғы қыркүйекте 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 28,2% өсті.

Қаржы. Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің жедел деректері бойынша Қазақстан Республикасының Мемлекеттік бюджетіне түскен табыстар көлемі 2008 жылғы 1 қыркүйекке 2266,6 млрд. теңгені, ал шығын – 2185,9 млрд. теңгені құрады. 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда табыстар 26,2% артты, шығындар 30,5% өсті.

Есеп берген кәсіпорындар мен ұйымдардың деректері бойынша 2008 жылғы II тоқсанда қаржы нәтижесі пайда есебінде 1700,4 млрд. теңге сомасында анықталды, бұл 2007 жылғы II тоқсаннан 89,3% жоғары. Пайдалылық деңгейі – 53,7%. Есеп берген кәсіпорындардың жалпы санынан залалды кәсіпорындардың үлесі 39,2% құрады.

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің деректері бойынша екінші деңгейдегі банктердің экономика салаларына салған кредиттік салымдары 2008 жылғы тамыздың соңына 7267,9 млрд. теңгені құрады. Кредиттік салымдардың жалпы көлемінде ұзақ мерзімді кредиттердің үлесі 79,9%, шетел валютасындағы кредиттердің үлесі 43,4% құрады. 2008 жылғы тамыздың соңына банк жүйесіндегі депозиттер көлемі 5090,9 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 9,9% көп, халық депозиттері 1532,8 млрд. теңге болды, тиісінше, 4,2%.

Еңбек рыногы. 2008 жылғы қыркүйекте жұмыссыздар саны, сараптамалық бағалау бойынша, 539,8 мың адамды, экономикалық тұрғыдан белсенді халық санындағы жұмыссыздық деңгейі 6,4%, оның ішінде жұмыссыздар ретінде жұмыспен қамту органдарында тіркелген адамдар саны ағымдағы жылғы қыркүйектің соңында 58,6 мың адамды құрады, экономикалық тұрғыдан белсенді халық санындағы олардың үлесі – 0,7%.

Халықтың табысы. 2008 жылғы тамызда, бағалау бойынша, халықтың орта есеппен жан басына шаққандағы атаулы ақшалай табысы 31221 теңгені құрап, 2007 жылғы тамызбен салыстырғанда – 20,2%, нақты ақшалай табысы – 0,1% өсті.

2008 жылғы тамызда қызметкерлерге есептелген орташа айлық атаулы жалақы 63322 теңгені құрап, 2007 жылғы тамызбен салыстырғанда 16,7% өсті. Нақты жалақы 2,8% төмендеді.

Негізгі әлеуметтік-экономикалық индикаторлар

А	Өлшем бірлігі	2008 жылғы қаңтар-қыркүйек	2008 жылғы қыркүйек	Өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен		2008 жылғы қыркүйек 2008 жылғы тамызға %-бен
				2008 жылғы қаңтар-қыркүйек	2008 жылғы қыркүйек	
Б	1	2	3	4	5	
Экономикалық көрсеткіштер						
Қысқа мерзімді экономикалық индикатор ¹⁾	%-бен			103,2	94,6	
Өнеркәсіп өнімінің (тауарлардың, қызметтердің) көлемі	млрд. теңге	8202,4	901,9	103,0	103,0	100,8
Ауыл шаруашылығы жалпы өнімінің көлемі	млрд. теңге	1037,0	484,8	95,7	75,4	197,5
Құрылыс жұмыстарының көлемі	млрд. теңге	1250,1	204,3	103,1	98,6	118,0
Негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар	млрд. теңге	2587,7	412,8	108,2	100,7	119,5
Көліктің барлық түрлерімен жүк айналымы	млн. ткм	272,7	32,5	107,0	104,4	99,3
Байланыс қызметтерінің көлемі	млрд. теңге	302,9	35,0	114,2	95,2	98,7
Өткізудің барлық арналары бойынша бөлшек сауда тауар айналымы	млрд. теңге	1765,8	238,2	103,3	107,6	104,3
Сыртқы сауда айналымы ²⁾³⁾	млн. АҚШ доллары	74138,6	11060,3	147,8	164,1	101,1
соның ішінде:						
экспорт		49592,8	7570,4	168,8	195,9	108,5
импорт		24545,8	3489,9	118,1	121,3	88,1
Тұтыну бағаларының индексі				119,2	108,1 ⁴⁾	100,6
Өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағаларының индексі				150,2	128,2 ⁴⁾	92,4
Жұмыссыздар саны (бағалау)	мың адам		539,8		90,3	103,7
Орта есеппен жан басына шаққандағы ақшалай табыс (бағалау) ²⁾	теңге	236200	31221	123,1 ⁵⁾	120,2 ⁵⁾	101,5
Нақты ақшалай табыс (бағалау) ²⁾	%-бен			103,1 ⁵⁾	100,1 ⁵⁾	100,7
Бір қызметкердің орташа айлық жалақысы ²⁾ :						
атаулы	теңге	59069	63322	117,8	116,7	100,1
нақты	%-бен			98,7	97,2	99,3
Қаржы көрсеткіштері						
М3 ақша жиыны ⁶⁾	млрд. теңге		5887,7		128,8	108,7
Айналымдағы қолма-қол ақша ⁶⁾	млрд. теңге		796,8		98,8	101,2
Банк жүйесіндегі депозиттер ⁶⁾	млрд. теңге		5090,9		135,2	109,9
соның ішінде халық депозиттері	млрд. теңге		1532,8		106,7	104,2
Екінші деңгейдегі банктер кредиттері ⁶⁾	млрд. теңге		7267,9		101,9	99,9
одан ұзақ мерзімді кредиттер	млрд. теңге		5805,1		103,3	99,6
Кәсіпорындар мен ұйымдардың пайдалылығы ⁷⁾	%-бен	53,7				
Кәсіпорындар мен ұйымдардың дебиторлық берешегі (кезең соңына) ⁷⁾	млрд. теңге	5865,9		153,5		
Кәсіпорындар мен ұйымдардың міндеттемелер бойынша берешегі (кезең соңына) ⁷⁾	млрд. теңге	12763,7		135,6		

¹⁾ Алты сала (ауыл шаруашылығы, өнеркәсіп, құрылыс, сауда, көлік, байланыс) өсуінің нақты қарқыны бойынша есептеледі.

²⁾ 1-баған – 2008 жылғы қаңтар-тамыз; 2-баған – 2008 жылғы тамыз; 3-баған – 2008 жылғы қаңтар-тамыз 2007 жылғы қаңтар-тамызға %-бен; 4-баған - 2008 жылғы тамыз 2007 жылғы тамызға %-бен; 5-баған – 2008 жылғы тамыз 2008 жылғы шілдеге %-бен.

³⁾ Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Кедендік бақылау комитетінің деректері, ұйымдаспаған сауданың есебінсіз.

⁴⁾ 2007 жылғы желтоқсанға.

⁵⁾ 2007 жылғы қаңтар-тамыздағы және тамыздағы нақтыланған деректерге %-бен.

⁶⁾ ҚР Ұлттық Банкінің деректері бойынша, 2008 жылғы тамыздың соңына.

⁷⁾ 2008 жылғы II тоқсан.

Ескерту: Өнеркәсіп өнімінің көлемі тиісті жылдардағы кәсіпорындар құрылымы бойынша келтірілген. Өткізудің барлық арналары бойынша бөлшек сауда тауар айналымы қоғамдық тамақтандыру қызметтерін есепке алмайды.

2. ТАУАРЛАР МЕН ҚЫЗМЕТТЕР ӨНДІРІСІ

2.1 ЕҢБЕК ӨНІМДІЛІГІ

Жалпы экономика бойынша 2008 жылдың I жартыжылдығында өткен жылғы тиісті кезеңге еңбек өнімділігінің индексі 102,4% құрады.

2008ж. I жартыжылдығындағы еңбек өнімділігі

пайызбен

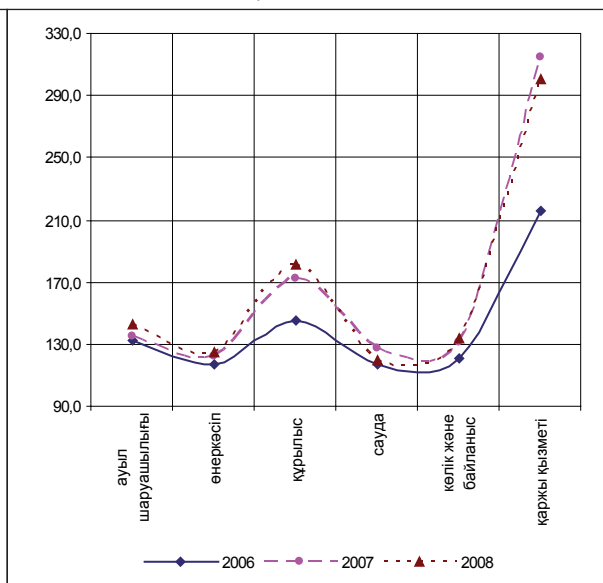
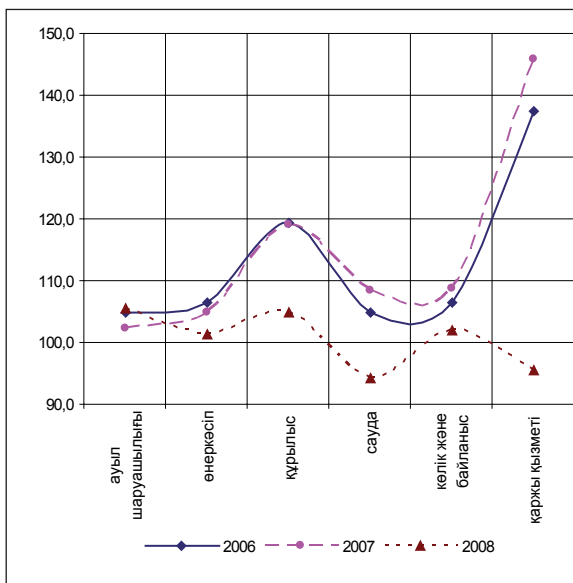
	2008 жылдың I жартыжылдығындағы өткен жылғы тиісті кезеңге			Құрылымы	
	еңбек өнімділігінің индексі	жалпы қосылған құнның нақты көлем индексі	экономикада жұмыспен қамтылғандар санының өзгеру индексі	жалпы қосылған құнның	экономика жұмыспен қамтылғандар санының
Жалпы экономика бойынша*	102,4	105,8	103,3	100,0	100,0
Ауыл шаруашылығы, аң аулау, орман өсіру; балық аулау, балық өсіру	105,5	104,1	98,7	2,7	30,1
Ауыл шаруашылығы, аң аулау, орман өсіру	105,8	104,2	98,5	2,6	29,8
Балық аулау, балық өсіру	82,2	100,0	121,6	0,1	0,3
Өнеркәсіп	101,2	103,7	102,5	37,7	12,0
Кен өндіру өнеркәсібі	104,4	106,9	102,4	22,9	2,6
Өңдеу өнеркәсібі	96,1	98,7	102,7	13,0	7,3
Электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлу	107,1	109,0	101,8	1,8	2,1
Құрылыс	104,7	112,5	107,5	6,8	7,0
Сауда; автомобильдерді, тұрмыстық бұйымдар мен жеке пайдаланатын заттарды жөндеу	94,2	102,0	108,3	12,3	14,8
Қонақ үйлер мен мейрамханалар	113,2	120,8	106,7	0,9	1,3
Көлік және байланыс	101,9	108,2	106,2	10,4	7,6
Қаржы қызметі	95,5	108,6	113,7	5,5	1,2
Жылжымайтын мүлікпен операциялар жалға беру және тұтынушыларға қызмет көрсету	101,7	107,1	105,3	15,5	4,7
Мемлекеттік басқару	100,9	104,5	103,6	1,9	4,5
Білім беру	99,1	102,4	103,3	3,0	9,6
Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызмет көрсету	98,8	103,0	104,3	1,7	4,4
Коммуналдық, әлеуметтік және дербес қызмет көрсету	101,8	105,8	103,9	1,6	2,8

* Индекс қаржы делдалдығының жанама-өлшенетін қызметтерінсіз есептелген.

**2006-2008жж. I жартыжылдығындағы экономикалық қызметтің
жекелеген түрлері бойынша еңбек өнімділігінің индекстері**

өткен жылғы тиісті кезеңге пайызбен

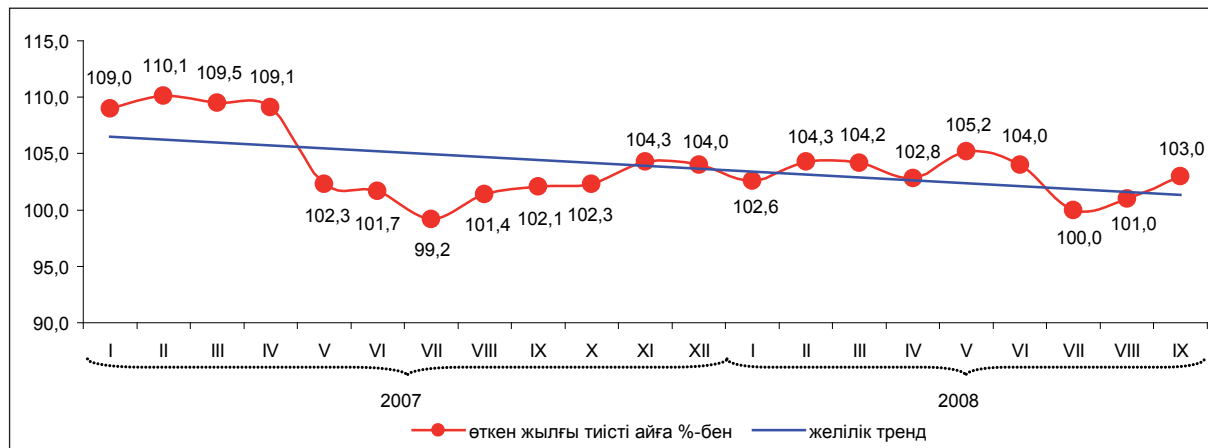
2002 жылдың I жартыжылдығы=100, пайызбен

2.2 ӨНЕРКӘСІП ӨНДІРІСІ

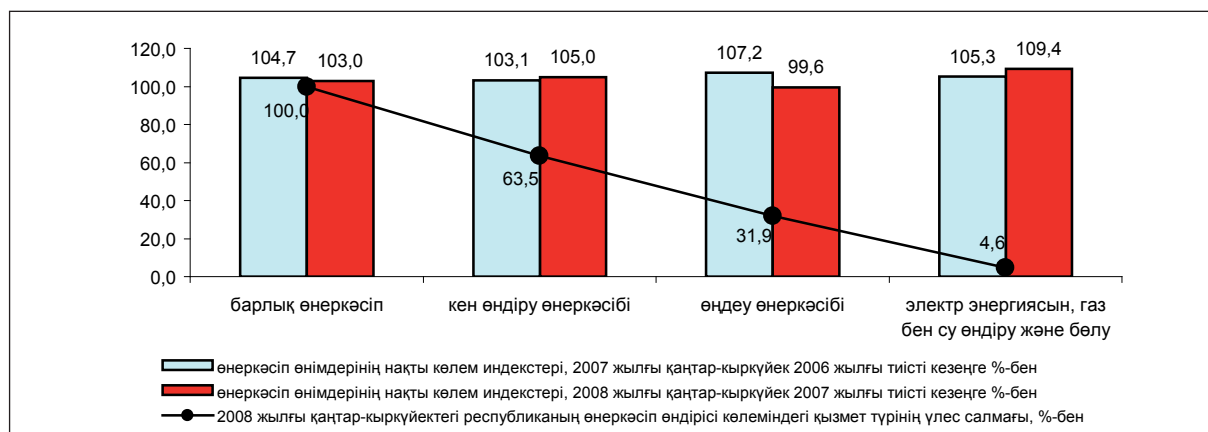
2008 жылғы қаңтар-қыркүйекте 2007 жылғы сәйкес деңгейге өнеркәсіп өндірісінің нақты көлем индексі 103% (2005ж. – 105,3%, 2006ж. – 107,5%, 2007ж. – 104,7%) құрады. Есепті кезеңде 8202 млрд. теңгенің өнеркәсіп өнімі өндірілді. Өндіріс көлемінің өсуі республиканың он өңірінде байқалды.

Өнеркәсіп өнімдерінің нақты көлем индекстері

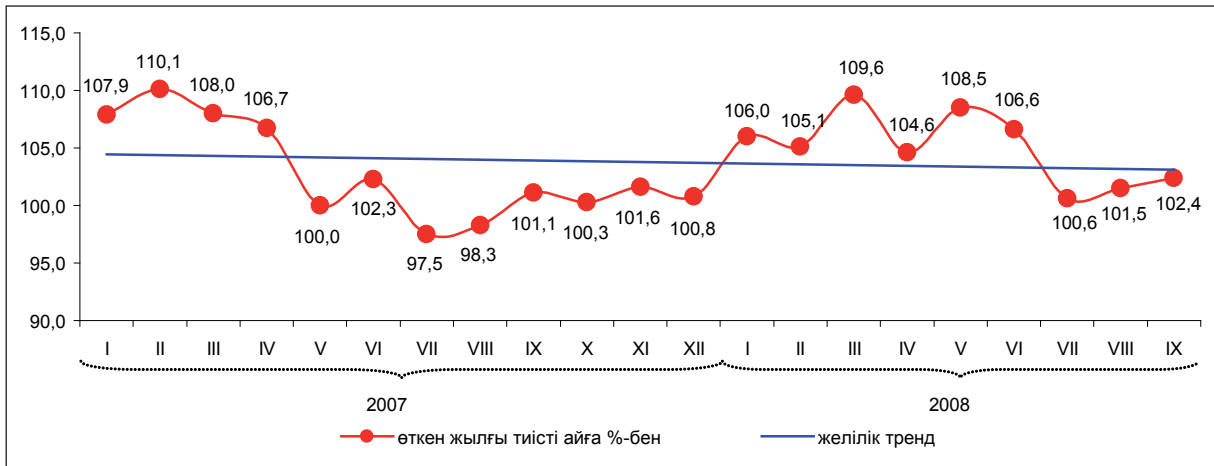
Тұтастай өнеркәсіп бойынша нәтижелердің қалыптасуына кен өндіру өнеркәсібі аса үлкен ықпал етті. Өндірістің республикалық көлемінде оның үлесі 60%-дан астамын құрайды.

Өнеркәсіп өнімдерінің нақты көлем индекстері және өнеркәсіптің салалық құрылымы

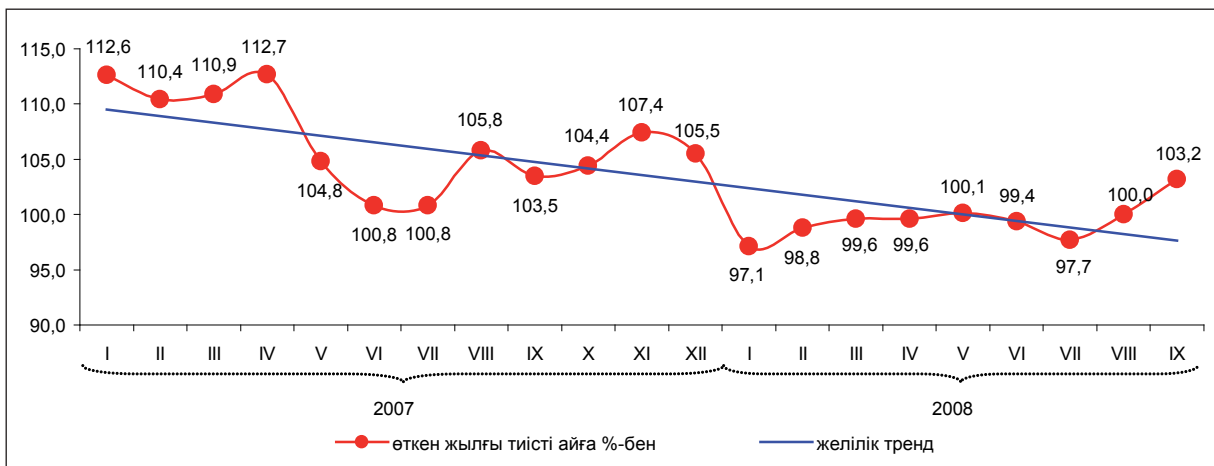
Кен өндіру өнеркәсібінде 5209 млрд. теңгенің өнімі өндірілді. Бұл өткен жылғы сәйкес кезеңнен 5%-ға жоғары. Мұнай өндіру негізі Атырау облысының кәсіпорындары есебінен артты. Сондай-ақ, табиғи газ және көмір өндірісі өсті. Қарағанды облысында темір кенін, Қостанай облысында теміркенді шекемтастар шығару қысқарды.

Кен өндіру өнеркәсібінің нақты көлем индекстері

Өңдеу өнеркәсібінде өткен кезеңде өндіріс 0,4%-ға төмендеп, 2618 млрд. теңгені құрады. Құрылыс материалдарын, қара металл, көлік құралдары мен жабдықтарын шығару төмендеді.

Өңдеу өнеркәсібінің нақты көлем индекстері

Сусындарды қоса, тамақ өнімдері 530 млрд. теңгеге өндірілді. Өткен жылғы қаңтар-қыркүйектегі деңгейге өсім 2,5% құрады. Ет, шұжық өнімдері, балық, ұн, жарма, нан, қант пен макарон өнімдерін шығару өсті. Шырындар, күнбағыс, мақта және сары майларын, сүт, ірімшік, сүзбе, кондитерлік өнімдерді және алкогольды сусындарды шығару төмендеді.

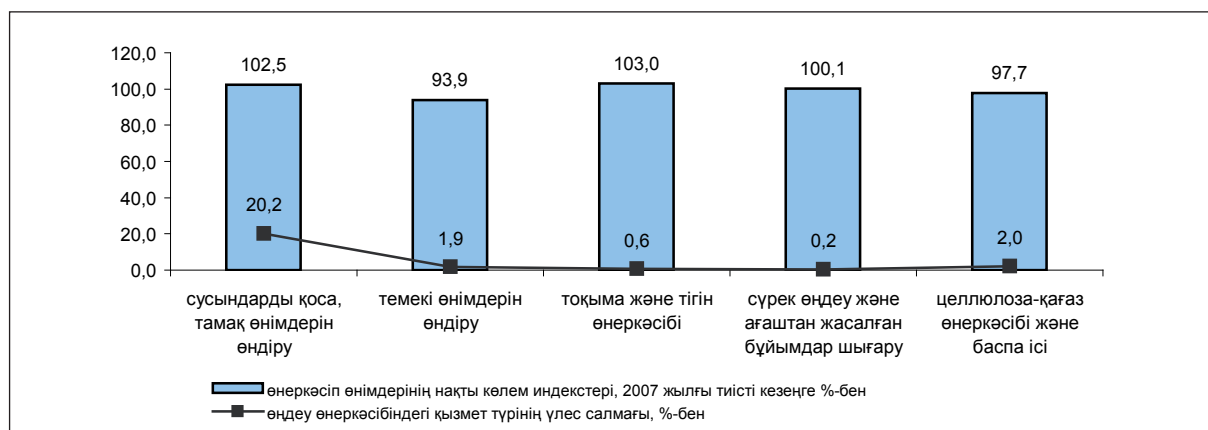
Есепті кезеңде **тоқыма және тігін өнеркәсібінде** өндіріс 3%-ға өсті. Свитерлер, жемпірлер мен пуловерлер, жұмыс киімдерін, төсек жаймаларын шығару артты. Маталар (Оңтүстік Қазақстан облысы), қалпақтар және бас киімдер (Алматы қаласы) шығару төмендеді.

Аяқ киім және қойдың, ешкінің, шошқа және ірі қара малдың терісінен жасалған былғары шығаруының өсуі есебінен **былғары, былғарыдан жасалған бұйымдар мен аяқ киім** өндірісінің көлемі 1,9 есе артты.

Ағымдағы жылғы қаңтар-қыркүйекте **сүрек өңдеу мен ағаштан жасалған бұйымдар шығаруында** нақты көлем индексі 100,1% құрады. Шпалдар, паркет, құрылыстық конструкциялар, ағаш жәшіктерінің өндірісі өсті. Ағаш материалдарын, терезелер мен есіктер, ағаш талшығынан жасалған тақталар шығару қысқарды.

Целлюлоза-қағаз өнеркәсібі және баспа ісі өнімінің көлемі өткен жылғы деңгейге 97,7% құрады. Түсқағаздар, қораптар, жәшіктер, сөмкелер, кітаптар, кітапшалар және дәптерлерді өндіру төмендеді. Кеңірдектенген қағаз бен картон шығару өсті.

**Өңдеу өнеркәсібі қызметінің жекелеген түрлерінің
нақты көлем индекстері және үлес салмағы**

Есепті кезеңде **кокс, мұнай өнімдерін және ядролық материалдар** 176 млрд. теңгеге өндірілді, бұл өткен жылғы деңгейден 5,9%-ға асып түсті. Керосин, газойльдер, мазут өндіру артты. Павлодар мен Оңтүстік Қазақстан облыстарында бензин шығару төмендеді.

Фосфор, күкірт және фосфор қышқылын, фосфорлы тыңайтқыштар, натрий трифосфаты мен бихроматын шығаруының арту есебінен, **химия өнеркәсібінде** (111,5%) өндіріс артты. Азотты тыңайтқыштар (Маңғыстау облысы), хром илегіш (Ақтөбе облысы) өндірісі қысқарды.

Резеңке және пластмасса бұйымдарын өндіруде нақты көлем индексі 106,9% құрады. Резеңкеден және пластмассадан жасалған құбырлар, түтіктер, қолжәндер мен шлангілер, резеңке ленталар шығару өсті. Пластмассадан жасалған есіктер, терезелер, тақталар, табақтар мен жолақтар өндіру төмендеді.

2008 жылдың басынан бері **өзге де металл емес минералды өнімдер өндірісінің** едәуір төмендеуі байқалды. Есепті кезеңде нақты көлем индексі 74,1%, ал көлемі 156 млрд. теңгені құрады. Өнімге сұраныстың азаюына байланысты құрылыс материалдары: цемент, әк, бетон, тақталар, тақтайшалар, силикат және қож кірпіштер, бетоннан жасалған құрылыс конструкцияларын шығару (Шығыс Қазақстан облысы, Астана, Алматы қалалары) төмендеді.

Металлургия өнеркәсібі үлесіне өңдеу өнеркәсібі көлемінің 45%-на жуығы келеді. Өткен кезеңде 565 млрд. теңгенің қара металлургия, 525 млрд. теңгенің түсті металлургия өнімі өндірілді. **Қара металлургияда** Қарағанды облысында шойын, болат және жалпақ илек шығаруының төмендеуі есебінен нақты көлем индексі 96,9% құрады. **Түсті металдар** өндірісі 4,7%-ға өсті. Өңделмеген күміс, алюминий мен мырыш, мыс сымдарын шығару артты.

**Өңдеу өнеркәсібі қызметінің жекелеген түрлерінің
нақты көлем индекстері және үлес салмағы**

Машина жасау саласында 215 млрд. теңгеге өнім өндірілді, ол өткен жылғы деңгейден 4,5%-ға төмен.

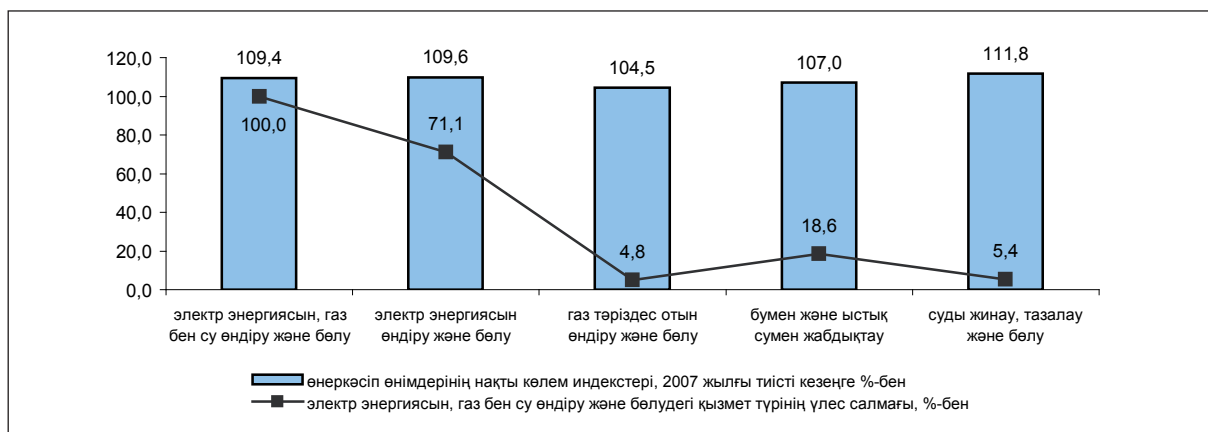
Машиналар мен жабдықтар өндірісі 7,5%-ға өсті. Мойынтіректер, қатарлап дестегіштер, сорғылар, тракторлар, мұнай-газды қайта өңдейтін жабдықтарды шығару артты. Сонымен қатар, автоматты кір жуғыш машиналар және кен өндірісіне арналған машиналар (Алматы қаласы), мұнай кәсібіне арналған жабдықтар (Солтүстік Қазақстан облысы) шығару қысқарған.

Электр жабдықтары, электрондық және оптикалық жабдықтардың шығарылымы өткен жылмен салыстырғанда 5,7%-ға артқан. Трансформаторлар, оқшауландырылған сымдар мен кабельдер, бөлуге арналған қалқандар, теледидарлар өндірісі артты. Цифрлық есептеу машиналарын, аккумуляторлар, конденсаторлар, сұйықтық және электр энергиясы санауыштарын шығару төмендеді.

Көлік құралдары мен жабдықтар 74 млрд. теңгеге шығарылды. Нақты көлем индексі 79,8% құрады. Ақмола облысында жүк тасымалдайтын және Шығыс Қазақстан облысында жеңіл автомобильдер 2007 жылғы қаңтар-қыркүйектегіден аз шығарылған.

Өнеркәсіптің өзге де салаларында өндіріс (75,4%) негізінен отыруға арналған, ағаштан жасалған кеңсе және ас үйге арналған жиһаз, ағаш төсектер, зергерлік бұйымдар, спорт тауарларын шығаруды төмендеу есебінен азайды.

Электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлудің нақты көлем индекстері және үлес салмағы

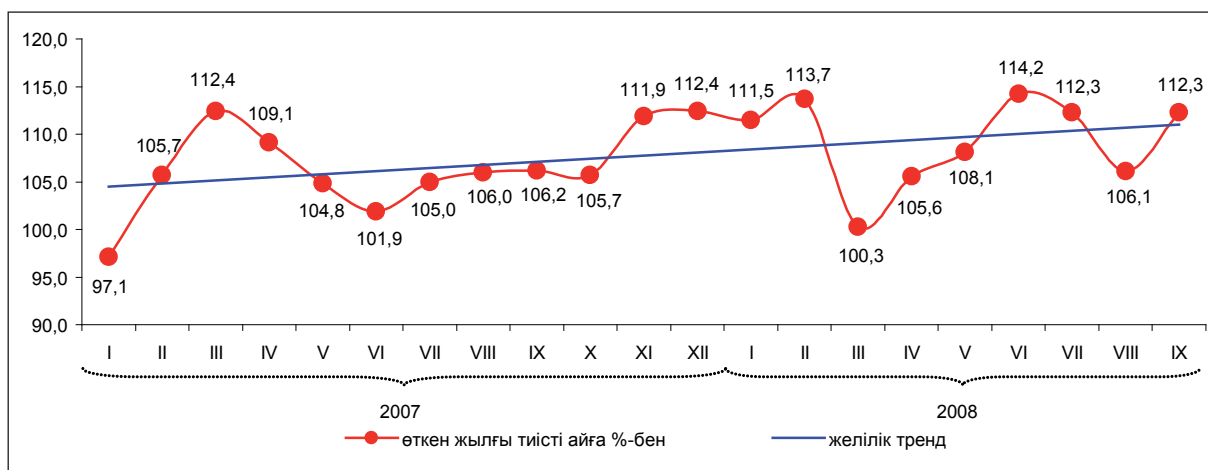

Электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлуде ағымдағы жылғы қаңтар-қыркүйекте өткен жылғы осы кезеңмен салыстырғанда өсім 9,4% құрады.

Электр энергиясы 59,6 млрд. кВт.сағ. өндірілді, бұл 2007 жылғы сәйкес деңгейден 8,1%-ға жоғары. Ақмола, Шығыс Қазақстан, Қарағанды, Қостанай, Қызылорда облыстарынан және Алматы қаласынан басқа барлық өңірлердің кәсіпорындарында өндіріс өсті.

Жылу энергиясын өндіру 63,1 млн. Гкал құрады немесе өткен жылғы қаңтар-қыркүйектегіден 2%-ға көп. Ақмола, Атырау, Батыс Қазақстан, Маңғыстау облыстарынан және Алматы қаласынан басқа барлық өңірлерде өндіріс артты.

Электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлудің нақты көлем индекстері

2.3 АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ

Ауыл шаруашылығы өнімдерін өндіру

Ауыл шаруашылығы өнімдерінің жалпы көлемі 2008 жылғы қаңтар-қыркүйекте тұтастай республика бойынша, бағалау бойынша, ағымдағы бағаларда 1037 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы сәйкес кезеңнен 4,3%-ға төмен.

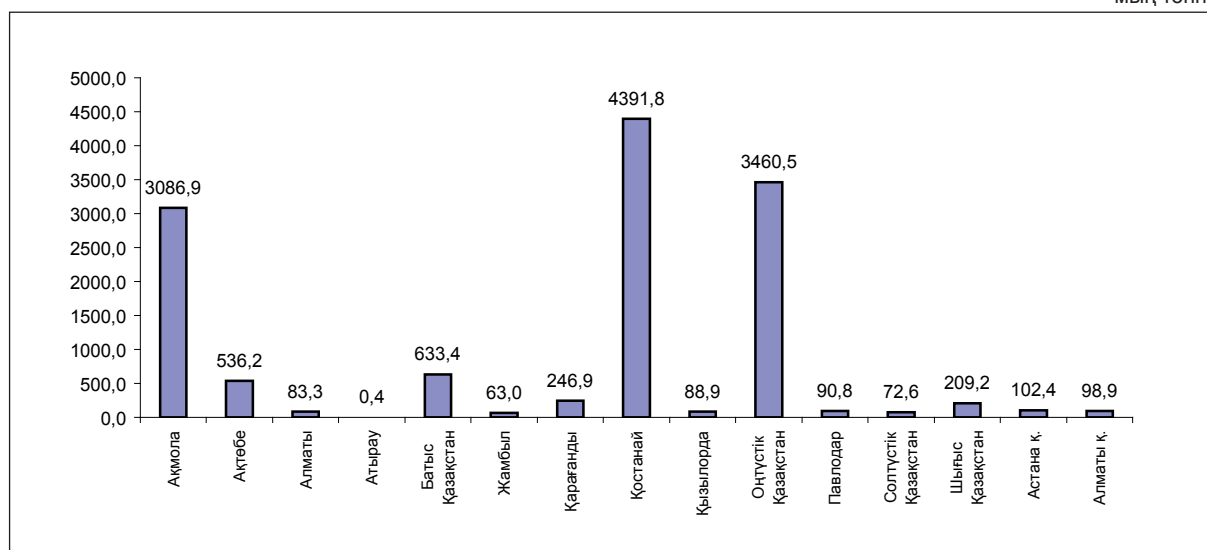
Өсімдік шаруашылығы

2008 жылғы 1 қазандағы жағдай бойынша Қазақстан Республикасында дәнді және бұршақты (бидайға) дақылдардың қолда бары 13,2 млн. тонна болды. Астықтың елеулі бөлігі (42,3%) – нан қабылдайтын пункттер мен элеваторларда, ауыл шаруашылығы кәсіпорындарында (39,1%) сақталды. Шаруа (фермер) қожалықтарының үлесіне сақталудағы астықтың 13,5%-ы, диірмен комбинаттары және басқа да кәсіпорындардың үлесіне - 5,1% келеді.

Сақталудағы астықтың жалпы көлемінің 81,4%-ын – азық-түлік, 10,6%-ын – тұқымға бидай, 8% – жемдік астық құрады.

2008 жылғы 1 қазандағы жағдай бойынша Қазақстан Республикасында астықтың бары

мың тонна

Азық дайындау. Ағымдағы жылғы 2 қазандағы жағдай бойынша тұтастай республика бойынша 13416,8 мың тонна пішен және 219,5 мың тонна пішендеме жиналды, бұл тиісінше, қажеттіліктің 101,5%-ы мен 53,2%-ын құрайды. Пішен дайындығын пішен талап етілетін көлемнен аз дайындаған Маңғыстау, Батыс Қазақстан және Шығыс Қазақстан облыстарынан басқа дерлік барлық облыстардың ауыл шаруашылығы құралымдары ойдағыдай жүргізуде.

Ағымдағы жылы тұтастай республика бойынша пішен пен пішендеме өткен жылғы сәйкес күндегіден 1,3%-ға артық дайындалған. Сүрлем және сабанды дайындау, тиісінше, қажеттіліктің 31,8% және 67,8%-ын құрады.

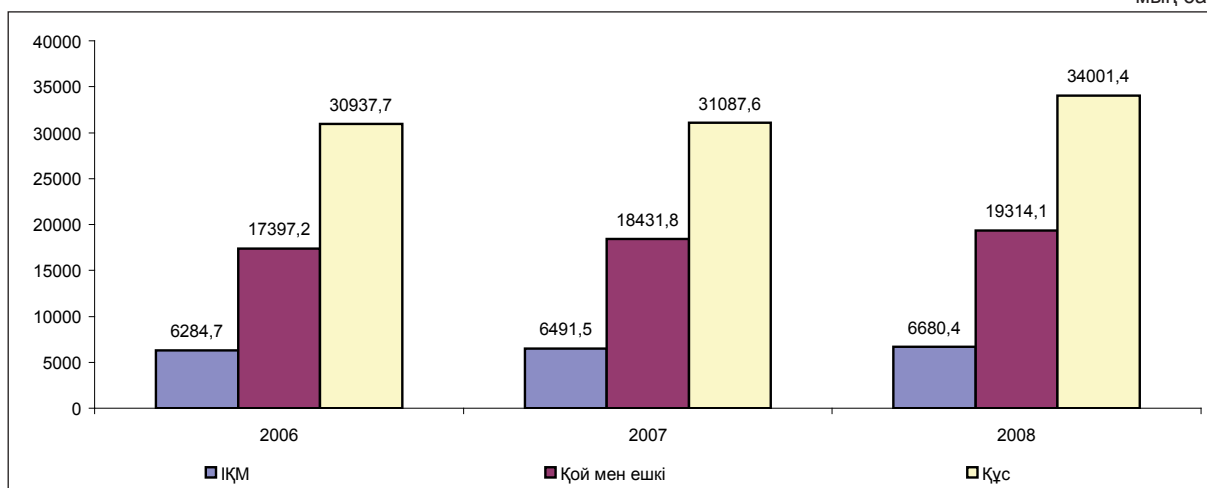
Мал шаруашылығы

2008 жылғы 1 қазандағы жағдай бойынша өткен жылғы сәйкес күнмен салыстырғанда мал төлдеу және оны сатып алудың артуы есебінен малдың барлық түрлері басының өсуі белгіленді.

Ауыл шаруашылығы құралымдарында ірі қара мал басы - 2,9%, қой мен ешкі - 4,8%, шошқа - 2,9%, жылқы - 5,4%, түйе - 4%, құс басы - 9,4%-ға өсті.

2006-2008жж. 1 қазанға ауыл шаруашылығы малдары мен құс саны

мың бас

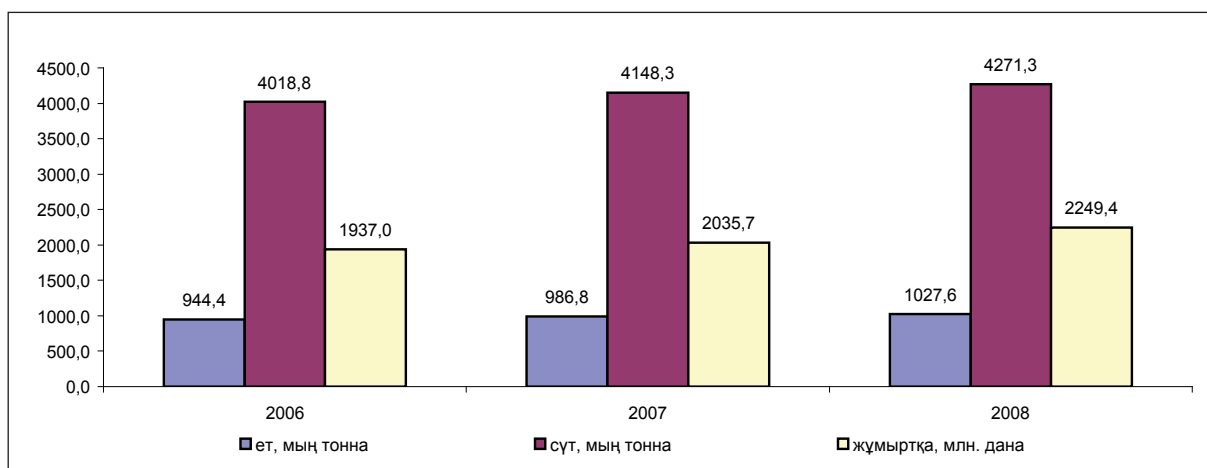
2008 жылғы қаңтар-қыркүйектегі ет өндірісі өткен жылғы сәйкес кезеңмен салыстырғанда 4,1%-ға артты. Ірі қара малдың союға өткізілген көлемі 9%, шошқа – 11,2%, қой мен ешкі – 6,5%, жылқы - 12% өсті.

Бір ірі қара мал басының орташа тірідей салмағы 299 кг, қой мен ешкі – 38 кг, жылқы – 313 кг құрады.

Сүт бағытындағы бір сиырға сүттің орташа сауылуының 3,4%-ға артуы есебінен сиыр сүтінің өндірісі 3%-ға өсті.

Мекиен тауықтың орташа басының 6,3%-ға және 1 мекиен тауықтың орташа жұмыртқалауының 3,8%-ға артуы есебінен жұмыртқа өндірісі 10,5%-ға өсті.

2006-2008жж. қаңтар-қыркүйектегі мал шаруашылығы өнімдерінің негізгі түрлерін өндіру

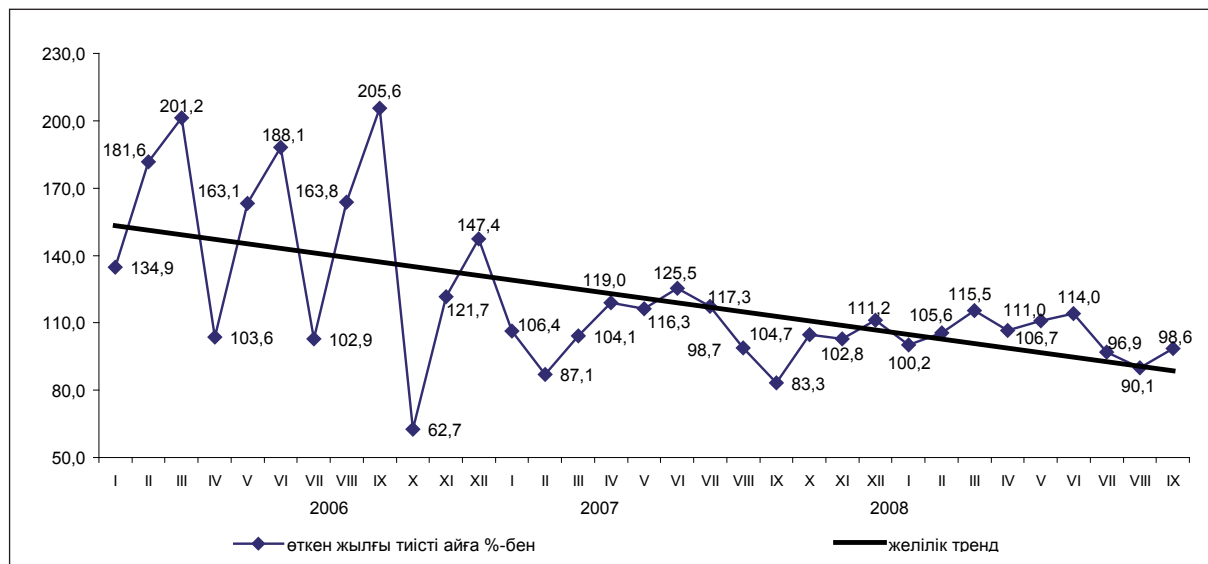
2.4 ҚҰРЫЛЫС

Құрылыс қызметі

2008 жылғы қаңтар-қыркүйекте құрылыс жұмыстарының (қызметтерінің) көлемі, бағалау есебімен, 1250,1 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-қыркүйектегі деңгейден 3,1%-ға көп.

Республика көлемінде жеке құрылыс ұйымдары атқарған құрылыс жұмыстарының үлес салмағы едәуір – 74,8% болды. Шетелдік мердігерлер – 24,5%, мемлекеттік ұйымдар – 0,7%-ын орындады.

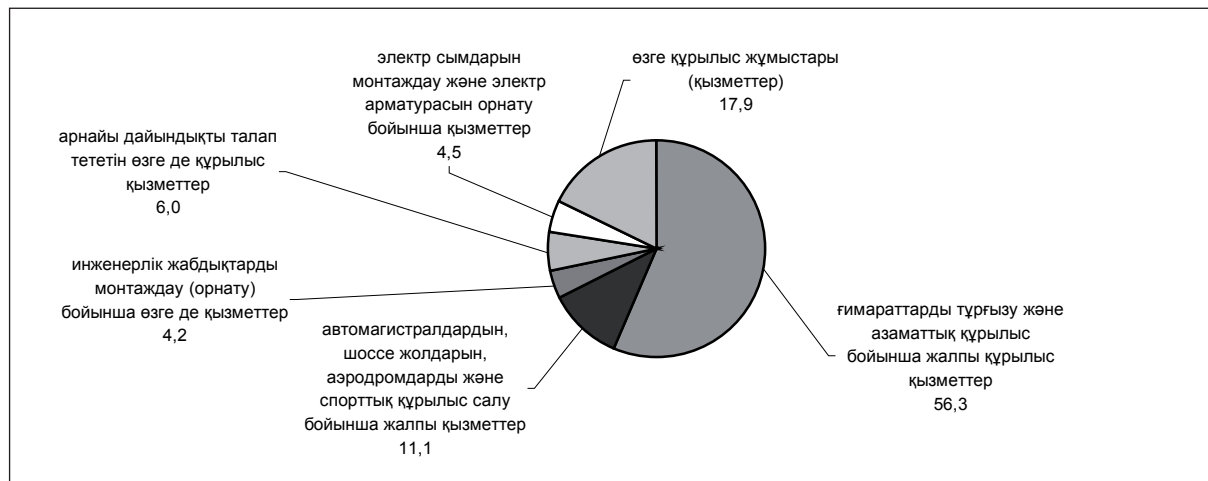
Құрылыс жұмыстарының нақты көлем индекстері

Орындалған жұмыстардың құрылымында ғимарат тұрғызу және азаматтық құрылыстың үлесі (жалпы көлемнің 56,3%-ы) едәуір көп болды (2007 жылғы қаңтар-қыркүйекте – 40,6%).

Орындалған құрылыс жұмыстарының түрлері бойынша құрылымы

пайызбен

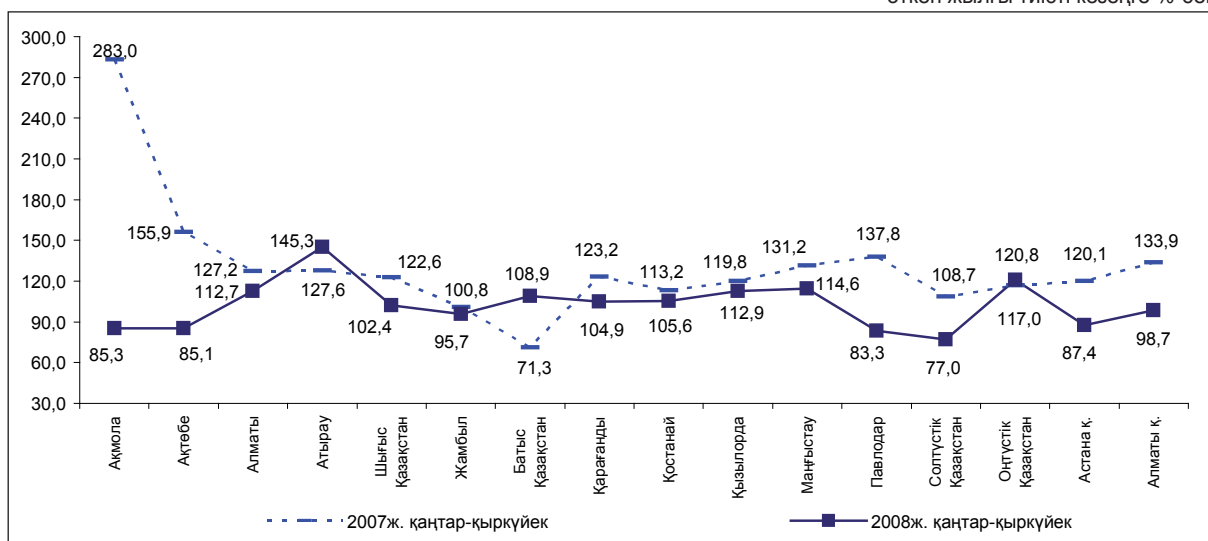

Құрылыс жұмыстары көлемінің өсуі 2007 жылғы қаңтар-қыркүйекпен салыстырғанда республиканың 9 өңірінде байқалды. Мұның өзінде құрылыс жұмыстарының едәуір өсуі Атырау (1,5 есеге) және Оңтүстік Қазақстан (20,8%-ға) облыстарында байқалды.

Жалпы республикалық құрылыс жұмыстарының көлемінде Астана, Алматы қалалары және Атырау облысы едәуір үлес (жалпы көлемнен барлығы 60%-ға жуық) алады.

Өңірлер бойынша құрылыс жұмыстарының нақты көлем индекстері

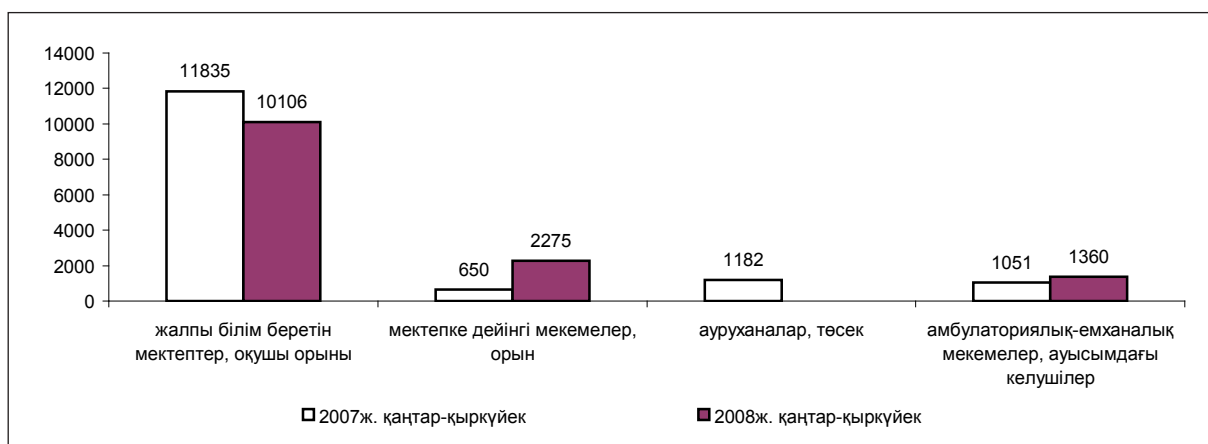
өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен

2008 жылғы қаңтар-қыркүйекте 22979 ғимараттар салынды, оның ішінде 20265 тұрғын және 2714 тұрғын емес мақсаттағы. Пайдалануға берілген тұрғын емес мақсаттағы объектілердің едәуір саны сауда саласына – 1131, сондай-ақ көлік және байланыс саласына – 811 келеді.

Денсаулық сақтау және білім беру саласында 76 объект пайдалануға берілді, оның ішінде 24 - жалпы білім беретін мектеп, 14 - мектепке дейінгі мекеме, 38 - амбулаторлық-емханалық мекеме.

Білім беру және денсаулық сақтау объектілерін пайдалануға беру

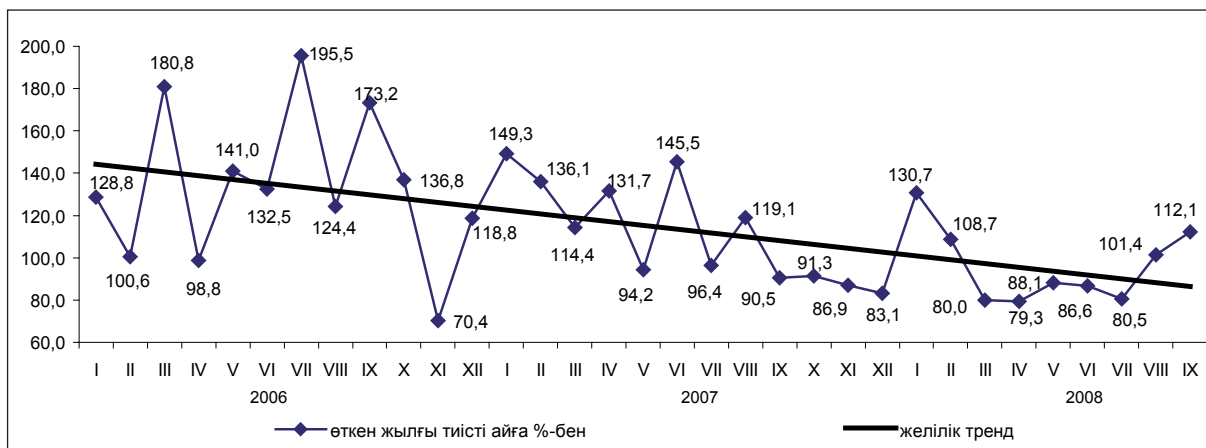

Тұрғын үй құрылысы

2008 жылғы қаңтар-қыркүйекте тұрғын үй құрылысына 344,1 млрд. теңге инвестициялар салынды, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңнен 6,7%-ға аз. Негізгі капиталға салынған инвестицияның жалпы көлемінде тұрғын үй құрылысында игерілген қаражаттың үлесі 13,3% құрады.

Барлық меншік нысанындағы кәсіпорындар мен ұйымдар және халықпен жалпы алаңы 4487,3 мың шаршы метр тұрғын үйлер пайдалануға берілді, бұл 2007 жылғы қаңтар-қыркүйектегі деңгейден 4,1%-ға төмен. Жеке кәсіпорындармен, ұйымдармен және жеке тұрғындармен тұрғын үйлерді пайдалануға беру басым болып қалып отыр (пайдалануға берілген жалпы тұрғын үй көлемінің 87,7%-ы). Жеке құрылысшылар үлесіне 59% келеді. Мемлекеттік ұйымдармен тұрғын үйдің жалпы көлемінің 8,2%-ы пайдалануға берілді. Шетел кәсіпорындарымен тұрғын үйдің жалпы алаңының 4,1%-ы пайдалануға берілді.

Тұрғын үйлерді пайдалануға берудің нақты көлем индексі

Пайдалануға берілген тұрғын үйлер көлемінің өсуі республиканың 11 өңірінде байқалады. Едәуір өсуі Шығыс Қазақстан (1,5 есе), Солтүстік Қазақстан (1,3 есе), Ақмола (21,6%) және Алматы (18,5%) облыстарында белгіленді.

Тұрғын үйлер құрылысының құны. Тұрғын үйдің жалпы алаңының 1 шаршы метр құрылысының орташа нақты құны 2008 жылғы қаңтар-қыркүйекте 56,2 мың теңге, соның ішінде жеке тұрғындармен салынғаны – 37,4 мың теңгені құрады.

2.5 КӨЛІК

2008 жылғы қаңтар-қыркүйекте республикадағы **жүк айналымы** (коммерциялық тасымалдаумен айналысатын көліктік емес ұйымдар мен кәсіпкерлер тасыған жүк көлемін бағалауды есепке алғанда) 272732,0 млн. ткм құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-қыркүйектегі жүк айналымынан 7,0%-ға көп.

Темір жол көлігінің жүк айналымы 2008 жылғы қаңтар-қыркүйекте 160235,5 млн. ткм құрады, бұл республика ішінде ұзақ қашықтыққа тасымалдаулардың артуы есебінен 2007 жылғы қаңтар-қыркүйектегіден 10,6%-ға жоғары болды.

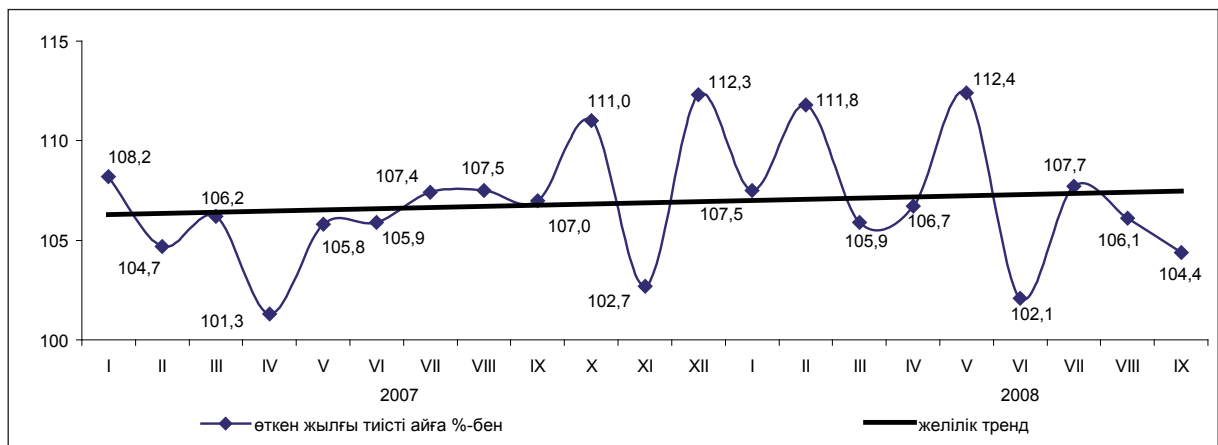
2008 жылғы қаңтар-қыркүйекте **автокөліктің** жүк айналымы (коммерциялық тасымалдаумен айналысатын көліктік емес ұйымдар мен кәсіпкерлер тасыған жүк көлемін бағалауды есепке алғанда) – 44730,3 млн. ткм құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-қыркүйектегіден 1,5%-ға көп.

Магистралдық құбырдың жүк айналымы 2008 жылғы қаңтар-қыркүйекте 67305,1 млн. ткм құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-қыркүйектегіден 2,8%-ға көп. Жүк айналымының жалпы көлемінен мұнайды тасымалдау 33109,3 млн. ткм (Каспий құбыры желісі консорциумы бойынша және Қытайға жеткізілімнің өсуі есебінен 2007 жылғы қаңтар-қыркүйектегіден 5,4%-ға артты), газ – 34195,8 млн. ткм (арту 0,4%-ға болды) құрады.

Су жолының ашылуынан бастап **өзен көлігінің** жүк айналымы 39338,3 мың ткм құрады, бұл өткен жылғы тиісті кезеңдегіден 13,6%-ға аз.

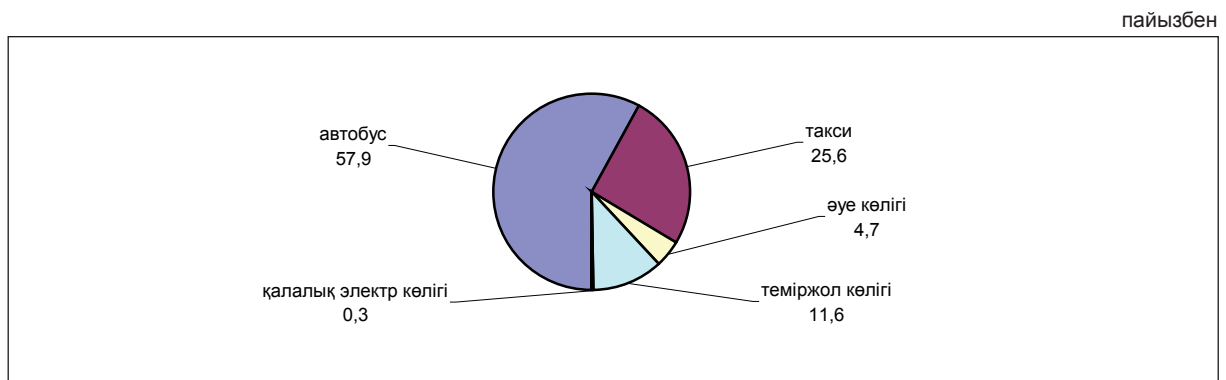
Әуе көлігінің жүк айналымы 2008 жылғы қаңтар-қыркүйекте 49464,5 мың ткм құрап, 2007 жылғы қаңтар-қыркүйекке 16,1%-ға төмендеді.

Жүк айналымының серпіні

Жолаушылар айналымы 2008 жылғы қаңтар-қыркүйекте 2007 жылғы қаңтар-қыркүйекпен салыстырғанда 1,7%-ға артып, 91383,4 млн. жкм құрады, соның ішінде автобустарда – 1,7%, таксиде – 4,0%, әуе көлігінде – 7,9%, бұл халықтың экономикалық тұрғыдан белсенділігінің өсуіне байланысты болды. Сонымен қатар темір жол көлігіндегі жолаушылар айналымының – 4,9%, троллейбустағы – 29,4%, трамвайда – 16,6%-ға төмендеуі байқалды.

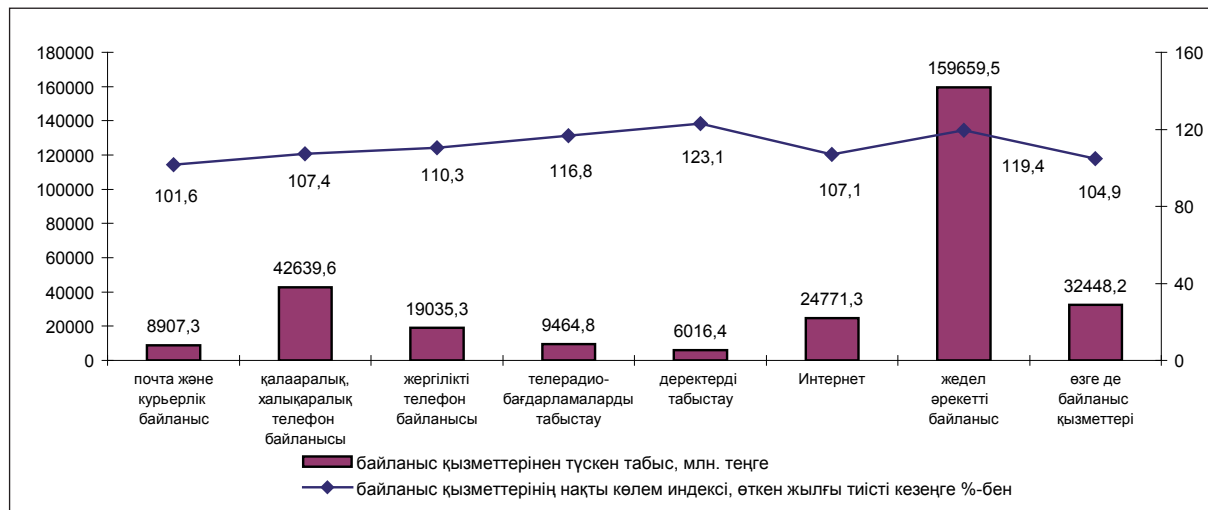
Жолаушылар айналымының құрылымы

2.6 БАЙЛАНЫС

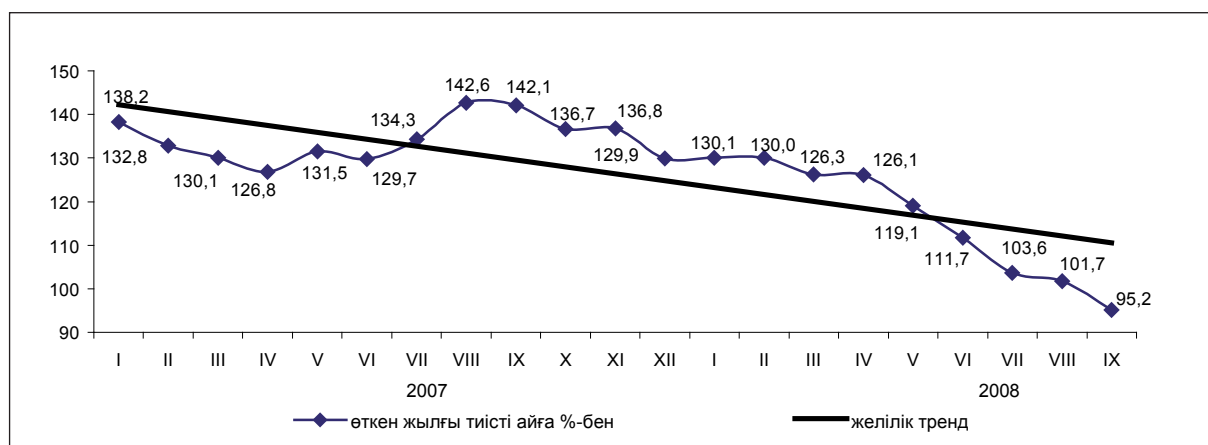
2008 жылғы қаңтар-қыркүйекте жедел деректер бойынша республиканың байланыс кәсіпорындары 302,9 млрд. теңге сомда қызмет көрсетті, соның ішінде халыққа көрсетілгені – 122,6 млрд. теңге, бұл 2007 жылғы қаңтар-қыркүйекке қарағанда салыстырмалы бағада, тиісінше – 14,2% және 13,5%-ға көп.

2008 жылғы қаңтар-қыркүйекте байланыс қызметтерінен түскен табыстар

Республикадағы телекоммуникациялық рыноктың дамуына мобильдік байланыс, қалааралық телефон байланысы, Интернет сияқты сегменттер ықпал етеді.

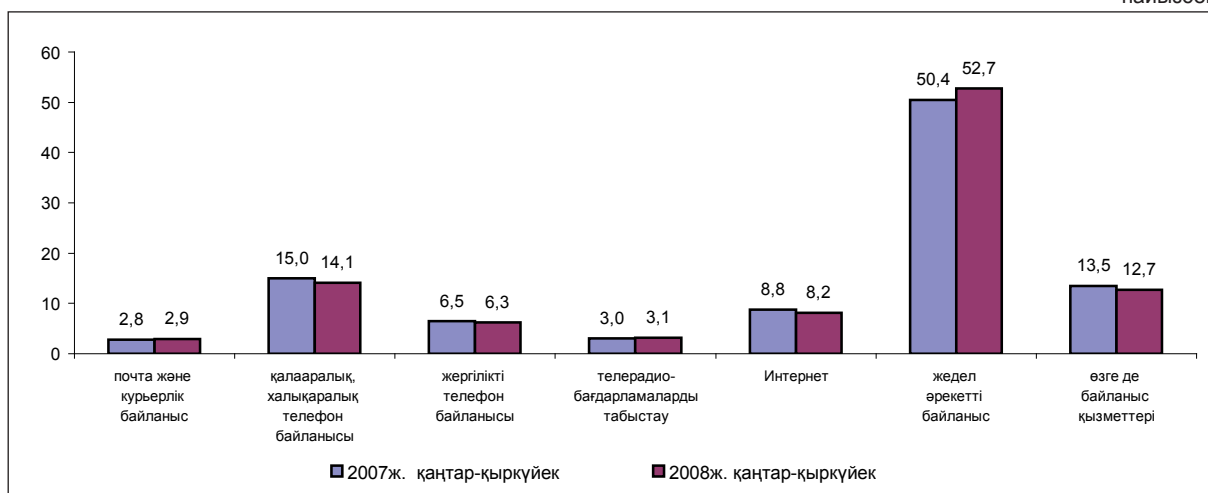
Байланыс қызметтерінің серпіні

2008 жылғы қаңтар-қыркүйекте байланыс қызметтерінен түскен табыстар құрылымында ең көп үлесті жедел әрекетті байланыс – 52,7% құрайды. 2007 жылғы қаңтар-қыркүйекпен салыстырғанда жедел әрекетті байланыс қызметтерінің көлемі 19,4%-ға өсті.

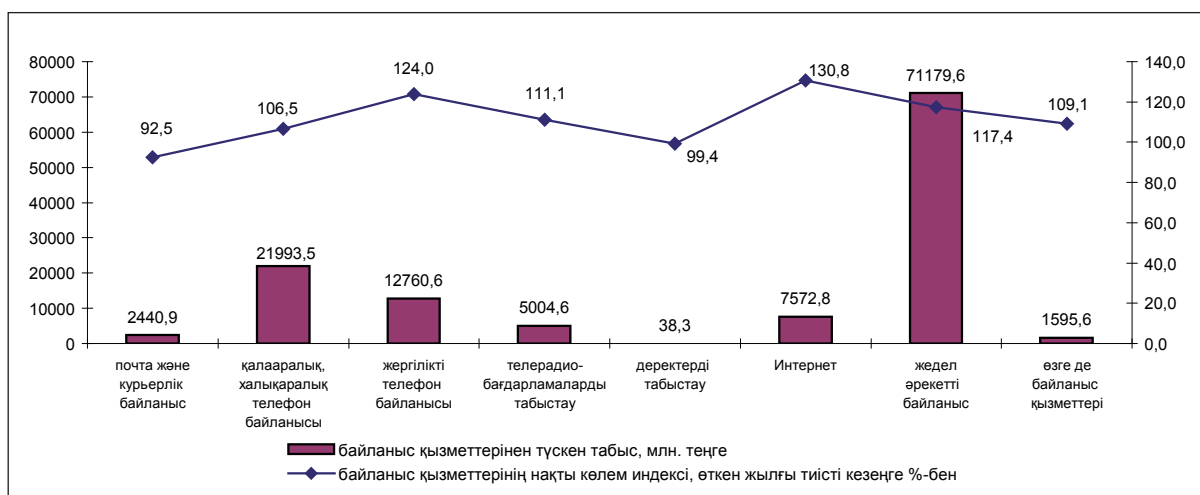
Байланыс қызметтерінен түскен табыстардың құрылымы

пайызбен

Байланыс кәсіпорындары табыстарының жалпы көлемінде халыққа байланыс қызметтерін өткізуден түскен табыс 40,5% құрады. 2008 жылғы қаңтар-қыркүйекте халыққа көрсетілген байланыс қызметтерінен түскен табыстар көлемінде 58,1% - жедел әрекетті байланыс қызметтері, 17,9% - қалааралық, халықаралық байланыс қызметтері, 10,4% - жергілікті телефон байланысы қызметтері, 13,6% - байланыстың өзге де түрлері қызметтерінен түскен табыстар құрайды.

2008 жылғы қаңтар-қыркүйекте халыққа көрсетілген байланыс қызметтерінен түскен табыстар

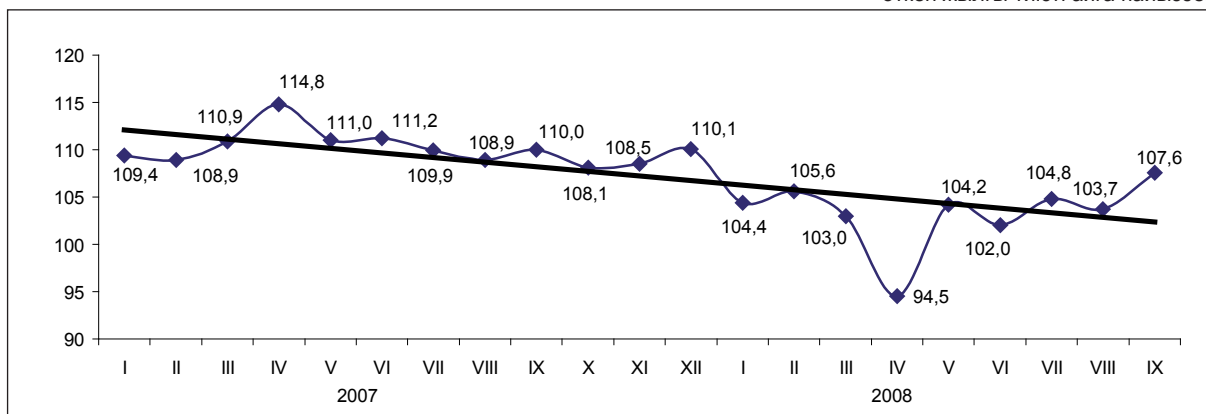

2.7 САУДА ЖӘНЕ ӨЗГЕ ДЕ ҚЫЗМЕТТЕР

2008 жылғы қаңтар-қыркүйекте бөлшек сауда тауар айналымының көлемі 1765,8 млрд. теңгені құрап, өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда (тұрақты бағаларда) 3,3%-ға артты. 2008 жылғы қыркүйекте тауар өткізу 238,2 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы қыркүйектегі деңгейден тұрақты бағаларда 7,6%-ға жоғары, 2008 жылғы тамызбен салыстырғанда өсу 4,3% құрады.

2007-2008жж. айлар бойынша бөлшек сауда тауар айналымының серпіні

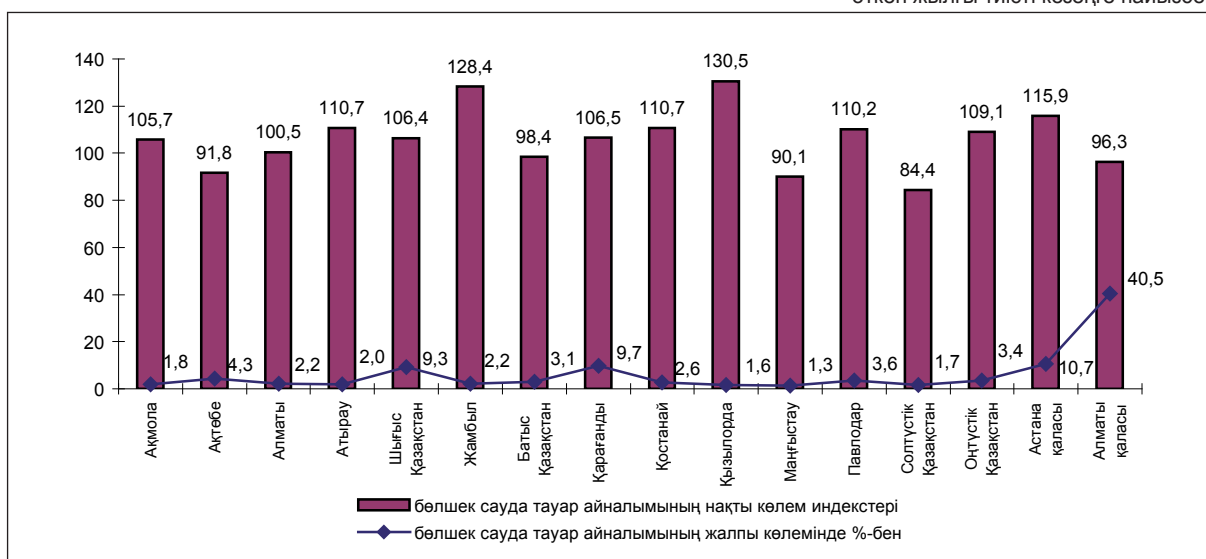
өткен жылғы тиісті айға пайызбен

Қаңтар-қыркүйекте тұтыну тауарларын сату республика халқының жан басына шаққанда орта есеппен 112,9 мың теңгені құрады, бұл 2007 жылғы осы кезеңдегіден 27,6 мың теңгеге жоғары.

2008 жылғы қаңтар-қыркүйектегі өңірлер бойынша бөлшек сауда тауар айналымының нақты көлем индекстері

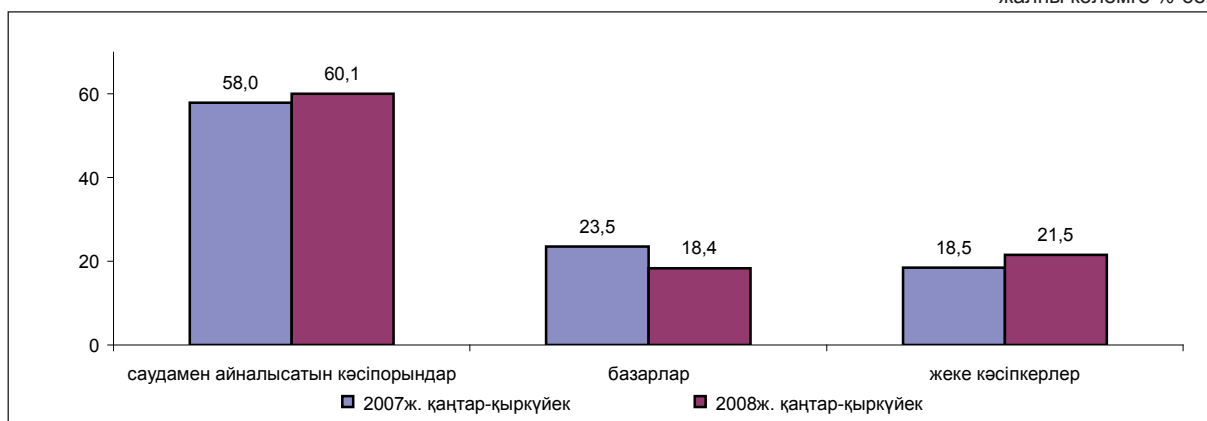
өткен жылғы тиісті кезеңге пайызбен

Бөлшек сауда тауар айналымының көлемін қалыптастыруда едәуір үлесі мемлекеттік емес секторға келеді. Жыл басынан бері жеке меншік нысанындағы кәсіпорындар және жеке кәсіпкерлермен, сондай-ақ базарларда тауарды өткізу бойынша айналым 1707,0 млрд. теңге (96,7%), басқа мемлекеттердің, олардың заңды тұлғалары мен азаматтарының айналымы – 58,4 млрд. теңге (3,3%) сомасында алынды.

Өткізу арналары бойынша бөлшек сауда тауар айналымының құрылымы

жалпы көлемге %-бен

Негізінен тұрақты сауда желісінде қызметті жүзеге асыратын сауда ұйымдары мен жеке кәсіпкерлермен тауарларды сату есебінен бөлшек сауда айналымын қалыптастыру үрдісі сақталып келетінін айта кету керек. Олардың үлесі бөлшек сауда айналымын қалыптастырудағы құрылымында 2008 жылғы қаңтар-қыркүйекте 81,6% құрады. Сонымен қатар, базарларда сауда жасау үлесі 2007 жылғы қаңтар-қыркүйектегі 23,5%-дан, 2008 жылғы тиісті кезеңдегі 18,4%-ға дейін төмендеп келеді.

Республиканың көтерме сауда тауар айналымы ағымдағы жылғы қаңтар-қыркүйекте 4418,4 млрд. теңгені құрады немесе 2007 жылғы тиісті кезеңнен 0,8%-ға көп болды. Мұның өзінде, іс жүзінде алынған тауар айналымының барлық көлемі мемлекеттік емес секторға келеді. Көтерме сауда тауар айналымында азық-түлік емес тауарлар мен өндірістік-техникалық мақсаттағы тауарлардың басым үлес алуы жалғасуда.

2008 жылғы қаңтар-қыркүйекте қоғамдық тамақтандыру қызметтерін көрсету көлемі 74,7 млрд. теңгені құрады немесе 2007 жылғы тиісті кезеңнен 5,6%-ға көп болды. Мұның өзінде қоғамдық тамақтандыру қызметтерін көрсетудің жалпы көлемінің 17,7%-ын жеке кәсіпкерлер ұсынып отыр.

Талдау жасалып отырған кезең ішінде техникалық қызмет көрсету және автомобильдерді, мотоциклдерді, тұрмыстық бұйымдар мен жеке пайдаланатын заттарды жөндеу бойынша қызмет көрсету көлемі 14,9 млрд. теңгені құрады. Бұл қызметтердің едәуір бөлігін (48,3%) шағын кәсіпкерлік саласында (шағын кәсіпорындар мен жеке кәсіпкерлер) ұсынылып отыр.

3. ШАҒЫН КӘСІПКЕРЛІК СУБЪЕКТИЛЕРІ МОНИТОРИНГІ

Белсенді шағын кәсіпкерлік субъектілерінің 2008 жылғы қаңтар-қыркүйекте өнім (тауарлар, қызмет көрсетулер) шығару өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда (тұрақты бағаларда) 0,1%-ға өсіп, 1748,9 млрд. теңгені құрады.

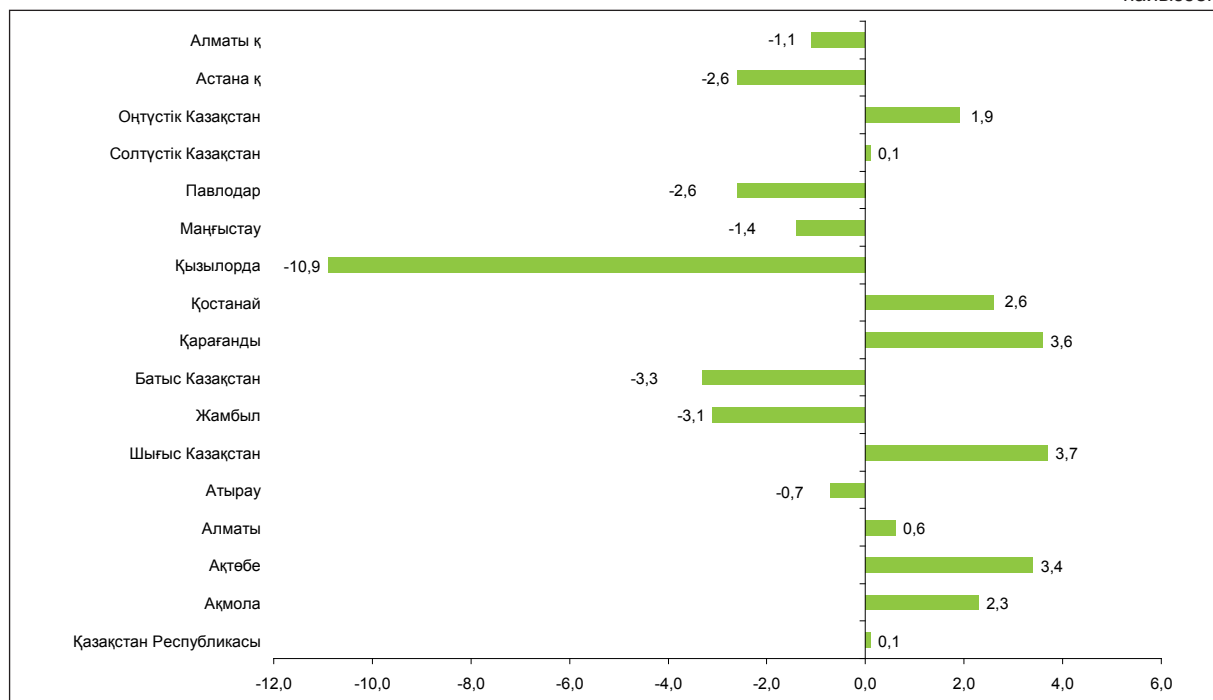
өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен

	Белсенді шағын кәсіпкерлік субъектілерінің саны	Жұмыспен қамтылғандар саны	Өнім (тауарлар, қызмет көрсетулер) шығарылымы
Қазақстан Республикасы	106,7	107,0	100,1
Ақмола	102,4	103,8	102,3
Ақтөбе	91,0	93,6	103,4
Алматы	107,8	104,7	100,6
Атырау	113,1	117,7	99,3
Шығыс Қазақстан	110,9	112,7	103,7
Жамбыл	106,0	108,8	96,9
Батыс Қазақстан	124,2	111,8	96,7
Қарағанды	109,8	106,2	103,6
Қостанай	107,2	101,3	102,6
Қызылорда	113,1	111,2	89,1
Маңғыстау	107,4	111,6	98,6
Павлодар	107,0	103,7	97,4
Солтүстік Қазақстан	96,3	93,0	100,1
Оңтүстік Қазақстан	99,1	100,8	101,9
Астана қаласы	116,6	114,2	97,4
Алматы қаласы	109,4	113,8	98,9

Өнім шығарудың өсуі Шығыс Қазақстан, Қарағанды, Ақтөбе, Қостанай және Ақмола облыстарында белгіленді. Өнім шығарудың төмендеуі Қызылорда, Жамбыл, Батыс Қазақстан, Маңғыстау, Атырау, Павлодар облыстарында және Астана мен Алматы қалаларында байқалды.

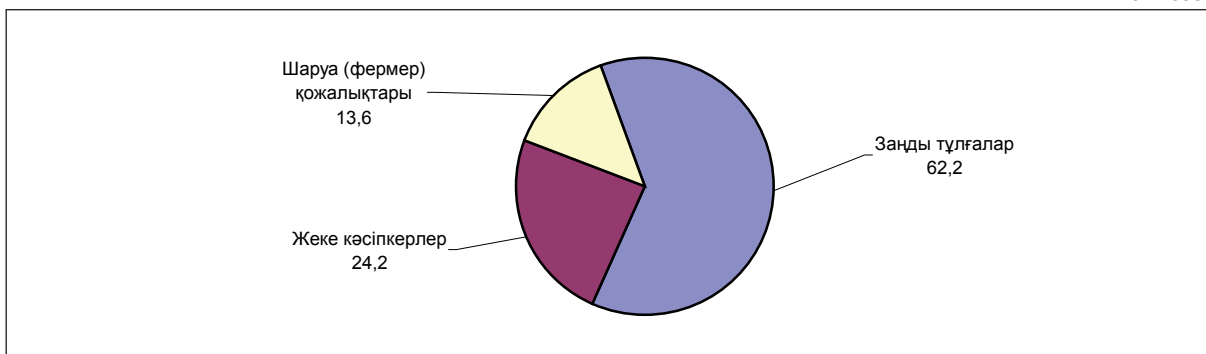
Шағын кәсіпкерлік субъектілерінің өнім шығаруының төмендеуі (өсуі)

пайызбен

Шағын кәсіпкерлік субъектілерінің өнім (тауарлар, қызмет көрсетулер) шығару құрылымы

пайызбен

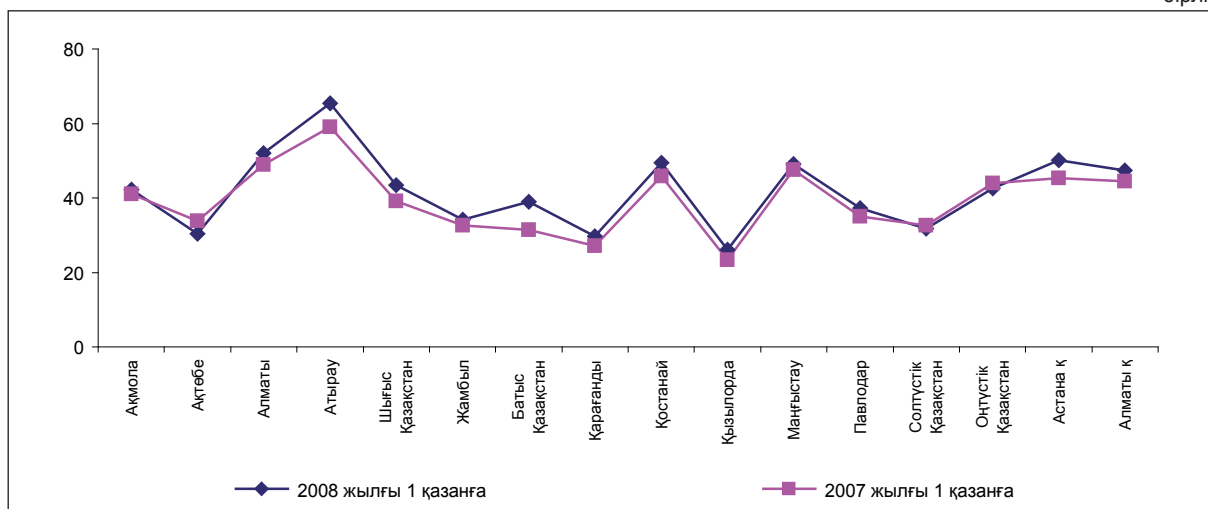

Рынокта белсенді жұмыс істейтін шағын кәсіпкерлік субъектілерінің саны 2008 жылғы 1 қазанға өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 6,7%-ға артып, 658807 бірлікті құрады, оның ішінде 60826 заңды тұлғалар, 428035 – жеке кәсіпкерлер және 169946 шаруа (фермер) қожалықтары.

Республиканың он үш өңірінде белсенді жұмыс істейтін шағын кәсіпкерлік субъектілерінің 1000 тұрғынға шаққандағы санының артуы тіркелді. Олардың саны Батыс Қазақстан (7,5 бірлік), Атырау (6,4 бірлік), Шығыс Қазақстан (4,2 бірлік), Қостанай (3,5 бірлік), Алматы (3,1 бірлік) облыстары және Астана қаласында (4,9 бірлік) артты. Төмендеу Ақтөбе (3,4 бірлік), Оңтүстік Қазақстан (1,3 бірлік) және Солтүстік Қазақстан (0,9 бірлік) облыстарында болды.

Белсенді жұмыс істейтін шағын кәсіпкерлік субъектілерінің 1000 тұрғынға шаққандағы саны бойынша өңірлердің бөлінуі

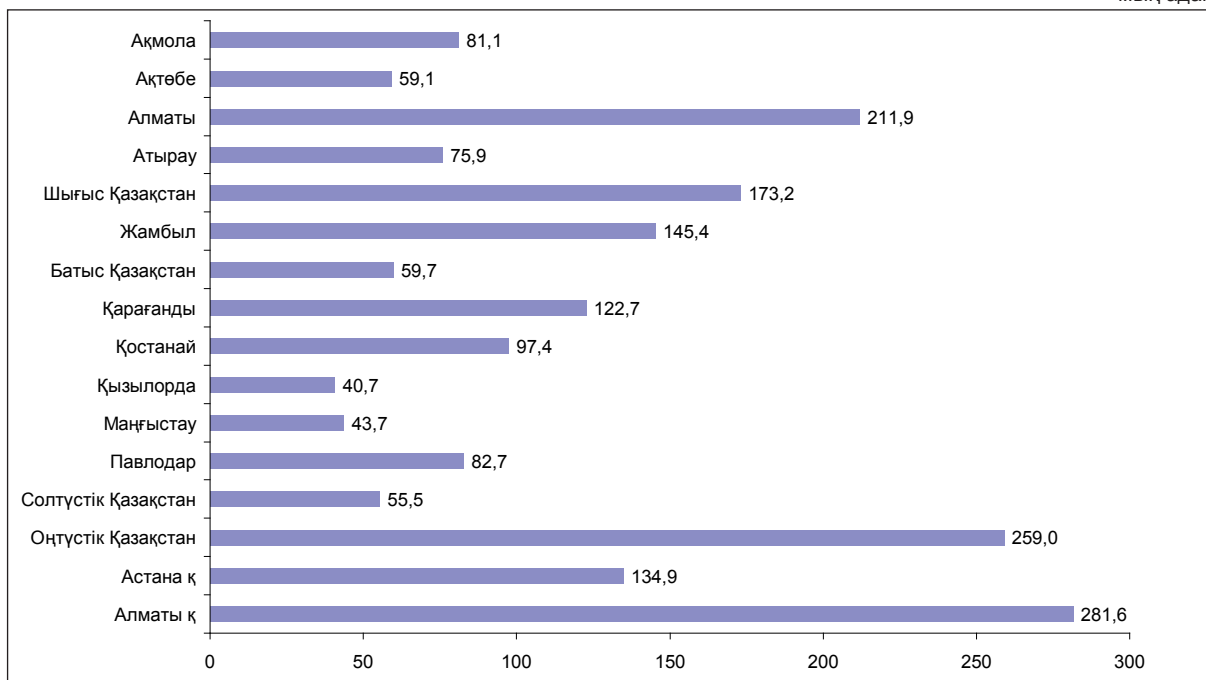
бірлік

Шағын кәсіпкерліктегі жұмыспен қамтылғандар саны 7,0%-ға артып, 1924,3 мың адамды құрады.

Шағын кәсіпкерлікте жұмыспен қамтылғандар саны

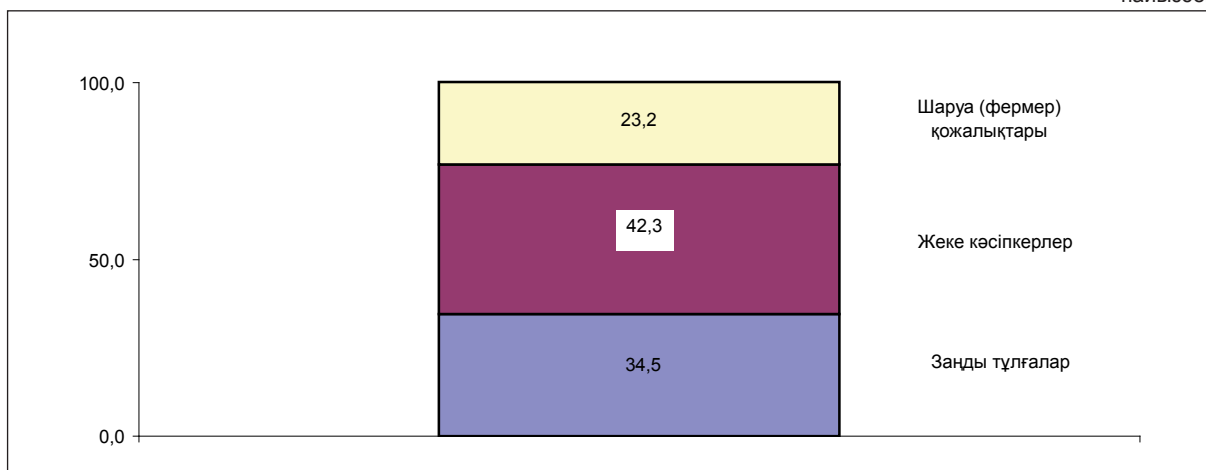
мың адам

2008 жылғы 1 қазанға шағын кәсіпкерлікте жұмыспен қамтылғандар санының ең көп артуы өткен жылғы сәйкес көрсеткішпен салыстырғанда Атырау (17,7%), Шығыс Қазақстан (12,7%), Батыс Қазақстан (11,8%), Маңғыстау (11,6%) мен Қызылорда (11,2%) облыстарында, Астана (14,2%) мен Алматы (13,8%) қалаларында белгіленді. Жұмыспен қамтылғандар саны Ақтөбе (6,4%) және Солтүстік Қазақстан (7%) облыстарында төмендеді.

Шағын кәсіпкерлікте жұмыспен қамтылғандар санының құрылымы

пайызбен

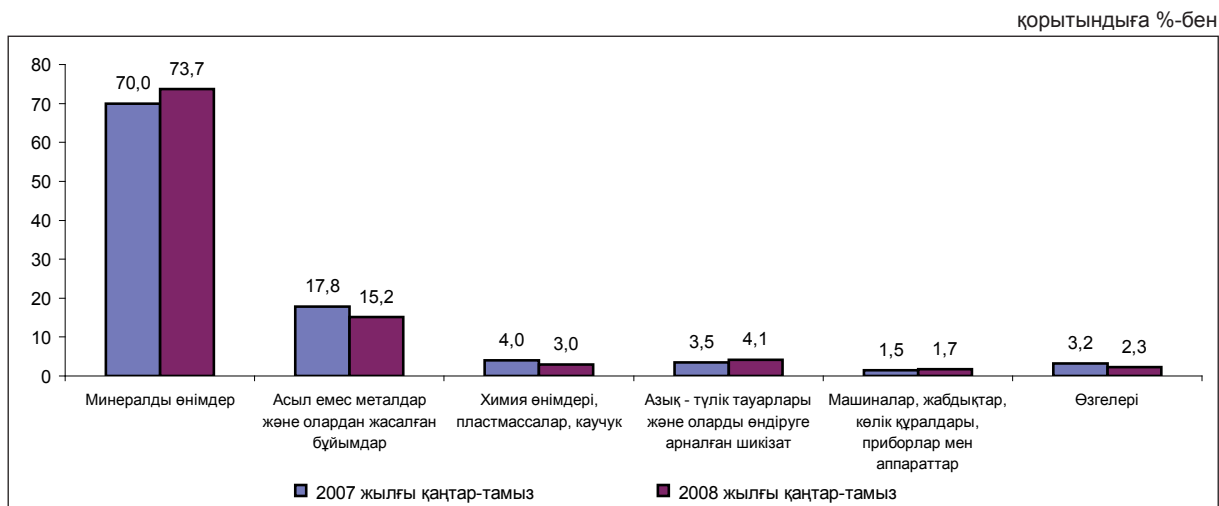
4. СЫРТҚЫ САУДА

(Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Кедендік бақылау комитетінің ақпараты)

4.1 СЫРТҚЫ САУДА АЙНАЛЫМЫ

Қазақстан Республикасының сыртқы сауда айналымы кеден статистикасының деректері бойынша ұйымдаспаған сауда есебінсіз 2008 жылғы қаңтар-тамызда 74138,6 млн. АҚШ долларын құрады және 2007 жылғы қаңтар-тамызбен салыстырғанда 47,8%-ға артты, оның ішінде экспорт – 49592,8 млн. АҚШ доллары болып, 68,8%-ға артты, импорт (тасымалдауға және сақтандыруға кеткен шығыстарды есепке алғанда) – 24545,8 млн. АҚШ долларын құрап, 18,1%-ға артты.

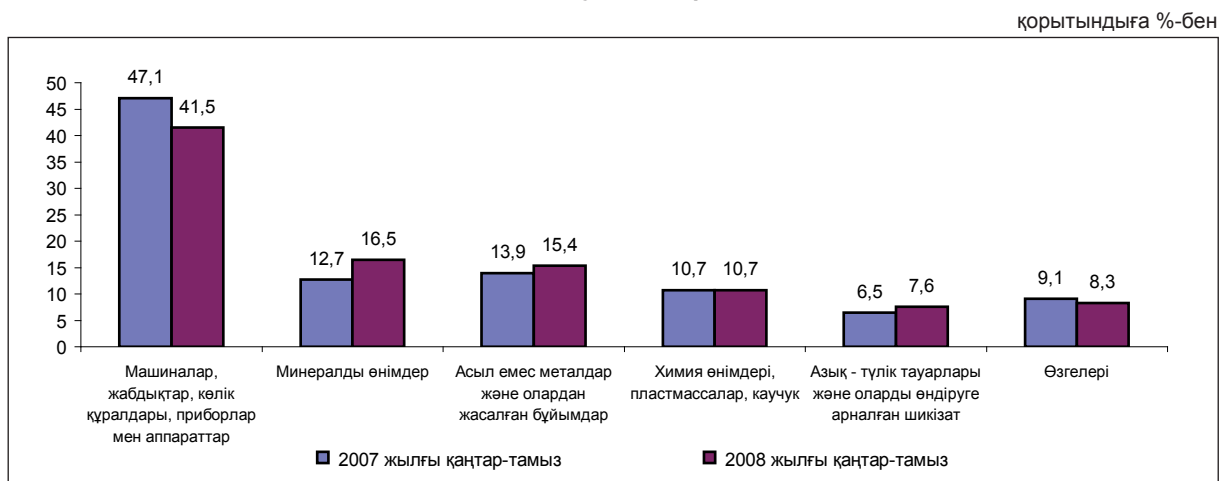
Экспорттың тауарлық құрылымы

Қазақстан өнімдерінің негізгі сатып алушылары: Италия (18,2%), Швейцария (15,7%), Қытай (9,5%), Ресей Федерациясы (8,9%), Франция (7,4%), Нидерланды (6,1%), Израиль (3,8%), Иран (3,1%), Украина (2,9%), Түркия (2,6%).

Талданып отырған кезең ішінде экспорттың жалпы көлеміндегі ТМД елдерінің үлесі 15,5% (2007 жылғы қаңтар-тамызда – 16,8%) құрады.

Импорттың тауарлық құрылымы

2008 жылғы қаңтар-тамызда инвестициялық тауарлар импорттың жалпы көлемінде 11589,3 млн. АҚШ долларын немесе 47,2% (2007 жылғы қаңтар-тамызда – 9569,5 млн. АҚШ доллары немесе 46,0%) құрады.

2008 жылғы қаңтар-тамызда барлық импорттық жеткізілімдердің 46,1%-ы ТМД елдеріне (2007 жылғы қаңтар-тамызда – 44,4%) келеді. Импорт өнімдерінің негізгі жеткізушілері: Ресей Федерациясы (импорттың

жалпы көлемінің – 37,2%-ы), Қытай (11,1%), Германия (6,9%), АҚШ (5,2%) , Украина (5,0%), Италия (3,3%), Жапония (2,7%), Франция (2,6%), Түркия (2,5%), Ұлыбритания (1,9%), Норвегия (1,8%),

4.2 ТМД МЕМЛЕКЕТТЕРІМЕН СЫРТҚЫ САУДА

2008 жылғы қаңтар-тамызда ТМД елдерімен сыртқы сауда айналымы 19005,5 млн. АҚШ долларын құрады және 2007 жылғы қаңтар-тамызбен салыстырғанда 34,1%-ға артты, оның ішінде экспорт – 7685,6 млн. АҚШ доллары болып, 55,8%, импорт – 11319,9 млн. АҚШ долларын құрап, 22,5 %-ға артты.

Жалпы тауар айналымындағы ТМД мемлекеттерінің үлесі 25,6% (2007 жылғы қаңтар-тамызда – 28,2%) құрады.

2008 жылғы қаңтар-тамызда ТМД мемлекеттеріне шығарылған экспорттың жалпы көлеміндегі минералдық өнімдердің үлес салмағы 52% (2007 жылғы қаңтар-тамызда – 50%), азық-түлік тауарлары – 11% (12%), химиялық өнімдер – 10% (15%) құрады.

2008 жылғы қаңтар-тамызда ТМД елдерінен әкелінетін импорт көлеміндегі машиналар, жабдықтар, көлік құралдары, приборлар мен аппараттардың үлесі – 23% (2007 жылғы қаңтар-тамызда – 26%), минералдық өнімдер – 34% (27%), металлургия өнімдері – 17% (18%), химия тауарлары – 8% (9%) құрады.

ТМД елдері минералдық, химия және металлургия өнімдерінің негізгі жеткізушілері болып табылады: 2008 жылғы қаңтар-тамызда осы елдерден әкелінетін минералдық ресурстар импортының көрсетілген тауарлардың жалпы импортындағы үлесі 95% (2007 жылғы қаңтар-тамызда – 94%), металлургия өнімдері – 50% (57%), азық-түлік тауарлары – 61% (62%), химия тауарлары – 36% (38%) құрады.

4.3 ӘЛЕМНІҢ БАСҚА ЕЛДЕРІМЕН СЫРТҚЫ САУДА

2008 жылғы қаңтар-тамызда әлемнің басқа елдерімен сыртқы сауда айналымы 55133,1 млн. АҚШ долларын құрап, 2007 жылғы осы кезеңмен салыстырғанда 53,2%-ға артты, оның ішінде экспорт – 41907,2 млн. АҚШ доллары болып, 71,4%, импорт – 13225,9 млн. АҚШ долларын құрап, 14,5%-ға артты.

2008 жылғы қаңтар-тамызда әлемнің басқа елдеріне шығарылған экспорттың жалпы көлеміндегі минералдық шикізаттың үлес салмағы – 78% (2007 жылғы қаңтар-тамызда – 74%), металлургия өнеркәсібінің өнімдері – 14% (18%) құрады.

2008 жылғы қаңтар-тамызда әлемнің басқа елдерінен әкелінген импорт көлеміндегі машиналар, жабдықтар, көлік құралдары, приборлар мен аппараттардың үлесі – 57% (2007 жылғы қаңтар-тамызда – 64%), азық-түлік тауарлары – 5% (5%), химия өнімдері – 13% (12%), металлургия өнеркәсібінің өнімдері – 14% (10%) құрады.

Елдің аса маңызды тауарларға қажеттілігін қамтамасыз етуде әлемнің басқа елдері үлкен роль атқарады: 2008 жылғы қаңтар-тамызда осы елдерден әкелінген машина жасау өнімдері импортының көрсетілген тауарлардың жалпы импортындағы үлесі – 74% (2007 жылғы қаңтар-тамызда – 75%), фармацевтикалық тауарлардың – 89% (88%), киімдердің – 86% (81%), азық-түлік тауарларының үлесі – 39% (38%) құрады.

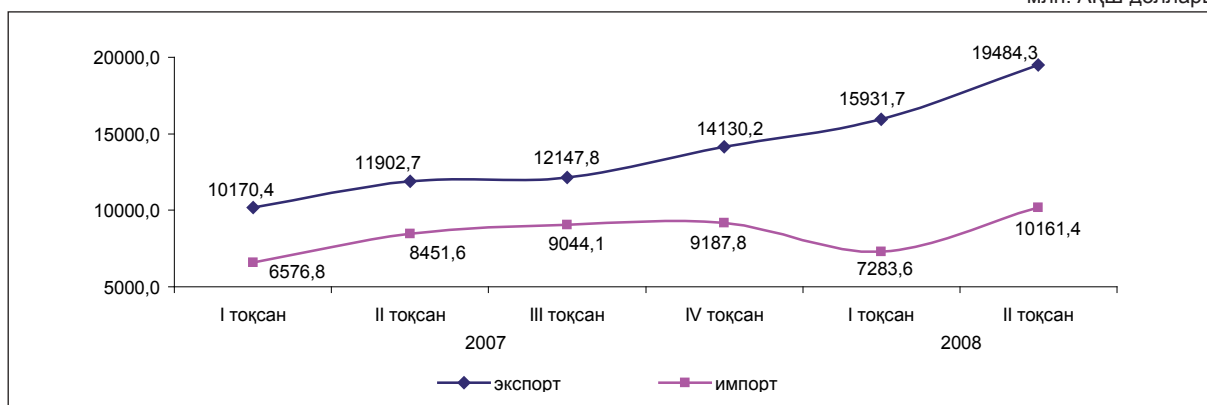
4.4 ТӨЛЕМ БАЛАНСЫ

Қазақстан Республикасының Ұлттық банкінің деректері бойынша 2008 жылғы II тоқсанда төлем балансының ағымдағы операциялар шоты бойынша оң сальдо – 2724,2 млн. АҚШ доллары мөлшерінде қалыптасты (2007 жылғы сәуір-маусымда нәтиже теріс мәнді – 2001,4 млн. АҚШ доллары болды). Бұл тауарлармен жасалатын операциялардың оң нәтижесінің 3451,2 млн. доллардан 9322,8 млн. долларға дейін өсуі мен қызметтердің теріс нәтижесінің 1921,1 млн. доллардан 1833,9 млн. долларға дейін және ағымдағы трансферттер – 531,2 млн. доллардан 145,1 млн. долларға дейін төмендеуімен түсіндіріледі. Табыстар бойынша теріс нәтиже, тиісінше, 3000,2 млн. доллардан 4619,6 млн. долларға дейін өсті.

Тауар айналымы (ф.о.б. бағасында) 2008 жылғы II тоқсанда өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 45,6%-ға өсіп, 29645,7 млн. долларды құрады. Тауар айналымында импортқа 34,3% (10161,4 млн. доллар), экспортқа 65,7% (19484,3 млн. доллар) келеді. Аталған кезеңде ТМД елдерінен тауарлар импортының көлемі – 24,4%, экспорттың көлемі – 52,6%-ға өсті. Алыс шет елдерден – тиісінше, 17% және 66,1%-ға.

2007-2008жж. импорт және экспорт көлемі

млн. АҚШ доллары

Көрсетілген қызметтер көлемі 2008 жылғы сәуір-маусымда 1105,5 млн. долларды құрады, бұл өткен жылғы тиісті кезеңге қарағанда 26,4%-ға көп. Көрсетілген қызметтердің жалпы көлемінде көлік қызметтері – 52,5%, сапарлар бойынша қызметтер – 24,3%, өзге де қызметтер – 23,2% алады.

Импортталынатын қызметтер көлемі 2939,4 млн. доллар сомасында белгіленді, оның ішінде көлік қызметтері – 643,4 млн. доллар, сапарлар бойынша қызметтер – 240,1 млн. доллар, өзге де қызметтер – 2055,9 млн. доллар.

2008 жылғы II тоқсанда өткен жылғы тиісті тоқсанмен салыстырғанда инвестициялардан және жұмыс істейтіндерге өтемақыдан түскен табыс 1% өсіп, 1014,2 млн. долларды, ал көрсетілген баптар бойынша төлемдер – 5633,8 млн. долларды (2007 жылғы сәуір-маусымда – 4004,8 млн. доллар) құрады.

Қаржы операцияларының шоты 2008 жылғы сәуір-маусымда теріс болып – 3782 млн. доллар (2007 жылғы сәуір-маусымда оң мәнді – 3669,4 млн. доллар) көлемінде қалыптасты.

Тікелей инвестициялармен жасалған операциялар бойынша сальдо 1726,4 млн. доллар (2007 жылғы екінші тоқсанда 206,4 млн. доллар) құрады. Есепті кезеңде шетелдегі тікелей инвестициялармен жасалған операциялар нәтижесі теріс болып – 428 млн. долларды, ал Қазақстанда оң мәнді болып – 2154,4 млн. долларды құрады.

2008 жылғы II тоқсанда портфельдік инвестициялармен жасалған операциялар nettосы теріс болып – 2973,7 млн. доллар (2007 жылғы II тоқсанда оң мәнді – 1104,9 млн. доллар) болды.

Төлем балансының «Басқа да инвестициялар» бабы бойынша жүргізілген операциялардың таза нәтижесі теріс болып – 558,4 млн. долларды (2007 жылғы II тоқсанда оң мәнді – 3018,3 млн. доллар) құрады. Активтер көлемінде операциялардың көп бөлігі сауда несиелеріне – 927,2 млн. доллар, міндеттемелер көлемінде – қарыздарға 973,7 млн. доллар келеді.

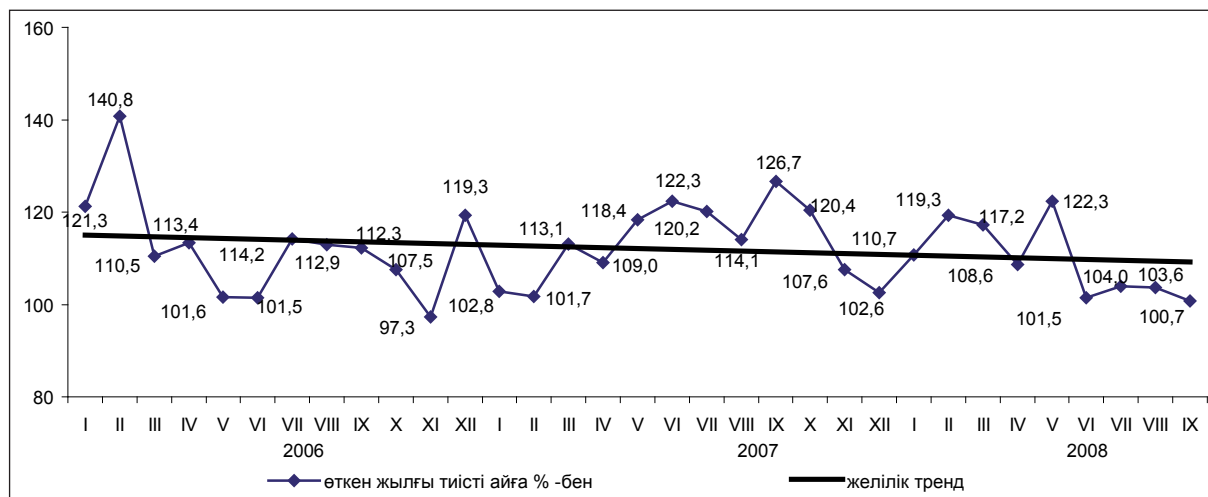
Қазақстанның резервтегі активтерінің өзгеруі 2008 жылғы сәуір-маусымда теріс болып, 2084,7 млн. доллар құрады.

5. ИНВЕСТИЦИЯЛАР

5.1 НЕГІЗГІ КАПИТАЛҒА САЛЫНҒАН ИНВЕСТИЦИЯЛАР

2008 жылғы қаңтар-қыркүйекте негізгі капиталға салынған инвестициялардың көлемі бағалау есебімен 2587,7 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңнен 8,2%-ға көп.

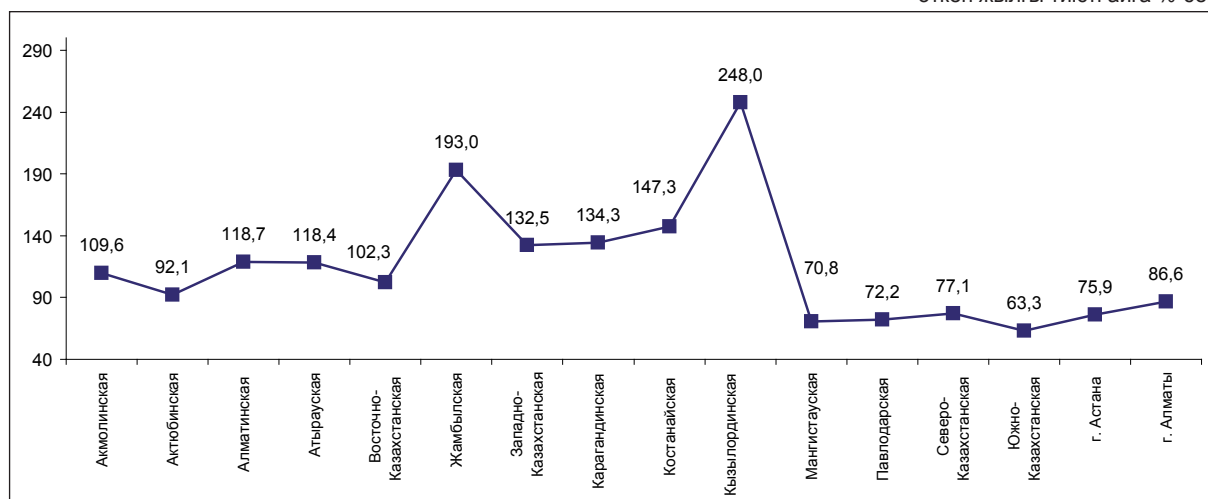
Негізгі капиталға салынған инвестициялардың нақты көлем индекстері

Негізгі капиталға салынған инвестициялардың артуы өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда республиканың 12 өңірлерінде белгіленді. Мұның өзінде, цемент шығаратын зауыт құрылысының салынуына байланысты Жамбыл облысында (2 есе) елеулі өсу байқалды. Мұнай кен орындарын жайластыру мен мұнай құбырын салуға салынған салымдардың артуына байланысты Қызылорда облысында инвестициялар көлемі (1,9 есе) өсті. Газдың кен көзі орналасқан жерлерінде жұмыстардың жандануына байланысты Батыс Қазақстан облысында инвестиция көлемі 30,3%-ға өсті. Ақмола облысында автомобиль жолдары құрылысы және кірпіш зауытының белсенді қарқынмен салынуына байланысты өсу 29,2% құрады.

Өңірлер бойынша негізгі капиталға салынған инвестицияларды игеру қарқыны

өткен жылғы тиісті айға %-бен

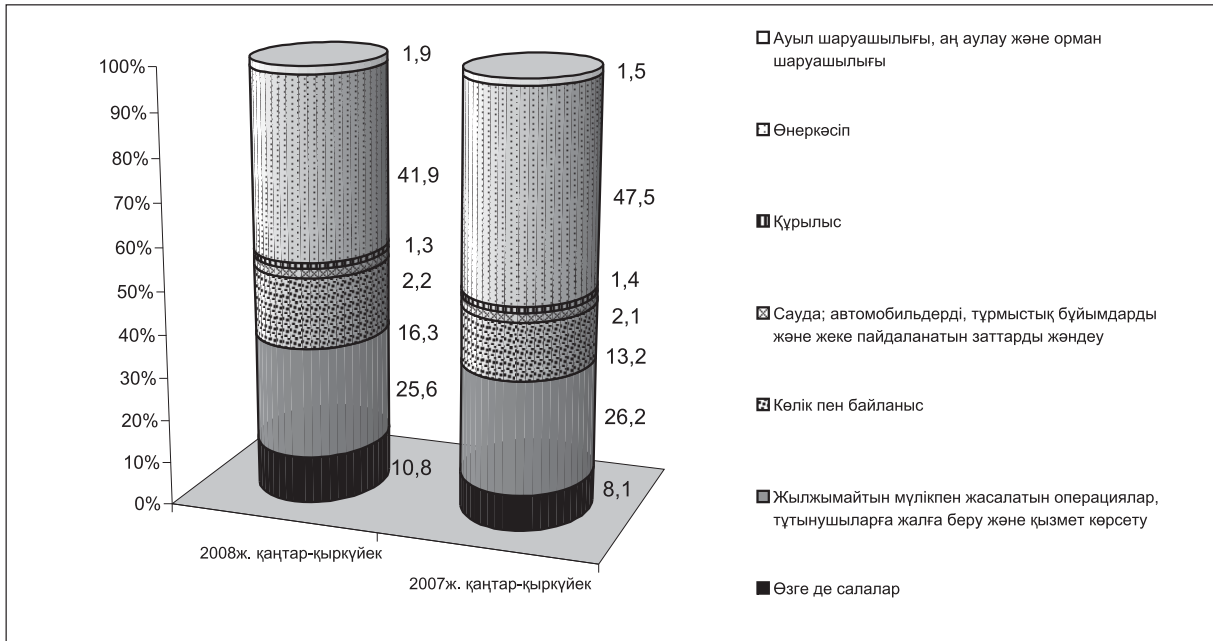

Ең белсенді инвесторлар жеке меншік нысандардың шаруашылық жүргізуші субъектілері болды. Олармен негізгі капиталға салынған инвестициялардың 53,3%-ы игерілді. Қазақстан Республикасының аумағында қызметін жүзеге асыратын басқа мемлекеттер кәсіпорындары мен ұйымдарының үлес салмағы 27,7% құрады. Мемлекеттік сектордың үлесіне салымдардың 19,1%-ы келеді.

Инвестицияның технологиялық құрылымында 52,9%-ды ғимараттар мен үйлердің құрылысы мен күрделі жөндеу жұмыстары, 28,2% - машиналар, жабдықтар, құралдар, құрал-саймандар, 18,9% - өзге де күрделі жұмыстар мен шығындар құрады.

Пайдалану бағыттары бойынша негізгі капиталға салынған инвестициялар құрылымы

пайызбен

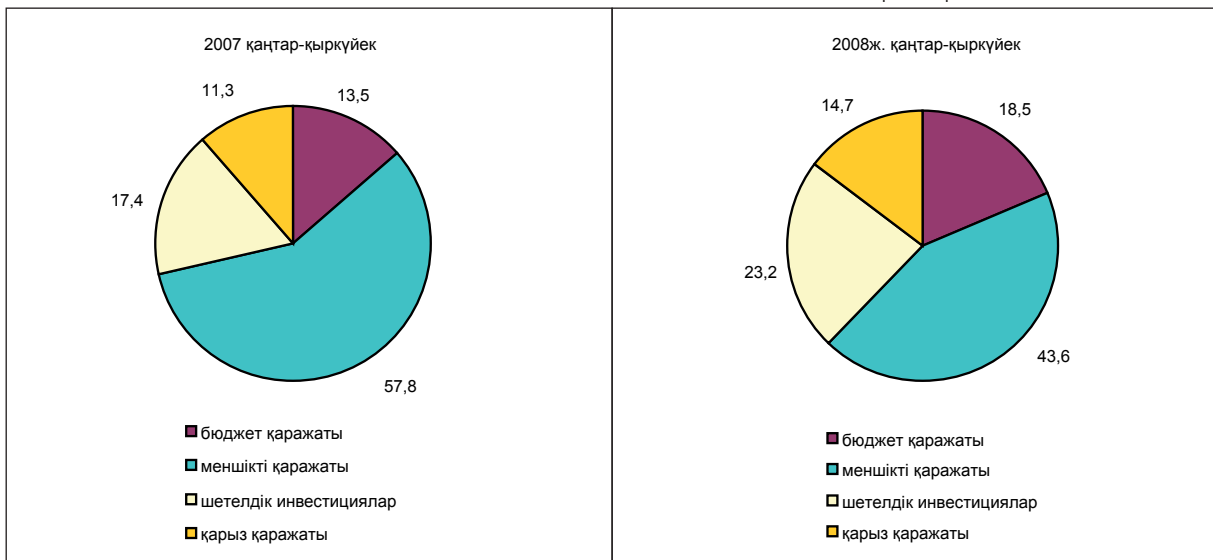

Өнеркәсіп салалары ішінде шикі мұнай және табиғи газ өндіру инвестициялар салу үшін ең тартымды сала болып табылды, осы салаларда қызмет көрсету негізгі капиталға салынған инвестициялардың жалпы көлемінің 22,7%-ын алады.

2007 жылғы қаңтар-қыркүйекпен салыстырғанда білім беруге (1,8 есе), электр энергиясын, газ бен суды өндіру және бөлуге (67%), қонақ үйлер мен мейрамханаларға (43,5%), және коммуналдық, әлеуметтік және дербес қызмет көрсету саласына (40,8%) инвестициялық салымдар едәуір өсті.

Қаржыландыру көздері бойынша негізгі капиталға салынған инвестициялар құрылымы

инвестицияның жалпы көлеміне пайызбен

Инвесторлардың жеке меншік қаражаттары негізінен кен өндіру өнеркәсібінде (көрсетілген қаражат көздерінен 35,8% инвестиция) игерілген. Бюджеттік қаражаттың көп бөлігі (63,8%-ы) «Көлік пен байланыс», «Электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлу» және «Білім беру» салаларының дамуына бағытталды. 54% қарыз қаражаты кәсіпорындардың «Жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар, жалға алу және тұтынушыларға қызмет көрсету» экономикалық қызмет түрінде қолданылды.

Шетел инвестицияларының жартысына жуығы (45,8%) кен өндіру өнеркәсібін дамытуға бағытталды. Шетел инвесторлары үшін ең тартымды Атырау облысы болды, мұнда есепті кезеңде барлық шетелдік инвестицияның 61,7%-ы игерілді.

6. БАҒАЛАР

6.1 ТҰТЫНУ БАҒАЛАРЫ

Ағымдағы жылғы қыркүйекте **инфляция** 0,6% құрады, бұл тамызға қарағанда 0,2 пайыздық тармаққа аз. Инфляцияға ең көп «салымды» (0,4%) ақылы қызметтердің 1,5%-ға қымбаттауы қосты. Азық-түлік тауарларының бағасы 0,1%, азық-түлік емес - 0,3%-ға өсіп, бағалардың жалпы өсіміне 0,1%-дан қамтамасыз етті.

Ағымдағы жылғы қыркүйекте азық-түлік тауарлары рыногында нан мен жарма өнімдері бағаларының өсімі 0,5% (тамызда – 1,2%) құрады. Бағалардың көтерілуі жармаларға: ұнтақ – 1,8%, сөк – 1,4%, арпа - 1%-ға байқалды. Тоқаш және ұннан дайындалатын кондитерлік өнімдердің бағасы 1,4%, күріш – 0,6%, макарон өнімдері – 0,4%, нан – 0,2%, ұн – 0,1%-ға өсті.

Ағымдағы жылғы қыркүйекте жұмыртқаның 4,8% және сүт өнімдері – 1,4%-ға маусымдық қымбаттауы байқалды. Сүзбенің бағасы бір ай ішінде 1,9%, қаймаққа - 1,8%, жаңа сауылған сүт - 1,7%, ірімшік – 1,2%, айран – 0,8%-ға өсті.

Ағымдағы жылғы қыркүйекте ет және ет өнімдері 0,9%-ға қымбаттады, ағымдағы жылғы тамызда – 0,3%-ға. Шошқа етінің баға өсімі 2,8%, шұжық өнімдерінің – 1,8%, жылқы етінің – 1% және сиыр етінің – 0,5% құрады. Балық және теңіз өнімдерінің бағалары ай ішінде 0,7% (ағымдағы жылғы тамызда – 0,1%-ға) өсті, ал консервіленген – 0,9%, жаңа ауланған - 0,4%-ға.

Ағымдағы жылғы қыркүйекте қант бағасының деңгейі 0,5%, кондитерлік өнімдер - 1,4%-ға көтерілді. Маргарин 0,8%, мал майы – 0,4%-ға қымбаттады, күнбағыс майы 0,5%-ға арзандады.

Ағымдағы жылғы қыркүйекте жемістер мен көкөністердің бағасы 4,2% төмендегені байқалды (тамызда – 4,4%-ға). Жемістер 1,5%, жаңа жиналған көкөністер – 6,2%, картоп – 6%-ға арзандады.

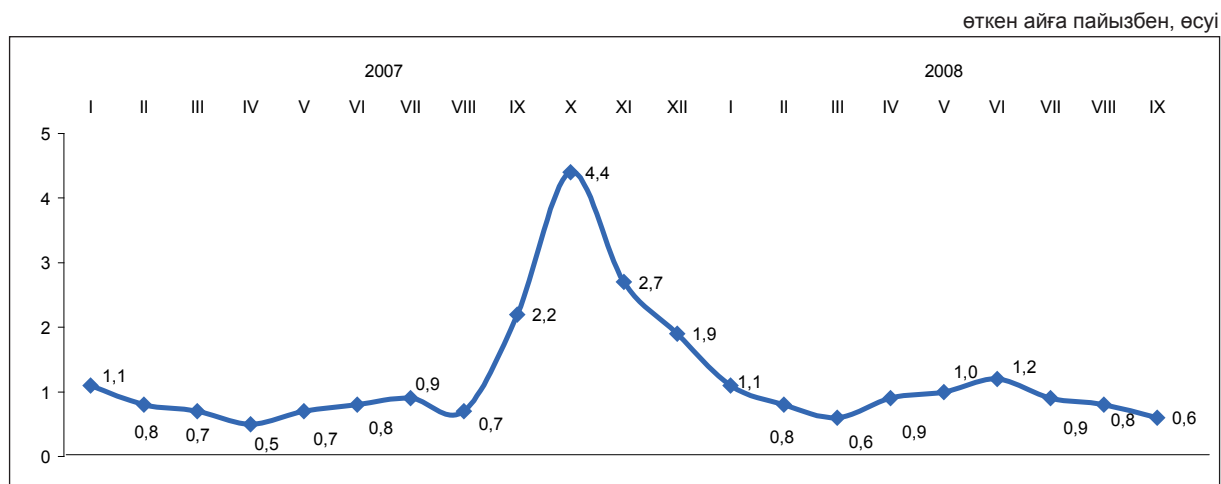
Өткен айда бензин 3,1%-ға, дизель отыны – 2,7%-ға арзандады, қатты отын - 2,6%-ға қымбаттады.

Баспа басылымдарының бағасы 1,6%, медициналық препараттар – 1,4%, жуғыш және тазалағыш құралдар – 1%-ға, киім және аяқ киім, жеке басқа арналған гигиена тауарлары – 0,5%-дан, үй тұрмысына қажетті заттар – 0,4%-ға өсті.

Ағымдағы жылғы қыркүйекте тұрғын үй-коммуналдық қызмет көрсетулердің баға өсімі 1,5% (тамызда – 2,5%) құрады. Электр энергия тарифтері 3,1%, ыстық су - 1,3%, қоқыс жинау – 1,2%, орталықтан жылыту – 0,9%, суық су- 0,5%, көріз – 0,3%-ға өсті.

Ағымдағы жылғы қыркүйекте білім беру қызметтерінің бағалары 5,7%, көлік – 1,5%, шаштараз – 1,4%, медициналық мекемелер – 1,2%, мәдениет - 0,8%, мейрамханалар мен қонақ үйлер – 0,7%-ға көтерілді.

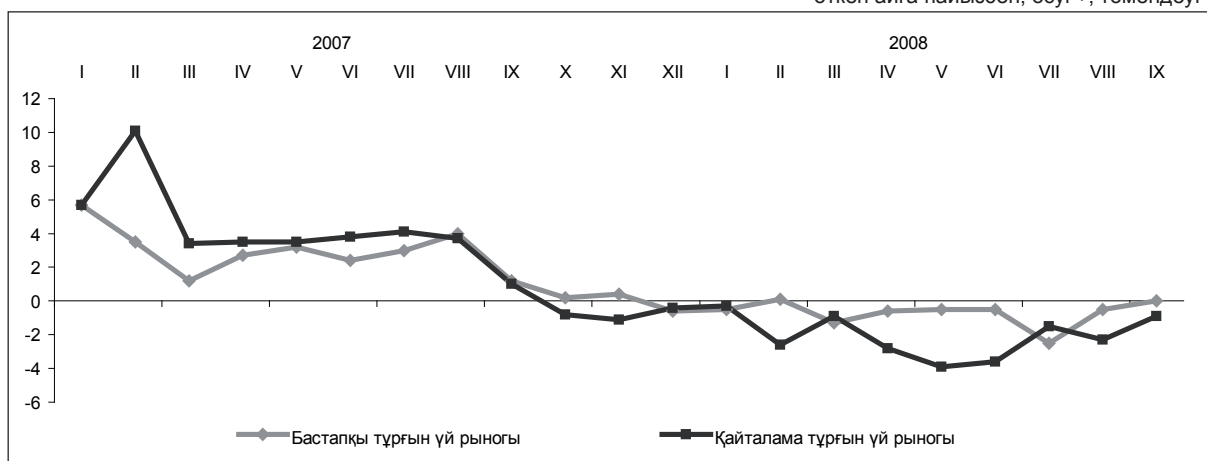
2007-2008жж. инфляция

2008 жылғы қыркүйекте жаңа үйдің бір шаршы метрін сату бағасы республика бойынша орта есеппен 151,5 мың теңгені құрап, өткен айдың деңгейінде қалды, көркейтілген тұрғын үйді қайта сату бағасы – 112,4 мың теңге құрап, 0,9%-ға төмендеді.

2007-2008жж. тұрғын үй рыногындағы бағалардың өзгеруі

өткен айға пайызбен, өсуі +, төмендеуі –

Жемістер мен көкөністерге, бензинге, көмірге баға өсуінің әсерін есепке алмай есептелген базалық инфляция ағымдағы жылғы қыркүйекте 0,9%, тамызда 1,1% құрады.

2008ж. Қазақстан Республикасындағы инфляция

пайызбен, өсуі

	2008ж. қыркүйек				2008ж. қаңтар-қыркүйек 2007ж. қаңтар-қыркүйекке
	2008ж. тамызға	2005ж. желтоқсанға	2007ж. желтоқсанға	2007ж. қыркүйекке	
Инфляция	0,6	39,1	8,1	18,2	19,2
Базалық инфляция	0,9	37,5	8,1	17,9	18,8
Ақшалай табысы ең төмен халықтың топтарына арналған бағалар мен тарифтердің өзгеруі	0,4	47,3	9,9	22,4	24,2
Ақшалай табысы ең жоғары халықтың топтарына арналған бағалар мен тарифтердің өзгеруі	0,6	35,6	7,4	16,4	17,3

2008 жылғы қыркүйекте 2007 жылғы желтоқсанға қарағанда негізгі тамақ өнімдерін тұтынудың ең төменгі нормаларынан есептелген халықтың орташа жан басына шаққандағы күнкөрістің ең төменгі деңгейінің шамасы 22,4%-ға өсті, өткен айға қарағанда – 1%-ға төмендеді және 13183 теңге (тағам өнімдері – 7910 теңге, азық-түлік емес тауарлар мен ақылы қызметтер – 5273 теңге) құрады. 2008 жылғы қыркүйекте оның құрылымында ет пен балықты сатып алуға жұмсалған шығыстардың үлесі 17,8%, сүт, май-тоң май өнімдері мен жұмыртқаны – 14,8%, жемістер мен көкөністерді – 16,2%, нан өнімдерін – 9,2%, қант, шай және дәмдеуіштерді сатып алуға жұмсалған шығыстардың үлесі – 2% құрады.

6.2 ЭКОНОМИКАНЫҢ НАҚТЫ СЕКТОРЫНДАҒЫ БАҒА

Өнеркәсіп өнімін өндіруші-кәсіпорындар бағасының индексі, өндірістік сипаттағы қызметтер көрсетуді қоса ағымдағы жылғы қыркүйекте тамыз айымен салыстырғанда 92,4%, 2007 жылғы желтоқсанмен – 128,2% құрады. Өндірілген өнім бір ай ішінде 7,9%-ға арзандады, өндірістік сипаттағы қызмет көрсетулер – 0,3%-ға қымбаттады. Түпкілікті мақсат бойынша сыныпталған өнімдер тобынан аралық тұтыну өнімдерінің бағасы 8,6% төмендеді, өндіріс құралдары – 0,7%, тұтыну тауарлары 0,5%-ға көтерілді.

Өнеркәсіп өнімін өндіруші кәсіпорындар бағасының индексі

пайызбен, өсуі +, төмендеуі-

	2008ж. қыркүйек				2008ж. қаңтар-қыркүйек 2007ж. қаңтар-қыркүйекке
	2008ж. тамызға	2007ж. қыркүйекке	2007ж. желтоқсанға	2005ж. желтоқсанға	
Өнеркәсіп өнімдері, өндірістік сипаттағы қызметтер көрсетуді қоса	-7,6	46,6	28,2	93,9	50,2
Өндірілген өнім	-7,9	48,8	29,4	98,7	52,9
Өндіріс құрал-жабдықтары	0,7	31,7	18,1	55,1	34,4
Аралық тұтыну тауарлары	-8,6	51,6	31,0	106,1	56,4
Тұтыну тауарлары	0,5	19,8	11,8	37,0	18,6
Өндірістік сипаттағы қызметтер көрсету	0,3	9,8	6,8	25,5	8,3

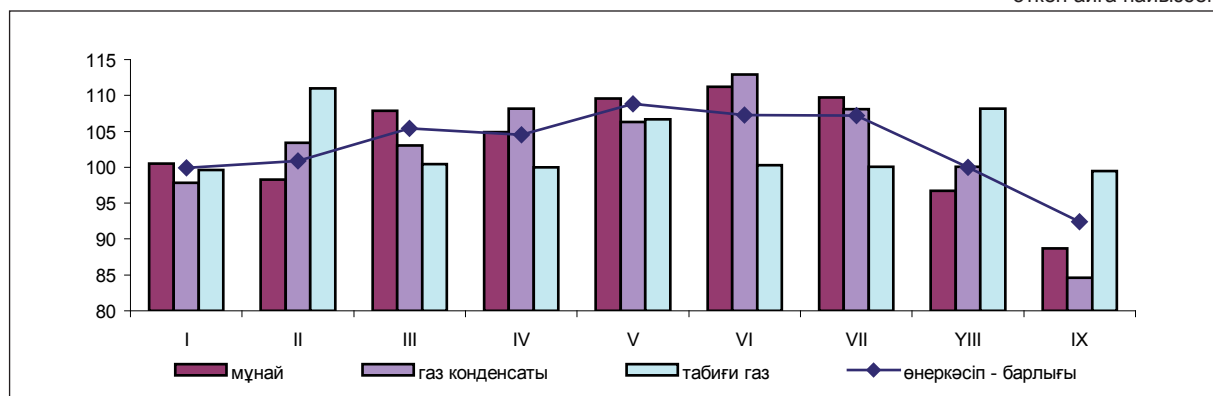
Өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағаларының базалық индексі (мұнай мен металл бағаларының өзгеруі есебінсіз) ағымдағы жылғы қыркүйекте тамыз айына қарағанда 95%, 2007 жылғы желтоқсанға – 124,8% құрады.

Өткен айда бағаның төмендеуі кен өндіру өнеркәсібінде 10,6% және өңдеу өнеркәсібінде – 1,8%, олардың өсуі - электр энергиясын, газ бен су өндіру мен бөлуде – 2,4%-ға белгіленді. Өлемдік рыноктарда арзандауынан республикада газ конденсатын өндіру бағасы 15,4%, мұнайдың – 11,3%-ға төмендеді. Бұл өнеркәсіптегі бағаның жалпы деңгейіне 4,9% теріс «салым» қосты. Табиғи газ бағасы 0,5% төмендеді, ал электр энергиясына 4,2%, мұнай өнімдеріне – 0,9%, көмірге – 0,5%-ға өсті. Энергия ресурстары жалпы бір айда 10,6%-ға арзандады.

Металлургия өнеркәсібінде ағымдағы жылғы қыркүйекте бағаның 3,4%-ға төмендеуі тіркелді. Отандық өндірушілерде мырыштың бағасы 10,4%, өңделмеген алюминий – 9,5%, мыс – 9,4%-ға төмендеді. Қара металдар илегі 4,5%, қорғасын – 1,6%-ға қымбаттады..

2008ж. энергия ресурстарын өндіруші кәсіпорындар бағасының индексі

өткен айға пайызбен

Сырлар мен лактарға бағаның деңгейінің өзгеруінсіз химия өнеркәсібінде бағалар өткен айда 2,5%-ға төмендеуі байқалды, бұл негізгі химия өнімдеріне олардың сәйкес 3,1%-ға өзгерісімен байланысты.

Республикада өндірілген азық-түлік тауарларынан өсімдік майы – 3,6%, бидай ұны – 1,2%, жармалар – 0,2%-ға арзандады. Аграрийлерде қымбаттауына байланысты мал етінің бағасы 4,4%, құс етінің – 2,6%, ет өнімдерінің – 1,3%, сүт өнімдерінің – 0,8%-ға өсті.

Байқауға алынған өндірістік сипаттағы қызметтерден өткен айда өңірлік деңгейдегі желілер бойынша электр энергиясын тасымалдауда тарифтердің 1,3%, газет басып шығаруда – 1,6%-ға өсу үрдісі сақталды. Бү және ыстық сумен қамтамасыз ету бойынша қызметтердің тарифтері өзгеріссіз қалды.

Өнеркәсіп кәсіпорындары технологиялық үдеріс үшін сатып алған өндіріс ресурстарына бағалар индексі ағымдағы жылғы қыркүйекте тамыз айына қарағанда 101,7% құрады. Республикада сатып алынған шикізат пен материалдар бағасы 1,1%, алыс шетелден – 6,2%, Достастық елдерінен – 3,5%-ға өсті.

Республикадан шетелдерге шығарылған тауарлардың бағасы ағымдағы жылғы тамызда шілде айымен салыстырғанда 2,8%, 2007 жылғы желтоқсанмен – 45,4%-ға өсті. Түпкілікті мақсат бойынша сыныпталған, экспорттық өнім топтарындағы дайын тауарлар ағымдағы жылғы тамызда шілдеге қарағанда 4,3%, шикізат – 3,7%, жартылай дайын фабрикаттар – 0,1%-ға қымбаттады. Минералды шикізаттан экспорттық жеткізілімдер бағасының көтерілуі көмірге – 6,7%, мұнайға – 5,1%, оның қайта өңделген өнімдеріне – 6%, олардың төмендеуі табиғи газға 19,4%-ға тіркелді. Қара металдар – 3,5% қымбаттап, түсті – 3,6%-ға арзандады. Шетелге шығарылған азық-түлік тауарларынан астыққа (18,3%), көкөністерге (15,3%) едәуір төмендеуімен қатар жармалар мен сүт өнімдері (15%-дан) бағаларының өсімі байқалды.

Қазақстанға әкелінген өнімдер бағасының индексі 2008 жылғы тамызда шілдеге қарағанда 103,7%, 2007ж. желтоқсанға – 123,7%, алыс шетелден – тиісінше 105,4% және 118,5%, жақын шетелден – 102,4% және 128% құрады. Импортылатын өнімдерден ай ішінде кофе бағасының 13,1%, қара металдан және пластмастан жасалған өнімдер – 9,4%-дан, балық – 6,4%-ға өсуі белгіленді. Фармацевтика өнімдері 13,6%, жемістер мен жаңғақтар – 11,3%, маргарин – 10,9%, еттен жасалған дайын өнімдер – 10,4%, табиғи газ – 10,3%-ға арзандады.

Ағымдағы жылғы қыркүйекте өткен аймен салыстырғанда **ауыл шаруашылығы өнімдерін өткізу бағасы** олардың өткен жылғы осы кезеңінің өзгерісінен 0,2 пайыздық тармаққа асып түсіп, 0,7%-ға өсті. Өткен айда мал шаруашылығы өнімдерінің бағасы 3,3%-ға өсті (бұл өткен жылғы осы кезеңде 0,9% болған), ал өсімдік шаруашылығы өнімдеріне баға 0,9%-ға төмендеді (7%-ға өсті).

Ауыл шаруашылығы өнімдері бағаларының өзгеруі

пайызбен, өсуі +, төмендеуі-

	2008ж. қыркүйек				2008ж. қаңтар-қыркүйек 2007ж. қаңтар-қыркүйекке
	2008ж. тамызға	2007ж. қыркүйекке	2007ж. желтоқсанға	2005ж. желтоқсанға	
Ауыл шаруашылығы өнімдері	0,7	44,4	14,6	74,5	45,8
Өсімдік шаруашылығы өнімдері	-0,9	58,6	19,0	102,3	63,2
Мал шаруашылығы өнімдері	3,3	25,3	8,7	40,5	23,2

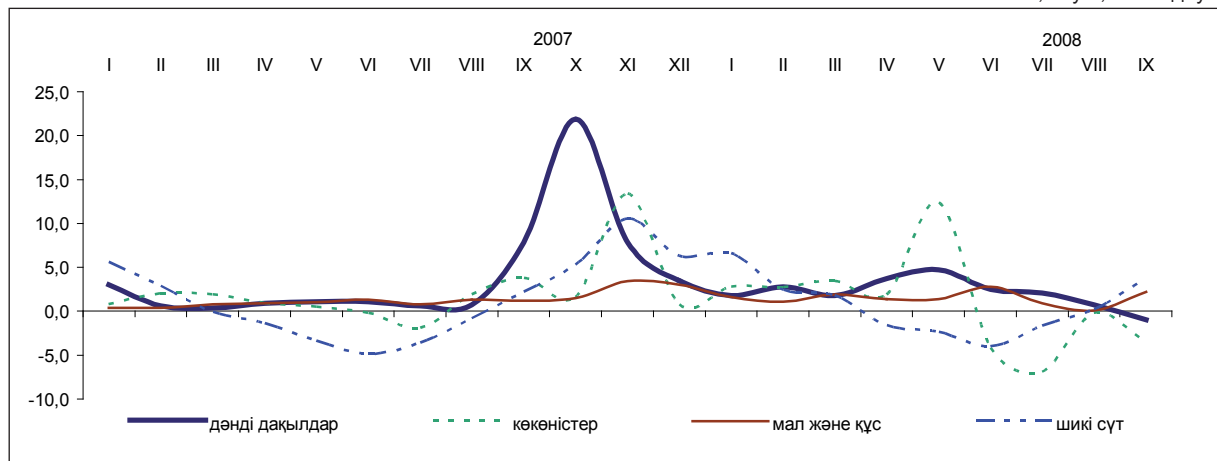
Ағымдағы жылғы тамызда жұмыртқаны өткізу бағасы - 1,3%-ға төмендеуінен кейін қыркүйекте 9,3%-ға көтерілді. Сиярдың шикі сүті - 3,8%, бие сүті - 14%-ға өсті. Бір ай ішінде мал және құс еті – 2,2%, жылқы еті - 2,7%, шошқа еті - 2,5%, ірі қара мал еті - 2,3%, қой еті - 1,4%-ға қымбаттады. Балға баға - 15,4%, жүнге - 0,2%-ға өсті.

Ағымдағы жылғы қыркүйекте дәнді дақылдар рыногында бағаның төмендеуі бидайға – 1,4%-ға белгіленді, ал күрішке олар - 1,7%, арпаға - 0,6%, жүгеріге - 0,4%-ға өсті.

Өткен айда көкөніс өнімдері 3,5%-ға арзандады. Баға қызанаққа - 10%, қырыққабатқа - 7,3%-ға төмендеді, ал қиярға - 5,7%, қызылшаға - 1,4%, сәбіз бен пиязға – 1-1,1%-ға көтерілді. Гүлдерге олар – 11,4%, мақсары тұқымына – 9,3%, қантты қызылшаға - 5,7%-ға көтерілді. Ағымдағы жылғы қыркүйекте картоп – 2,8%, бұршақ – 1,7%-ға қымбаттады, ал алма мен алмұрт – 4,7%-ға арзандады.

2007-2008жж. ауыл шаруашылығы өнімдерінің жекелеген түрлеріне бағалардың өзгеруі

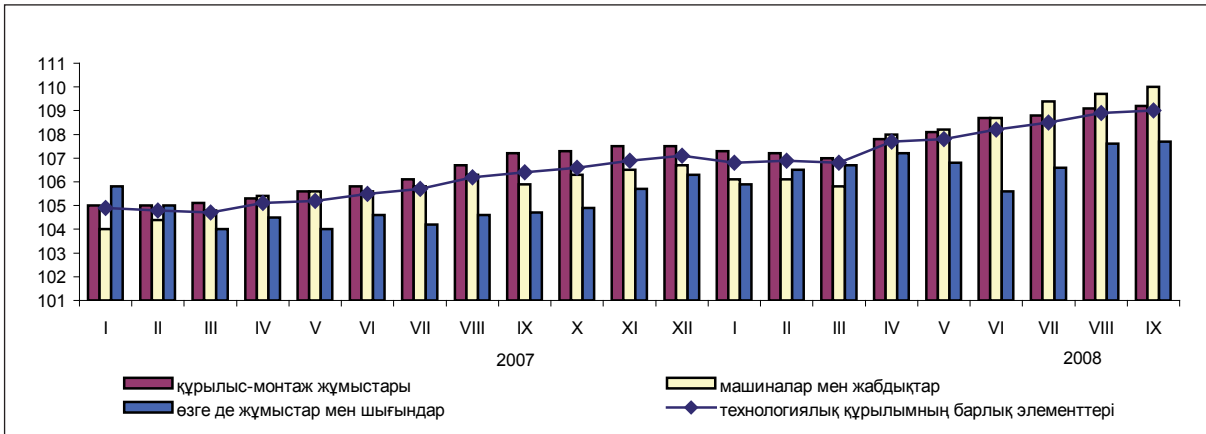
өткен айға пайызбен, өсуі+, төмендеуі-

Ағымдағы жылғы қыркүйекте тамызбен салыстырғанда **құрылыстағы баға индексі** 100,7%, 2007 жылғы желтоқсанмен – 107,2%, құрылыс-монтаж жұмыстарына, тиісінше, 100,9% және 107,5%, технологиялық жабдықтарға – 100,5% және 108,1% құрады.

2007-2008жж. құрылыстағы баға индексі

өткен жылғы тиісті айға пайызбен

Ағымдағы жылғы қыркүйекте тамызға қарағанда құрылыс ұйымдары сатып алған материалдар, бөлшектер және конструкцияларға баға 0,7%-ға өсті. Мұнай битумы - 4,1%, болаттан жасалған ыстықтай илектелген бұрыштар және пішіндер - 3,6%, жарық беретін құрылғылар және асфальттан жасалған бұйымдар – 1,3-1,4%, бояулар, металл конструкциялары, санитарлық-техникалық бұйымдар және құбырлар - 0,7-0,9%-ға қымбаттады, ал портландцемент - 1,6%, қыш тақтайшалары - 0,5%, табақты әйнек - 0,2%-ға арзандады.

Ағымдағы жылғы қыркүйекте **көліктің барлық түрлерімен жүк тасымалдау тарифтерінің индексі** тамызбен салыстырғанда – 100%, 2007 жылғы желтоқсанмен – 110,4% құрады.

Өткен айда автомобиль көлігі қызметі 0,2%, жүктерді республика ішіндегі қатынастарға жеткізу – 0,3%, қала маңына - 0,1%-ға, ТМД елдеріне – 0,2% қымбаттады. Құбыр желісі көлігімен тасымалдау 0,1%-ға төмендеді, ал теміржол, әуе және су көлігімен жүк тасымалдау тарифтері өзгеріссіз қалды.

7. ҚАРЖЫ ЖҮЙЕСІ

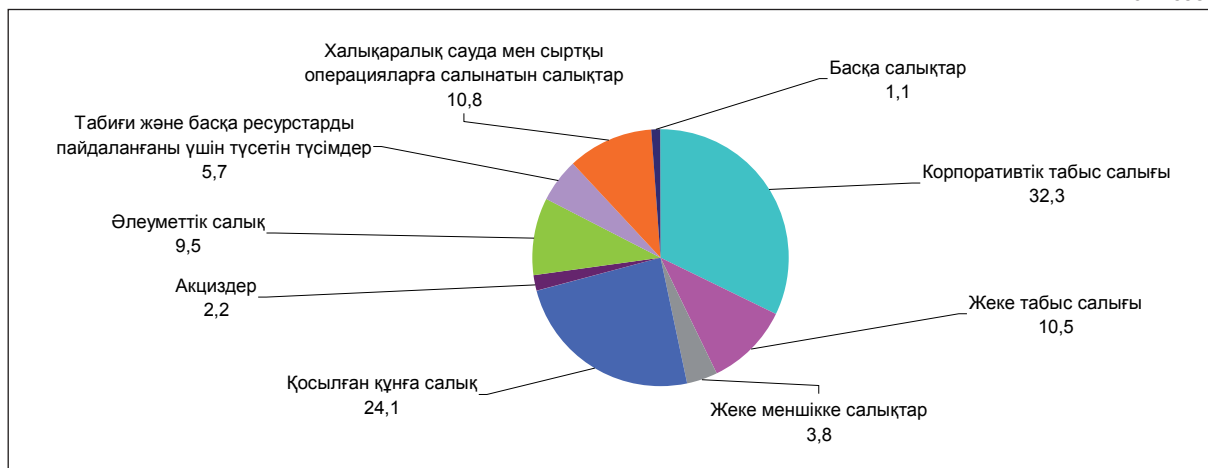
7.1 МЕМЛЕКЕТТІК ҚАРЖЫ

Қазақстан Республикасының мемлекеттік бюджеті. Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің жедел деректері бойынша 2008 жылғы 1 қыркүйекке мемлекеттік бюджет табыстары 2266,6 млрд. теңгені немесе орындалатын бюджетке қатысты 65,7% құрады. Шығындар бойынша бюджеттің орындалуы 2185,9 млрд. теңгені құрады немесе есепті кезеңдегі жиынтық жоспарға – 62,6%-ды құрады. 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда табыстар 26,2%-ға, ал шығындар 30,5%-ға өсті. Бюджет дефициті (таза бюджеттік кредит беруді және қаржылық активтермен болатын операциялар бойынша сальдоны есепке алғанда) 154 млрд. теңге деңгейінде қалыптасты.

Мемлекеттік бюджет табыстарының құрылымында негізгі үлесті салықтық түсімдер (76%) алады. Бюджеттің негізгі қайнар көзі корпоративтік табыс салығы, қосылған құнға салық және әлеуметтік салық болып табылады.

Мемлекеттік бюджеттің салықтық түсімдерінің құрылымы
(2008ж. 1 қыркүйектегі жағдай бойынша)

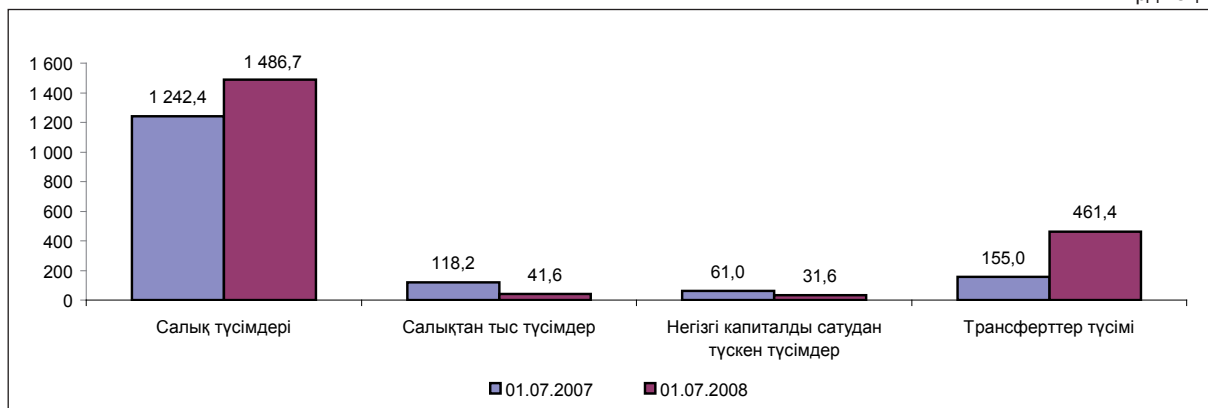
пайызбен

2008 жылғы қаңтар-тамызда мемлекеттік бюджет табыстарының құрылымында салықтық емес түсімдер – 2%, негізгі капиталды сатудан түскен түсімдер – 1,5%, трансферттердің түсімі – 20,5%-ды құрады.

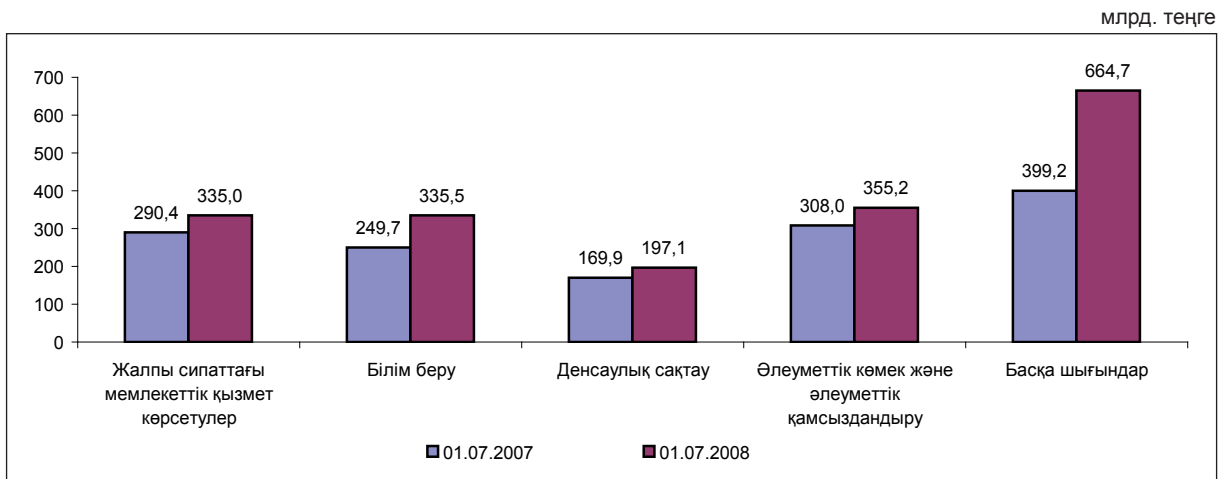
Мемлекеттік бюджет табыстары
(2007-2008жж. 1 қыркүйектегі жағдай бойынша)

млрд.теңге

Әлеуметтік көмекке және әлеуметтік қамсыздандыруға жұмсалған шығындар 2008 жылғы қаңтар-тамызда өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 17,6%-ға, жалпы сипаттағы мемлекеттік қызмет көрсетулерге жұмсалған шығындар 11%-ға, білім беруге – 31,5%-ға және денсаулық сақтауға – 14,5%-ға артты.

Мемлекеттік бюджет шығындары
(2007-2008жж. 1 қыркүйектегі жағдай бойынша)

2008 жылғы 1 қыркүйектегі жағдай бойынша Республикалық бюджетке түскен табыстар 1795,8 млрд. теңгені құрады. Шығындар 1778,8 млрд. теңге сомасында өндірілді. Бюджет дефициті 193,2 млрд. теңге деңгейінде белгіленді. Өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда табыстар 28,7%, ал шығындар 31,6%-ға артты.

Республикалық бюджет табыстарының 68,3% – салықтар, 2,1% – салықтан тыс түсімдер, 0,2% – негізгі капиталды сатудан түскен түсімдер және 29,4%-ын трансферттер түсімдері құрады.

Республикалық бюджет шығындарында әлеуметтік көмекке және әлеуметтік қамсыздандыруға – 21%, жалпы сипаттағы мемлекеттік қызмет көрсетулерге – 16,3%, көлік және коммуникацияға – 10,3%, білім беруге – 6,9%, денсаулық сақтауға – 3,7% және мәдениет, спорт, туризм және ақпараттық кеңістікке – 3% келеді.

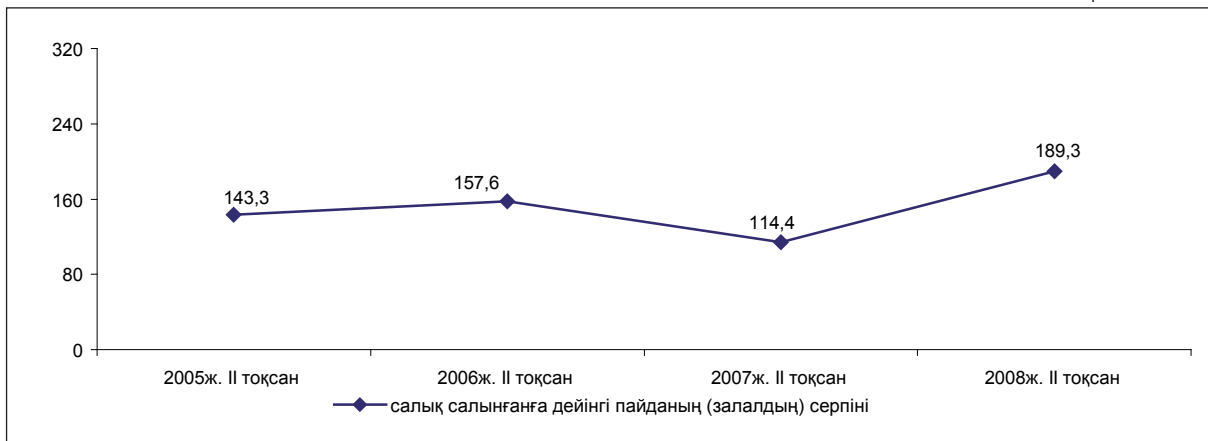
Жергілікті бюджетке түскен табыстар 1242,9 млрд. теңгені, шығындар 1174,3 млрд. теңгені құрады. 2007 жылғы осы кезеңмен салыстырғанда табыстар 28,2%, шығындар – 31,7%-ға өсті. Бюджет профициті 38,5 млрд. теңге деңгейінде қалыптасты.

7.2 КӘСІПОРЫНДАРДЫҢ ҚАРЖЫ-ШАРУАШЫЛЫҚ ҚЫЗМЕТІ

2008 жылғы II тоқсанда зерттеуге қатысқан 1295 ірі және 3737 орта кәсіпорындардың салық салынғанға дейінгі пайдасы 1700,4 млрд. теңгені құрап, 2007 жылғы сәйкес кезеңмен салыстырғанда 89,3%-ға немесе 801,9 млрд. теңгеге өсті.

Ірі және орта кәсіпорындардың қаржы нәтижесінің серпіні

өткен жылғы тиісті тоқсанға %-бен

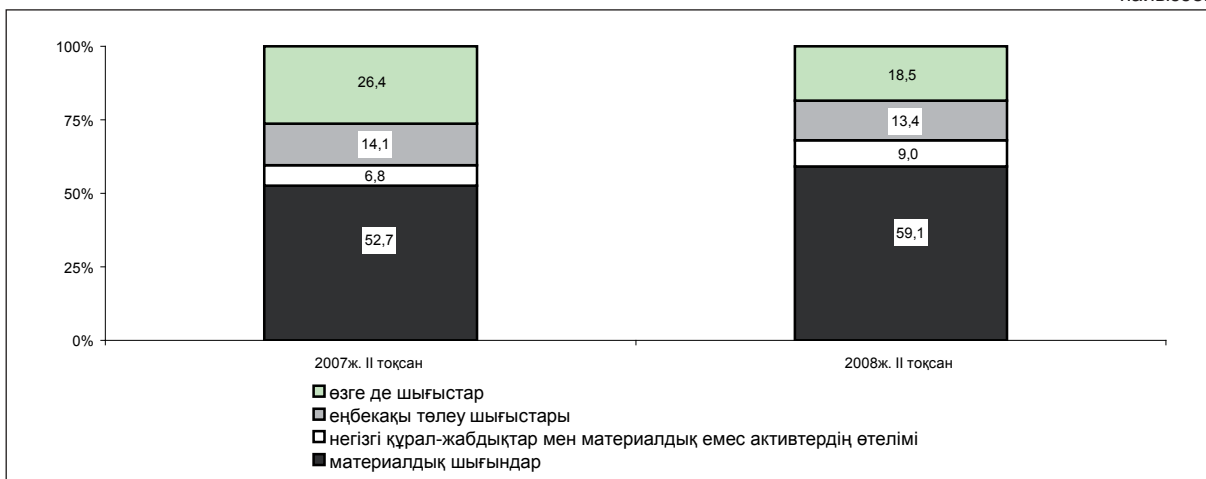

Кәсіпорындардың жалпы пайдалылығы 53,7% құрады.

2008 жылғы II тоқсанда кәсіпорындар шығыстарының жалпы сомасы 2946,9 млрд. теңгені құрады, бұл өткен жылғы тиісті кезеңдегі сәйкес көрсеткіштен 16,5%-ға жоғары.

Ірі және орта кәсіпорындар шығыстарының құрылымы

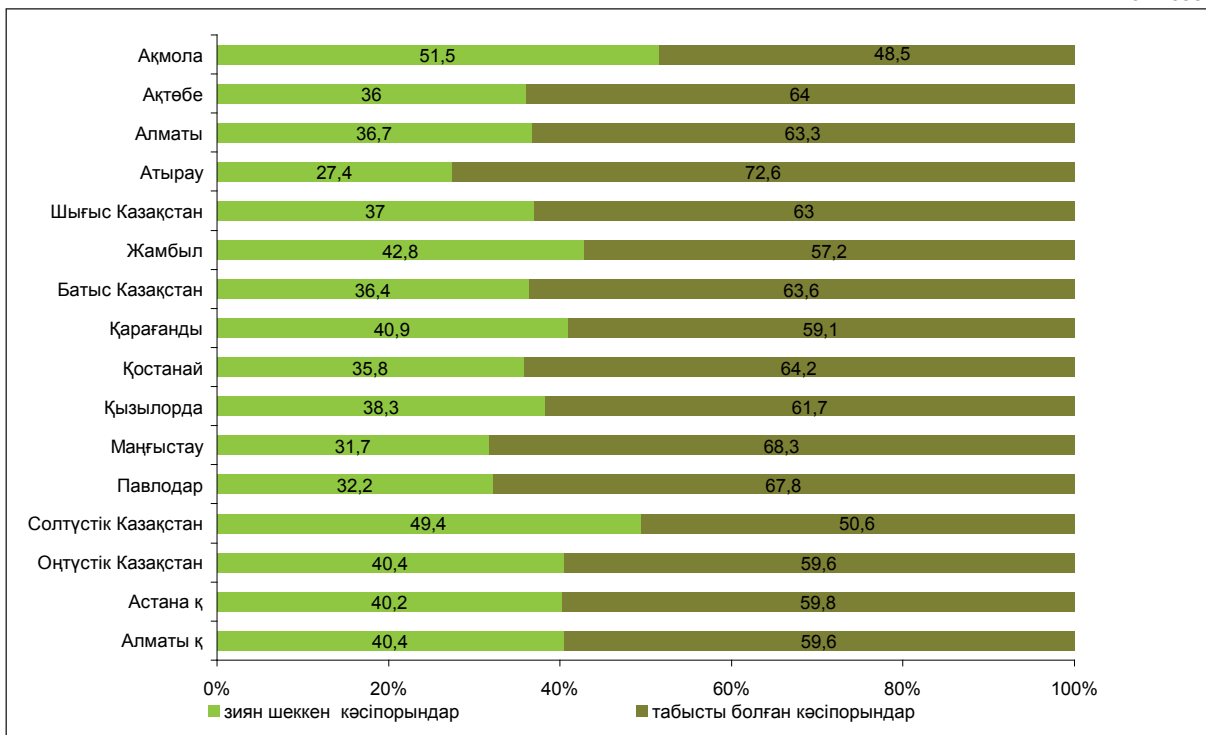
пайызбен

Есепті кезеңде 1973 кәсіпорын (кәсіпорындардың жалпы санының 39,2%-ы) 103,4 млрд. теңге сомасында зиян шекті, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңдегі деңгейден 23,2%-ға жоғары, мұның өзінде зиян шеккен кәсіпорындардың саны 174 бірлікке көбейді.

Табысты болған және зиян шеккен кәсіпорындардың үлестік бөлінуі

пайызбен

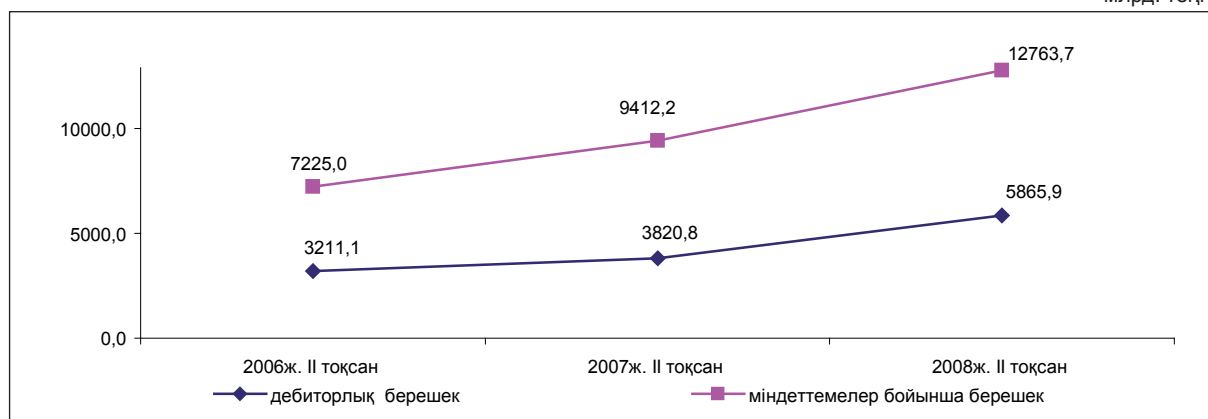

Орта және ірі кәсіпорындардың өзара есеп айырысуларының жағдайы

2008 жылғы 1 шілдеге республиканың кәсіпорындарында міндеттемелер бойынша берешек 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 35,6%-ға өсіп, 12763,7 млрд. теңгені құрады, соның ішінде мерзімі өткен берешек жалпы міндеттемелер көлемінің 0,9%-ы (113,8 млрд. теңге) деңгейінде қалыптасты.

Ірі және орта кәсіпорындардың дебиторлық берешегі және міндеттемелер бойынша берешектің серпіні

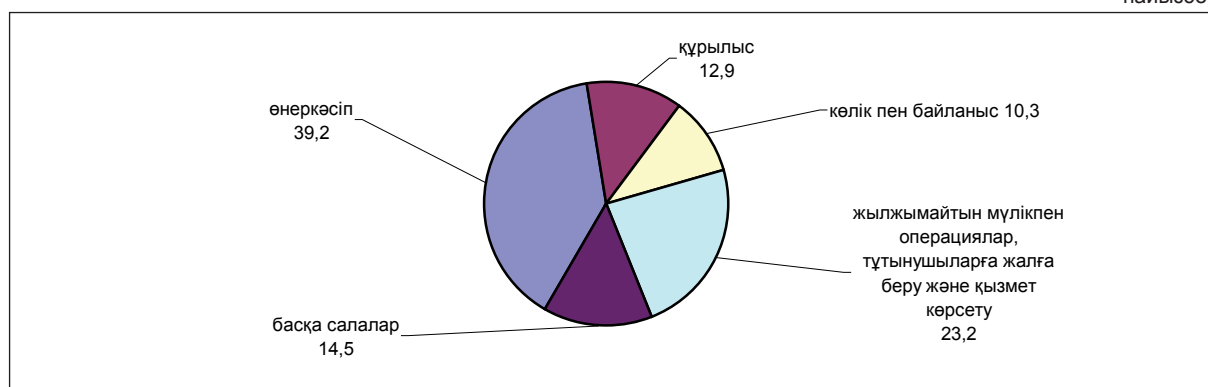
млрд. теңге

Міндеттемелер бойынша берешектің құрылымында ең көп үлес салмағы жеткізушілер мен мердігерлер берешегіне – 19,8% және банктердің қарыздарына – 18,3% келеді. Міндеттемелер бойынша берешектің негізгі үлесі (71,6%) ірі кәсіпорындарға келеді.

Негізгі экономикалық қызмет түрлері бөлінісінде міндеттемелер бойынша берешектің бөлінуі

пайызбен

Кәсіпорындар бойынша тұтастай дебиторлық берешек 2007 жылғы II тоқсанға қарағанда 53,5%-ға өсіп, 5865,9 млрд. теңгені құрады. Мерзімі өткен дебиторлық берешек 352,3 млрд. теңгені құрады, бұл берешектің жалпы сомасының 6,0%-ы. Дебиторлық берешектің құрылымында негізгі көлем – 40,7% (2385,1 млрд. теңге) - сатып алушылар мен тапсырыс берушілердің берешегіне тиіс.

7.3 АҚША-КРЕДИТ ЖҮЙЕСІ

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің деректері бойынша 2008 жылғы тамыздың соңына ақша базасы (резервтік ақшалар) 1751 млрд. теңге (2007 жылғы тамыздың соңына – 1751,1 млрд. теңге) сомасында анықталды және ағымдағы жылғы шілдемен салыстырғанда 4,9%-ға өсті. Ақша базасының құрамында Қазақстанның Ұлттық Банкінен (ҚҰБ) тыс қолма-қол ақшалар және екінші деңгейдегі банктердің және Қазақстан Ұлттық Банкіндегі басқа ұйымдардың депозиттері тиісінше 908,3 млрд. теңге мен 842,7 млрд. теңгені (2007 жылғы тиісті кезеңде, тиісінше – 938,1 млрд. теңге және 813 млрд. теңге) құрады.

Айналымдағы қолма-қол ақша (M0) 2008 жылғы тамыздың соңына 2008 жылғы шілдемен салыстырғанда 1,2%-ға өсті және 796,8 млрд. теңгені құрады.

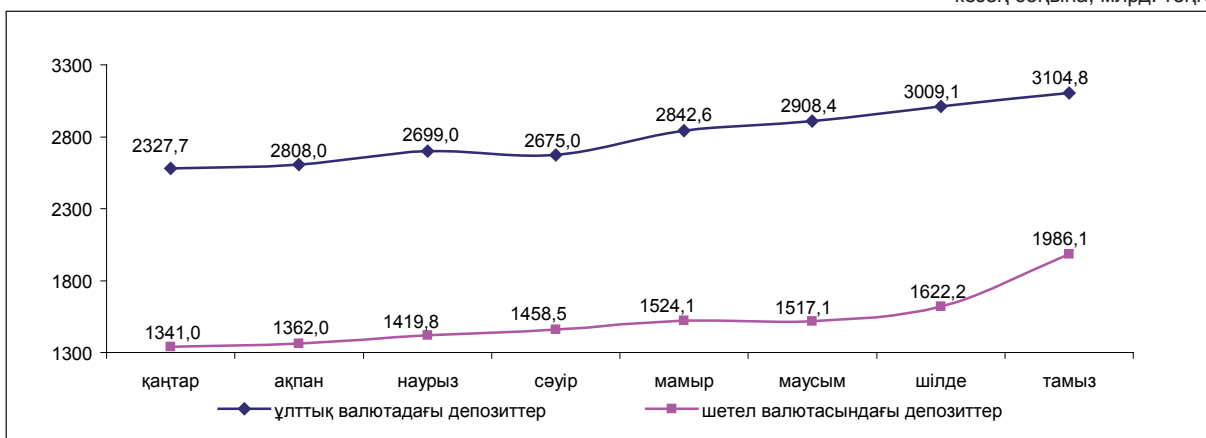
Ақша базасы (M3) ағымдағы жылғы тамыздың соңына өткен аймен салыстырғанда 8,7%-ға өсті және 5887,7 млрд. теңгені (2007 жылғы тамыздың соңына – 4572,1 млрд. теңге) құрады.

Екінші деңгейдегі банктердегі резиденттер депозиттерінің жалпы көлемі 2008 жылғы тамыздың соңына 5090,9 млрд. теңге сомасында (2007 жылғы тамыздың соңына – 3766 млрд. теңге) белгіленді. Ұлттық валютадағы депозиттер өткен аймен салыстырғанда 3,2%-ға 3104,8 млрд. теңгеге дейін, ал шетел валютасындағы депозиттер 22,4%-ға 1986,1 млрд. теңгеге дейін өсті. 2008 жылғы тамызда жеке тұлғалар

депозиттері 1532,8 млрд. теңге сомасында (2007 жылғы тиісті кезеңде – 1437,2 млрд. теңге) анықталды, бұл депозиттердің жалпы сомасының 30,1%-ын құрады.

2007-2008жж. ұлттық және шетел валютасындағы депозиттер

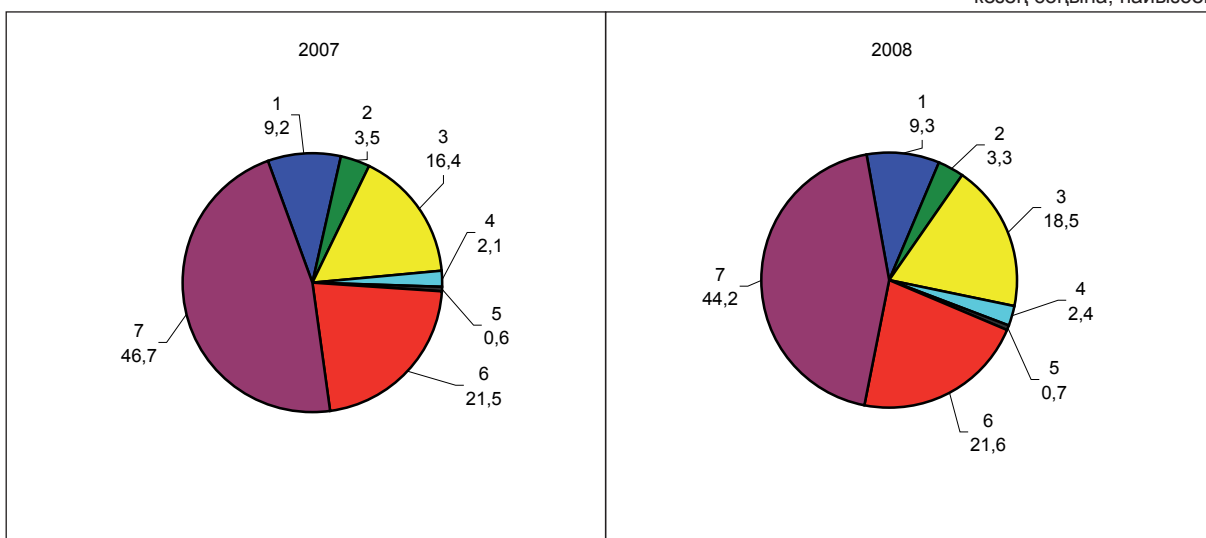
кезең соңына, млрд. теңге

Ағымдағы жылғы тамыздың соңына екінші деңгейдегі банктер кредиттері 7267,9 млрд. теңгені (2007 жылғы тиісті кезеңде – 7129,9 млрд. теңге) құрады. Аталған кезеңде 2008 жылғы шілдемен салыстырғанда банктік емес заңды тұлғаларға берілген кредиттер сомасы 0,2%-ға өсіп, 4836,4 млрд. теңге, жеке тұлғаларға тиісінше – 0,9%-ға дейін азайып, 2431,5 млрд. теңгені құрады

2007 және 2008жж. тамыздағы екінші деңгейдегі банктер кредиттерінің салалық құрылымы

кезең соңына, пайызбен

1 – өнеркәсіп; 2 – ауыл шаруашылығы; 3 – құрылыс; 4 – көлік; 5 – байланыс; 6 – сауда; 7 – өзгелер

2008 жылғы тамыздың соңына ұзақ мерзімді кредиттер сомасы (бір жылдан астам) 5805,1 млрд. теңгені (2007 жылғы тамыздың соңына – 5618,9 млрд. теңге) құрады және өткен аймен салыстырғанда 0,4%-ға азайды. Кредиттер құрылымында олар ең үлкен үлесті – 79,9% (2007 жылғы тиісті кезеңде – 78,8%) құрады.

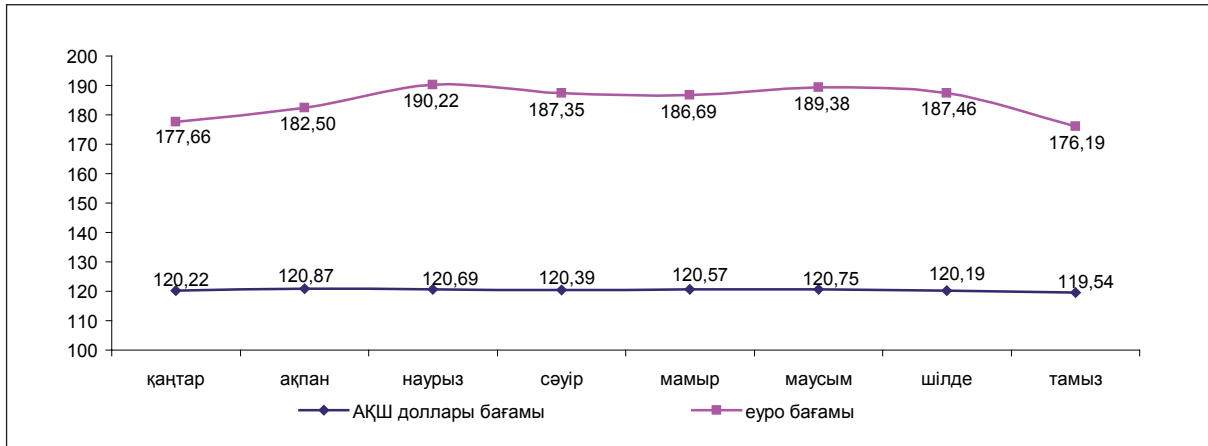
Кредиттеу объектілері бойынша ең үлкен үлесті айналым қаражаттарын сатып алуға берілген кредиттер – 25,6% (1859,3 млрд. теңге), ең аз үлесті құнды қағаздарды сатып алуға берілген кредиттер – 1,5% (108,4 млрд. теңге) алады. Азаматтардың тұтынушылық мақсаттарына берілген кредиттер – 16,1% (1168,7 млрд. теңге), жаңа құрылыс және қайта құруға – 12,9% (938,1 млрд. теңге), негізгі қорларды сатып алуға – 11,5% (835,1 млрд. теңге), азаматтарға тұрғын үйлерді салу және сатып алуға – 11% (800,8 млрд. теңге), басқа мақсаттарға – 21,4% (1557,5 млрд. теңге) құрады.

2008 жылғы тамыздың соңына екінші деңгейдегі банктердің шағын кәсіпкерлік субъектілеріне берілген кредиттері 1464,5 млрд. теңгені құрады, бұл өткен айға қарағанда 0,3%-ға аз. Бұл жалпы берілген кредиттердің 20,2%-ын (2007 жылғы тиісті кезеңде – 20,6%) құрайды.

ҚР Ұлттық Банкінің деректері бойынша ағымдағы жылғы тамызда шетел валютасын айырбастау пункттерімен сату көлемі оны сатып алу көлемінен: еуро бойынша – 2,3 есеге, АҚШ доллары бойынша – 2,7 есеге, ресей рублі бойынша – 1,3 есеге асып түсті. Шетел валютасын сату көлемі өткен аймен салыстырғанда еуро бойынша – 3%-ға, ресей рублі бойынша – 9,4%-ға өсті, АҚШ доллары бойынша – 2,5%-азайды.

2007-2008жж. АҚШ доллары және еуროның ресми айырбастау бағамдары

кезең соңына, валюта бірлігіне теңгемен

ҚР Ұлттық Банкінің қайта каржыландыруының ресми мөлшермесі 2008 жылғы 1 шілдеден бастап 10,5% жылдық деңгейінде белгіленді.

8. ЕҢБЕК РЫНОГЫ ЖӘНЕ ЕҢБЕКАҚЫ ТӨЛЕУ

8.1 ЖАЛДАНЫП ЖҰМЫСПЕН ҚАМТЫЛУ

2008 жылғы III тоқсанда (алдын ала деректер бойынша) жалдамалы қызметкерлер саны 5,2 млн. адамды құрады, бұл өткен жылғы тиісті кезеңнен 227,9 мың адамға (4,5%-ға) көп. Олардың санынан мемлекеттік және мемлекеттік емес ұйымдарда 4,2 млн. адам (80,5%), жеке тұлғаларда 0,6 млн. адам (12%), шаруа (фермер) қожалықтарында 0,4 млн. адам (7,5%) жұмыс істеді.

2008 жылғы тамызда ірі және орта кәсіпорындарда 3 млн. адам жұмыс істеді немесе жалдамалы қызметкерлердің жалпы санының 56,6%-ы. Бұл өткен жылғы тиісті айға қарағанда 92,6 мың адамға немесе 3,2%-ға көп.

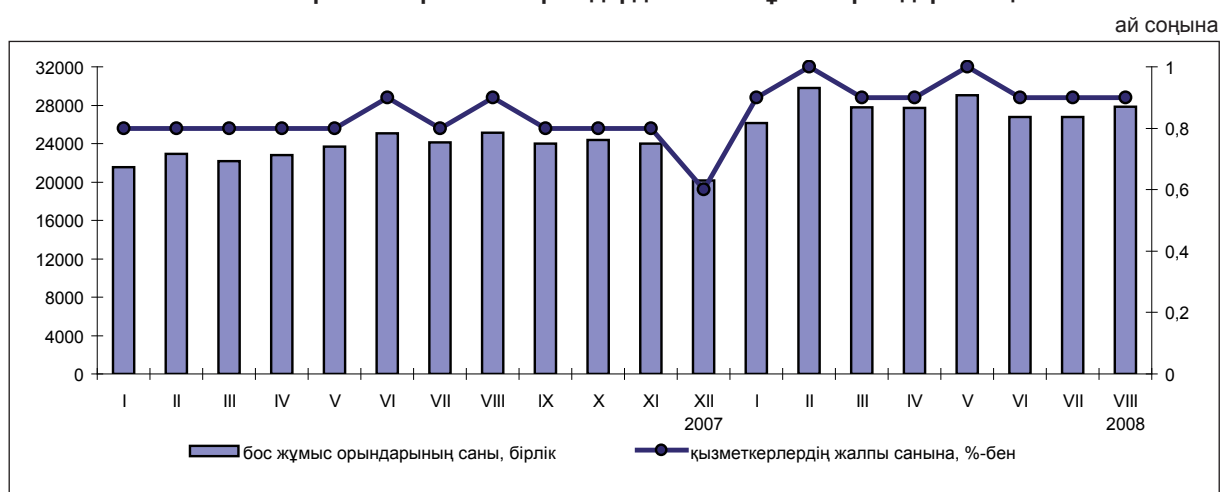
2008 жылғы тамызда жұмыс күшінің ағыны өткен жылғы осы аймен салыстырғанда білім беруде – 21,8 мың адам (4%), саудада – 18,7 мың адам (18,8%), денсаулық сақтау мен әлеуметтік қызмет көрсету саласында – 13,8 мың адам (4,9%), көлік пен байланыста – 11,8 мың адам (4,5%), өнеркәсіпте – 9,3 мың адам (1,3%), жылжымайтын мүлікпен жасалатын операцияларда – 8,9 мың адам (4,6%), мемлекеттік басқаруда – 8,3 мың адам (3,7%), коммуналдық, әлеуметтік және дербес қызмет көрсету саласында – 6,5 мың адам (9,8%), қаржы қызметінде – 3 мың адам (4,3%-ға) байқалды.

2008 жылғы тамыздың соңына ірі және орта кәсіпорындарда 27,8 мың бос жұмыс орны болды (тізімдік санға 0,9%). Бұл 2007 жылғы тамызға қарағанда 2,7 мың бірлікке (10,5%) көп. Ең көп бос жұмыс орындарының саны мемлекеттік басқару мекемелерінде – 6919 бірлік (олардың жалпы санының 24,9%-ы) және өнеркәсіп кәсіпорындарында – 6058 бірлік (21,8%) сақталды. Аталған кезеңде жылжымайтын мүлікпен жасалатын операцияларда бос жұмыс орны - 3364 бірлікті (12,1%), денсаулық сақтау мен әлеуметтік қызмет көрсету саласында – 2989 бірлікті (10,7%), көлік және байланыста - 2710 бірлікті (9,7%), қаржы қызметінде – 1559 бірлікті (5,6%), білім беруде – 1020 бірлікті (3,7%), саудада – 885 бірлікті (3,2%-ға) құрады.

2008 жылғы тамызда шілдемен салыстырғанда бос жұмыс орындары санының артуы 1041 бірлікке (3,9%) тіркелді, оның ішінде мемлекеттік басқару мекемелерінде – 429 бірлікке (6,6%), коммуналдық, әлеуметтік және дербес қызмет көрсету саласында – 347 бірлікке (42,1%), жылжымайтын мүлікпен жасалатын операцияларда – 311 бірлікке (10,2%), көлік және байланыста – 210 бірлікке (8,4%), өнеркәсіпте – 167 бірлікке (2,8%), денсаулық сақтау мен әлеуметтік қызмет көрсету саласында – 121 бірлікке (4,2%).

Аталған кезеңде бос жұмыс орындары санының азаюы құрылыс ұйымдарында – 183 бірлікке (18,5%), саудада – 177 бірлікке (16,7%), білім беруде – 141 бірлікке (12,1%-ға) тіркелді.

2007-2008жж. ірі және орта кәсіпорындардағы бос жұмыс орындарының саны

8.2 ЖҰМЫССЫЗДЫҚ ЖӘНЕ ЖҰМЫСПЕН ҚАМТУ

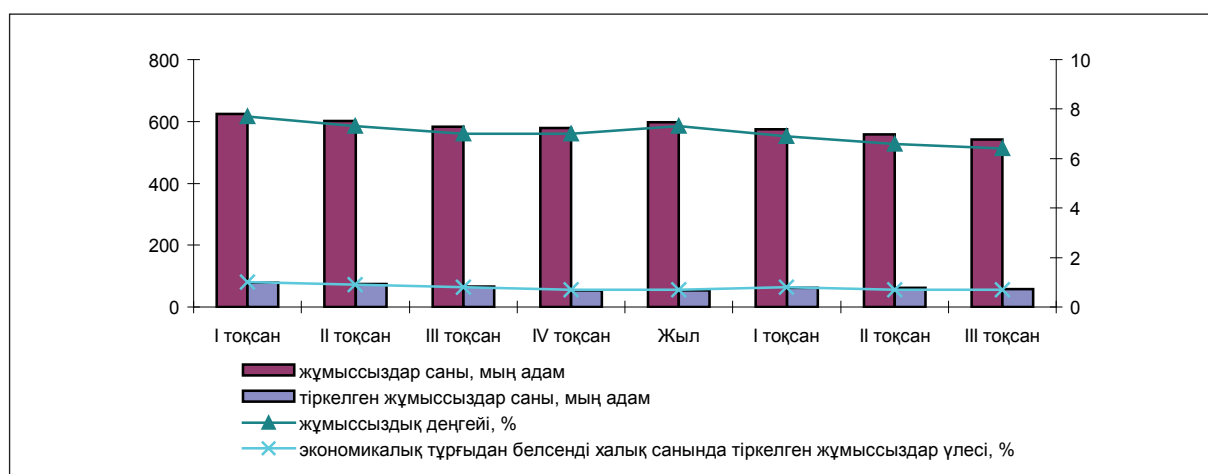
2008 жылғы III тоқсанда 15 және одан жоғары жастағы экономикалық тұрғыдан белсенді халық саны (алдын ала деректер бойынша) 8,5 млн. адамды құрады, бұл өткен жылғы тиісті кезеңдегіден 168,6 мың адамға (2%-ға) көп.

Республика экономикасында 7,9 млн. адам жұмыс істеді. 2007 жылғы III тоқсанға қарағанда олардың саны 211,9 мың адамға немесе 2,7%-ға өсті. Ерлер 4 млн. адамды немесе жұмыс істейтіндердің жалпы санының жартысынан астамын, әйелдер – 3,9 млн. адам немесе 48,9% құрады. Жұмыс істейтіндер құрылымында жалдамалы қызметкерлердің үлесі 66,1%, өз бетінше жұмыспен қамтылғандардың үлесі – 33,9% құрады.

2008 жылғы III тоқсанда жұмыссыздар саны (табысты жұмысы болмаған, оны үздіксіз іздеген және оған кірісуге әзір болған 15 жастағы және одан асқан адамдар) 540,6 мың адамды құрап, өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 43,3 мың адамға немесе 7,4%-ға аз. Жұмыссыздық деңгейі 6,4% (2007 жылғы III тоқсанда – 7,0%) болды.

Жұмыссыздардың жалпы санында ерлер 215,1 мың адамды (39,8%), әйелдер – 325,5 мың адамды (60,2%) құрады.

2007-2008жж. жұмыссыздар саны және жұмыссыздық деңгейі

Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің деректері бойынша жұмысқа орналасу мәселесі жөнінде уәкілетті органдарға 2008 жылдың басынан бергі уақытқа дейін 197,6 мың адам өтінішпен келді, ағымдағы жылғы қыркүйекте – 23,5 мың адам, ауыл тұрғындары – тиісінше, 84,6 мың және 9,7 мың адам.

Жұмыссыздар ретінде жұмыспен қамту органдары есебінде тұрған азаматтардың саны 2008 жылғы қыркүйектің соңында 58,6 мың адамды құрады, бұл өткен айдағыдан 5,3 мың адамға (8,3%-ға) және 2007 жылғы тиісті кезеңдегіден 6,9 мың адамға (10,6%-ға) аз. Тіркелген жұмыссыздардың жалпы санында әйелдер – 39,9 мың адамды (68,1%) құрады. Экономикалық тұрғыдан белсенді халық санындағы тіркелген жұмыссыздардың үлесі 0,7% (2007 жылғы қыркүйекте – 0,8%) құрады.

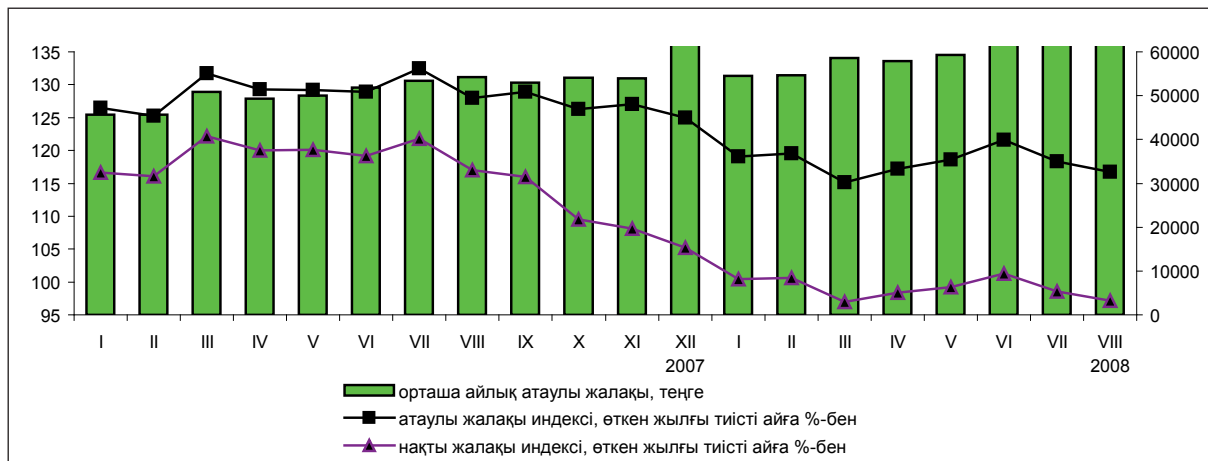
Ағымдағы жылғы қаңтар-қыркүйекте 163,9 мың адам жұмысқа орналастырылды немесе өткен жылғы тиісті кезеңге қарағанда 4 мың адамға (2,5%-ға) көп. Өтінішпен келгендер санының 82,9%-ы жұмысқа тұрды. Кәсіби даярлауға немесе қайта даярлауға, біліктілігін арттыруға 23,7 мың адам жіберілді, қоғамдық жұмыстарға – 85,2 мың адам қатысты.

2008 жылғы 1 қазандағы жағдай бойынша 13 кәсіпорын түрлі себептермен өндірісін толық тоқтатты, 36 кәсіпорын – жартылай тоқтатты, 9 кәсіпорын – толық емес жұмыс уақыты режиміне толық көшті, 18 кәсіпорын - толық емес жұмыс уақыты режимінде жартылай жұмыс істеді. Демалысқа шығуға мәжбүр болған қызметкерлер саны қыркүйекте 4 мың адамды (2007 жылғы қыркүйекте – 4,7 мың адамды) құрады.

8.3 ЕҢБЕКАҚЫ ТӨЛЕУ

2008 жылғы тамызда бір қызметкердің орташа айлық атаулы жалақысы 63322 теңгені құрап, өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 16,7%-ға, қаңтар-тамызда, тиісінше – 59069 теңге және 17,8%-ға өсті. Нақты көріністе осы кезеңдердегі төмендеу, тиісінше – 2,8% және 1,3% құрады.

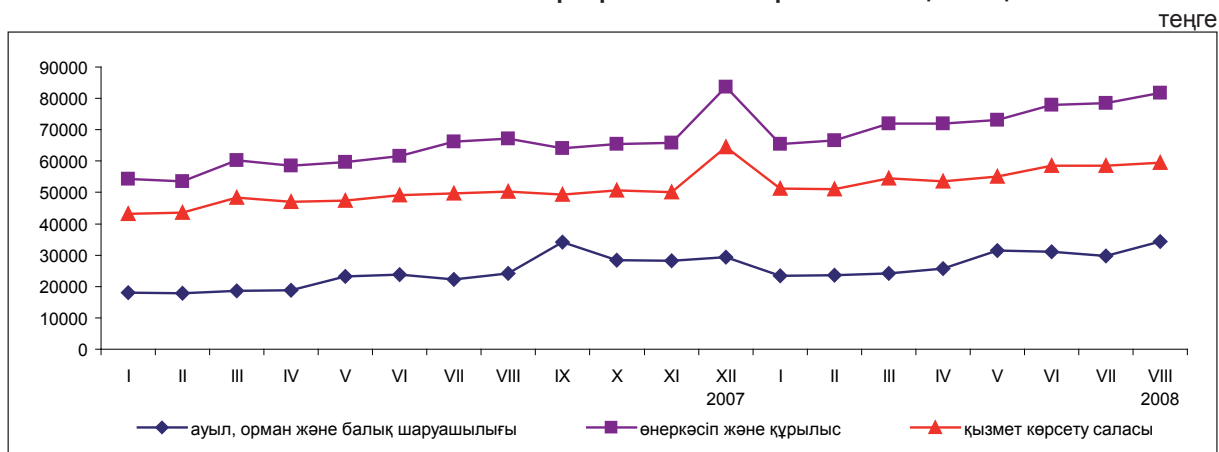
2007-2008жж. еңбекақы төлеу

Жалдамалы жұмыспен қамтылған қызметкерлер еңбекақысының артуы 2008 жылғы тамызда 2007 жылғы сәйкес аймен салыстырғанда экономикалық қызметтің барлық түрлерінде белгіленді. Еңбекақы төлеудің ең жоғарғы деңгейі экономиканың қаржы мен өндіріс салаларында сақталады. Қаржы құрылымындағы бір қызметкердің жалақысы 2008 жылғы тамызда 127 мың теңгені, кен өндіру өнеркәсібінде – 119,4 мың теңгені, жылжымайтын мүлікпен жасалатын операцияларда – 91,1 мың теңгені, көлік пен байланыста – 90,5 мың теңгені, құрылыста – 90 мың теңгені құрады, бұл орташа республикалық деңгейден 1,4-2 есе асып түсті.

Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызмет көрсету саласындағы қызметкерлердің орташа жалақысы ағымдағы жылғы тамызда 36854 мың теңге құрады, бұл республика бойынша орта есеппен 41,8%-ға аз, білім беру – тиісінше 35304 теңге және 44,2%-ға. Ең төменгі жалақы ауыл шаруашылығы қызметкерлерінде – 34465 теңге сақталады, бұл ел бойынша көрсеткіштен орта есеппен 45,6%-ға аз.

2007-2008жж. экономика секторлары бойынша орташа айлық жалақы

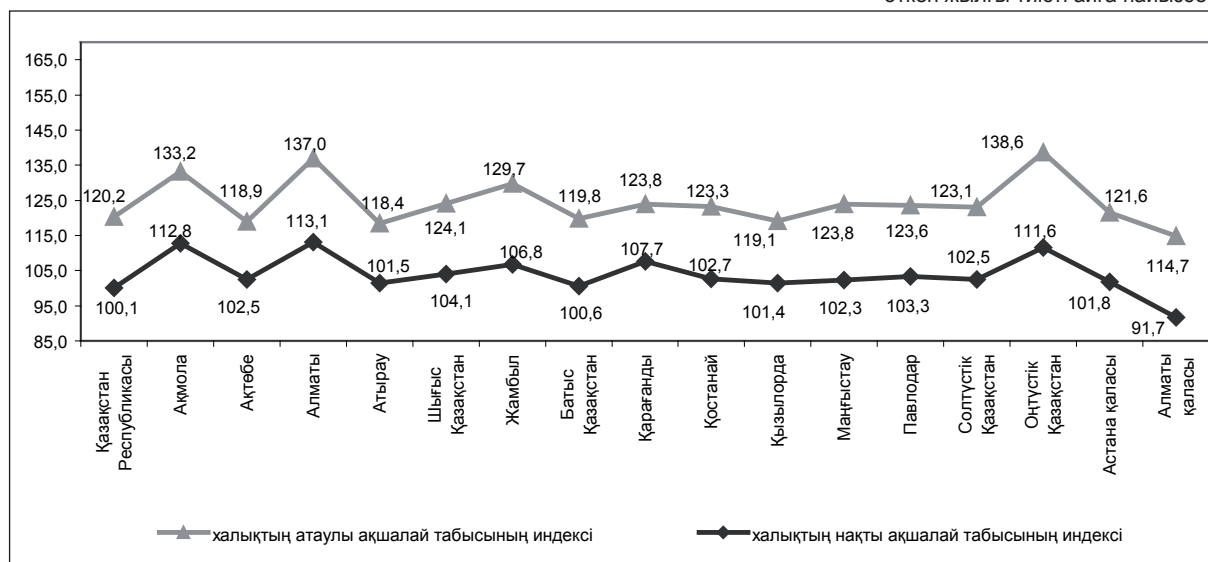
9. ХАЛЫҚ ТАБЫСЫ

9.1 АҚШАЛАЙ ТАБЫС

2008 жылғы тамызда халықтың жан басына шаққандағы атаулы ақшалай табысы 31221 теңгені құрады, бұл 2007 жылғы тамызбен салыстырғанда 20,2%-ға жоғары, нақты ақшалай табыс көрсетілген кезеңде 0,1%-ға артты.

2008ж. тамыздағы халықтың атаулы және нақты ақшалай табысы (бағалау)

өткен жылғы тиісті айға пайызбен

10. ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ ПРОЦЕСТЕР ЖӘНЕ ӘЛЕУМЕТТІК САЛА

10.1 ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ АХУАЛ

Ағымдағы жылғы 1 қыркүйекте еліміздегі халық саны ағымдағы деректер бойынша 15713,1 мың адамды құрады, оның ішінде қалалық - 8369,8 мың адам (53,3%) және ауылдық - 7343,3 мың адам (46,7%). Жыл басымен салыстырғанда 141,7 мың адамға немесе 0,9%-ға өсті. Осы кезең ішінде халық санының өсуі Солтүстік Қазақстан, Ақмола және Қостанай облыстарынан басқа барлық өңірлерде байқалды.

Республика халқының табиғи өсімі 2007 жылғы қаңтар-тамызда 105618 адамды құраса, ағымдағы жылғы қаңтар-тамызда 134929 адамды құрады. Табиғи өсімнің жалпы коэффициенті 1000 тұрғынға шаққанда ағымдағы жылғы 1 қыркүйекте 12,0 адамды құрады (2007 жылғы 1 қыркүйекте - 10,1 адам).

Ағымдағы жылғы қаңтар-тамызда АХАЖ органдары 241741 тууды тіркеді (215206 туған балалар - осы жерде және бұдан әрі жақшаларда 2007 жылғы қаңтар-тамыздағы көрсеткіштер келтірілген), бұл 2007 жылғы қаңтар-тамызға қарағанда 26535 туғандарға артық. Туудың жалпы коэффициенті 1000 тұрғынға шаққанда 22,0 (20,5) туғандарды құрады. Еліміздің өңірлері бойынша туудың деңгейі 1000 тұрғынға шаққанда 13,3-тен 31,6-ға дейінгі туғандар аралығында.

Ағымдағы жылғы қаңтар-тамызда еліміз бойынша тіркелген өлім саны 106812 (109588) адамды құрады. Өлімнің жалпы коэффициенті 1000 тұрғынға шаққанда 10,0 (10,4) өлгендерді құрады. Халықтың өлім деңгейі республика өңірлері бойынша 1000 адамға шаққанда 5,6-дан 13,7-ге дейін өлгендер аралығында.

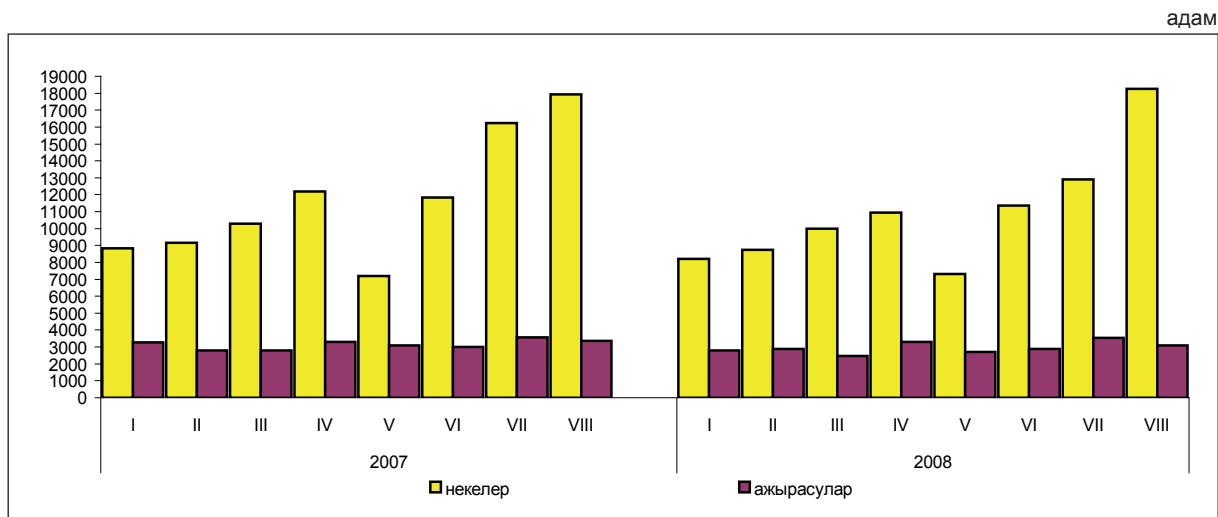
Халық өлімі себептерінің негізгі топтарының арасында ең көп үлес салмағын әдеттегідей қан айналымы жүйесі аурулары алады, олардың үлесіне барлық тіркелген өлім оқиғаларының 50,5%-ы (52,1%) тиесілі, жазатайым оқиғалардан, улану мен жарақаттану - 13,2% (14,2%), жаңа өскіндер - 11,5% (11,2%) құрады.

Қан айналымы жүйесі ауруларынан өлгендердің жалпы санында жүректің ишемиялық ауруларынан өлгендер саны - 45,9% (45,2%) және ми қан тамырларының зақымдануынан өлгендер саны - 24,3% (24,0%). 2007 жылғы қаңтар-тамызбен салыстырғанда кісі өлтіруден -11,6%, өзін-өзі өлтіргендер -3,1%, жол-көлік оқиғаларынан өлгендер саны - 20,5%-ға азайды.

Ағымдағы жылғы қаңтар-тамызда елімізде 1 жасқа дейінгі 4957 (3085) бала өлімі тіркелді. Нәрестелер өлімінің коэффициенті 1000 туғанға шаққанда 19,0 (14,4) өлгендерді құрады. Нәрестелер өлімінің ең көп тараған себептері перинаталдық кезеңде пайда болатын жағдайлар, одан ағымдағы жылғы қаңтар-тамызда 3060 (1540) бала өлген немесе бір жасқа дейінгі өлгендердің жалпы санының 61,7%-ы (49,9%), туа біткен ауытқулардан - 784 (576) нәресте немесе 15,8% (18,7%).

Ағымдағы жылғы қаңтар-тамызда 2007 жылғы қаңтар-тамызбен салыстырғанда некелер мен ажырасулар саны азайды және тиісінше 87730 (93660) және 23644 (25168) құрады. Неке мен ажырасудың жалпы коэффициенті 1000 тұрғынға шаққанда 9,0 (9,4) некені және 2,2 (2,4) ажырасуды құрады.

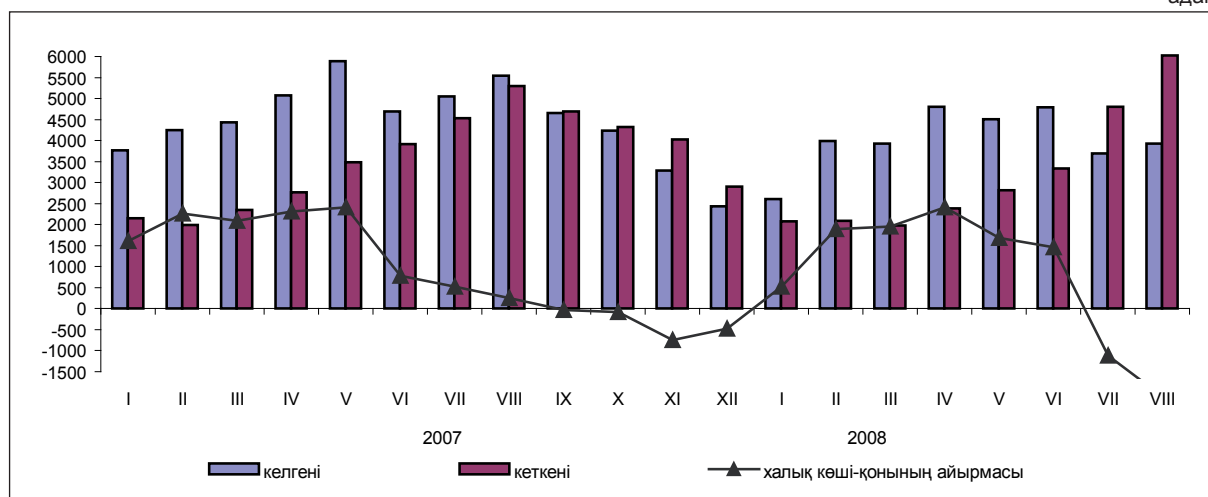
2007-2008жж. қаңтар-тамыздағы некелер мен ажырасулар саны

Осы кезең ішінде республикаға 32241 (38699) адам келді, ал одан тысқары - 25519 (26477) адам кетті. Ағымдағы жылғы қаңтар-тамызда еліміздегі халық көші-қонының өсімі 6722 (12222) адам құрады.

2007-2008жж. халық көші-қоны қозғалысының өзгеруі

адам

Ағымдағы жылғы қаңтар-тамызда 2007 жылғы қаңтар-тамызбен салыстырғанда Қазақстанға келгендер саны тиісінше 6458 адам немесе 16,7%, Қазақстаннан кеткендер саны тиісінше 958 адамға немесе 3,6%-ға азайды. Республикаға келгендердің жалпы санында 66,7%-ы (81,5%)-ТМД елдерінің тұрғындары. Республикадан ТМД елдеріне - жалпы кеткендер санының 94,5%-ы (92,9%) кетеді.

Республикаға келгендердің көші-қон ағымы құрылымындағы этностық сипаты бойынша айтарлықтай бөлікті қазақтар алады - 76,4% (79,2%), орыстар - 13,0% (11,8%), украиндар - 1,3% (1,1%), немістер 1,0% (1,0%) құрады. Республикадан тыс кеткен көшіп-қонушылардың жалпы санының үлесінде 70,0% (68,4%) орыстарға келеді, қазақтар - 5,2% (5,9%), украиндар - 7,9% (8,0%), немістер - 6,7% (8,0%) құрайды.

Қазақстанға шетелден келетін көшіп-қонушылардың негізгі бөлігі Шығыс Қазақстан, Маңғыстау, Оңтүстік Қазақстан, Солтүстік Қазақстан және Алматы облыстарына қоныстанады, ал Қазақстаннан тысқары негізінен Солтүстік Қазақстан, Шығыс Қазақстан, Қарағанды, Қостанай, Ақмола және Қостанай облыстарынан қоныс аударады.

Ел ішіндегі қоныс аударатын көшіп-қонушылар саны 219665 адамды құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-тамызда қарағанда 17505 адамға немесе 8,0%-ға көп. Өңіраралық көші-қонға 97997 (88015) адам қатысты немесе республикалық көші-қонға қатысушылардың жалпы санының 44,6%-ы (43,5%).

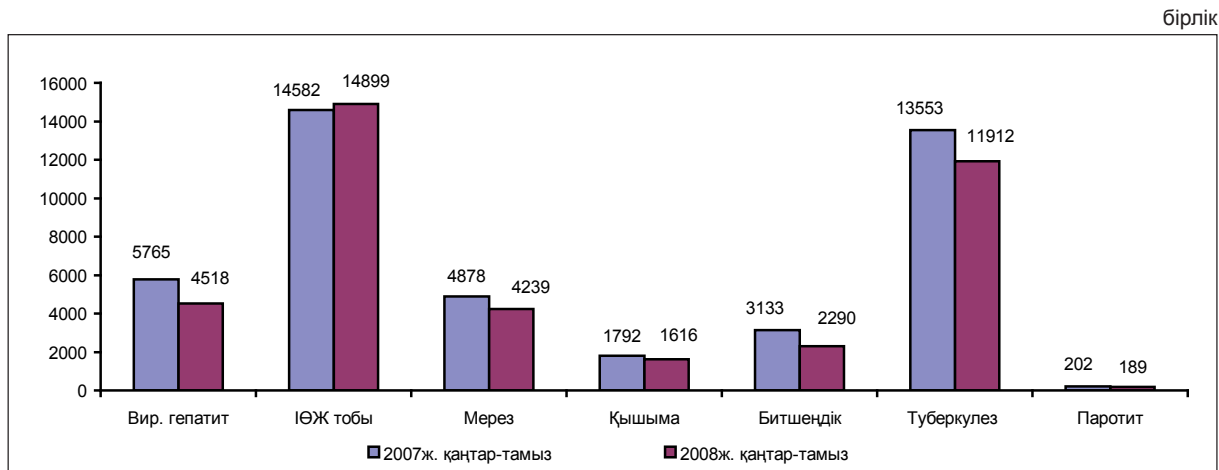
Өңіраралық қоныс аударуда халық көші-қонының оң айырмасы елдің 5 (6) өңірінде байқалды, оның ішінде шамасы бойынша ең көбі Астана қаласында 15885 (12413) адам және Алматы қаласында 8916 (9549) адам. Ағымдағы жылғы қаңтар-тамызда ең көп келгендер Алматы қаласында (23,8 мың адам), Астана қаласында (21,0 мың) және Алматы облысында (12,9 мың адам) тіркелген.

10.2 ХАЛЫҚТЫҢ АУРУ-СЫРҚАУЛЫҒЫ

Республикалық СЭС-тің деректері бойынша 2008 жылғы қаңтар-тамызда 2007 жылғы қаңтар-тамызбен салыстырғанда бактериялық дизентериямен (2,4%), алғашқы рет бруцеллез диагнозы қойылған (13,8%), қызамықпен (32,7%), ротавирус энтеритімен (41,3%) ауырғандар санының өскені байқалды. ЖҚТБ-мен ауырғандар саны 126 (өткен жылғы тиісті кезеңде – 119) оқиғаны құрады, 1618 АҚТҚ - жұқпасын тасымалдаушылар (1331) анықталды.

Ағымдағы жылғы қарастырылып отырған кезеңде тіркелген жұқпалы аурулардың арасында аса кең тарағаны жоғары тыныс жолдарының өткір жұқпасы (100 мың халыққа шаққанда 8121 оқиға), ішектің өткір жұқпасы (142,9), тыныс органдарының туберкулезі (114,3), вирустық гепатит (43,3), мерез (40,7), битшеңдік (22) және қышыма (15,5) болды.

2007-2008жж. қаңтар-тамызда ең көп таралған ауру-сырқауға шалдығу оқиғаларының тіркелген саны

14 жасқа дейінгі балалар арасында 2008 жылғы қаңтар-тамызда бактериялық дизентериямен (15,8%), қызамықпен (26,2%), ротавирус энтеритімен (41%) ауырғандар саны көбейген. 44 АҚТҚ-жұқпасын тасымалдаушы (2007 жылғы қаңтар-тамызда – 62) анықталды.

2008 жылғы тамызда 2007 жылғы тамызбен салыстырғанда ротавирус энтеритімен (4,3%), алғашқы рет бруцеллез диагнозы қойылған (15,6%), бактериялық дизентериямен (43,9%), ауырғандар саны өскен. АҚТҚ-жұқпасын тасымалдаушылардың саны 185 оқиғаны (2007 жылғы тамызда – 166) құрады.

Ауылды жерлерде осы ай ішінде алғашқы рет бруцеллез диагнозы қойылған (21,7%), ротавирус энтеритімен (1,5 есеге), бактериялық дизентериямен (1,7 есеге) оқиғаларының саны өсті. Анықталған АҚТҚ-жұқпасын тасымалдаушылардың саны 51 оқиғаны (2007 жылғы тамызда – 45) құрады.

10.3 ҚЫЛМЫСТЫЛЫҚ

Қазақстан Республикасы Бас прокуратурасының Құқықтық статистика және арнайы есепке алу жөніндегі комитетінің деректері бойынша республика аумағында 2008 жылғы қаңтар-тамызда тіркелген қылмыстардың саны 2007 жылғы қаңтар-тамызбен салыстырғанда 1,8%-ға көбейіп, 86,1 мыңды құрады, соның ішінде 27,3%-ы әйелдерге (2007 жылдың 8 айында – 27,2% осы және одан әрі өткен жылғы тиісті кезеңдегі деректер келтірілген), 4,5%-ы - кәмелетке толмағандарға (4,9%) келеді. Тұтастай республика бойынша халықтың 10 мың адамына шаққанда тіркелген қылмыстардың саны 82 оқиғаны (82) құрады.

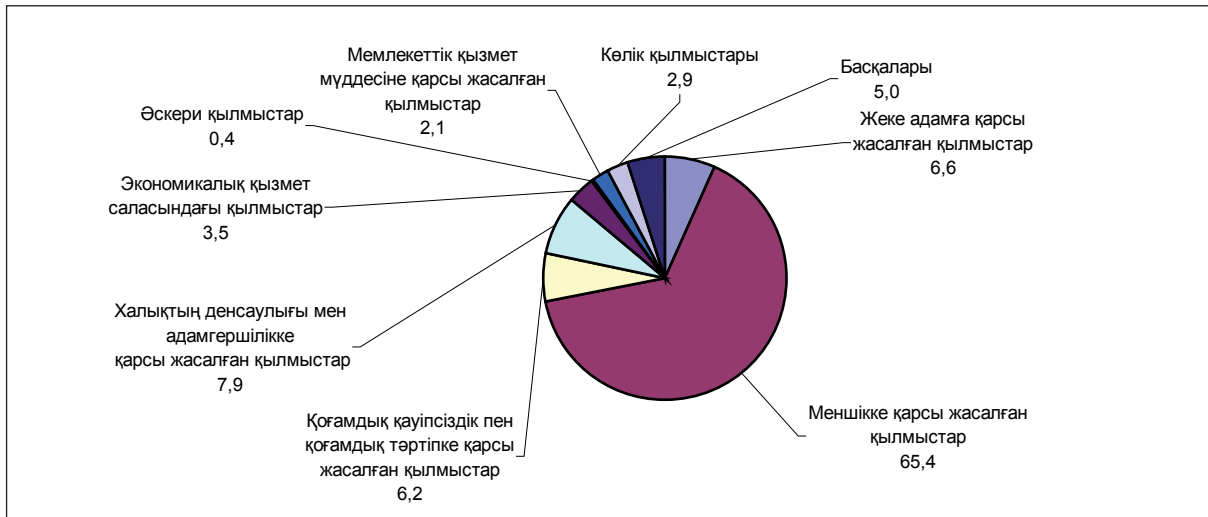
Қылмыстылық құрылымында ең жоғары үлес салмағы (65,4%) меншікке қарсы қылмыстарға (62,7%) келеді. Едәуір бөлігін бөтен адамның мүлкін ұрлауға (41,5%), тиесілі болып отыр, ол 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 5,4%-ға көбейген.

Халықтың денсаулығы мен адамгершілікке қарсы жасалған қылмыстар шамалы (4,7%) азайып, оның үлесі 7,9% құрады. Бұл топта ең жоғары үлес (7,7%) есірткіге байланысты жасалған қылмыстарға келеді, олардың саны 4,9%-ға азайған. Есірткі құралдарын немесе психотроптық заттарды өткізу мақсатында заңсыз әзірлеуге, сатып алуға, сақтауға, тасымалдау мен жіберуге, оларды тұтынуға бейімдеуге, есірткі құралдарын немесе психотроптық заттарды тұтыну үшін притондар ұйымдастыруға немесе ұстауға байланысты қылмыстар 6,9% азайып, 3291 оқиғаны құрады. Бұл санаттағы қылмыстардың ашылуы 87,8% (88,9%) құрады.

Қоғамдық тәртіп пен қоғамдық қауіпсіздікке қарсы қылмыстардың үлесі 6,2% (7,7%), жеке адамға қарсы қылмыстардың үлесі 6,6% (7,3%) құрады. Жеке адамға қарсы қылмыстар тобында қасақана кісі өлтіру және өлтіруге оқталулар саны 1,2% көбейіп, сонымен бірге денсаулыққа қасақана ауыр зиян келтіру, денсаулыққа қасақана орташа зиян келтіру оқиғаларының саны 15,8% және 7,3% тиісінше азайған.

2008 жылғы қаңтар-тамыздағы қылмыстылық құрылымы

пайызбен

Көлік қылмыстарының саны 4,4%-ға азайып, 2474 оқиғаны құрады.

Мемлекеттік қызмет мүддесіне қарсы жасалған қылмыстар саны 15%-ға, әскери қылмыстар саны – 5,5%-ға көбейді. Тіркелген қылмыстардың ішінде әскери қызметкерлер жасаған қылмыстардың 34,1%-ы - билігін пайдаланып қиянат жасау, билікті асыра пайдалану немесе әрекетсіздік (34,5%), 27,1%-ы - өзара қарым-қатынастың жарғылық ережелерін бұзу (20,6%), 22,5% - бөлімді немесе қызмет орнын өз бетінше тастап кету (25,8%) құрайды.

Есепті кезеңде тергелген қылмыстар бойынша республикада тұтастай алғанда материалдық залалдың анықталған сомасы 84023,8 млн. теңге болды (34394,1 млн. теңге), оның 34,9%-ы - экономикалық қызмет саласындағы қылмыстарға (58,1%), 16,3%-ы - меншікке қарсы қылмыстарға (28,1%) келеді.

Республиканың құқық қорғау органдары қылмыс жасаған 50680 адамды анықтады (2007 жылғы қаңтар-тамыздағыдан 1,9%-ға аз), қылмыстық жауапқа 38169 адам тартылған, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңнен 4,8%-ға көп. Қылмысы әшкереленген адамдардың 11,7%-ы - әйелдер, бұл өткен жылғы тиісті кезеңдегі деңгейде, 9,8%-ы - кәмелетке толмағандар (10,6%), мемлекеттік қызметті атқарушылардың үлесіне 2,8% (3,4%) келеді. Бұрын қылмыс жасаған адамдардың үлес салмағы – 7% (7,5%) құрады.

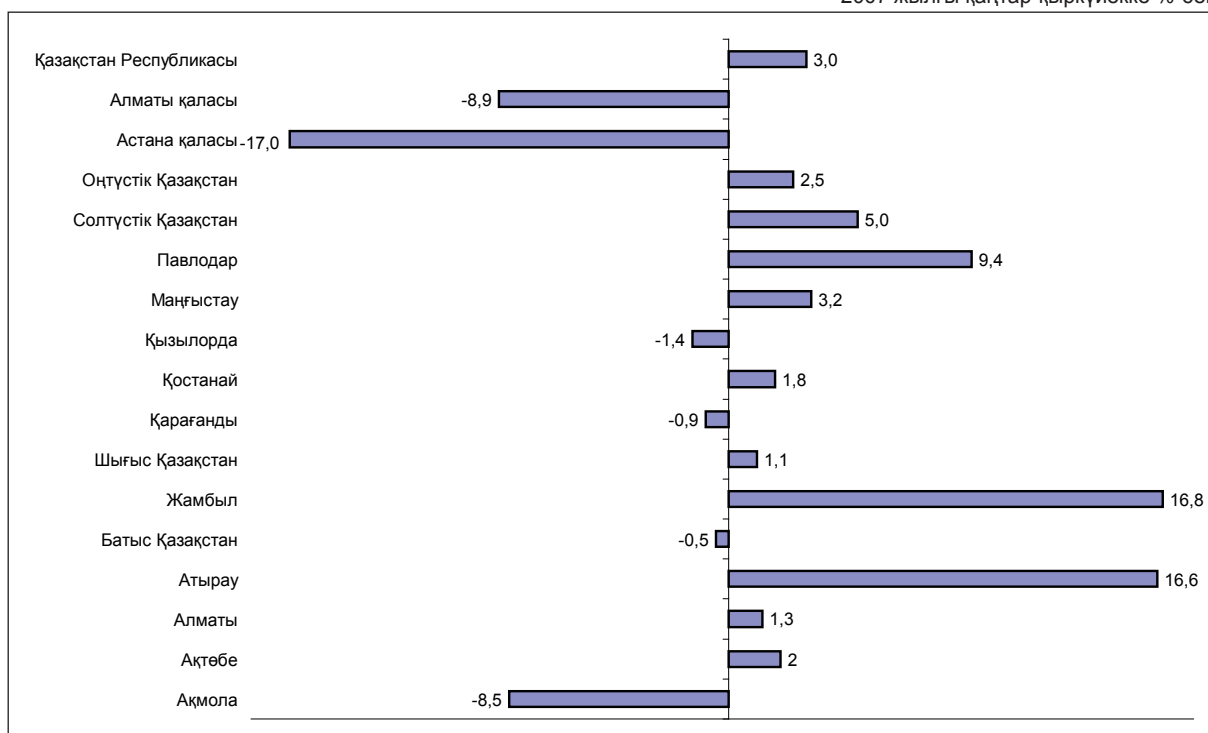
Қазақстан бойынша орташа алғанда әрбір он бірінші қылмыскер қылмысты - мас күйінде, әрбір үшіншісі - топ құрамында жасаған. Қылмыс жасап, анықталған адамдардың ең көп бөлігін жұмыссыздар - 73,8% (2007 жылғы 8 айда – 72,4%) құрады.

11. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӨҢІРЛЕРІНІҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЖАҒДАЙЫ: САЛЫСТЫРМАЛЫ ТАЛДАУ

Өнеркәсіп. 2008 жылғы қаңтар-қыркүйекте 2007 жылғы сәйкес кезеңмен салыстырғанда өнеркәсіп өндірісі көлемінің өсуі республиканың 10 өңірінде байқалды. Ең көп өсімге Жамбыл (16,8%), Атырау (16,6%) және Павлодар (9,4%) облыстары қол жеткізді. Мұның өзінде 5 өңір өнеркәсіп өндірісінің республикалық деңгейінен асып түсті. Өнеркәсіп өнімі өндірісінің төмендеуі Ақмола (8,5%), Қызылорда (1,4%), Қарағанды (0,9%) және Батыс Қазақстан (0,5%) облыстарында, сондай-ақ Астана мен Алматы қалаларында тиісінше, 17,0% және 8,9%-ға байқалды.

2008 жылғы қаңтар-қыркүйекте өнеркәсіп өнімі көлемінің өсуі (төмендеуі)

2007 жылғы қаңтар-қыркүйекке %-бен

Шикі мұнай өндіру Атырау (19,1%) және Батыс Қазақстан (9,0%) облыстарында өсті. Ақтөбе мен Қызылорда облысында ол, тиісінше, 2,3% және 3,8%-ға төмендеді.

Газ конденсатын өндіру Маңғыстау облысында 2,1 есе, ал Батыс Қазақстан облысында оның өндірісі 1,2%-ға төмендеді.

Қостанай облысында теміркенді шекемтастар өндірісі 10,5%-ға төмендеді.

Мыс кенін өндіру Павлодар (2,2 есе), Шығыс Қазақстан (56,6%) және Ақтөбе (30,1%) облыстарында өсті, ал Қарағанды облысында оны өндіру өткен жылғы қаңтар-қыркүйектегі деңгейде сақталды.

Болат қорыту Павлодар (32,5%), Қостанай (35,6%) облыстарында өсті, ал Шығыс Қазақстан және Қарағанды облыстарында оның өндірісі, тиісінше, 4,2% мен 6,5%-ға төмендеді.

Өңделмеген мырыш өндіру Қарағанды 6,2% және Шығыс Қазақстан - 2,0%-ға облыстарында өсті.

Тазартылған мысты қорыту Алматы қаласында 10,5%-ға төмендеді, ал Қарағанды облысында оны қорыту өткен жылғы қаңтар-қыркүйектегі деңгейде сақталды.

Шығыс Қазақстан облысында жолаушыларға арналған жеңіл автомобильдер шығару 31,7%-ға төмендеді.

Электр энергиясын өндіру көлемінің ең жоғарғы өсімі Жамбыл (69,1%), Солтүстік Қазақстан (20,9%), Ақтөбе (17,6%), Алматы (17,0%) және Маңғыстау (13,4%) облыстарында, сондай-ақ Астана қаласында 6,5%-ға байқалды, елеулі төмендеуі Ақмола (20,7%) облысында тіркелді.

Сары май өндіру көлемінің ең жоғарғы өсімі Солтүстік Қазақстан (8,7%), Қостанай (4,8%) және Павлодар (7,0%) облыстарында байқалды. Осы уақытта сары май өндіру көлемінің айтарлықтай кемуі Шығыс Қазақстан (38,9%) облысында және Алматы қаласында (23,9%) тіркелді.

Тазартылған күнбағыс майы өндірісінің өсуі Шығыс Қазақстан (51,7%) және Ақтөбе (14,3%) облыстарында байқалды. Тазартылған күнбағыс майы өндірісінің төмендеуі Оңтүстік Қазақстан (79,3%) облысында және Алматы қаласында (46,0%) белгіленді.

Жеміс және көкөніс шырындарының өндірісі Оңтүстік Қазақстан (30,3%) және Қостанай (18,4%) облыстарында өсті. Оның өндірісінің төмендеуі Алматы (72,3%) облысында және Алматы қаласында (20,5%-ға) тіркелді.

Ауыл шаруашылығы. 2008 жылғы 1 қазандағы жағдай бойынша өткен жылғы сәйкес күнмен салыстырғанда тұтастай алғанда облыстар шаруашылықтарының барлық санаттарында ірі қара мал (2,9%), қой мен ешкі (4,8%), жылқы (5,4%) және түйелер (4,0%-ға) саны өсті.

2008 жылғы қаңтар-қыркүйекте 2007 жылғы сәйкес кезеңмен салыстырғанда ет өндіру көлемінің өсуі Астана мен Алматы қалаларынан басқа барлық облыстарда байқалды. Ет өндіру көлемінің ең жоғарғы өсіміне Солтүстік Қазақстан (7,4%), Ақтөбе (6,3%), Шығыс Қазақстан (5,7%) және Оңтүстік Қазақстан (4,8%) облыстары қол жеткізді. Оның өндірісінің төмендеуі Астана мен Алматы қалаларында тиісінше, 36,8% және 31,3% байқалды.

2007 жылғы қаңтар-қыркүйекпен салыстырғанда сүт өндірісінің өсуі Павлодар облысынан, Астана мен Алматы қалаларынан басқа республиканың барлық облыстарында байқалды. Сүт өндіру көлемінің ең жоғарғы өсімі Маңғыстау (7,4%), Оңтүстік Қазақстан (7,3%) және Қарағанды (6,1%) облыстарында тіркелді. Оның өндірісінің төмендеуі Павлодар облысында 0,8%, Астана мен Алматы қалаларында, тиісінше 6,7% және 24,2% байқалды.

2008 жылғы қаңтар-қыркүйекте 2007 жылғы сәйкес кезеңмен салыстырғанда жұмыртқа өндірісінің өсуі Қазақстанның 12 өңірінде байқалды. Өсімнің жоғарғы қарқыны Алматы (35,0%), Қарағанды (16,3%) және Маңғыстау (14,3%) облыстарында болды. Оның елеулі төмендеуі Қызылорда (53,0%) облысында байқалды.

Инвестициялар. 2008 жылғы қаңтар-қыркүйекте негізгі капиталға салынған инвестициялар (жете бағалау есебімен) 2587,7 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңдегіден 8,2%-ға көп.

Инвестицияның өсуі Павлодар мен Оңтүстік Қазақстан облыстарынан, Астана мен Алматы қалаларынан басқа республиканың барлық өңірлерінде байқалды. Айтарлықтай өсім Жамбыл (2,1 есе), Қызылорда (1,8 есе), Батыс Қазақстан (30,3%) және Ақмола (29,2%) облыстарында тіркелді. Жоғарғы өсім қарқыны Шығыс Қазақстан, Ақтөбе және Қарағанды облыстарында байқалды. Инвестициялар көлемінің төмендеуі Павлодар (1,9%) мен Оңтүстік Қазақстан (0,2%) облыстарында, сондай-ақ Астана мен Алматы қалаларында, тиісінше, 8,7% және 8,3%-ға тіркелді.

Тұрғын үйлерді пайдалануға беру. 2008 жылғы қаңтар-қыркүйекте тұрғын үйлерді пайдалануға беру көлемі өткен жылғы сәйкес кезеңдегі деңгейден республиканың 11 өңірінде асып түсті.

Аса белсенді тұрғын үй құрылысы Шығыс Қазақстан (47,2%), және Солтүстік Қазақстан (34,6%), Ақмола (21,6%) және Алматы (18,5%) облыстарында және Астана қаласында (9,2%) жүргізіліп жатыр.

Тұрғын үйлерді пайдалануға беру көлемінің төмендеуі Оңтүстік Қазақстан (43,5%), Батыс Қазақстан (12,2%), Павлодар (10,3%) және Қызылорда (6,8%), облыстарында және Алматы қаласында (19,7%-ға) байқалды.

Бөлшек сауда тауар айналымы. 2008 жылғы қаңтар-қыркүйекте бөлшек сауда тауар айналымының көлемі 1765,8 млрд. теңгені құрап, өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда (салыстырмалы бағада) 3,3%-ға өсті.

2008 жылғы қаңтар-қыркүйекте өңірлер бөлінісіндегі бөлшек сауда тауар айналымы көлемінің өсуі 2007 жылғы сәйкес кезеңмен салыстырғанда (салыстырмалы бағада) республиканың 10 өңірінде байқалды. Сонымен, өсу Астана қаласында (15,9%), Қызылорда (30,5%), Жамбыл (28,4%), Атырау және Қостанай (әрқайсысында 10,7%-дан) облыстарында байқалды. Бөлшек сауда тауар айналымы көлемінің төмендеуі Солтүстік Қазақстан (15,6%), Маңғыстау (9,9%), Ақтөбе (8,2%) және Батыс Қазақстан (1,6%-ға) облыстарында, сондай-ақ Алматы қаласында (3,7%) белгіленді.

Тұтыну бағасының индексі. Тұтыну бағаларының индексі 2008 жылғы қыркүйекте 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 108,1% құрады. Азық-түлік тауарларының бағалары 8,9%, азық-түлік емес тауарлар - 6,1% және ақылы қызметтер - 9,1%-ға өсті.

2008 жылғы қыркүйекте 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда тұтыну тауарлары мен қызмет көрсетулер бағасы бағаның ең жоғарғы өсімі Шығыс Қазақстан мен Қостанай (әрқайсысында 8,7%-дан), Батыс Қазақстан (8,2%) және Жамбыл (8,1%) облыстарында, сондай-ақ Астана мен Алматы қалаларында (тиісінше, 9,9% және 9,0%) тіркелді.

2008 жылғы қыркүйекте 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда азық-түлік тауарларына бағаның өсуі республиканың барлық өңірлерінде байқалды. Бағаның айтарлықтай өсуі Шығыс Қазақстан (10,2%), Павлодар (9,8%), Ақтөбе (9,4%), Маңғыстау (9,2%), Атырау (9,1%) және Қызылорда (9,0%) облыстарында, сондай-ақ Астана және Алматы қалаларында – тиісінше, 11,5% және 8,3%-ға тіркелді.

Азық-түлік емес тауарлар бойынша 2008 жылғы қыркүйекте 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда бағаның өсуі республиканың барлық өңірлерінде байқалды. Азық-түлік емес тауарларға бағаның айтарлықтай өсуі Солтүстік Қазақстан (7,6%) және Шығыс Қазақстан (7,0%) облыстарында, сондай-ақ Астана мен Алматы қалаларында (тиісінше, 7,1% және 6,8%) байқалды.

2008 жылғы қыркүйекте 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда Республиканың барлық өңірлерінде халыққа көрсетілетін ақылы қызметтер бағалары мен тарифтерінің көтерілуі байқалды. Ең жоғарғы өсім Қостанай (13,4%), Батыс Қазақстан (11,8%), Алматы және Жамбыл (әрқайсысында 10,9%-дан) облыстарында, сондай-ақ Астана мен Алматы қалаларында – тиісінше, 10,4% және 12,1%-ға тіркелді.

Халықтың ақшалай табысы. 2008 жылғы тамызда Қазақстанда халықтың жан басына шаққандағы орташа ақшалай табысы (бағалау бойынша) 31221 теңгені құрады. Атырау және Маңғыстау облыстары республиканың аса жоғары табысты өңірлері болып табылады, олардың табысы орташа республикалық деңгейден, тиісінше, 2,0 және 1,8 есеге асып түсті. Астана және Алматы қалаларындағы халықтың орташа жан басына шаққандағы ақшалай табыстарының деңгейі орташа республикалық деңгейден (тиісінше, 2,0 және 1,9 есеге) асып түсті. Халықтың жан басына шаққандағы ең төменгі ақшалай табысы Оңтүстік Қазақстан, Жамбыл, Қызылорда және Алматы облыстарында байқалды.

Еңбек рыногы. Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің деректері бойынша 2008 жылғы тамыздың соңына жұмыссыздар ретінде тіркелген азаматтар саны 58,6 мың адамды құрады. Тіркелген жұмыссыздардың үлесі экономикалық тұрғыдан белсенді халық санына 0,7% құрады. Өңірлер бөлінісінде бұл көрсеткіш 8 облыста асып түскен. Жұмыссыздардың ең жоғары үлесі Шығыс Қазақстан (1,0%), Батыс Қазақстан және Оңтүстік Қазақстан (әрқайсысында 1,0%-дан) облыстарына келеді. Астана мен Алматы қалаларында бұл көрсеткіш, тиісінше, 0,8% пен 0,4% құрады.

12. КОНЪЮНКТУРАЛЫҚ ЗЕРТТЕУЛЕР

12.1 ӨНЕРКӘСІП КӘСІПОРЫНДАРЫНЫҢ ІСКЕРЛІК БЕЛСЕНДІЛІГІН ЗЕРТТЕУ

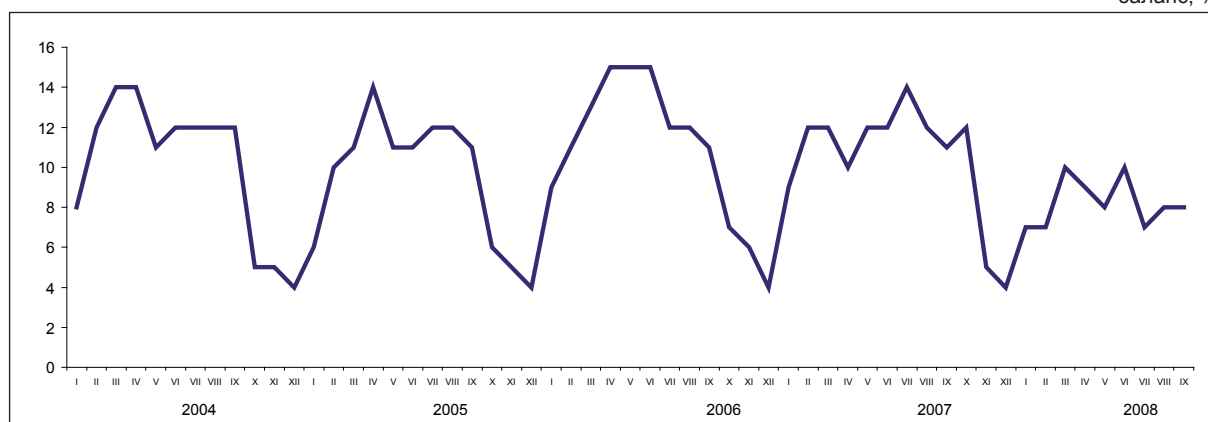
2008 жылғы қыркүйекте 835 ірі және орта өнеркәсіп кәсіпорындары зерттелді, оның ішінде 105 - кен өндіру өнеркәсібі (сұралғандардың жалпы санының 12%-ы), 566 (68%) - өңдеу өнеркәсібі және 166 (20%) - электр энергиясын, газ бен суды өндіру және бөлу кәсіпорындары.

2008 жылғы қыркүйекте сұралған кәсіпорындардың іскерлік белсенділігін сипаттайтын кәсіпкерліктің сенімділік индексі өткен аймен салыстырғанда өзгермеді, (+8)% (маусымдық факторы есебімен) құрады.

Басшылар көпшілігінің бағалауы бойынша жақын арадағы 2-3 айда (2008 жылғы қазан-желтоқсан) зерттелген өнеркәсіп кәсіпорындарының іскерлік белсенділігіне қатысты елеулі өзгерістер күтілмейді. Кәсіпкерліктің сенімділік индексі ағымдағы жылғы қыркүйекпен салыстырғанда 4 пайыздық тармаққа азайып, (+4)% құрайды.

Өнеркәсіп кәсіпорындарындағы кәсіпкерліктің сенімділік индексінің серпіні
(маусымдық факторысыз)

баланс, %

Кен өндіру және өңдеу өнеркәсібі кәсіпорындарында кәсіпкерліктің сенімділік индексі өткен аймен салыстырғанда 2 пайыздық тармаққа азайып, тиісінше (+9)% және (+6) % құрады.

Зерттелген электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлу кәсіпорындарында кәсіпкерліктің сенімділік индексі ағымдағы жылғы тамызбен салыстырғанда 8 пайыздық тармаққа өсіп, (+21)% құрады, бұл маусымдылық факторына байланысты болған.

12.2 САУДА КӘСІПОРЫНДАРЫНЫҢ ІСКЕРЛІК БЕЛСЕНДІЛІГІН ЗЕРТТЕУ

2008 жылғы қыркүйектің соңында 1375 сауда кәсіпорындарынан сауалдама алынған болатын, оның ішінде 505 – бөлшек сауда (сұралғандардың жалпы санының 37%-ы), 842 – көтерме сауда (61%) және 28 – сауда делдалдық кәсіпорындары (2%).

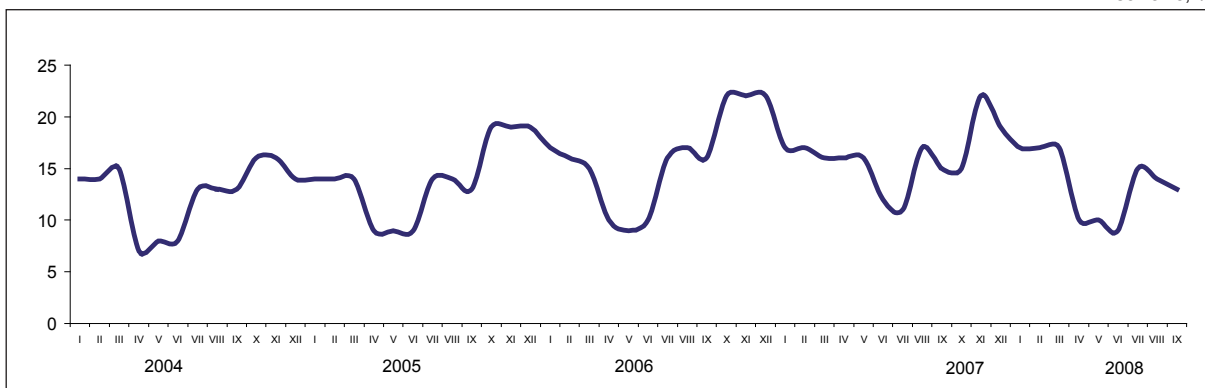
2008 жылғы қыркүйекте пікірі сұралған кәсіпорындардың басшылары экономикалық жағдайы «жақсы» және «қанағаттанарлық» деп сипаттаған сауда кәсіпорындарының үлесі өткен аймен салыстырғанда өзгермей, 93% құрады.

Сауда кәсіпорындарының іскерлік белсенділігін сипаттайтын кәсіпкерліктің сенімділік индексі ағымдағы жылғы қыркүйекте ағымдағы жылғы тамызбен салыстырғанда 1 пайыздық тармаққа азайып, (+13)% (маусымдық факторы есебімен) құрады.

Басшылар көпшілігінің бағалауы бойынша жақын арадағы 2-3 айда (2008 жылғы қазан-желтоқсан) олардың кәсіпорындарындағы іскерлік белсенділігінің жоғарылауы күтіледі, кәсіпкерліктің сенімділік индексі ағымдағы жылғы қыркүйекпен салыстырғанда 5 пайыздық тармаққа өсіп, (+18)% құрайды.

Сауда кәсіпорындарындағы кәсіпкерліктің сенімділік индексінің серпіні (маусымдық факторысыз)

баланс, %

2008 жылғы қыркүйекте көтерме және бөлшек сауда кәсіпорындарындағы кәсіпкерліктің сенімділік индексі өткен аймен салыстырғанда тиісінше 1 және 2 пайыздық тармаққа азайып, әрбір салада (+12)% құрады.

Сауда делдалдығы саласында аталған индекс (+5)%-ға тең болды, бұл ағымдағы жылғы тамызда алынған көрсеткіштен 2 пайыздық тармаққа жоғары.

12.3 ТҰТЫНУШЫЛАРДЫ ЗЕРТТЕУ

2008 жылғы қыркүйекте өңірлік статистика басқармаларының қызметкерлері түрлі топтардағы тұтынушыларды (қала мен ауыл халқы, фирмалар мен банктердің, мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың қызметкерлері, үй шаруасындағы әйелдер мен зейнеткерлер және басқаларын) – 1600 респонденттерді кезекті зерттеуден өткізді. Зерттеудің негізгі мақсаты – ел экономикасындағы және жеке үй шаруашылығындағы өзгерістер туралы тұтынушылардың жеке пікірлерін анықтау. Одан басқа, сауалдама үй шаруашылықтарында ұзақ пайдаланатын тауарларға деген тұтынушылар сұранысының үрдісін қадағалауға мүмкіндік береді.

«Тұтынушылардың сезіну индексі» 2008 жылғы қыркүйекте өткен аймен салыстырғанда өзгерген жоқ, **(+10)%** құрады.

«Экономикалық ахуал индексі» 1 пайыздық тармаққа өсіп, **(+10)%** құрады.

«Сатып алу тілегінің индексі» өткен аймен салыстырғанда 1 пайыздық тармаққа азайып, **(+10)%** құрады (диаграмманы қараңыз).

Ағымдағы жылғы қыркүйекте респонденттердің тек 28%-ы соңғы 12 ай ішінде еліміздегі экономикалық жағдайдың жақсарғанын атап өтті, сол мезгілде тұтынушылардың 20%-ы жағдайдың нашарлағанын хабарлады.

Респонденттердің үштен бірінен азы (29%) алдағы 12 айда елдегі жалпы экономикалық жағдайдың жақсаратынын күтеді, ал 19%-ы жағдайдың нашарлауы мүмкін деп есептейді.

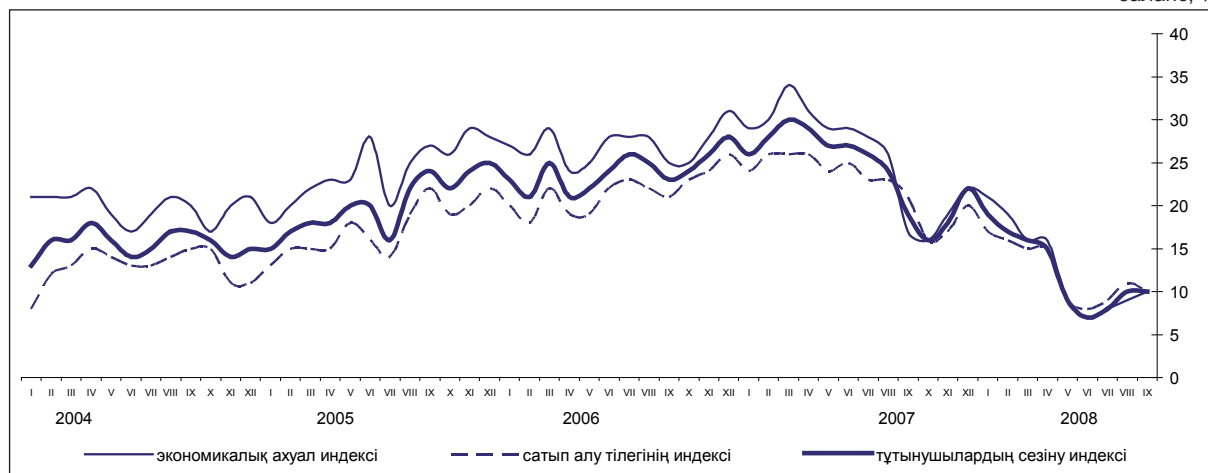
Респонденттердің 30%-ынан астамы ағымдағы жылғы қыркүйекте жеке үй шаруашылығындағы қаржы жағдайының жақсарғанын, тиісінше, өткен аймен салыстырғанда ұзақ пайдаланатын тауарларға сұраныстың өскені туралы хабарлады. Сонымен бірге, сұралғандардың 20%-ы өз үй шаруашылығындағы қаржы-экономикалық жағдайдың нашарлағанын айтады.

Респонденттердің 10%-ның пікірі бойынша еліміздегі жұмыссыздық деңгейіне қатысты ахуал алдымыздағы 12 айдың ішінде жақсарады десе, сол кездегі сұралғандардың 6%-ы оған қарама-қарсы пікірде болып отыр.

Алдымыздағы 12 айдың ішінде үй шаруашылығындағы ақшалай қорланым сомасының өсу мүмкіндігін сұралған тұтынушылардың 14%-ы атап өтсе, ал 19%-ы оның кемітінін айтты.

Тұтынушылар бағасы

баланс, %

1. КРАТКИЕ ИТОГИ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН В ЯНВАРЕ-СЕНТЯБРЕ 2008 ГОДА

Реальный сектор экономики. Объем промышленного производства в январе-сентябре 2008г. составил в действующих ценах 8202,4 млрд. тенге, что на 3,0% больше, чем в январе-сентябре 2007г. В горнодобывающей промышленности объем производства по сравнению с аналогичным периодом 2007г. возрос на 5,0%, в производстве и распределении электроэнергии, газа и воды - на 9,4%, в обрабатывающей промышленности уменьшился на 0,4%.

Объем валовой продукции сельского хозяйства в январе-сентябре 2008г. составил в текущих ценах 1037,0 млрд. тенге и по сравнению с январем-сентябрем 2007г. уменьшился на 4,3%.

Общий объем грузооборота (с учетом оценки объема грузооборота нетранспортными организациями и предпринимателями, занимающимися коммерческими перевозками) в январе-сентябре 2008г. составил 272732,0 млн. ткм и по сравнению с соответствующим периодом 2007г. возрос на 7,0%.

Объем розничного товарооборота (без оборота общественного питания) за отчетный период составил 1765,8 млрд. тенге и увеличился по сравнению с январем-сентябрем 2007г. на 3,3%.

Объем инвестиций в основной капитал в январе-сентябре 2008г. составил 2587,7 млрд. тенге, что на 8,2% больше, чем в январе-сентябре 2007г.

По состоянию на 1 октября 2008г. в республике зарегистрировано 280331 юридических лиц, в том числе с численностью до 50 человек – 265121. Действующих юридических лиц – 192249. Среди действующих юридических лиц малые предприятия составляют – 177987, из них субъектов малого бизнеса – 129721.

Внешняя торговля. Внешнеторговый оборот Казахстана (данные Комитета таможенного контроля Министерства финансов Республики Казахстан, без учета неорганизованной торговли) в январе-августе 2008г. составил 74138,6 млн. долл. США и по сравнению с январем-августом 2007г. увеличился на 47,8%, в том числе экспорт – 49592,8 млн. долл. США (увеличился на 68,8%), импорт – 24545,8 млн. долл. США (уменьшился на 18,1%).

Цены. Индекс потребительских цен в сентябре 2008г. по сравнению с декабрем 2007г. составил 108,1%. Цены на продовольственные товары возросли на 8,9%, непродовольственные товары – на 6,1%, платные услуги – на 9,1%. Цены предприятий-производителей промышленной продукции в сентябре 2008г. повысились по сравнению с декабрем 2007г. на 28,2%.

Финансы. Доходы в Государственный бюджет Республики Казахстан, по оперативным данным Министерства финансов РК, на 1 сентября 2008г. составили 2266,6 млрд. тенге, затраты – 2185,9 млрд. тенге. По сравнению с соответствующим периодом 2007г. доходы увеличились на 26,2%, затраты на 30,5%.

За II квартал 2008г., по данным отчитавшихся предприятий и организаций, финансовый результат определен как прибыль в сумме 1700,4 млрд. тенге, что на 89,3% выше уровня II квартала 2007г. Уровень рентабельности составил 53,7%. Доля убыточных предприятий составила 39,2% от общего числа отчитавшихся предприятий.

По данным Национального Банка Республики Казахстан, кредитные вложения банков второго уровня в отрасли экономики на конец августа 2008г. составили 7267,9 млрд. тенге. В общем объеме кредитных вложений доля долгосрочных кредитов составила 79,9%, доля кредитов в иностранной валюте – 43,4%. Объем депозитов в банковской системе на конец августа 2008г. составил 5090,9 млрд. тенге, что на 9,9% больше, чем в соответствующем периоде 2007г., депозиты населения – 1532,8 млрд. тенге, и на 4,2% соответственно.

Рынок труда. Численность безработных в сентябре 2008г., по экспертной оценке, составила 539,8 тыс. человек, уровень безработицы – 6,4% к численности экономически активного населения, в том числе численность лиц, зарегистрированных в органах занятости в качестве безработных, на конец сентября т.г. составила 58,6 тыс. человек, их доля в численности экономически активного населения – 0,7%.

Доходы населения. В августе 2008г., по оценке, среднедушевые номинальные денежные доходы населения составили 31221 тенге и увеличились по сравнению с августом 2007г. на 20,2%, реальные денежные доходы - на 0,1%.

Среднемесячная номинальная заработная плата, начисленная работникам в августе 2008г., составила 63322 тенге и возросла по сравнению с августом 2007г. на 16,7%. Реальная заработная плата снизилась на 2,8%.

Основные социально-экономические индикаторы

А	Единица измерения	Январь-сентябрь 2008г.	Сентябрь 2008г.	В % к соответствующему периоду предыдущего года		Сентябрь 2008г. в % к августу 2008г.
				январь-сентябрь 2008г.	сентябрь 2008г.	
Б	1	2	3	4	5	
Экономические показатели						
Краткосрочный экономический индикатор ¹⁾	в %			103,2	94,6	
Объем промышленной продукции (товаров, услуг)	млрд. тенге	8202,4	901,9	103,0	103,0	100,8
Объем валовой продукции сельского хозяйства	млрд. тенге	1037,0	484,8	95,7	75,4	197,5
Объем строительных работ	млрд. тенге	1250,1	204,3	103,1	98,6	118,0
Инвестиции в основной капитал	млрд. тенге	2587,7	412,8	108,2	100,7	119,5
Грузооборот всех видов транспорта	млн. ткм	272,7	32,5	107,0	104,4	99,3
Объем услуг связи	млрд. тенге	302,9	35,0	114,2	95,2	98,7
Розничный товарооборот по всем каналам реализации	млрд. тенге млн. долл.	1765,8	238,2	103,3	107,6	104,3
Внешнеторговый оборот ²⁾³⁾	США	74138,6	11060,3	147,8	164,1	101,1
в том числе:						
экспорт		49592,8	7570,4	168,8	195,9	108,5
импорт		24545,8	3489,9	118,1	121,3	88,1
Индекс потребительских цен				119,2	108,1 ⁴⁾	100,6
Индекс цен производителей промышленной продукции				150,2	128,2 ⁴⁾	92,4
Численность безработных (оценка)	тыс. человек		539,8		90,3	103,7
Среднедушевой денежный доход (оценка) ²⁾	тенге	236200	31221	123,1 ⁵⁾	120,2 ⁵⁾	101,5
Реальный денежный доход (оценка) ²⁾	в %			103,1 ⁵⁾	100,1 ⁵⁾	100,7
Среднемесячная заработная плата одного работника ²⁾ :						
номинальная	тенге	59069	63322	117,8	116,7	100,1
реальная	в %			98,7	97,2	99,3
Финансовые показатели						
Денежная масса МЗ ⁶⁾	млрд. тенге		5887,7		128,8	108,7
Наличные деньги в обращении ⁶⁾	млрд. тенге		796,8		98,8	101,2
Депозиты в банковской системе ⁶⁾	млрд. тенге		5090,9		135,2	109,9
в т.ч. депозиты населения	млрд. тенге		1532,8		106,7	104,2
Кредиты банков второго уровня ⁶⁾	млрд. тенге		7267,9		101,9	99,9
из них долгосрочные кредиты	млрд. тенге		5805,1		103,3	99,6
Рентабельность предприятий и организаций ⁷⁾	в %	53,7				
Дебиторская задолженность предприятий и организаций (на конец периода) ⁷⁾	млрд. тенге	5865,9		153,5		
Задолженность по обязательствам предприятий и организаций (на конец периода) ⁷⁾	млрд. тенге	12763,7		135,6		

¹⁾ Рассчитывается по реальному темпу роста шести отраслей (сельское хозяйство, промышленность, строительство, торговля, транспорт, связь).

²⁾ Графа 1 – январь-август 2008г.; графа 2 – август 2008г.; графа 3 – январь-август 2008г. в % к январю-августу 2007г.; графа 4 – август 2008г. к августу 2007г.; графа 5 – август 2008г. в % июлю 2008г.

³⁾ Данные Комитета таможенного контроля Министерства финансов Республики Казахстан, без учета неорганизованной торговли.

⁴⁾ К декабрю 2007г.

⁵⁾ В % к уточненным данным за январь-август и август 2007г.

⁶⁾ По данным Национального банка РК, на конец августа 2008г.

⁷⁾ II квартал 2008г.

Примечание: Объем промышленной продукции приведен по структуре предприятий соответствующих лет.

Розничный товарооборот по всем каналам реализации не учитывает услуги общественного питания.

2. ПРОИЗВОДСТВО ТОВАРОВ И УСЛУГ

2.1 ПРОИЗВОДИТЕЛЬНОСТЬ ТРУДА

В целом по экономике индекс производительности труда в первом полугодии 2008г. к соответствующему периоду прошлого года составил 102,4%.

Производительность труда в первом полугодии 2008г.

в процентах

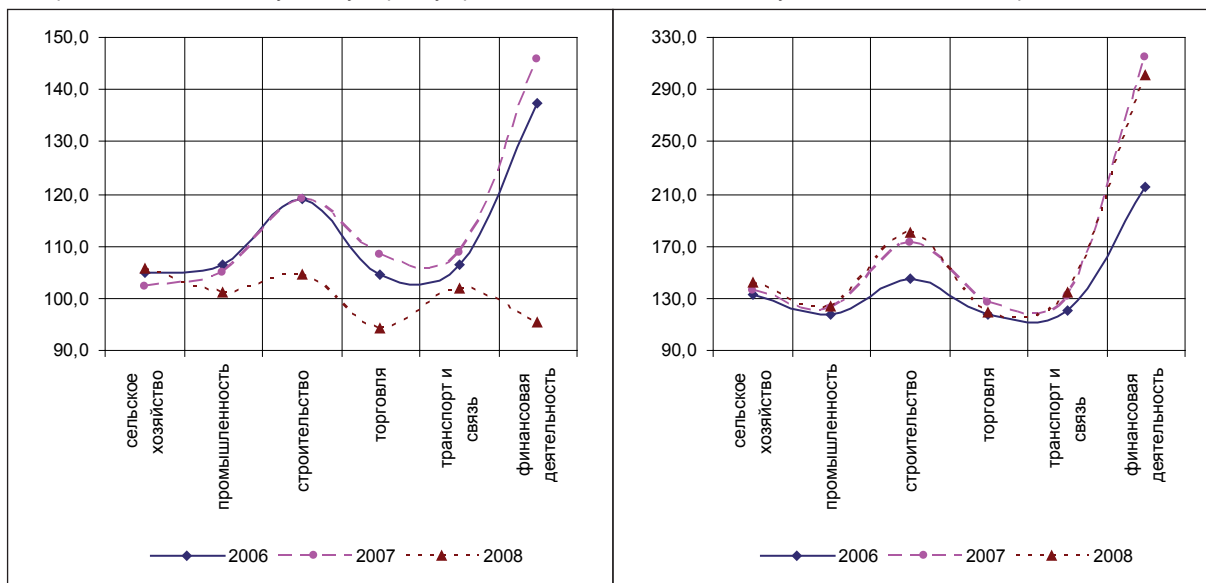
	I полугодие 2008 года к соответствующему периоду прошлого года			Структура	
	индекс производительности труда	индекс физического объема добавленной стоимости	индекс изменения численности занятых в экономике	валовой добавленной стоимости	численности занятости в экономике
В целом по экономике*	102,4	105,8	103,3	100,0	100,0
Сельское хозяйство, охота и лесоводство; рыболовство, рыбоводство	105,5	104,1	98,7	2,7	30,1
Сельское хозяйство, охота и лесоводство	105,8	104,2	98,5	2,6	29,8
Рыболовство, рыбоводство	82,2	100,0	121,6	0,1	0,3
Промышленность	101,2	103,7	102,5	37,7	12,0
Горнодобывающая промышленность	104,4	106,9	102,4	22,9	2,6
Обрабатывающая промышленность	96,1	98,7	102,7	13,0	7,3
Производство и распределение электроэнергии, газа и воды	107,1	109,0	101,8	1,8	2,1
Строительство	104,7	112,5	107,5	6,8	7,0
Торговля; ремонт автомобилей, бытовых изделий и предметов личного пользования	94,2	102,0	108,3	12,3	14,8
Гостиницы и рестораны	113,2	120,8	106,7	0,9	1,3
Транспорт и связь	101,9	108,2	106,2	10,4	7,6
Финансовая деятельность	95,5	108,6	113,7	5,5	1,2
Операции с недвижимым имуществом, аренда и предоставление услуг потребителям	101,7	107,1	105,3	15,5	4,7
Государственное управление	100,9	104,5	103,6	1,9	4,5
Образование	99,1	102,4	103,3	3,0	9,6
Здравоохранение и предоставление социальных услуг	98,8	103,0	104,3	1,7	4,4
Предоставление коммунальных, социальных и персональных услуг	101,8	105,8	103,9	1,6	2,8

* Индекс рассчитан без учета косвенно измеряемых услуг финансового посредничества.

Индексы производительности труда по отдельным видам экономической деятельности за I полугодие 2006-2008гг.

в процентах к соответствующему периоду прошлого года

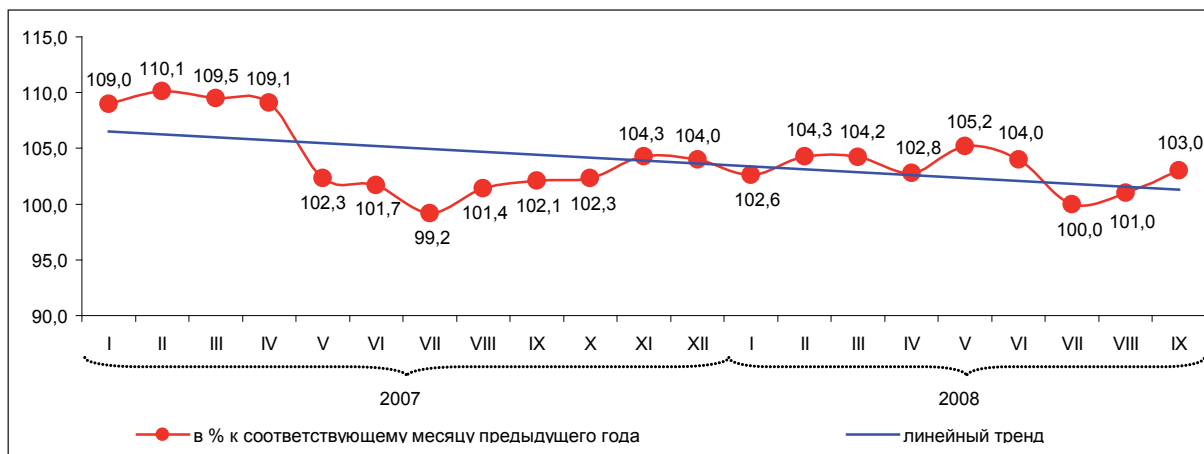
1 полугодие 2002 года=100, процентов

2.2 ПРОМЫШЛЕННОЕ ПРОИЗВОДСТВО

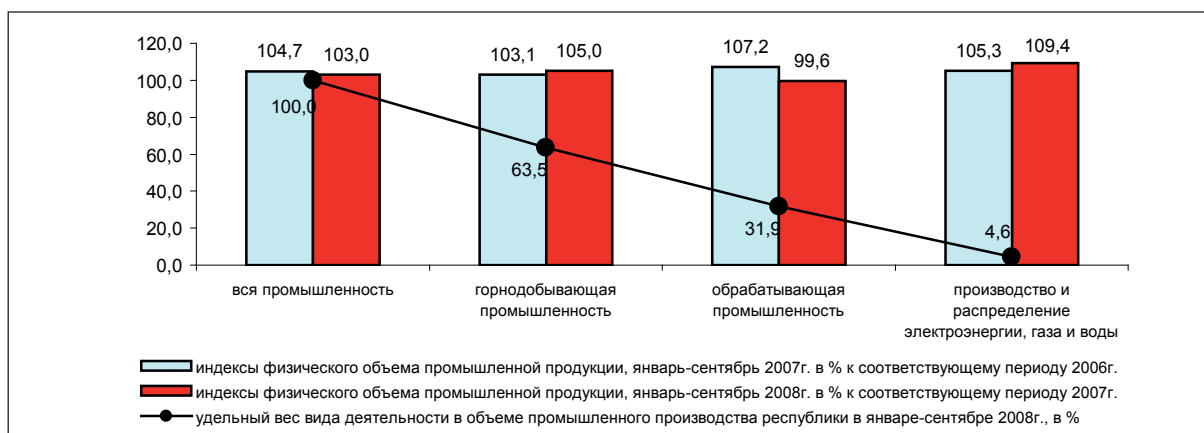
В январе-сентябре 2008г. к аналогичному уровню 2007г. индекс физического объема промышленного производства составил 103% (в 2005г. – 105,3%, 2006г. – 107,5%, 2007г. – 104,7%). За отчетный период было произведено промышленной продукции на 8202 млрд. тенге. Рост объемов производства наблюдался в десяти регионах республики.

Индексы физического объема промышленной продукции

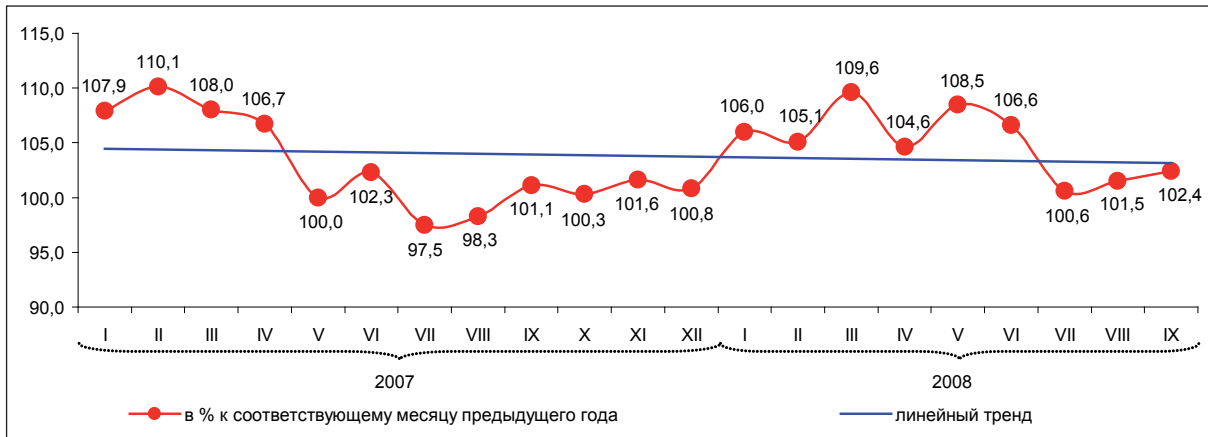
Наибольшее влияние на формирование результатов в целом по промышленности оказала горнодобывающая промышленность. Ее доля в республиканском объеме производства составляет более 60%.

Индексы физического объема промышленной продукции и отраслевая структура промышленности

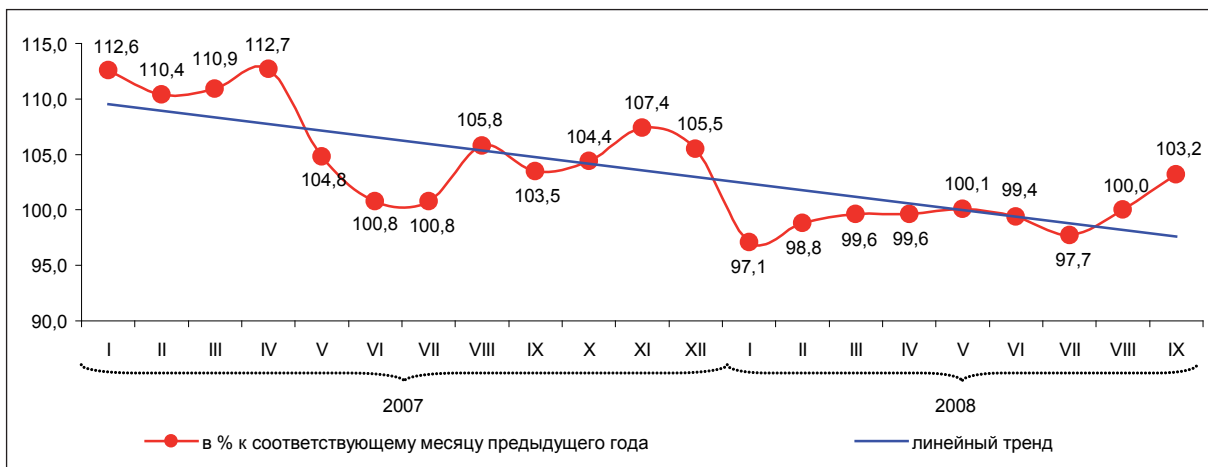
В **горнодобывающей промышленности** произвели продукции на 5209 млрд. тенге. Это на 5% выше аналогичного периода прошлого года. Возросла добыча нефти в основном за счет предприятий Атырауской области. Также увеличилось производство природного газа и угля. Сократился выпуск руды железной в Карагандинской области, окатышей железорудных – в Костанайской области.

Индексы физического объема горнодобывающей промышленности

В **обрабатывающей промышленности** в истекшем периоде производство уменьшилось на 0,4% и составило 2618 млрд. тенге. Снизились выпуск строительных материалов, черных металлов, транспортных средств и оборудования.

Индексы физического объема обрабатывающей промышленности

Пищевых продуктов, включая напитки, произвели на 530 млрд. тенге. Прирост к уровню января-сентября прошлого года составил 2,5%. Возросло производство мяса, изделий колбасных, рыбы, муки, крупы, хлеба, сахара и макаронных изделий. Снизились выпуск соков, масла подсолнечного, хлопкового и сливочного, молока, сыра, творога, кондитерских изделий и алкогольных напитков.

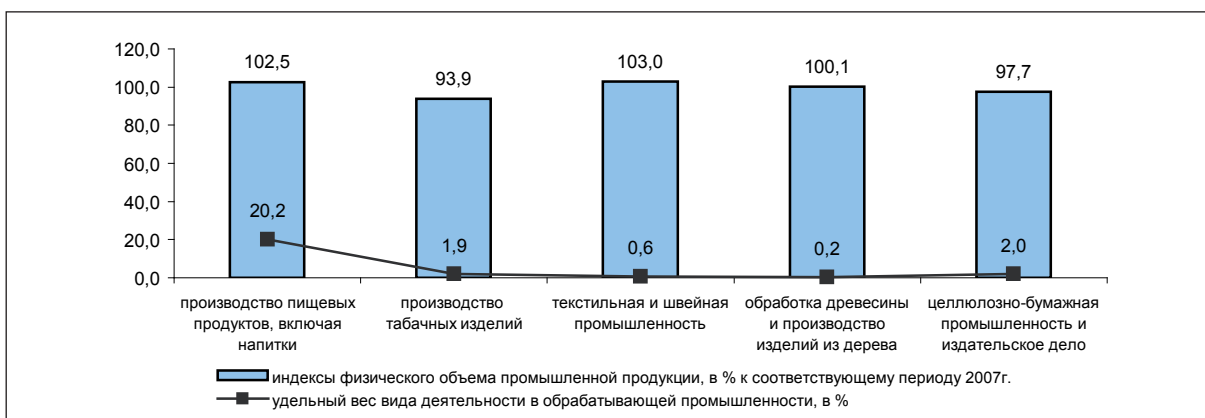
В **текстильной и швейной промышленности** в отчетном периоде производство возросло на 3%. Увеличился выпуск свитеров, джемперов и пуловеров, одежды рабочей, постельного белья. Снизилось производство тканей (Южно-Казахстанская область), шляп и головных уборов (г. Алматы).

Увеличились объемы производства **кожи, изделий из кожи и обуви** в 1,9 раза за счет роста выпуска обуви и кожи из шкур овечьих, козых, свиных и крупного рогатого скота.

В **обработке древесины и производстве изделий из дерева** в январе-сентябре т.г. индекс физического объема составил 100,1%. Возросло производство шпал, паркета, строительных конструкций, тары деревянной. Уменьшился выпуск лесоматериалов, окон и дверей, древесноволокнистых плит.

Объем продукции **целлюлозно-бумажной промышленности и издательского дела** к уровню прошлого года составил 97,7%. Снизилось производство обоев, коробок, ящиков, сумок, книг, брошюр и тетрадей. Увеличился выпуск гофрированных бумаги и картона.

Индексы физического объема и удельный вес отдельных видов деятельности обрабатывающей промышленности

Кокса, нефтепродуктов и ядерных материалов в отчетном периоде произвели на 176 млрд. тенге, что превысило уровень прошлого года на 5,9%. Увеличился выпуск керосина, газойлей, мазута. Снизилось производство бензина в Павлодарской и Южно-Казахстанской областях.

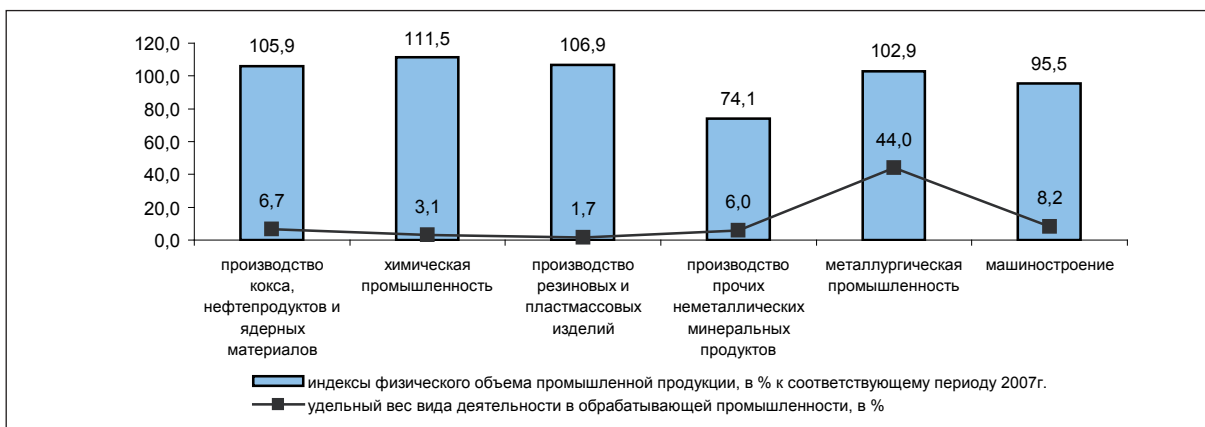
За счет увеличения выпуска фосфора, кислоты серной и фосфорной, удобрений фосфорных, трифосфата и бихромата натрия возросло производство в **химической промышленности** (111,5%). Сократился выпуск удобрений азотных (Мангистауская область), дубителя хромового (Актюбинская область).

В производстве **резиновых и пластмассовых изделий** индекс физического объема составил 106,9%. Увеличился выпуск труб, трубок, рукавов и шлангов из резины и из пластмасс, ленты резиновой. Снизилось производство пластмассовых дверей, окон, плит, листов и полос.

С начала 2008г. наблюдалось заметное снижение производства **прочих неметаллических минеральных продуктов**. В отчетном периоде индекс физического объема составил 74,1%, а объем – 156 млрд. тенге. В связи с уменьшением спроса снизился выпуск строительных материалов: цемента, извести, бетона, плит, плиток, кирпичей силикатных и шлаковых, конструкций строительных из бетона (Восточно-Казахстанская область, г. Астана и Алматы).

На долю **металлургической промышленности** приходится около 45% объема обрабатывающей промышленности. В истекшем периоде произведено продукции черной металлургии на 565 млрд. тенге, цветной – на 525 млрд. тенге. В **черной металлургии** индекс физического объема составил 96,9% из-за снижения выпуска чугуна, стали и плоского проката в Карагандинской области. Производство **цветных металлов** увеличилось на 4,7%. Возросло производство необработанных серебра, алюминия и цинка, проволоки медной.

Индексы физического объема и удельный вес отдельных видов деятельности обрабатывающей промышленности

В **машиностроении** произведено продукции на 215 млрд. тенге, что ниже уровня прошлого года на 4,5%.

Производство **машин и оборудования** выросло на 7,5%. Увеличился выпуск подшипников, жаток рядковых, насосов, тракторов, оборудования нефтегазоперерабатывающего. Вместе с тем, сократилось

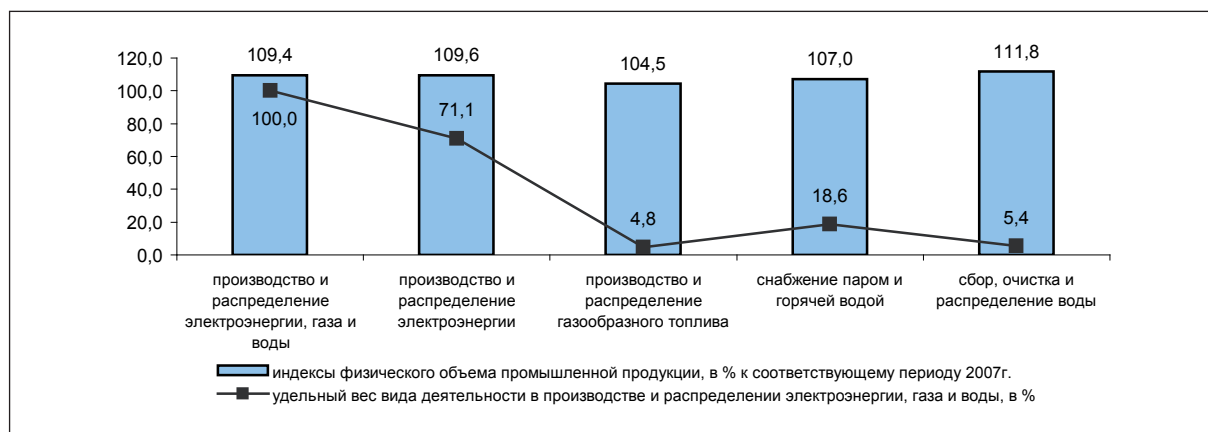
производство машин стиральных автоматических и машин для горнодобывающей промышленности (г. Алматы), оборудования нефтепромыслового (Северо-Казахстанская область).

Выпуск **электрооборудования, электронного и оптического оборудования** по сравнению с прошлым годом возрос на 5,7%. Увеличилось производство трансформаторов, проводов и кабелей изолированных, щитов распределительных, телевизоров. Снизилось производство машин вычислительных цифровых, аккумуляторов, конденсаторов, счетчиков жидкости и электроэнергии.

Транспортных средств и оборудования выпустили на 74 млрд. тенге. Индекс физического объема составил 79,8%. Меньше, чем в январе-сентябре 2007г., произвели автомобилей грузовых в Акмолинской области, легковых – в Восточно-Казахстанской области.

В **прочих отраслях промышленности** производство уменьшилось (75,4%) в основном за счет снижения выпуска мебели для сидения, офисной деревянной и кухонной, кроватей деревянных, ювелирных изделий, спортивных товаров.

Индексы физического объема и удельный вес производства и распределения электроэнергии, газа и воды

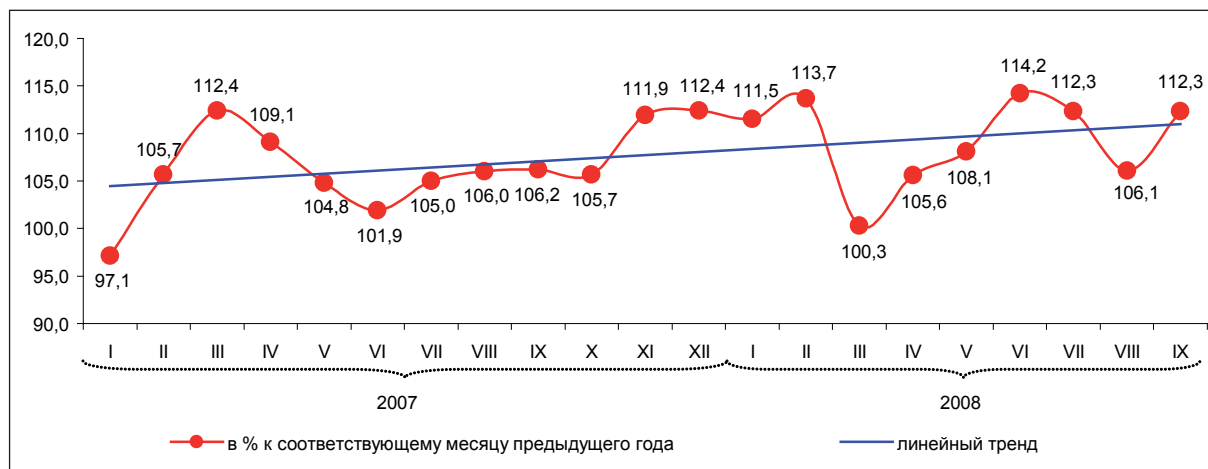

В **производстве и распределении электроэнергии, газа и воды** в январе-сентябре т.г. прирост составил 9,4% по сравнению с тем же периодом прошлого года.

Электроэнергии произвели 59,6 млрд. кВт.ч, что выше аналогичного уровня 2007г. на 8,1%. Возросло производство на предприятиях всех регионов, кроме Акмолинской, Восточно-Казахстанской, Карагандинской, Костанайской, Кызылординской областей и г. Алматы.

Выработка теплотенергии составила 63,1 млн. Гкал или на 2% больше января-сентября прошлого года. Во всех регионах, кроме Акмолинской, Атырауской, Западно-Казахстанской, Мангистауской областей и г. Алматы, увеличено производство.

Индексы физического объема производства и распределения электроэнергии, газа и воды

2.3 СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО

Производство продукции сельского хозяйства

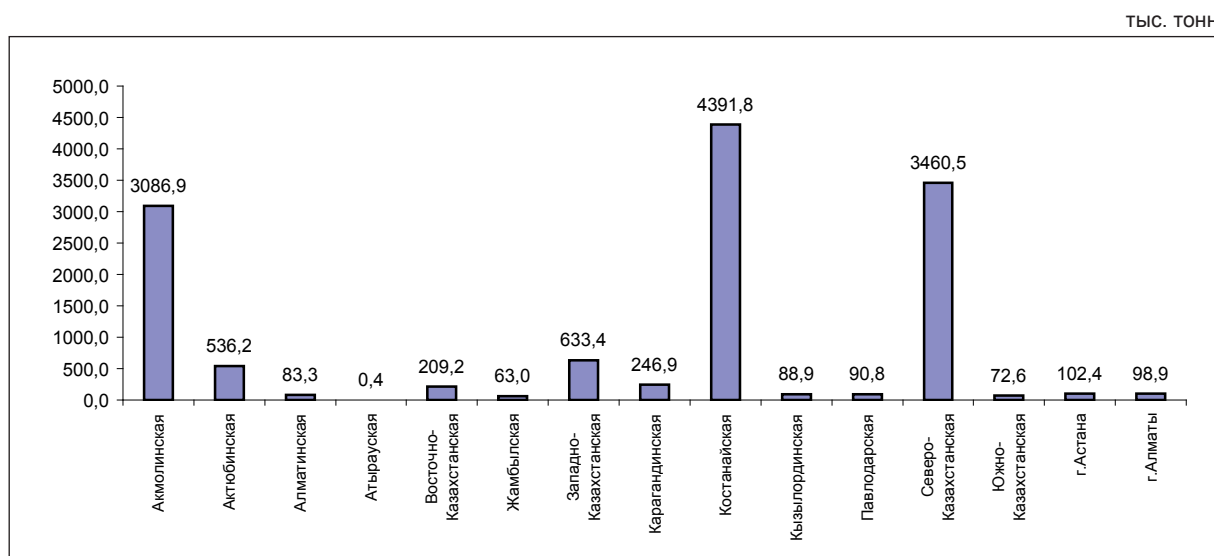
Объем валовой продукции сельского хозяйства за январь-сентябрь 2008г. в целом по республике, по оценке, составил 1037 млрд. тенге в текущих ценах, что меньше аналогичного периода 2007г. на 4,3%.

Растениеводство

Наличие зерновых и бобовых (на зерно) культур в Республике Казахстан по состоянию на 1 октября 2008г. составило 13,2 млн. тонн. Значительная часть зерна хранилась в хлебоприемных пунктах и элеваторах (42,3%), сельскохозяйственных предприятиях (39,1%). На долю крестьянских (фермерских) хозяйств приходилось 13,5% хранящегося зерна, на долю мелькомбинатов и других предприятий – 5,1%.

Из общего объема зерна, находящегося на хранении, продовольственное зерно составило 81,4%, зерно на семена – 10,6%, на фураж – 8%.

Наличие зерна в Республике Казахстан по состоянию на 1 октября 2008г.

Заготовка кормов. По состоянию на 2 октября 2008г. в целом по республике припасено 13416,8 тыс. тонн сена и 219,5 тыс. тонн сенажа, что составило соответственно 101,5% и 53,2% от потребности. Успешно ведут заготовку сена сельхозформирования практически всех областей, за исключением Мангистауской, Западно-Казахстанской и Восточно-Казахстанской, где сена заготовлено меньше требуемого объема.

В текущем году в целом по республике сена и сенажа было заготовлено на 1,3% больше, чем на аналогичную дату прошлого года. Заготовка силоса и соломы составила соответственно 31,8% и 67,8% от потребности.

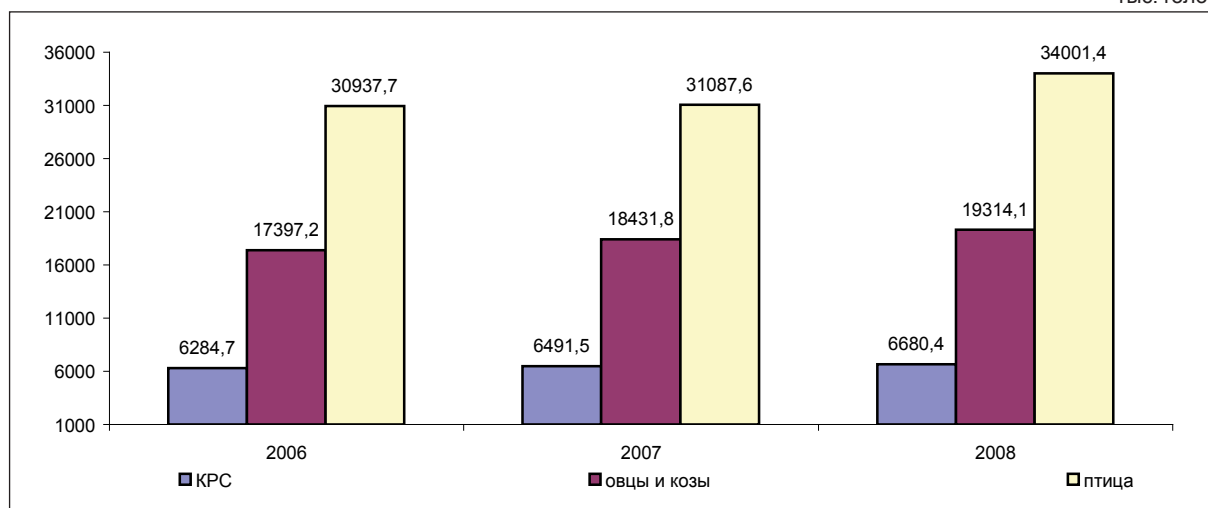
Животноводство

По состоянию на 1 октября 2008г. по сравнению с аналогичной датой прошлого года отмечен рост поголовья всех видов скота за счет покупки и увеличения приплода.

Поголовье крупного рогатого скота в сельхозформированиях увеличилось на 2,9%, овец и коз – на 4,8%, свиней – на 2,9%, лошадей – на 5,4%, верблюдов – на 4%, птицы – на 9,4%.

Численность сельскохозяйственных животных и птицы на 1 октября 2006-2008гг.

тыс. голов

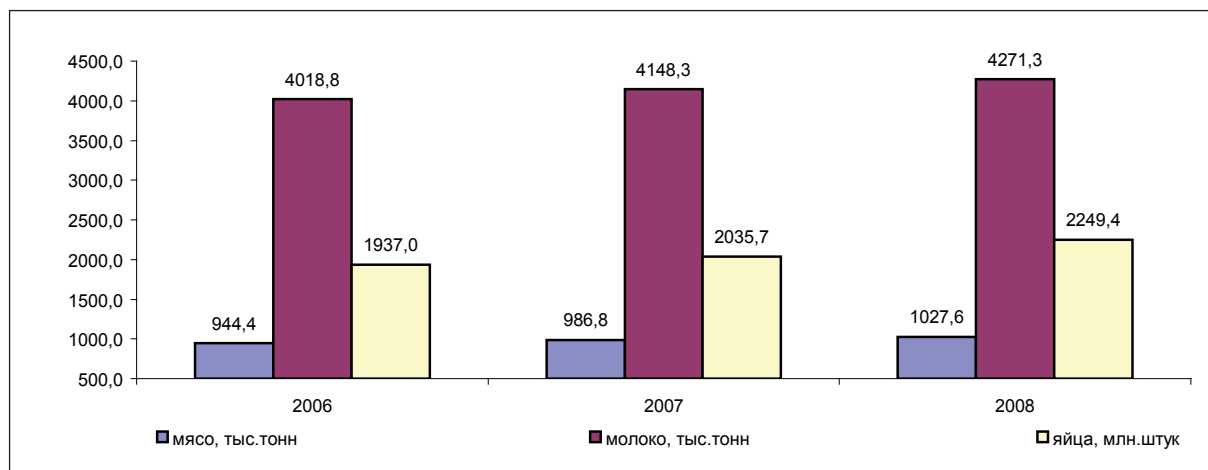
За январь-сентябрь 2008г. по сравнению с аналогичным периодом прошлого года производство мяса возросло на 4,1%. Объем реализации на убой крупного рогатого скота увеличился на 9%, свиней – на 11,2%, овец и коз – на 6,5%, лошадей – на 12%.

Средний живой вес одной головы крупного рогатого скота составил 299 кг, овец и коз - 38 кг, лошадей - 313 кг.

Производство коровьего молока увеличилось на 3%, за счет увеличения среднего удоя молока на одну корову дойного стада на 3,4%.

За счет роста среднего поголовья кур-несушек на 6,3% и увеличения среднего выхода яиц на 1 курицу-несушку на 3,8%, производство яиц увеличилось на 10,5%.

Производство основных видов продукции животноводства в январе-сентябре 2006-2008гг.

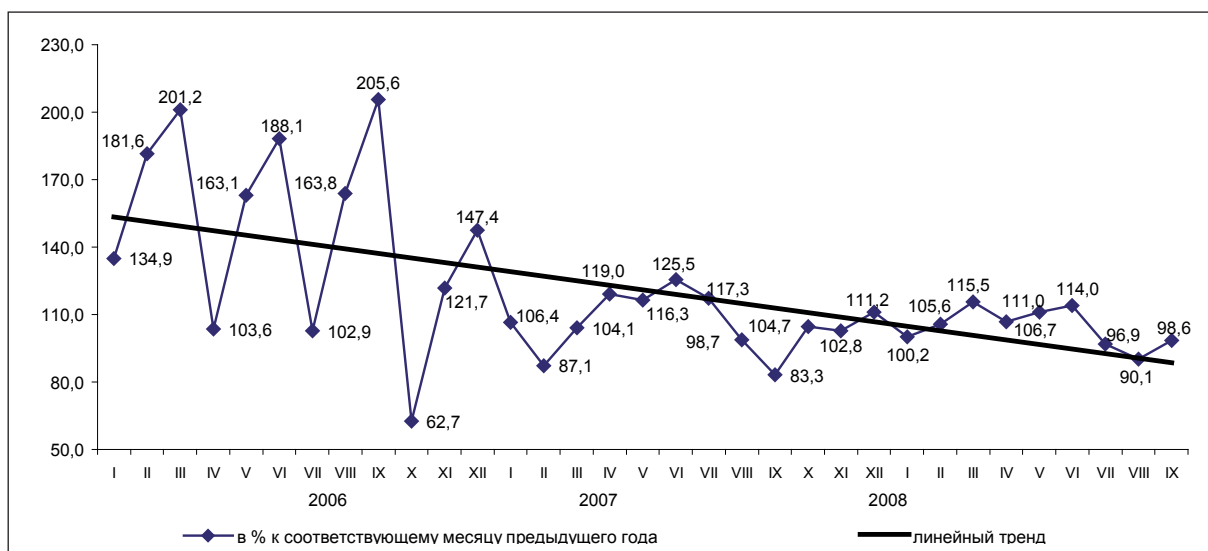
2.4 СТРОИТЕЛЬСТВО

Строительная деятельность

В январе-сентябре 2008г. объем строительных работ (услуг), с учетом оценки, составил 1250,1 млрд. тенге, что на 3,1% больше уровня января-сентября 2007г.

Наибольший удельный вес в республиканском объеме занимали строительные работы, выполненные частными строительными организациями – 74,8%. Иностранными подрядчиками выполнено 24,5%, государственными – 0,7%.

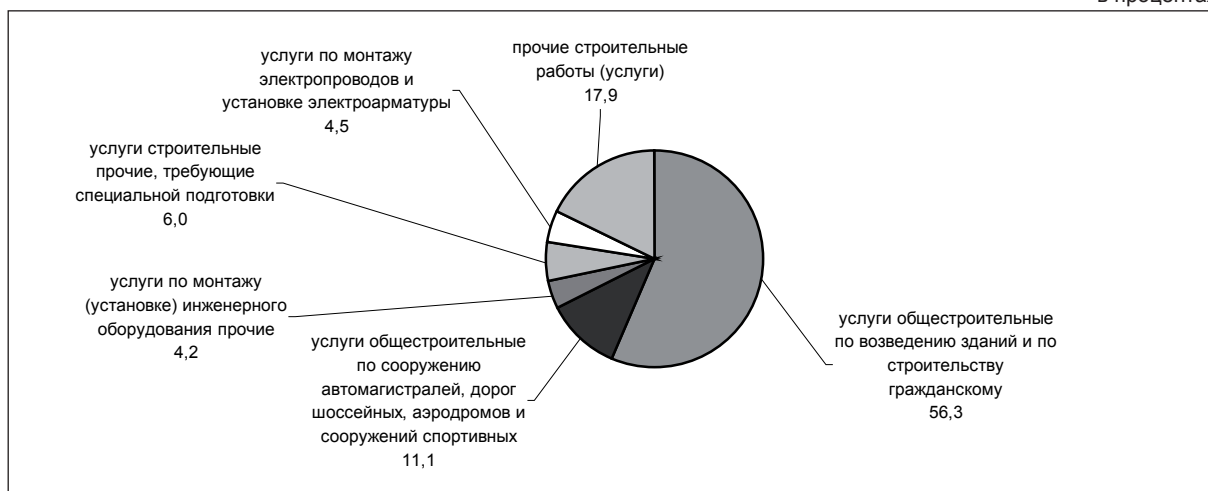
Индексы физического объема строительных работ

В структуре выполненных работ наибольшую долю (56,3% от общего объема) составили работы по возведению зданий и гражданскому строительству (в январе-сентябре 2007г. – 40,6%).

Структура выполненных строительных работ по видам

в процентах

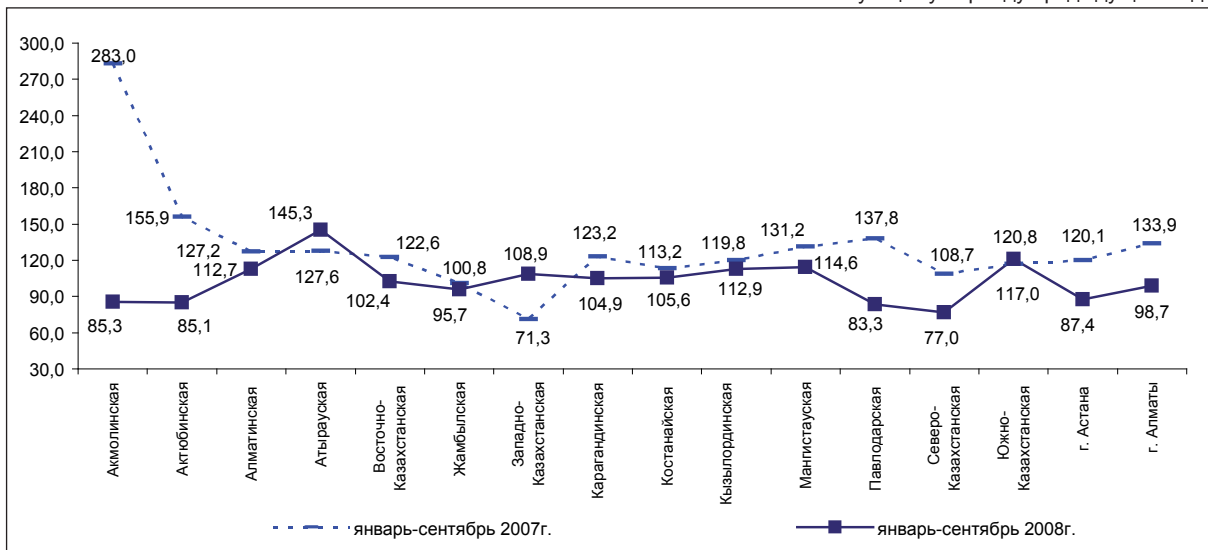

Увеличение объема строительных работ по сравнению с январем-сентябрем 2007г. наблюдалось в 9 регионах республики. При этом наибольший рост отмечен в Атырауской (в 1,5 раза) и Южно-Казахстанской (на 20,8%) областях.

Значительную долю в общереспубликанском объеме строительных работ занимали гг. Астана, Алматы и Атырауская область (суммарно около 60% от общего объема).

Индексы физического объема строительных работ по регионам

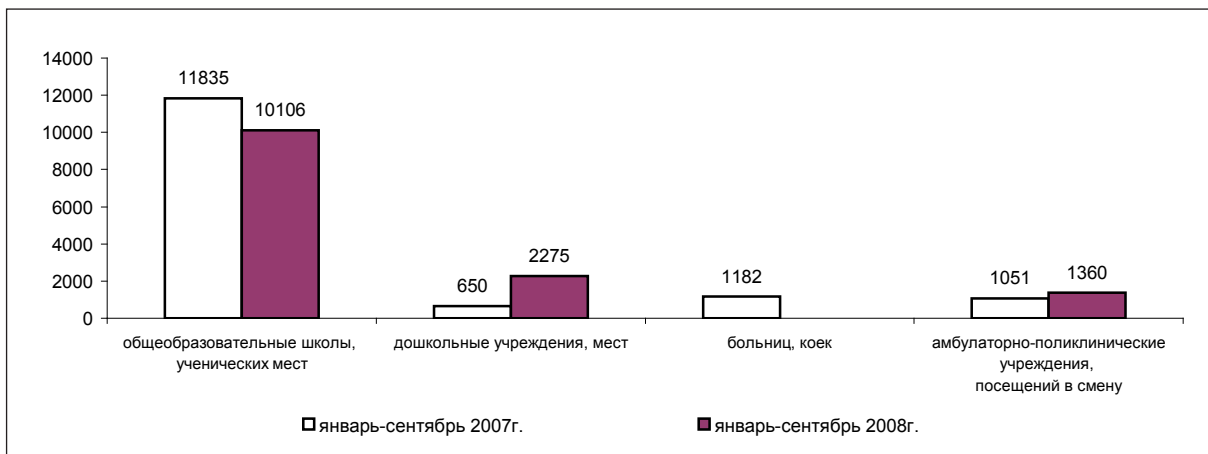
в % к соответствующему периоду предыдущего года

В январе-сентябре 2008г. было построено 22979 здания, из которых 20265 жилого и 2714 нежилого назначения. По количеству введенных объектов нежилого назначения наибольшее число приходилось на отрасль торговли – 1131 а также транспорта и связи - 811 объекта.

В сфере образования и здравоохранения введено 76 объектов, в том числе 24 - общеобразовательных школ, 14 – дошкольных учреждения, 38 – амбулаторно-поликлинических учреждений.

Ввод в эксплуатацию объектов образования и здравоохранения

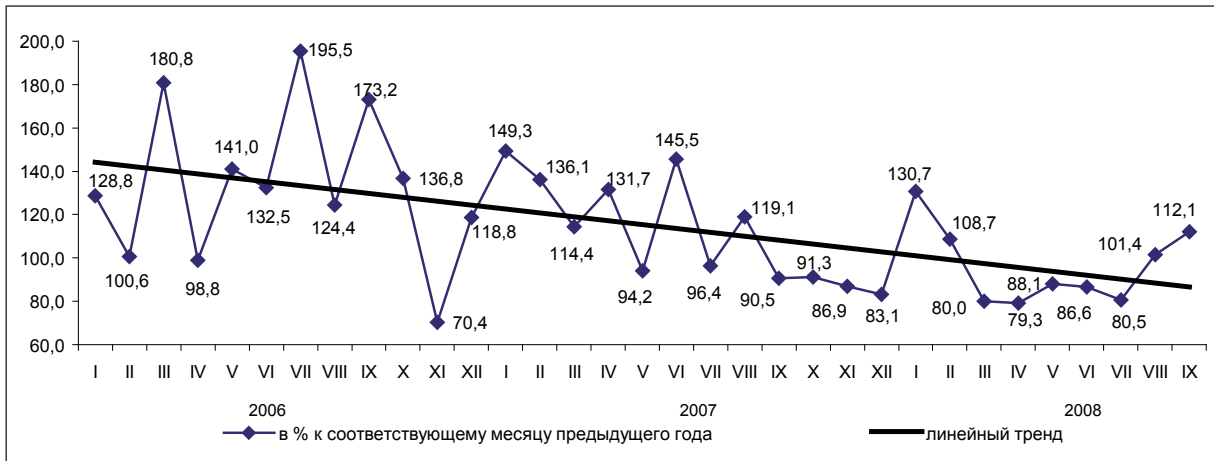

Жилищное строительство

В январе-сентябре 2008г. на жилищное строительство было направлено 344,1 млрд. тенге инвестиций, что на 6,7% меньше, чем в соответствующем периоде 2007г. В общем объеме инвестиций в основной капитал доля средств освоенных в жилищном строительстве составила 13,3%.

Предприятиями и организациями всех форм собственности и населением введено в эксплуатацию 4487,3 тыс. кв. метров общей площади жилых зданий, что на 4,1% ниже уровня января-сентября 2007г. Преобладающим остается ввод в эксплуатацию жилых зданий частными предприятиями, организациями и населением (87,7% от общего объема введенного жилья). На долю индивидуальных застройщиков приходилось 59%. Государственными организациями введено в эксплуатацию 8,2% от общего объема жилья. Иностранцами предприятиями введено в эксплуатацию 4,1% общей площади жилых зданий.

Индексы физического объема ввода в эксплуатацию жилых зданий

Увеличение объемов введенных жилых зданий наблюдалось в 11 регионах республики. Значительный рост был отмечен в Восточно-Казахстанской (в 1,5 раза), Северо-Казахстанской (в 1,3 раза), Акмолинской (на 21,6%) и Алматинской (на 18,5%) областях.

Стоимость строительства жилых домов. Средняя фактическая стоимость строительства 1 кв. метра общей площади жилых домов в январе-сентябре 2008г. составила 56,2 тыс. тенге, в том числе построенных населением – 37,4 тыс. тенге.

2.5 ТРАНСПОРТ

За январь-сентябрь 2008г. **грузооборот** в республике (с учетом оценки объема грузооборота нетранспортных организаций и предпринимателей, занимающихся коммерческими перевозками) составил 272732,0 млн. ткм, что на 7,0% больше грузооборота января-сентября 2007г.

Грузооборот **железнодорожного транспорта** за январь-сентябрь 2008г. составил 160235,5 млн. ткм, что на 10,6% выше января-сентября 2007г. за счет увеличения перевозок внутри республики на дальние расстояния.

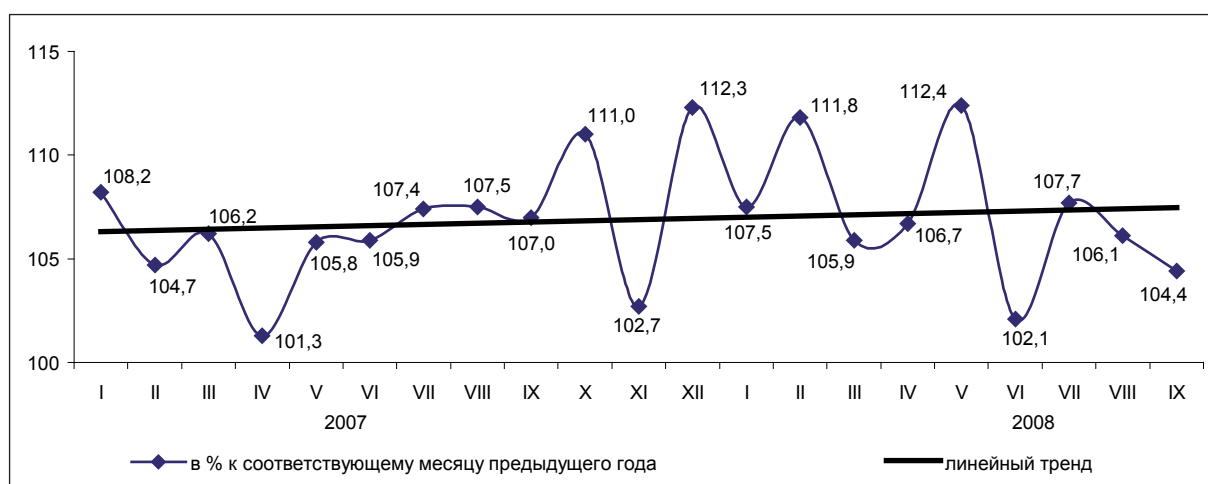
Грузооборот **автотранспорта** за январь-сентябрь 2008г. (с учетом оценки объема грузооборота нетранспортных организаций и предпринимателей, занимающихся коммерческими перевозками) составил 44730,3 млн. ткм, что на 1,5% больше января-сентября 2007г.

Грузооборот **магистральных трубопроводов** в январе-сентябре 2008г. составил 67305,1 млн. ткм, что на 2,8% выше января-сентября 2007г. Из общего объема грузооборота транспортировка нефти составила 33109,3 млн. ткм (увеличение на 5,4% к январю-сентябрю 2007г. за счет увеличения поставок в Китай и по Каспийскому трубопроводному консорциуму), газа – 34195,8 млн. ткм (увеличение на 0,4%).

С начала навигации грузооборот **речного транспорта** составил 39338,3 тыс. ткм, что на 13,6% меньше, чем за соответствующий период прошлого года.

Грузооборот **воздушного транспорта** за январь-сентябрь 2008г. составил 49464,5 тыс. ткм или снизился на 16,1% к январю-сентябрю 2007г.

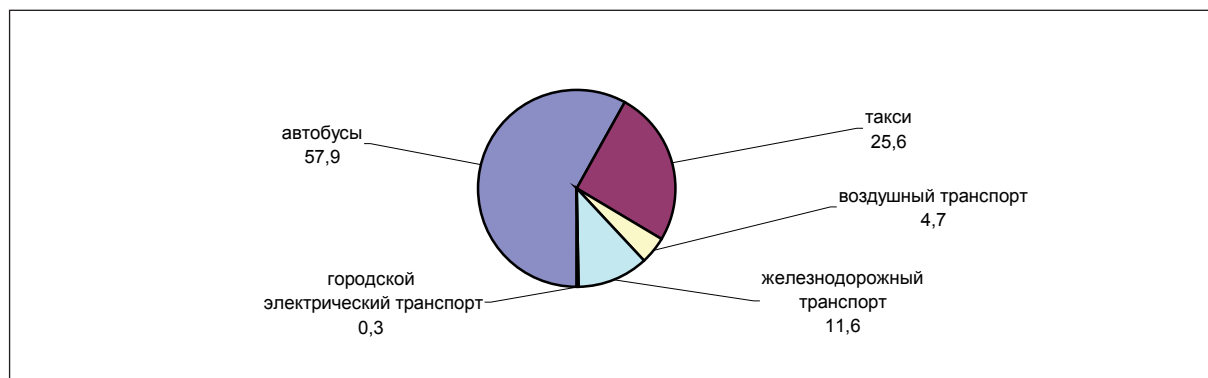
Динамика грузооборота

Пассажирооборот в январе-сентябре 2008г. по сравнению с январем-сентябрем 2007г. увеличился на 1,7% и составил 91383,4 млн. пкм, в том числе автобусов - на 1,7%, такси - на 4,0%, воздушного транспорта - на 7,9%, что связано с увеличением экономической активности населения. Одновременно отмечается снижение пассажирооборота железнодорожного транспорта - на 4,9%, троллейбусов - на 29,4%, трамваев - на 16,6%.

Структура пассажирооборота

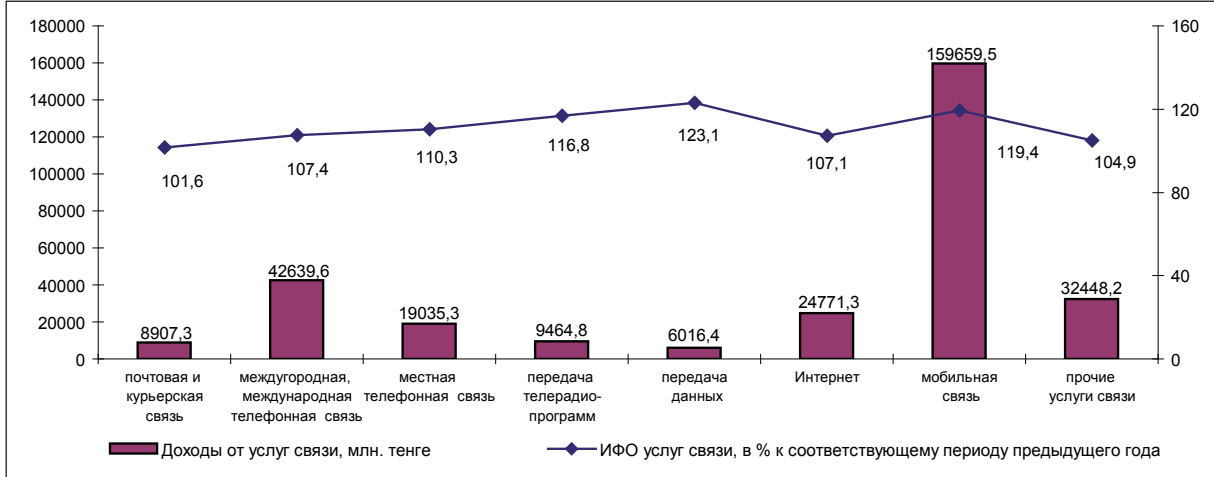
в процентах

2.6 СВЯЗЬ

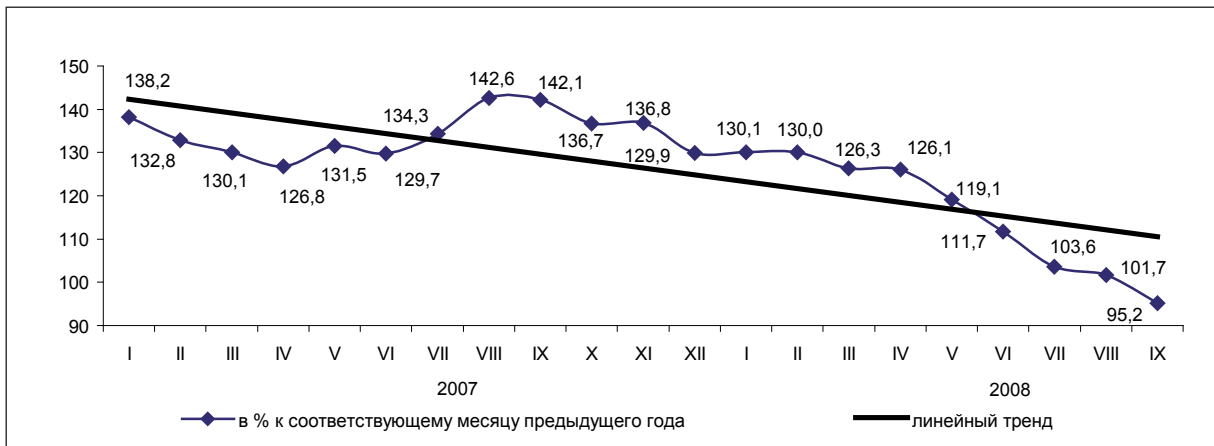
Предприятиями связи республики за январь-сентябрь 2008г., по оперативным данным, оказано услуг на сумму 302,9 млрд. тенге, из них населению – на 122,6 млрд. тенге, что соответственно, в сопоставимых ценах на 14,2% и 13,5% больше, чем в январе-сентябре 2007г.

Доходы от услуг связи в январе-сентябре 2008г.

На развитие рынка телекоммуникаций республики оказывают влияние такие сегменты рынка, как мобильная связь, междугородная телефонная связь, Интернет.

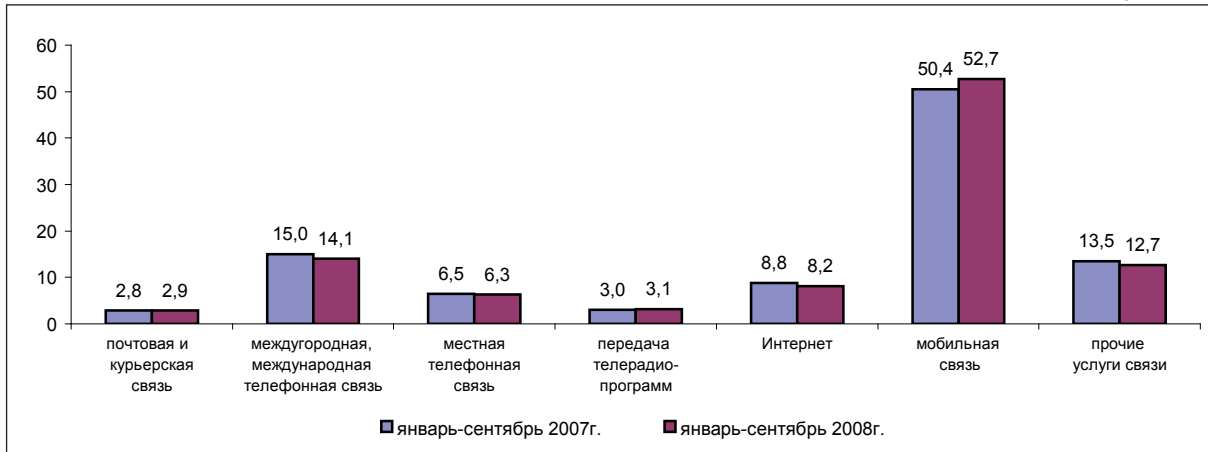
Динамика услуг связи

В структуре доходов от услуг связи за январь-сентябрь 2008г. наибольшую долю занимает мобильная связь – 52,7%. В сравнении с январем-сентябрем 2007г. объем услуг мобильной связи увеличился на 19,4%.

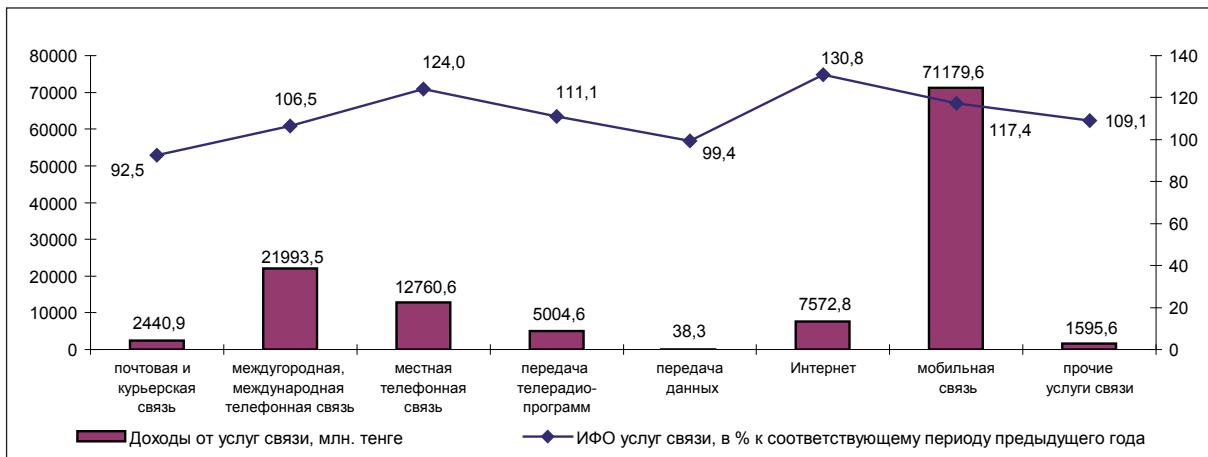
Структура доходов от услуг связи

в процентах

В общем объеме доходов предприятий связи доходы от реализации услуг связи населению составили 40,5%. В объеме доходов от услуг связи населению за январь-сентябрь 2008г. 58,1% составили доходы от услуг мобильной связи, 17,9% - от услуг междугородной, международной связи, 10,4% - от услуг местной телефонной связи, 13,6% - от услуг прочих видов связи.

Доходы от услуг связи населению в январе-сентябре 2008г.

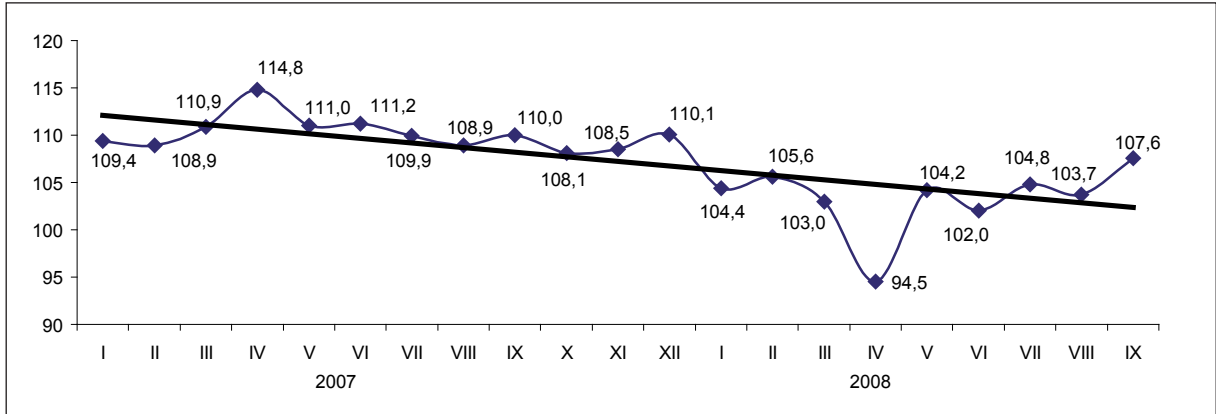

2.7 ТОРГОВЛЯ И ПРОЧИЕ УСЛУГИ

В январе-сентябре 2008г. объем розничного товарооборота составил 1765,8 млрд. тенге и увеличился по сравнению с соответствующим периодом прошлого года (в постоянных ценах) на 3,3%. В сентябре 2008г. реализация товаров составила 238,2 млрд. тенге, что в постоянных ценах выше уровня сентября 2007г. на 7,6%, по сравнению с августом 2008г. увеличение составило 4,3%.

Динамика розничного товарооборота по месяцам в 2007-2008гг.

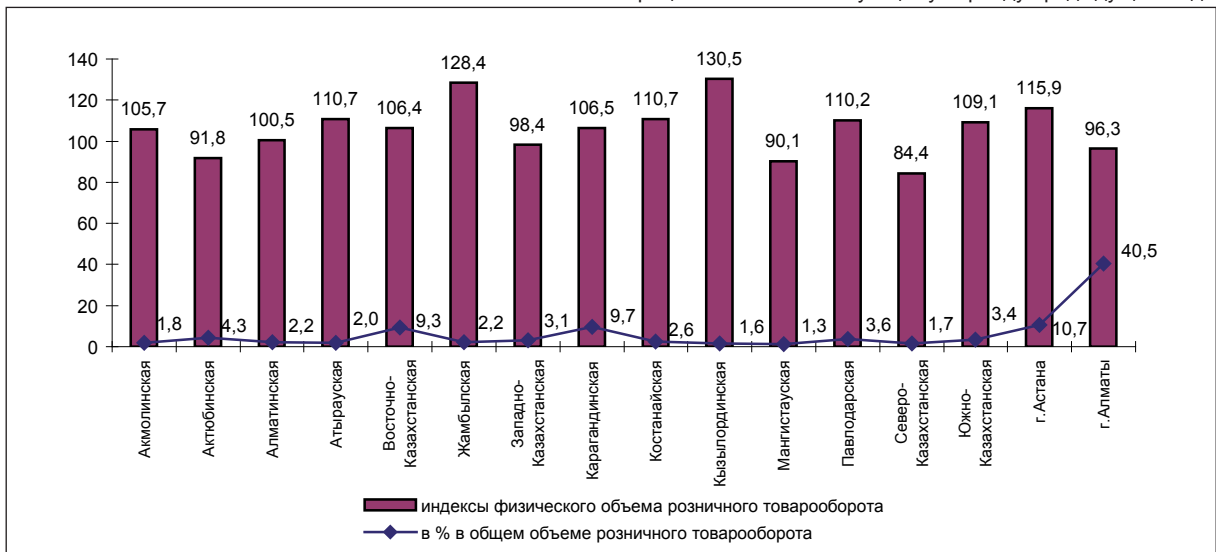
в процентах к соответствующему месяцу предыдущего года

В январе-сентябре продажа потребительских товаров на душу населения в республике составила в среднем 112,9 тыс. тенге, что на 27,6 тыс. тенге выше аналогичного периода 2007г.

Индексы физического объема розничного товарооборота по регионам за январь-сентябрь 2008г.

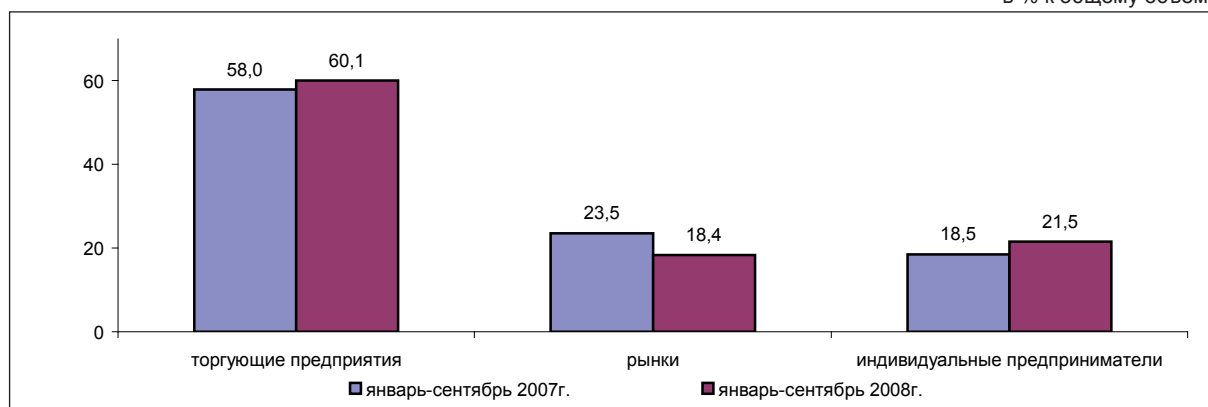
в процентах к соответствующему периоду предыдущего года

В формировании объема розничного товарооборота значительная доля принадлежит негосударственному сектору. С начала года оборот по реализации товаров предприятиями с частной формой собственности, индивидуальными предпринимателями и на рынках получен в сумме 1707,0 млрд. тенге (96,7%), предприятиями других государств, их юридическими лицами и гражданами – 58,4 млрд. тенге (3,3%).

Структура розничного товарооборота по каналам реализации

в % к общему объему

Следует отметить, что сохраняется тенденция формирования розничного товарооборота в основном за счет продажи товаров торговыми организациями и индивидуальными предпринимателями, осуществляющими деятельность в стационарной торговой сети. Их доля в структуре формирования оборота розничной торговли в январе-сентябре 2008г. составила 81,6%. Одновременно продолжает снижаться доля продаж на рынках с 23,5% в январе-сентябре 2007 года, до 18,4% в соответствующем периоде 2008 года.

Оптовый товарооборот республики за январь-сентябрь текущего года составил 4418,4 млрд. тенге или на 0,8% больше, чем за соответствующий период 2007г. При этом, практически весь объем полученного товарооборота приходится на негосударственный сектор. Преобладающую долю в оптовом товарообороте продолжают занимать непродовольственные товары и товары производственно-технического назначения.

Объем услуг общественного питания за январь-сентябрь 2008г. составил 74,7 млрд. тенге или на 5,6% больше, чем за соответствующий период 2007 года. При этом, 17,7% от общего объема услуг общественного питания предоставляется индивидуальными предпринимателями.

За анализируемый период объем услуг по техническому обслуживанию и ремонту автомобилей, мотоциклов и ремонту бытовых изделий и предметов личного пользования составил 14,9 млрд. тенге. Значительная часть (48,3%) данных услуг предоставляется в сфере малого предпринимательства (малыми предприятиями и индивидуальными предпринимателями).

3. МОНИТОРИНГ СУБЪЕКТОВ МАЛОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА

Выпуск продукции (товаров и услуг) активными субъектами малого предпринимательства за январь-сентябрь 2008г. увеличился по сравнению с соответствующим периодом прошлого года (в постоянных ценах) на 0,1% и составил 1748,9 млрд. тенге.

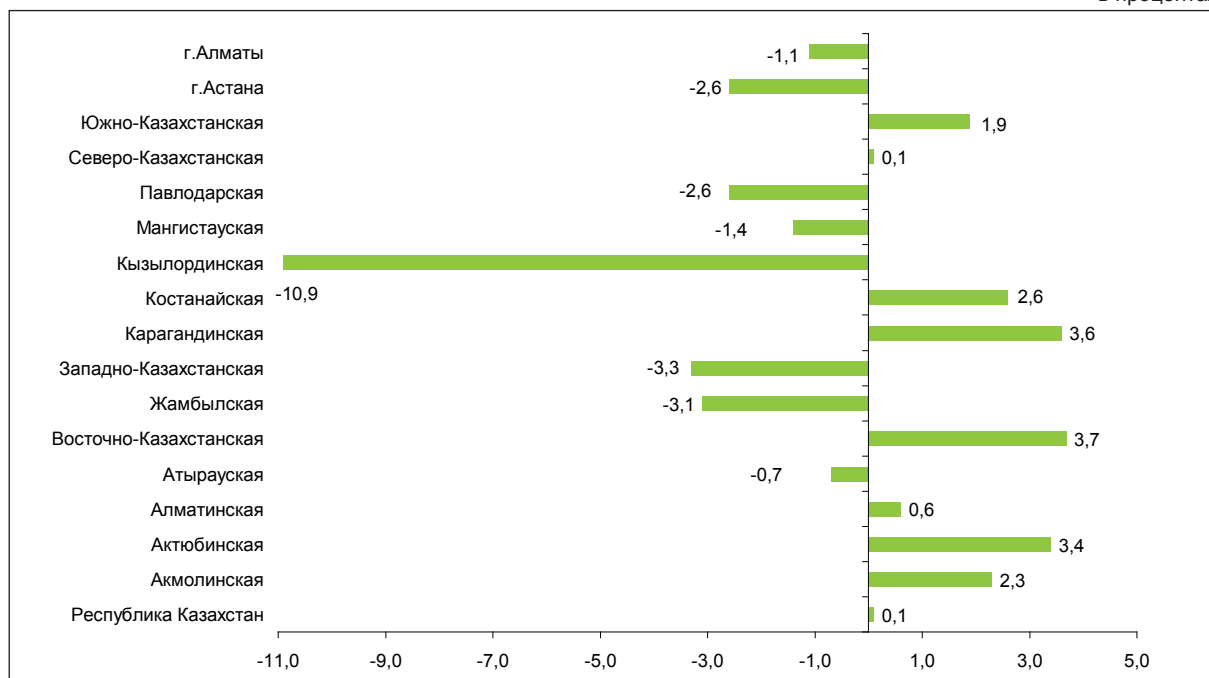
в % к соответствующему периоду прошлого года

	Количество активных субъектов малого предпринимательства	Численность занятых	Выпуск продукции (товаров и услуг)
Республика Казахстан	106,7	107,0	100,1
Акмолинская	102,4	103,8	102,3
Актюбинская	91,0	93,6	103,4
Алматинская	107,8	104,7	100,6
Атырауская	113,1	117,7	99,3
Восточно-Казахстанская	110,9	112,7	103,7
Жамбылская	106,0	108,8	96,9
Западно-Казахстанская	124,2	111,8	96,7
Карагандинская	109,8	106,2	103,6
Костанайская	107,2	101,3	102,6
Кызылординская	113,1	111,2	89,1
Мангистауская	107,4	111,6	98,6
Павлодарская	107,0	103,7	97,4
Северо-Казахстанская	96,3	93,0	100,1
Южно-Казахстанская	99,1	100,8	101,9
г. Астана	116,6	114,2	97,4
г. Алматы	109,4	113,8	98,9

Рост выпуска продукции отмечен в Восточно-Казахстанской, Карагандинской, Актюбинской, Костанайской и Акмолинской областях. Снижение выпуска продукции наблюдалось в Кызылординской, Жамбылской, Западно-Казахстанской, Мангистауской, Атырауской, Павлодарской областях и гг.Астана и Алматы.

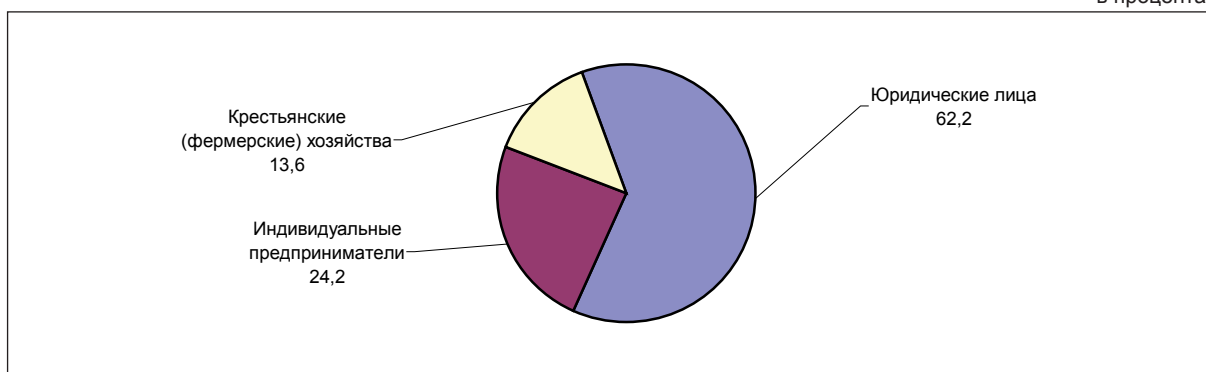
Снижение (увеличение) выпуска продукции субъектами малого предпринимательства

в процентах

Структура выпуска продукции (товаров и услуг) субъектами малого предпринимательства

в процентах

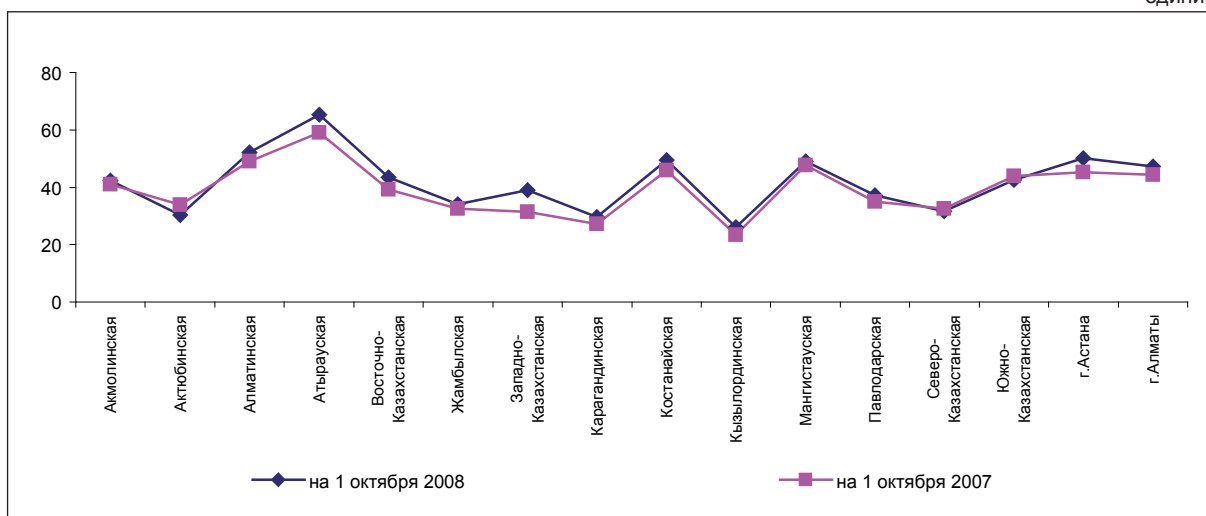

Количество субъектов малого предпринимательства на 1 октября 2008г., активно работающих на рынке, по сравнению с соответствующим периодом прошлого года выросло на 6,7% и составило 658807 единицы, в том числе - 60826 юридических лиц, 428035 - индивидуальных предпринимателя и 169946 крестьянских (фермерских) хозяйств.

В тринадцати регионах республики зафиксирован рост числа активных субъектов малого предпринимательства на 1000 жителей. Увеличилось их число в Западно-Казахстанской (на 7,5 единиц), Атырауской (на 6,4 единицы), Восточно-Казахстанской (на 4,2 единицы), Костанайской (на 3,5 единиц), Алматинской (на 3,1 единицы) областях и г.Астане (на 4,9 единиц). Снижение произошло в Актыбинской (на 3,4 единицы), Южно-Казахстанской (на 1,3 единицы) и Северо-Казахстанской (на 0,9 единиц) областях.

Распределение регионов по количеству активных субъектов малого предпринимательства на 1000 жителей

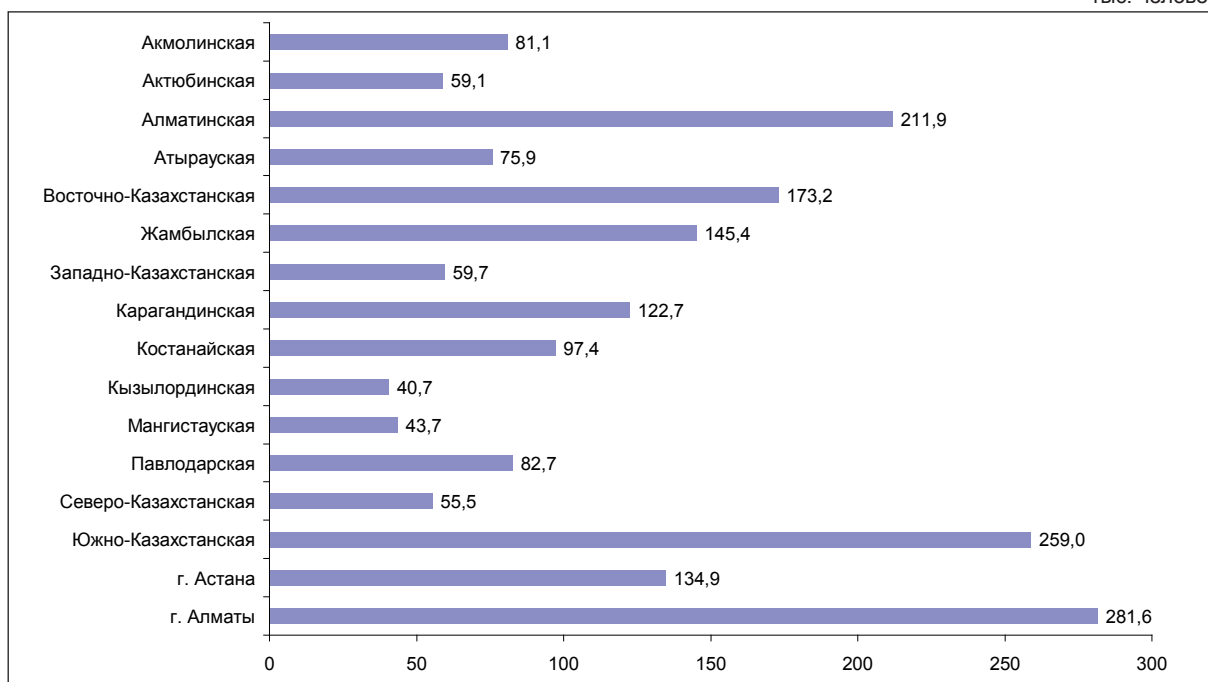
единиц

Численность занятых в малом предпринимательстве увеличилась на 7,0% и составила 1924,3 тыс. человек.

Численность занятых в малом предпринимательстве

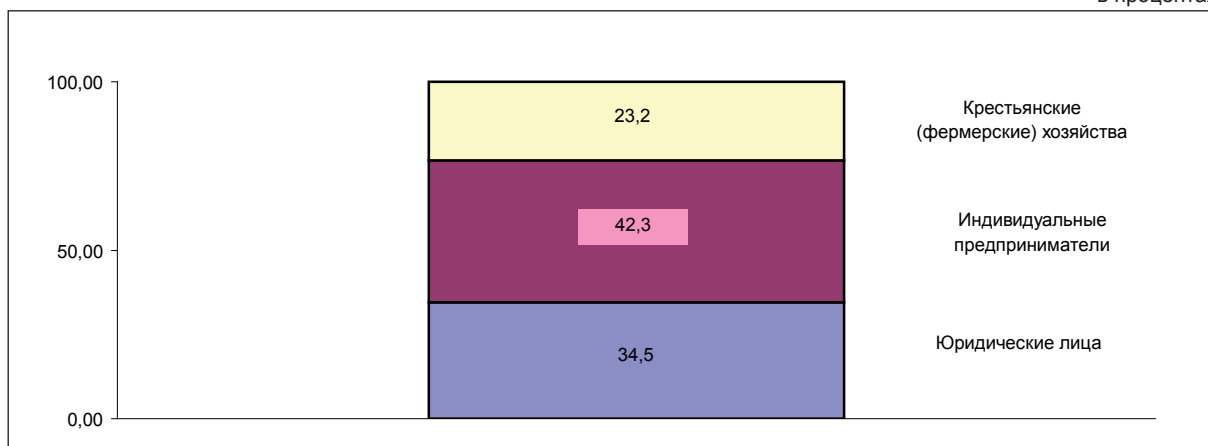
тыс. человек

Наибольший рост численности занятых в малом предпринимательстве на 1 октября 2008г. по сравнению с аналогичным показателем прошлого года отмечен в Атырауской (на 17,7%), Восточно-Казахстанской (на 12,7%), Западно-Казахстанской (на 11,8%), Мангистауской (на 11,6%) и Кызылординской (на 11,2%) областях, в г.Астане (на 14,2%), г.Алмате (на 13,8%). Снизилась численность занятых в Актюбинской (на 6,4%) и Северо-Казахстанской (на 7%) областях.

Структура численности занятых в малом предпринимательстве

в процентах

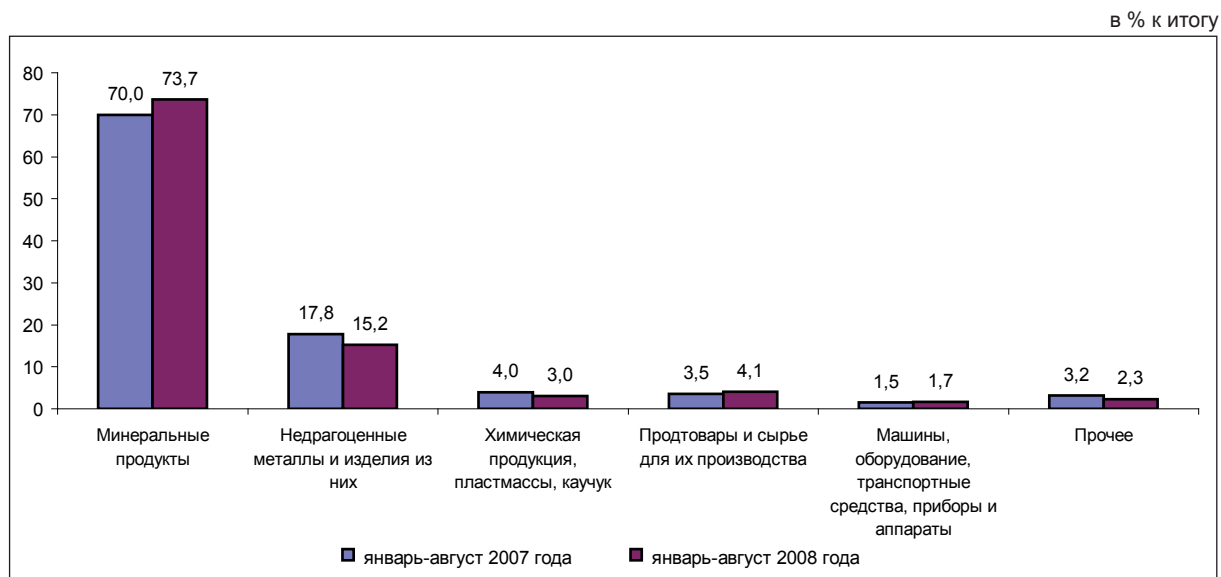
4. ВНЕШНЯЯ ТОРГОВЛЯ

(Информация Комитета таможенного контроля Министерства финансов Республики Казахстан)

4.1 ВНЕШНЕТОРГОВЫЙ ОБОРОТ

Внешнеторговый оборот Республики Казахстан, по данным таможенной статистики, без учета неорганизованной торговли, в январе-августе 2008г. составил 74138,6 млн. долларов США и по сравнению с январем-августом 2007г. увеличился на 47,8%, в том числе экспорт – 49592,8 млн. долларов США, увеличился на 68,8%, импорт (с учетом расходов на транспортировку и страхование) – 24545,8 млн. долларов США, увеличился на 18,1%.

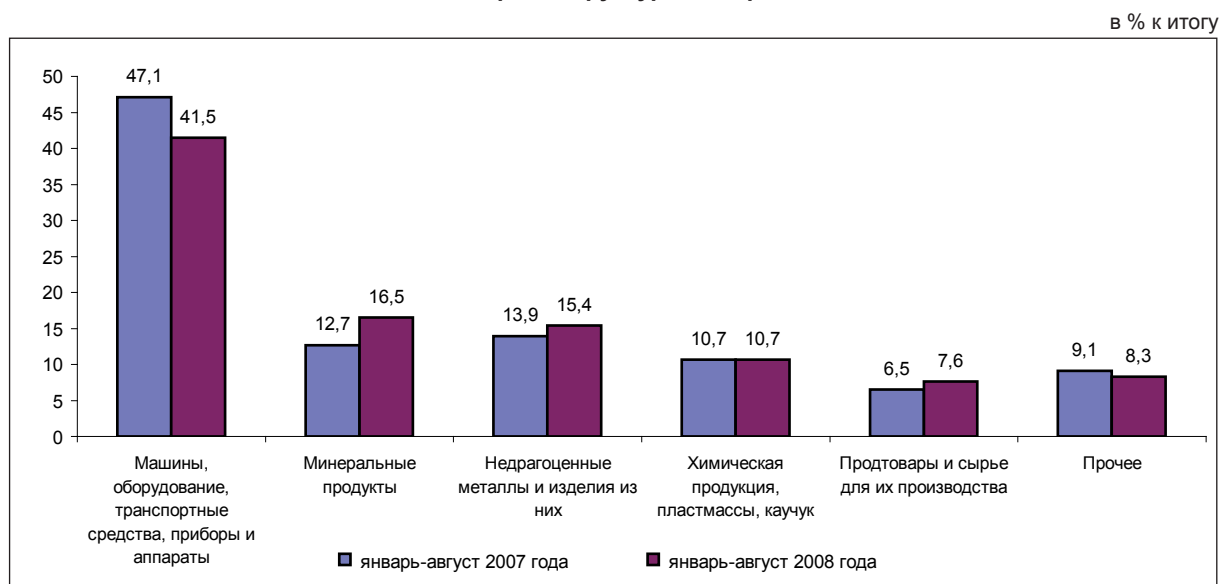
Товарная структура экспорта

Основными покупателями казахстанской продукции являются Италия (18,2%), Швейцария (15,7%), Китай (9,5%), Российская Федерация (8,9%), Франция (7,4%), Нидерланды (6,1%), Израиль (3,8%), Иран (3,1%), Украина (2,9%), Турция (2,6%).

Доля стран СНГ в общем объеме экспорта за анализируемый период составила 15,5% (в январе-августе 2007г. – 16,8%).

Товарная структура импорта

В общем объеме импорта инвестиционные товары в январе-августе 2008г. составили 11589,3 млн. долларов США или 47,2% (в январе-августе 2007г. – 9569,5 млн. долларов США или 46,0%).

В январе-августе 2008г. на страны СНГ приходилось 46,1% всех импортных поставок (в январе-августе 2007г. – 44,4%). Основными поставщиками импортной продукции являются Российская Федерация (37,2% от общего объема импорта), Китай (11,1%), Германия (6,9%), США (5,2%), Украина (5,0%), Италия (3,3%), Япония (2,7%), Франция (2,6%), Турция (2,5%), Великобритания (1,9%), Норвегия (1,8%),

4.2 ВНЕШНЯЯ ТОРГОВЛЯ С ГОСУДАРСТВАМИ СНГ

В январе-августе 2008г. внешнеторговый оборот со странами СНГ составил 19005,5 млн. долларов США и по сравнению с январем-августом 2007г. увеличился на 34,1%, в том числе экспорт – 7685,6 млн. долларов США, увеличился на 55,8%, импорт – 11319,9 млн. долларов США, на 22,5%.

Доля государств СНГ в общем товарообороте составила 25,6% (в январе-августе 2007г. – 28,2%).

Удельный вес минеральных продуктов в общем объеме экспорта в государства СНГ в январе-августе 2008г. составил 52% (в январе-августе 2007г. – 50%), продовольственных товаров – 11% (12%), химической продукции – 10% (15%).

Доля машин, оборудования, транспортных средств, приборов и аппаратов в объеме импорта из стран СНГ в январе-августе 2008г. составила 23% (в январе-августе 2007г. – 26%), минеральных продуктов – 34% (27%), металлургической продукции – 17% (18%), химических товаров – 8% (9%).

Страны СНГ являются основными поставщиками минеральных продуктов, химической и металлургической продукции: доля импорта из этих стран по минеральным ресурсам в январе-августе 2008г. составила 95% (в январе-августе 2007г. – 94%), металлургической продукции – 50% (57%), продовольственным товарам – 61% (62%), химическим товарам – 36% (38%) от общего импорта указанных товаров.

4.3 ВНЕШНЯЯ ТОРГОВЛЯ С ДРУГИМИ СТРАНАМИ МИРА

В январе-августе 2008г. внешнеторговый оборот с другими странами мира составил 55133,1 млн. долларов США и по сравнению с аналогичным периодом 2007г. увеличился на 53,2%, в том числе экспорт – 41907,2 млн. долларов США, увеличился на 71,4%, импорт – 13225,9 млн. долларов США, на 14,5%.

Удельный вес минерального сырья в общем объеме экспорта в другие страны мира в январе-августе 2008г. составил 78% (в январе-августе 2007г. – 74%), продукции металлургической промышленности – 14% (18%).

Доля машин, оборудования, транспортных средств, приборов и аппаратов в объеме импорта из других стран мира в январе-августе 2008г. составила 57% (в январе-августе 2007г. – 64%), продовольственных товаров – 5% (5%), химической продукции – 13% (12%), продукции металлургической промышленности – 14% (10%).

Другие страны мира играют большую роль в обеспечении потребностей страны по ряду важнейших товаров: доля импорта из этих стран по продукции машиностроения в январе-августе 2008г. составила 74% (в январе-августе 2007г. – 75%), фармацевтическим товарам – 89% (88%), одежде – 86% (81%), продовольственным товарам – 39% (38%) от общего импорта указанных товаров.

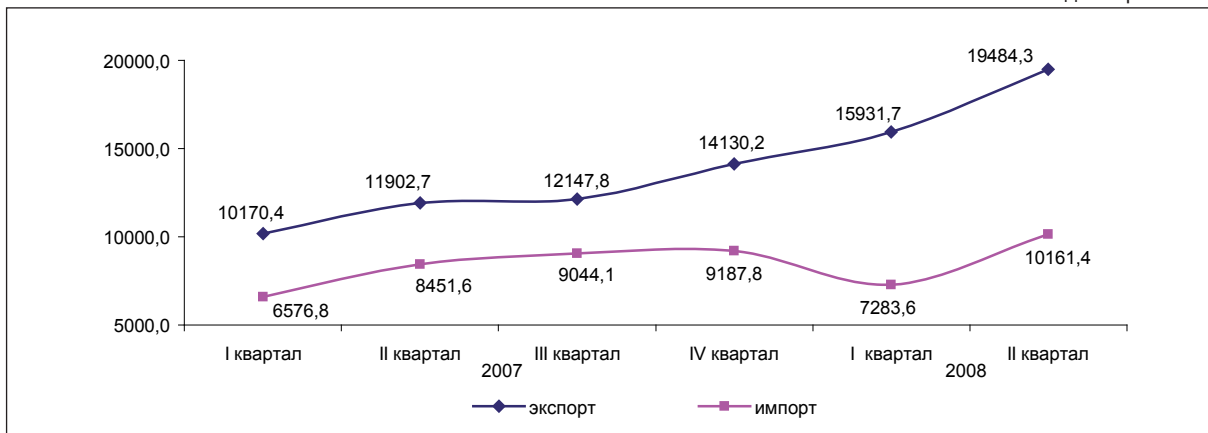
4.4 ПЛАТЕЖНЫЙ БАЛАНС

По данным **Национального Банка Республики Казахстан** за II квартал 2008г. сложилось положительное сальдо по счету текущих операций платежного баланса – 2724,2 млн. долларов США (в апреле-июне 2007 года результат был отрицательным – 2001,4 млн. долларов США). Это объясняется увеличением положительного результата операций по товарам с 3451,2 до 9322,8 млн. долларов, уменьшением отрицательного результата по услугам – с 1921,1 до 1833,9 млн. долларов и текущим трансфертам – с 531,2 до 145,1 млн. долларов. По доходу отрицательный результат увеличился с 3000,2 до 4619,6 млн. долларов.

Товарооборот (в ценах ф.о.б.) за второй квартал 2008г. по сравнению с соответствующим периодом предыдущего года вырос на 45,6% и составил 29645,7 млн. долларов. В товарообороте импорт занимает 34,3% (10161,4 млн. долларов), экспорт – 65,7% (19484,3 млн. долларов). Объем импорта товаров из стран СНГ увеличился за указанный период на 24,4%, экспорта – на 52,6%. Из стран дальнего зарубежья – соответственно на 17% и на 66,1%.

Объемы импорта и экспорта в 2007-2008гг.

млн. долларов США

Объем предоставленных услуг за апрель-июнь 2008г. составил 1105,5 млн. долларов, что больше на 26,4%, чем в соответствующем периоде предыдущего года. Транспортные услуги занимают 52,5% в общем объеме предоставленных услуг, поездки – 24,3%, прочие услуги – 23,2%.

Объем импортируемых услуг определился в сумме 2939,4 млн. долларов, в том числе транспортные услуги – 643,4 млн. долларов, поездки – 240,1 млн. долларов, прочие услуги – 2055,9 млн. долларов.

Доход, полученный от инвестиций и компенсаций работающим во втором квартале 2008 года по сравнению с соответствующим периодом предыдущего года увеличился на 1% и составил 1014,2 млн. долларов, а платежи по указанным статьям – 5633,8 млн. долларов (4004,8 млн. долларов за апрель-июнь 2007 года).

Счет финансовых операций за апрель-июнь 2008г. сложился отрицательным – 3782 млн. долларов (за апрель-июнь 2007г. – положительным – 3669,4 млн. долларов).

Сальдо по операциям с прямыми инвестициями составило 1726,4 млн. долларов (206,4 млн. долларов во втором квартале 2007г.). За отчетный период результат операций с прямыми инвестициями за рубежом был отрицательным – 428 млн. долларов, а в Казахстане положительным – 2154,4 млн. долларов.

Во втором квартале 2008 года нетто операций с портфельными инвестициями было отрицательным – 2973,7 млн. долларов (во втором квартале 2007 года – положительным – 1104,9 млн. долларов).

Чистый результат по операциям, проводимым по статье платежного баланса «Другие инвестиции», был отрицательным – 558,4 млн. долларов (во втором квартале 2007г. – положительным – 3018,3 млн. долларов). В объеме активов большая часть операций приходится на торговые кредиты – 927,2 млн. долларов, в объеме обязательств – на займы – 973,7 млн. долларов.

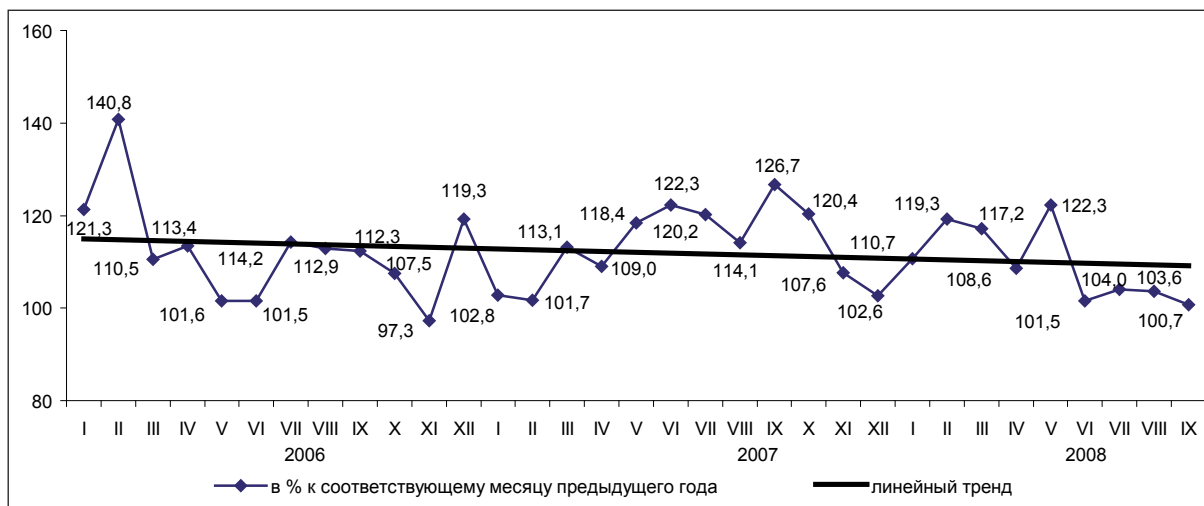
Изменение резервных активов Казахстана за апрель-июнь 2008г. было отрицательным и составило 2084,7 млн. долларов.

5. ИНВЕСТИЦИИ

5.1 ИНВЕСТИЦИИ В ОСНОВНОЙ КАПИТАЛ

В январе-сентябре 2008г. объем инвестиций в основной капитал с учетом оценки составил 2587,7 млрд. тенге, что на 8,2% больше, чем в соответствующем периоде 2007г.

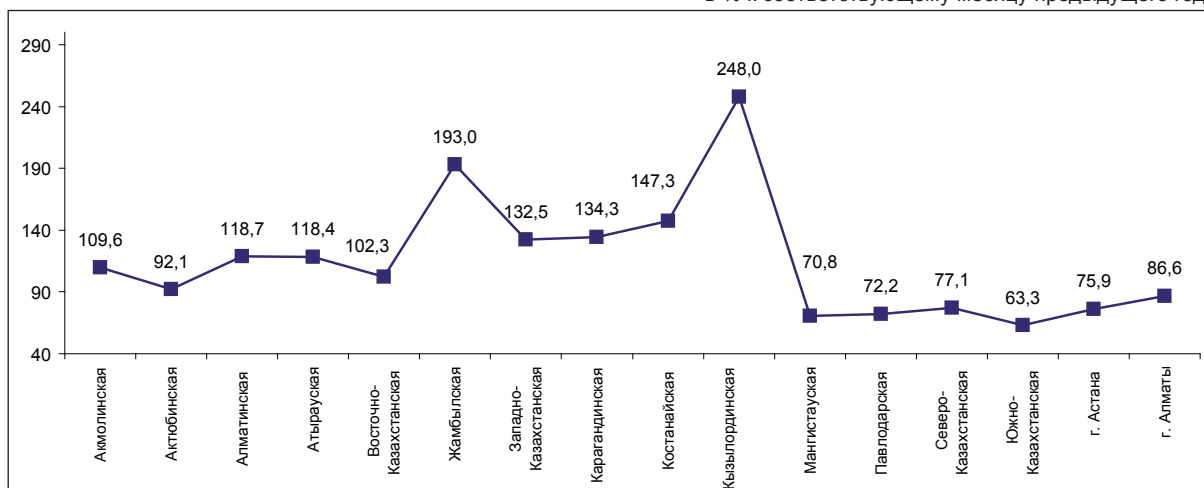
Индексы физического объема инвестиций в основной капитал

Увеличение инвестиций в основной капитал по сравнению с соответствующим периодом прошлого года отмечено в 12 регионах республики. При этом наибольший рост наблюдался в Жамбылской области (в 2,1 раза) в связи со строительством завода по производству цемента. За счет увеличения вложений в обустройство месторождений нефти и строительства нефтепровода возрос объем инвестиций в Кызылординской области (в 1,9 раза). Объем инвестиций в Западно-Казахстанской области возрос на 30,3%, за счет активизации работ на месторождении газа. В Акмолинской области, где высокими темпами велось строительство автомобильных дорог и завода по производству кирпича, рост составил 29,2%.

Темпы освоения инвестиций в основной капитал по регионам

в % к соответствующему месяцу предыдущего года

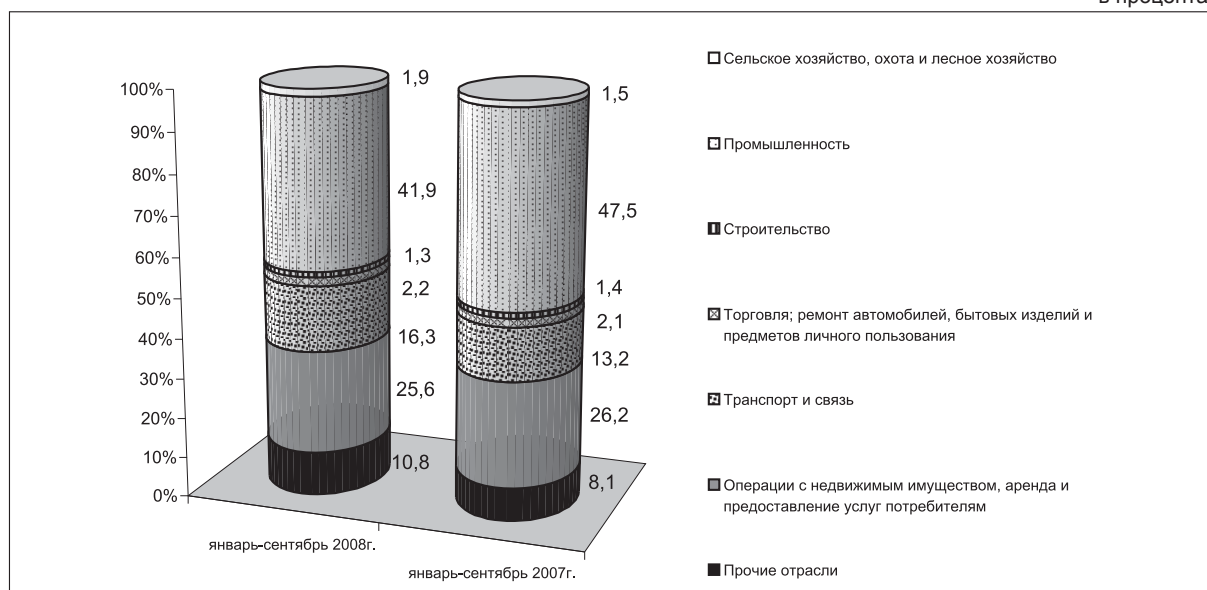

Наиболее активными инвесторами выступали хозяйствующие субъекты частной формы собственности. Ими освоено 53,3% всех инвестиций в основной капитал. Удельный вес предприятий и организаций других государств, осуществляющих деятельность на территории Республики Казахстан, составил 27,7%. На долю государственного сектора пришлось 19,1% вложений.

В технологической структуре инвестиций 52,9% составили работы по строительству и капитальному ремонту зданий и сооружений, 28,2% - машины, оборудование, инструмент, инвентарь, 18,9% - прочие капитальные работы и затраты.

Структура инвестиций в основной капитал по направлениям использования

в процентах

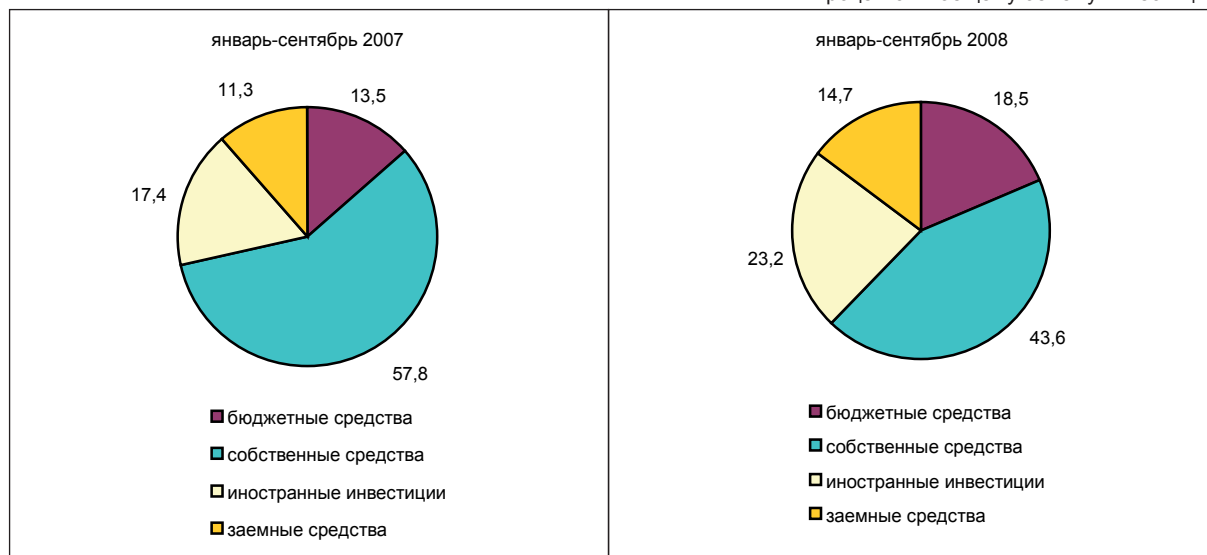

Из отраслей промышленности наиболее приоритетной для вложений отраслью остается добыча сырой нефти и природного газа, предоставление услуг в этих областях – 22,7% от общего объема инвестиций в основной капитал.

По сравнению с январем-сентябрем 2007г. значительно увеличились инвестиционные вложения в образование (в 1,8 раза), производство и распределение электроэнергии, газа и воды (на 67%), гостиницы и рестораны (на 43,5%) и предоставление коммунальных, социальных и персональных услуг (на 40,8%).

Структура инвестиций в основной капитал по источникам финансирования

в процентах к общему объему инвестиций

Собственные средства инвесторов освоены в основном в горнодобывающей промышленности (35,8 % инвестиций из указанного источника). Большая часть (63,8%) бюджетных средств были направлены на развитие отрасли «Транспорт и связь», «Производство и распределение электроэнергии, газа и воды» и «Образование». 54% заемных средств использованы предприятиями с видом экономической деятельности «Операции с недвижимым имуществом, аренда и предоставление услуг потребителям».

Около половины иностранных инвестиций (45,8%) направлены на развитие горнодобывающей промышленности. Наиболее привлекательна для иностранных инвесторов Атырауская область, где за отчетный период освоено 61,7% всех иностранных инвестиций.

6. ЦЕНЫ

6.1 ПОТРЕБИТЕЛЬСКИЕ ЦЕНЫ

Инфляция в сентябре т.г. составила 0,6%, что на 0,2 процентных пункта меньше, чем в августе. Наибольший «вклад» в инфляцию (0,4%) внесло удорожание платных услуг на 1,5%. Цены на продовольственные товары увеличились на 0,1%, непродовольственные – на 0,3%, обеспечив в общем приросте цен по 0,1%.

На рынке продовольственных товаров в сентябре т.г. прирост цен на хлебопродукты и крупяные изделия составил 0,5% (в августе – 1,2%). Повышение цен отмечено на крупы: манную – на 1,8%, пшеничную – на 1,4%, перловую – на 1%. Цены на булочные и мучные кондитерские изделия выросли на 1,4%, рис – на 0,6%, макаронные изделия – на 0,4%, хлеб – на 0,2%, муку – на 0,1%.

В сентябре т.г. отмечено сезонное удорожание яиц на 4,8% и молочной продукции – на 1,4%. Цены на творог за месяц возросли - на 1,9%, сметану – на 1,8%, молоко свежее – на 1,7%, сыр – на 1,2%, кефир – на 0,8%.

Мясо и мясные изделия в сентябре т.г. стали дороже на 0,9%, августе т.г. – на 0,3%. Прирост цен на свинину составил 2,8%, колбасные изделия - 1,8%, конину – 1% и говядину – 0,5%. Цены на рыбу и морепродукты за месяц выросли на 0,7% (в августе т.г. – на 0,1%), а на консервированную – на 0,9%, свежую – на 0,4%.

Уровень цен на сахар в сентябре т.г. стал выше на 0,5%, кондитерские изделия - на 1,4%. Маргарин подорожал на 0,8%, масло животное - на 0,4%, масло подсолнечное подешевело на 0,5%.

В сентябре т.г. наблюдалось снижение цен на фрукты и овощи на 4,2% (в августе – на 4,4%). Фрукты подешевели на 1,5%, свежие овощи – на 6,2%, картофель – на 6%.

За прошедший месяц бензин стал дешевле на 3,1%, дизельное топливо – на 2,7%, твердое топливо - дороже на 2,6%.

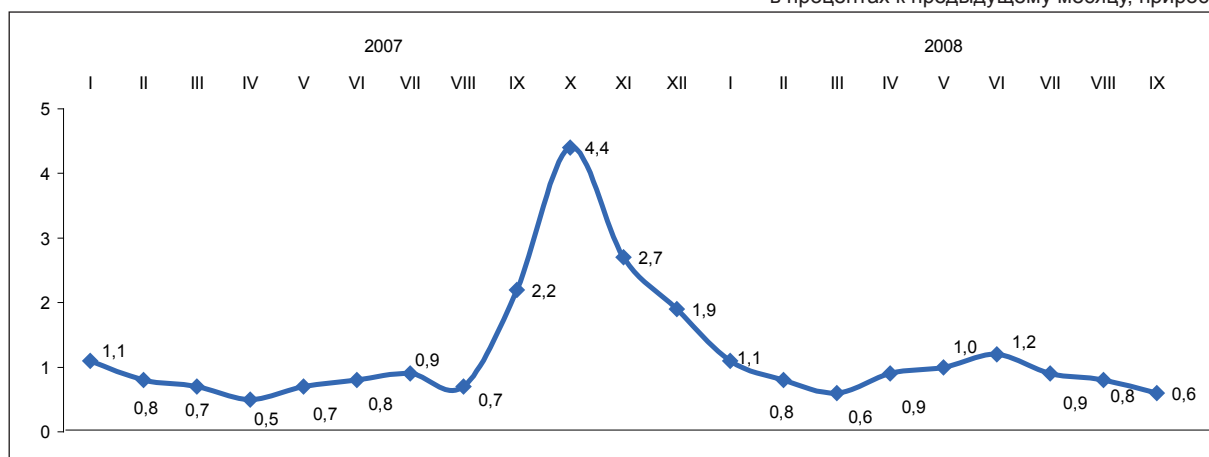
Цены на печатные издания увеличились на 1,6%, медицинские препараты – на 1,4%, моющие и чистящие средства – на 1%, одежду и обувь, товары личной гигиены - по 0,5%, предметы домашнего обихода – на 0,4%.

Прирост цен на жилищно-коммунальные услуги в сентябре т.г. составил 1,5% (в августе – 2,5%). Тарифы на электроэнергию выросли на 3,1%, горячую воду – на 1,3%, сбор мусора – на 1,2%, центральное отопление – на 0,9%, холодную воду – на 0,5%, канализацию - на 0,3%.

Цены на услуги образования в сентябре т.г. повысились на 5,7%, транспорта - на 1,5%, парикмахерских - на 1,4%, медицинских учреждений – на 1,2%, культуры – на 0,8%, ресторанов и гостиниц – на 0,7%.

Инфляция в 2007-2008гг.

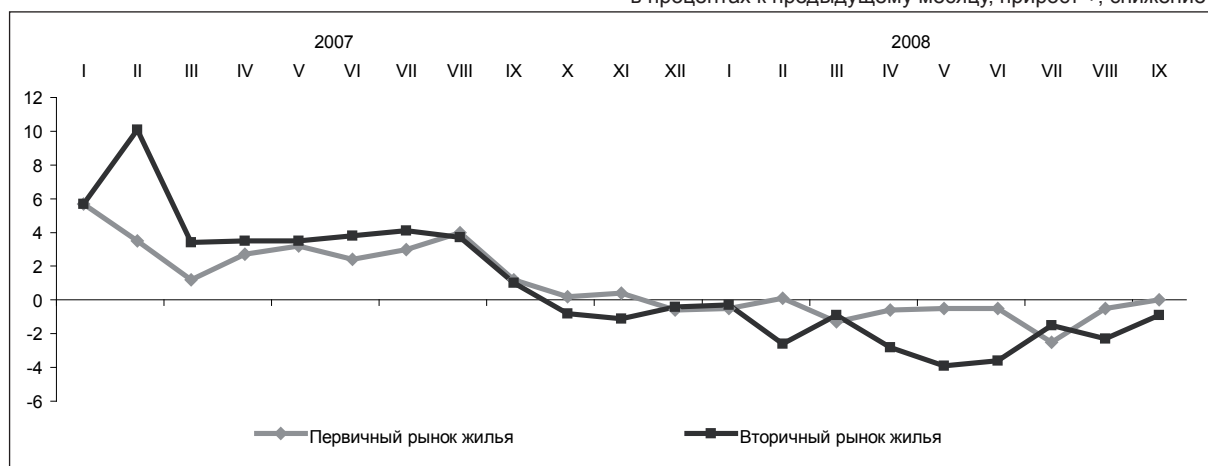
в процентах к предыдущему месяцу, прирост

В сентябре 2008г. в среднем по республике цена продажи одного квадратного метра нового жилья составила 151,5 тыс. тенге и осталась на уровне предыдущего месяца, перепродажи благоустроенного жилья - 112,4 тыс. тенге и уменьшилась на 0,9%.

Изменение цен на рынке жилья в 2007-2008гг.

в процентах к предыдущему месяцу, прирост +, снижение -

Базовая инфляция, рассчитанная без учета влияния роста цен на фрукты и овощи, бензин, уголь в сентябре т.г. составила 0,9%, августе – 1,1%.

Инфляция в Республике Казахстан в 2008г.

в процентах, прирост

	Сентябрь 2008г. к				Январь-сентябрь 2008г. к январю-сентябрю 2007г.
	августу 2008г.	декабрю 2005г.	декабрю 2007г.	сентябрю 2007г.	
Инфляция	0,6	39,1	8,1	18,2	19,2
Базовая инфляция	0,9	37,5	8,1	17,9	18,8
Изменение цен и тарифов для групп населения с наименьшими денежными доходами	0,4	47,3	9,9	22,4	24,2
Изменение цен и тарифов для групп населения с наибольшими денежными доходами	0,6	35,6	7,4	16,4	17,3

Величина прожиточного минимума в среднем на душу населения, рассчитанная исходя из минимальных норм потребления основных продуктов питания, в сентябре 2008г. относительно декабря 2007г. увеличилась на 22,4%, предыдущего месяца уменьшилась на 1% и составила 13183 тенге (продукты питания – 7910 тенге, непродовольственные товары и платные услуги – 5273 тенге). В ее структуре доля расходов на приобретение мяса и рыбы в сентябре 2008г. занимала 17,8%, молочных, масложировых изделий и яиц – 14,8%, фруктов и овощей – 16,2%, хлебопродуктов – 9,2%, сахара, чая и специй – 2%.

6.2 ЦЕНЫ В РЕАЛЬНОМ СЕКТОРЕ ЭКОНОМИКИ

Индекс цен предприятий-производителей промышленной продукции с учетом услуг производственного характера в сентябре т.г. относительно августа составил 92,4%, декабря 2007г. – 128,2%. Произведенная продукция за месяц подешевела на 7,9%, услуги производственного характера – подорожали на 0,3%. Из групп продукции, классифицированной по конечному назначению, цены на продукцию промежуточного потребления снизились на 8,6%, на средства производства увеличились на 0,7%, потребительские товары – на 0,5%.

Индекс цен предприятий-производителей промышленной продукции в 2008г.

в процентах, прирост +, снижение-

	Сентябрь 2008г. к				Январь-сентябрь 2008г. к январю-сентябрю 2007г.
	августу 2008г.	сентябрю 2007г.	декабрю 2007г.	декабрю 2005г.	
Промышленная продукция, включая услуги производственного характера	-7,6	46,6	28,2	93,9	50,2
Произведенная продукция	-7,9	48,8	29,4	98,7	52,9
Средства производства	0,7	31,7	18,1	55,1	34,4
Продукция промежуточного потребления	-8,6	51,6	31,0	106,1	56,4
Потребительские товары	0,5	19,8	11,8	37,0	18,6
Услуги производственного характера	0,3	9,8	6,8	25,5	8,3

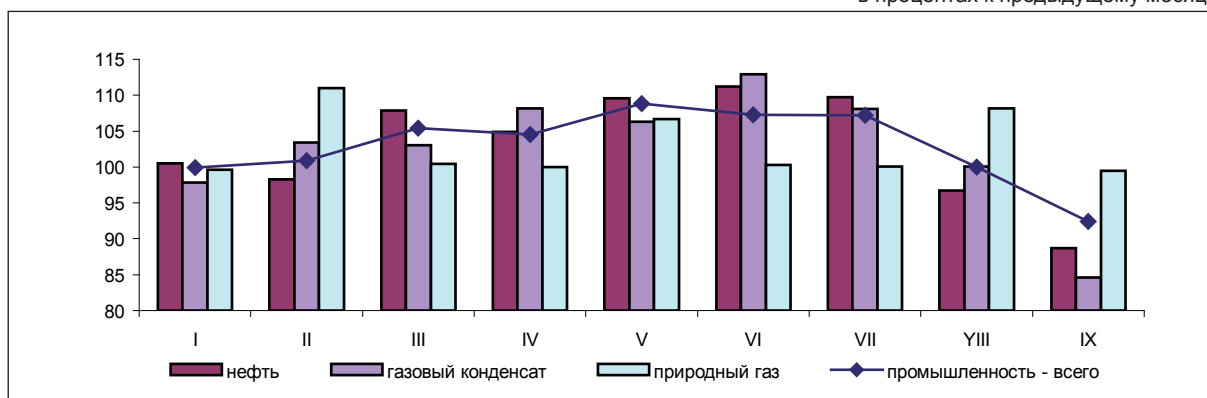
Базовый индекс цен производителей промышленной продукции (без учета изменения цен на нефть и металлы) в сентябре т.г. против августа составил 95%, декабря 2007г. – 124,8%.

В прошедшем месяце снижение цен отмечено в горнодобывающей промышленности на 10,6% и обрабатывающей - на 1,8%, их прирост - при производстве и распределении электроэнергии, газа и воды – на 2,4%. Цены добычи газового конденсата в республике снизились на 15,4%, нефти – на 11,3%, что вызвано их удешевлением на мировых рынках. Это внесло отрицательный «вклад» в общий уровень цен в промышленности на 4,9%. Цены на природный газ снизились на 0,5%, а на электрическую энергию увеличились на 4,2%, нефтепродукты – на 0,9%, уголь – на 0,5%. Энергоресурсы в целом за месяц подешевели на 10,6%.

В металлургической промышленности в сентябре т.г. зафиксировано снижение цен на 3,4%. Цены отечественных производителей на цинк стали ниже на 10,4%, алюминий необработанный – на 9,5%, медь – на 9,4%. Прокат черных металлов подорожал на 4,5%, свинец – на 1,6%.

Индекс цен предприятий-производителей на энергоресурсы в 2008г.

в процентах к предыдущему месяцу

В химической промышленности в прошедшем месяце наблюдалось снижение цен на 2,5%, связанное с аналогичным их движением на продукцию основной химии на 3,1%, при их неизменном уровне на краски и лаки.

Из продовольственных товаров, произведенных в республике растительное масло подешевело на 3,6%, мука пшеничная – на 1,2%, крупы – на 0,2%. Цены на мясо скота повысились на 4,4%, птицы – на 2,6%, изделий из мяса – на 1,3%, молочная продукция – на 0,8% из-за удорожания у аграриев.

Из наблюдаемых услуг производственного характера в прошедшем месяце сохранялась тенденция роста тарифов при транспортировке электрической энергии по сетям регионального уровня на 1,3%,

печатании газет - на 1,6%. Тарифы на услуги по снабжению паром и горячей водой остались без изменения.

Индекс цен на производственные ресурсы, приобретенные промышленными предприятиями для технологического процесса, в сентябре т.г. относительно августа составил 101,7%. Цены на сырье и материалы, закупленные в республике, повысились на 1,1%, в дальнем зарубежье – на 6,2%, странах Содружества – на 3,5%.

Цены на товары, вывезенные из республики, в августе т.г. по сравнению с июлем стали выше на 2,8%, декабрем 2007г. – на 45,4%. Из групп экспортируемой продукции, классифицированной по конечному назначению, в августе т.г. относительно июля готовые товары подорожали на 4,3%, сырье – на 3,7%, полуфабрикаты – на 0,1%. Из минерального сырья повышение цен экспортных поставок зафиксировано на уголь – на 6,7%, нефть – на 5,1%, продукты ее переработки – на 6%, их снижение на природный газ – на 19,4%. Черные металлы подорожали на 3,5%, цветные – подешевели на 3,6%. Из продовольственных товаров, поставленных за рубеж, прирост цен наблюдался на крупы и молочные продукты (по 15%) при их значительном снижении на зерно (18,3%), овощи (15,3%).

Индекс цен на продукцию, ввезенную в Казахстан, в августе 2008г. относительно июля составил 103,7%, декабря 2007г. – 123,7%, из дальнего зарубежья – соответственно, 105,4% и 118,5%, ближнего – 102,4% и 128%. Из импортируемой продукции за месяц увеличение цен отмечено на кофе – 13,1%, изделия из черных металлов и пластмассы – по 9,4%, рыбу – на 6,4%. Фармацевтическая продукция подешевела на 13,6%, фрукты и орехи – на 11,3%, маргарин – на 10,9%, готовые изделия из мяса – на 10,4%, природный газ – на 10,3%.

Цены реализации на продукцию сельского хозяйства в сентябре т.г. по сравнению с предыдущим месяцем выросли на 0,7%, превывсив их изменение за тот же период прошлого года на 0,2 процентных пунктов. Цены на продукцию животноводства за истекший месяц повысились на 3,3% (в аналогичном периоде прошлого года - на 0,9%), а на продукцию растениеводства - снизились на 0,9% (повысились на 7%).

Изменение цен на продукцию сельского хозяйства

в процентах, прирост +, снижение-

	Сентябрь 2008г. к				Январь-сентябрь 2008г. к январю-сентябрю 2007г.
	августу 2008г.	сентябрю 2007г.	декабрю 2007г.	декабрю 2005г.	
Продукция сельского хозяйства	0,7	44,4	14,6	74,5	45,8
Продукция растениеводства	-0,9	58,6	19,0	102,3	63,2
Продукция животноводства	3,3	25,3	8,7	40,5	23,2

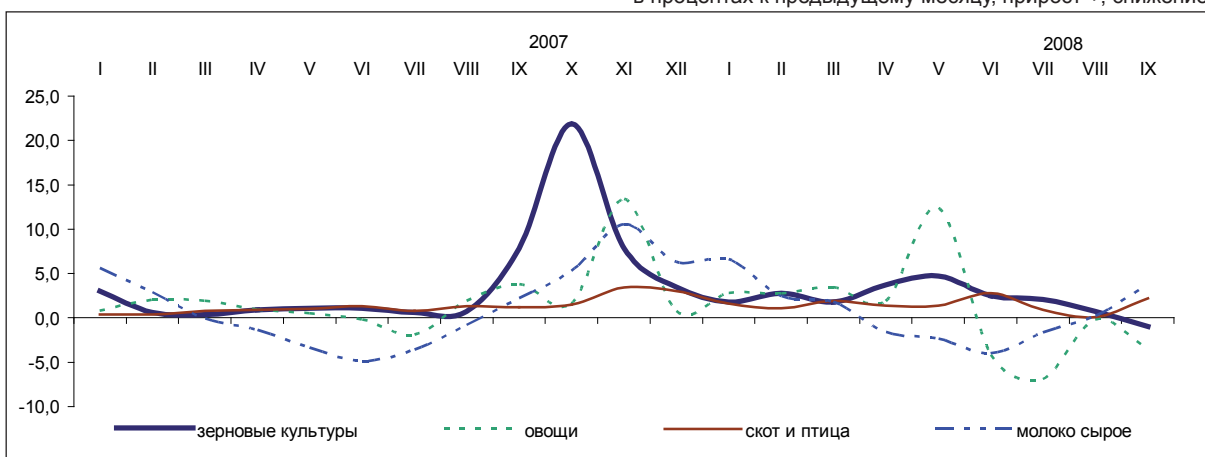
Цены реализации на яйца, после их снижения в августе т.г. на 1,3%, в сентябре повысились на 9,3%. На молоко сырое коровье они выросли на 3,8%, кобылье – на 14%. Мясо скота и птицы за месяц стало дороже на 2,2%, лошадей - на 2,7%, свиней - на 2,5%, крупного рогатого скота – на 2,3%, овец - на 1,4%. Цены на мед увеличились на 15,4%, шерсть – на 0,2%.

На рынке зерновых культур в сентябре т.г. отмечено снижение цен на пшеницу на 1,4%, а на рис они увеличились на 1,7%, ячмень - на 0,6%, кукурузу - на 0,4%.

Овощная продукция в минувшем месяце стала дешевле на 3,5%. Цены на помидоры снизились на 10%, капусту - на 7,3%, а на огурцы повысились на 5,7%, свеклу – на 1,4%, морковь и лук – на 1-1,1%. На цветы они стали выше на 11,4%, семена сафлора - на 9,3%, сахарную свеклу - на 5,7%. Картофель в сентябре т.г. подорожал на 2,8%, горох - на 1,7%, а яблоки и груши подешевели на 4,7%.

Изменение цен на отдельные виды продукции сельского хозяйства в 2007-2008гг.

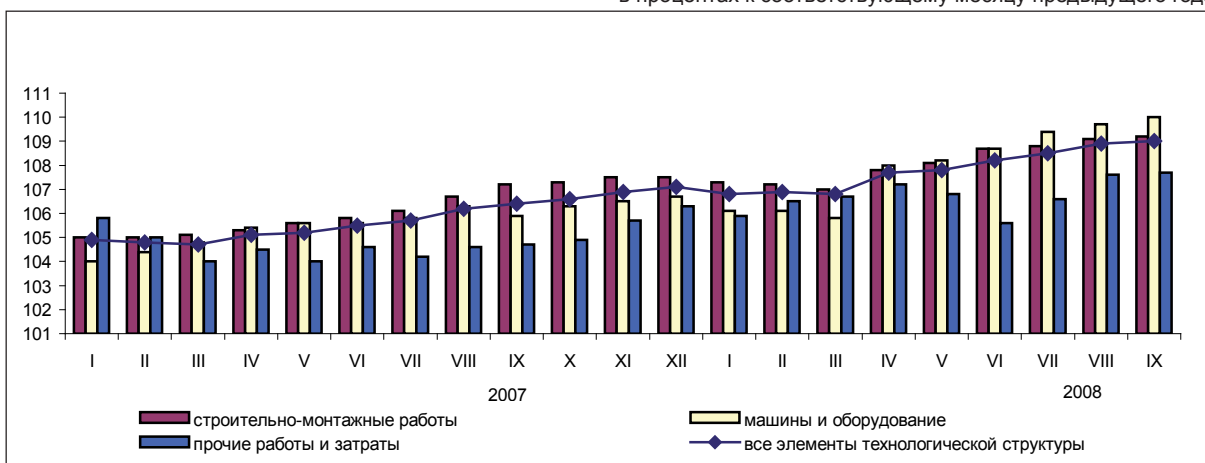
в процентах к предыдущему месяцу, прирост +, снижение-

Индекс цен в строительстве в сентябре т.г. по сравнению с августом составил 100,7%, декабрем 2007г. – 107,2%, на строительно-монтажные работы - соответственно, 100,9% и 107,5%, технологическое оборудование – 100,5% и 108,1%.

Индекс цен в строительстве в 2007-2008гг.

в процентах к соответствующему месяцу предыдущего года

Цены на материалы, детали и конструкции, приобретенные строительными организациями, в сентябре т.г. относительно августа выросли на 0,7%. Битум нефтяной подорожал на 4,1%, уголки и профили горячекатаные из стали – на 3,6%, осветительные устройства и изделия из асфальта – на 1,3-1,4%, краски, металлоконструкции, санитарно-технические изделия и трубы – на 0,7-0,9%, а портландцемент подешевел на 1,6%, плитки керамические - на 0,5%, стекло листовое – на 0,2%.

Индекс тарифов на перевозку грузов всеми видами транспорта в сентябре т.г. по сравнению с августом составил 100%, декабрем 2007г. – 110,4%.

Услуги автодорожного транспорта за прошедший месяц подорожали на 0,2%, за доставку грузов на внутриреспубликанских сообщениях - на 0,3%, пригородных - на 0,1%, а в страны СНГ – на 0,2%. На трубопроводном транспорте тарифы снизились на 0,1%, а на железнодорожном, воздушном и водном - не изменились.

7. ФИНАНСОВАЯ СИСТЕМА

7.1 ГОСУДАРСТВЕННЫЕ ФИНАНСЫ

Государственный бюджет Республики Казахстан. По оперативным данным Министерства финансов Республики Казахстан по состоянию на 1 сентября 2008г. доходы государственного бюджета составили 2266,6 млрд. тенге, или 65,7% по отношению к исполняемому бюджету. Исполнение бюджета по затратам составило 2185,9 млрд. тенге или 62,6% к сводному плану на отчетный период. По сравнению с соответствующим периодом 2007г. доходы увеличились на 26,2%, а затраты на 30,5%. Дефицит бюджета (с учетом чистого бюджетного кредитования и сальдо по операциям с финансовыми активами) сформировался на уровне 154 млрд. тенге.

В структуре доходов государственного бюджета значительную долю занимают налоговые поступления (76%). Основными бюджетными источниками остаются корпоративный подоходный налог, налог на добавленную стоимость и социальный налог.

Структура налоговых поступлений государственного бюджета
(по состоянию на 1 сентября 2008г.)

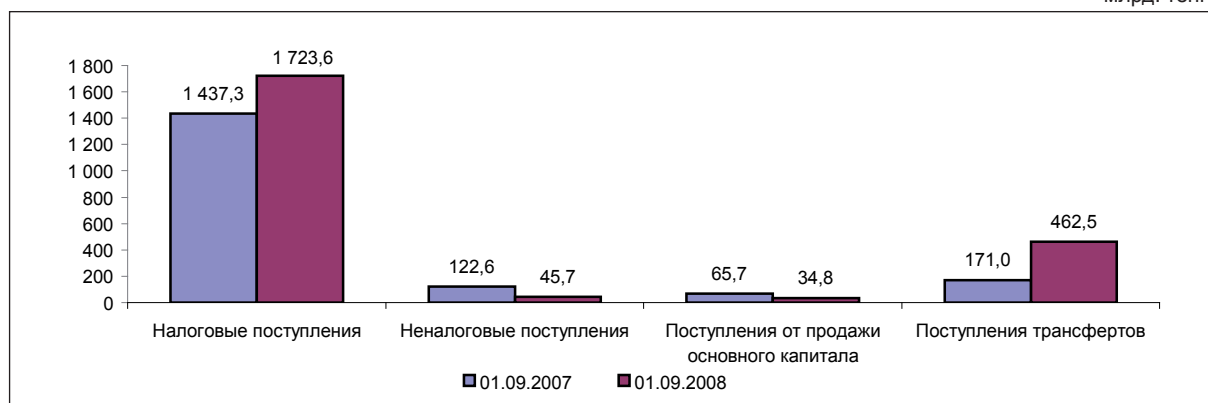
в процентах

В январе-августе 2008г. в структуре доходов государственного бюджета неналоговые поступления составили 2%, поступления от продажи основного капитала – 1,5%, поступления трансфертов – 20,5%.

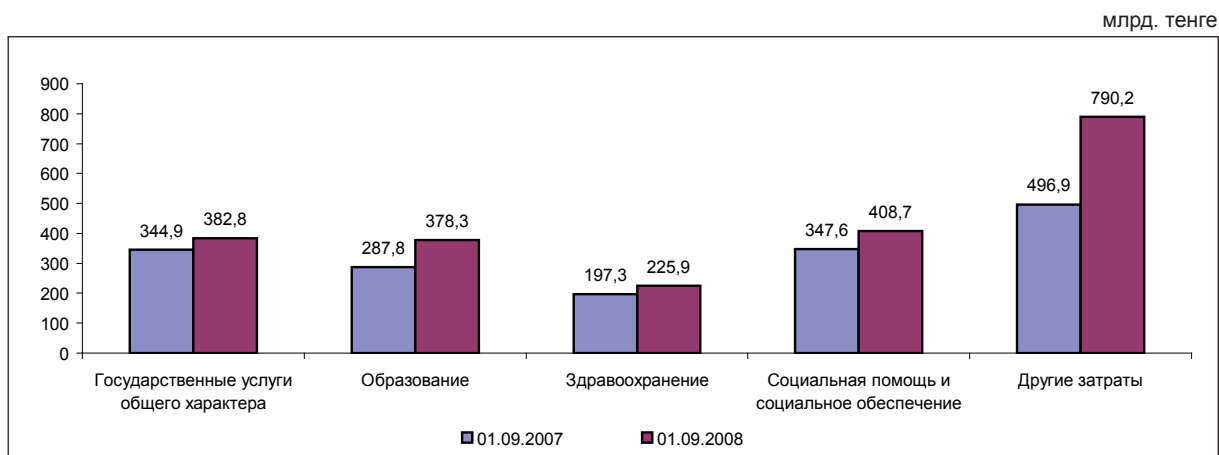
Доходы государственного бюджета
(по состоянию на 1 сентября 2007-2008гг.)

млрд. тенге

Затраты на социальную помощь и социальное обеспечение за январь-август 2008г. по сравнению с соответствующим периодом прошлого года увеличились на 17,6%, на государственные услуги общего характера – 11%, на образование – 31,5% и на здравоохранение – 14,5%.

Затраты государственного бюджета (по состоянию на 1 сентября 2007-2008гг.)

По состоянию на 1 сентября 2008г. доходы Республиканского бюджета составили 1795,8 млрд. тенге. Затрат произведено на сумму 1778,8 млрд. тенге. Дефицит бюджета определен на уровне 193,2 млрд. тенге. По сравнению с соответствующим периодом прошлого года доходы возросли на 28,7%, а затраты на 31,6%.

В республиканском бюджете 68,3% доходов составляют налоги, 2,1% – неналоговые поступления, 0,2% – поступления от продажи основного капитала и 29,4% – поступления трансфертов.

В затратах республиканского бюджета на социальную помощь и социальное обеспечение приходится 21%, на государственные услуги общего характера – 16,3%, на транспорт и коммуникации – 10,3%, на образование – 6,9%, на здравоохранение – 3,7%, и на культуру, спорт, туризм и информационное пространство – 3%.

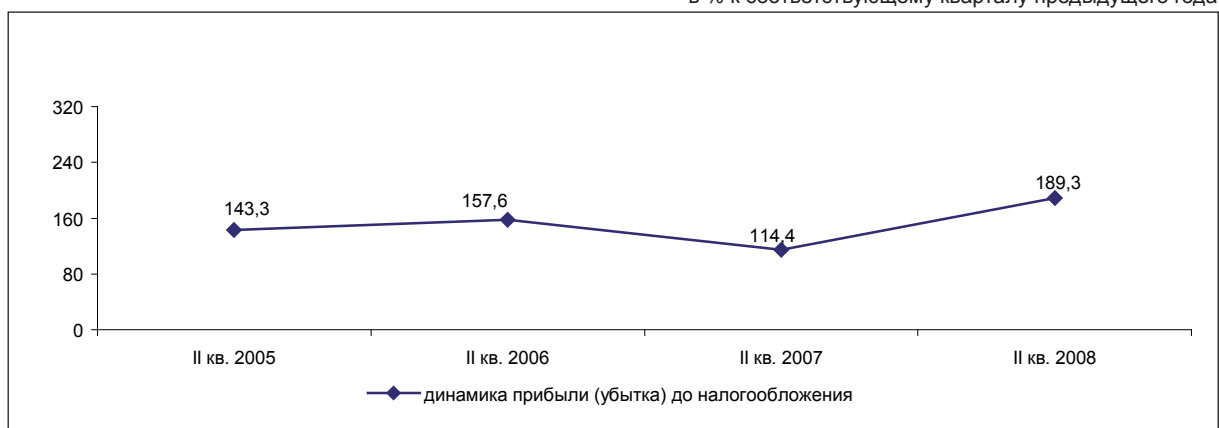
Доходы местных бюджетов составили 1242,9 млрд. тенге, затраты – 1174,3 млрд. тенге. По сравнению с аналогичным периодом 2007г. доходы возросли на 28,2%, а затраты – на 31,7%. Профицит бюджета сложился на уровне 38,5 млрд. тенге.

7.2 ФИНАНСОВО-ХОЗЯЙСТВЕННАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ ПРЕДПРИЯТИЙ

Во II квартале 2008г. прибыль до налогообложения по 1295 крупным и 3737 средним предприятиям, участвующим в обследовании, сложилась в сумме 1700,4 млрд. тенге, увеличившись по сравнению с аналогичным периодом 2007г. на 89,3% или на 801,9 млрд. тенге.

Динамика финансового результата крупных и средних предприятий

в % к соответствующему кварталу предыдущего года

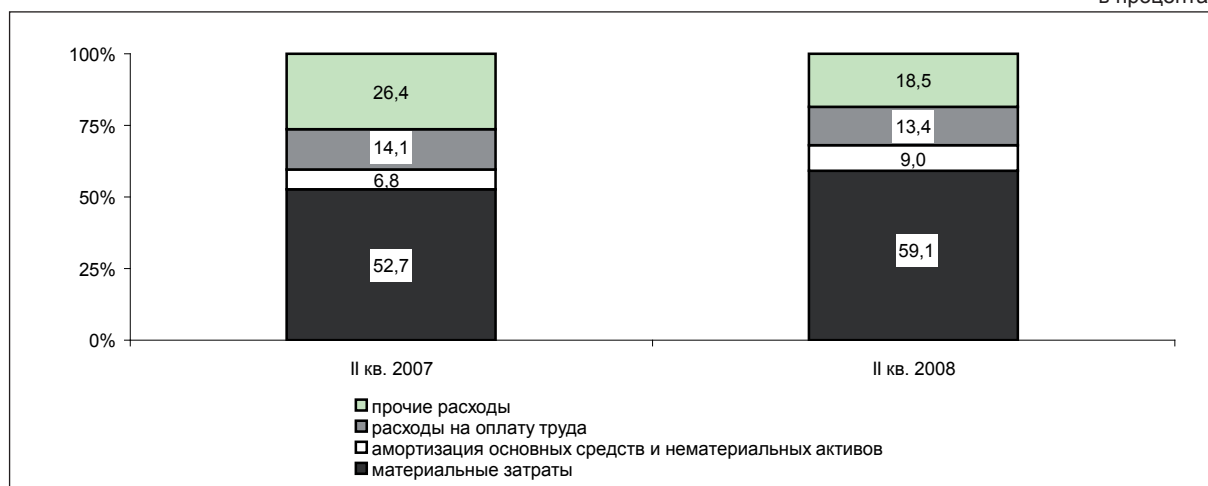

В целом рентабельность предприятий составила 53,7%.

Общая сумма расходов предприятий в II квартале 2008г. составила 2946,9 млрд. тенге, что выше аналогичного показателя соответствующего периода прошлого года на 16,5%.

Структура расходов крупных и средних предприятий

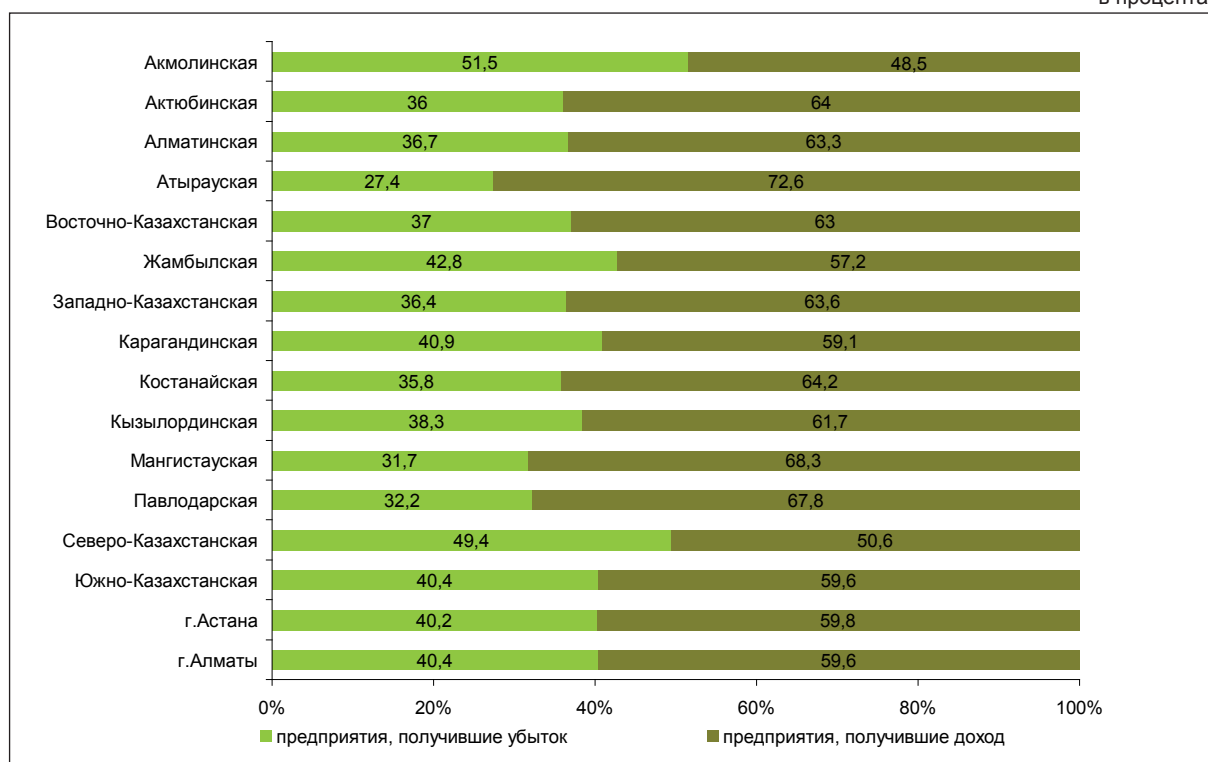
в процентах

За отчетный период 1973 предприятий (39,2% от общего количества предприятий) получили убытки в сумме 103,4 млрд. тенге, что на 23,2% выше уровня соответствующего периода 2007г., при этом количество предприятий, получивших убыток, увеличилось на 174 единицы.

Долевое распределение предприятий, получивших доход и убыток

в процентах

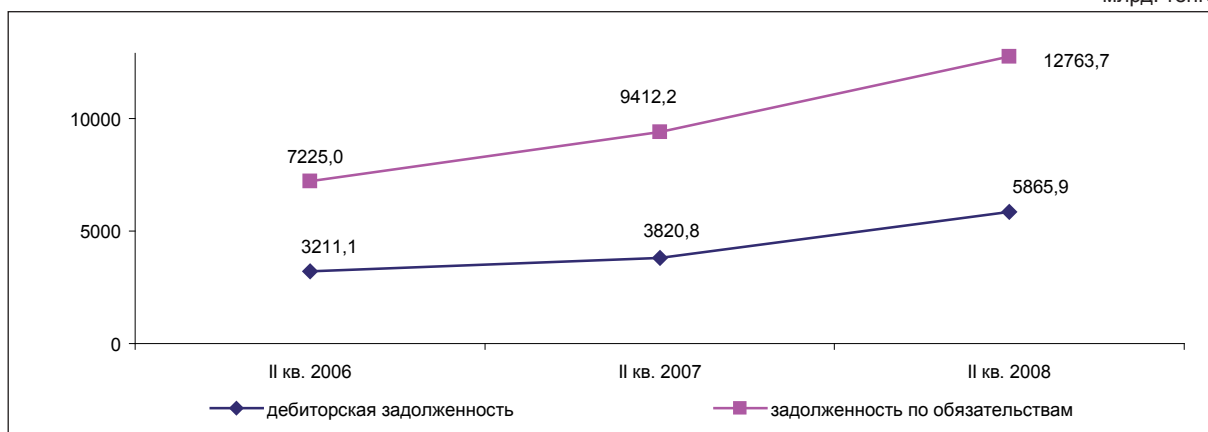

Состояние взаимных расчетов средних и крупных предприятий

На 1 июля 2008г. на предприятиях республики задолженность по обязательствам увеличилась по сравнению с соответствующим периодом 2007г. на 35,6% и составила 12763,7 млрд. тенге, из нее просроченная задолженность сложилась на уровне 0,9% (113,8 млрд. тенге) от общего объема обязательств.

Динамика дебиторской задолженности и задолженности по обязательствам крупных и средних предприятий

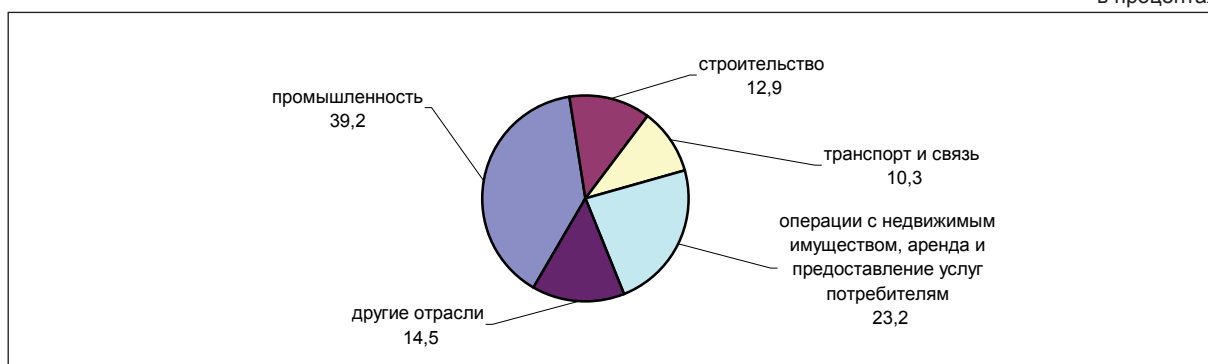
млрд. тенге

Наибольший удельный вес в структуре задолженности по обязательствам приходился на задолженность поставщикам и подрядчикам – 19,8% и по займам банков – 18,3%. Основная доля задолженности по обязательствам (71,6%) приходилась на крупные предприятия.

Распределение задолженности по обязательствам в разрезе основных видов экономической деятельности

в процентах

Дебиторская задолженность в целом по предприятиям относительно II квартала 2007г. увеличилась на 53,5% и составила 5865,9 млрд. тенге. Просроченная дебиторская задолженность составила 352,3 млрд. тенге или 6,0% от общей суммы задолженности. В структуре дебиторской задолженности основной объем – 40,7% (2385,1 млрд. тенге) занимала задолженность покупателей и заказчиков.

7.3 ДЕНЕЖНО-КРЕДИТНАЯ СИСТЕМА

По данным **Национального Банка Республики Казахстан** на конец августа 2008г. денежная база (резервные деньги) определена в сумме 1751 млрд. тенге (на конец августа 2007г. – 1751,1 млрд. тенге) и по сравнению с июлем текущего года увеличилась на 4,9%. В составе денежной базы наличные деньги вне Национального Банка Казахстана (НБК) составили 908,3 млрд. тенге, депозиты банков второго уровня и других организаций в НБК – 842,7 млрд. тенге (в соответствующем периоде 2007г. – 938,1 млрд. тенге и 813 млрд. тенге соответственно).

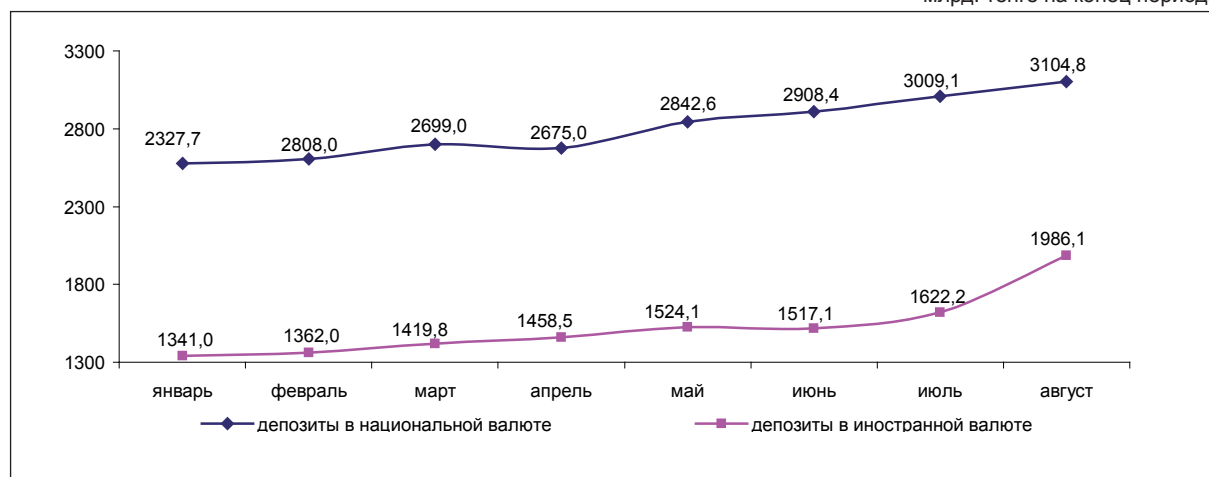
Наличные деньги в обращении (M0) на конец августа 2008г. по сравнению с июлем 2008г. увеличились на 1,2% и составили 796,8 млрд. тенге.

Денежная масса (M3) на конец августа т.г. по сравнению с предыдущим месяцем увеличилась на 8,7% и составила 5887,7 млрд. тенге (4572,1 млрд. тенге – на конец августа 2007г.).

Общий объем депозитов резидентов в банках второго уровня на конец августа 2008г. определен в сумме 5090,9 млрд. тенге (3766 млрд. тенге – на конец августа 2007г.). Депозиты в национальной валюте по сравнению с предыдущим месяцем увеличились на 3,2% до 3104,8 млрд. тенге, а в иностранной – на 22,4% до 1986,1 млрд. тенге. В августе 2008г. депозиты физических лиц определены в сумме 1532,8 млрд. тенге (в соответствующем периоде 2007г. – 1437,2 млрд. тенге), что составляет 30,1% от общей суммы депозитов.

Депозиты в национальной и иностранной валюте в 2007-2008гг.

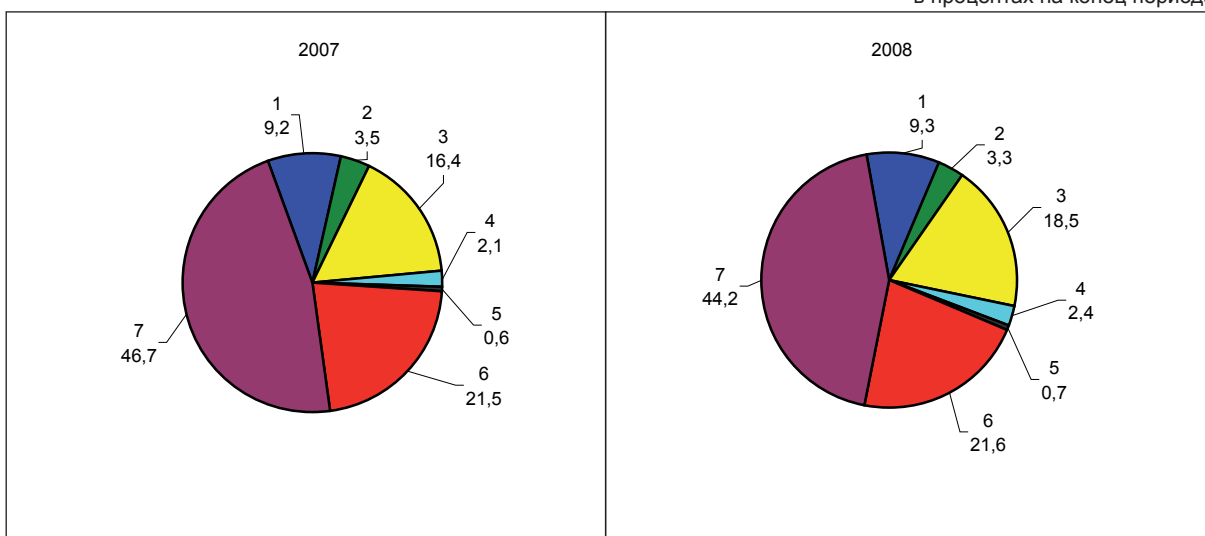
млрд. тенге на конец периода

На конец августа т.г. кредиты банков второго уровня составили 7267,9 млрд. тенге (в соответствующем периоде 2007г. – 7129,9 млрд. тенге). Сумма кредитов небанковским юридическим лицам за названный период по сравнению с июлем 2008г. увеличилась на 0,2% и составила 4836,4 млрд. тенге, физическим лицам – уменьшилась на 0,9%, что составило 2431,5 млрд. тенге.

Отраслевая структура кредитов банков второго уровня в августе 2007 и 2008гг.

в процентах на конец периода

1 – промышленность; 2 – сельское хозяйство; 3 – строительство; 4 – транспорт; 5 – связь; 6 – торговля; 7 – прочие

Сумма долгосрочных кредитов (свыше одного года) на конец августа 2008г. составила 5805,1 млрд. тенге (5618,9 млрд. тенге – на конец августа 2007г.) и по сравнению с предыдущим месяцем уменьшилась на 0,4%. В структуре кредитов они занимают наибольшую долю – 79,9% (в соответствующем периоде 2007г. – 78,8%).

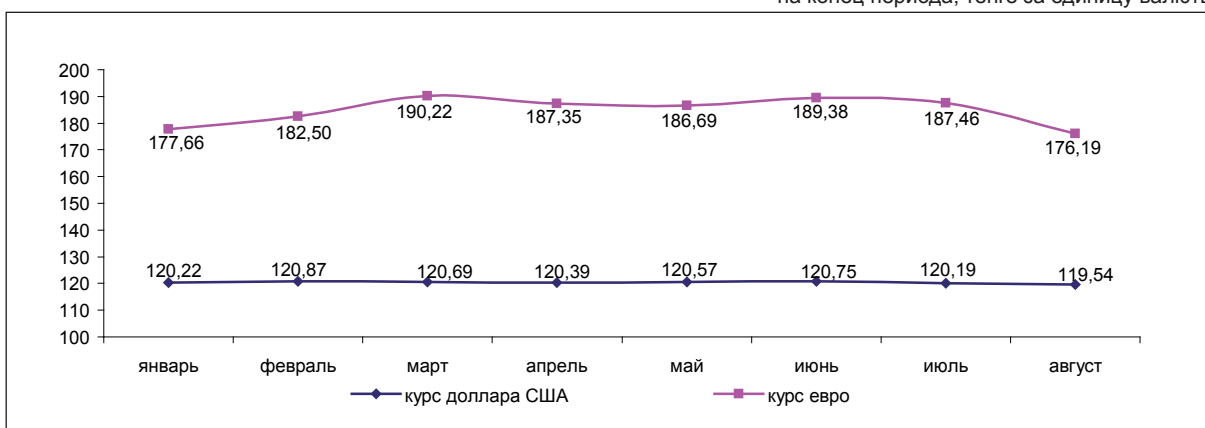
По объектам кредитования наибольшую долю занимают кредиты, выделенные на приобретение оборотных средств – 25,6% (1859,3 млрд. тенге), наименьшую – на приобретение ценных бумаг – 1,5% (108,4 млрд. тенге). Кредиты, представленные на потребительские цели граждан, занимают 16,1% (1168,7 млрд. тенге), новое строительство и реконструкцию – 12,9% (938,1 млрд. тенге), на приобретение основных фондов – 11,5% (835,1 млрд. тенге), на строительство и приобретение жилья гражданами – 11% (800,8 млрд. тенге), прочие цели – 21,4% (1557,5 млрд. тенге).

На конец августа 2008г. кредиты банков второго уровня субъектам малого предпринимательства составили 1464,5 млрд. тенге, что на 0,3% меньше, чем в предыдущем месяце. Это составляет 20,2% от общей суммы выданных кредитов (20,6% в соответствующем периоде 2007г.).

По данным Национального Банка РК в августе т.г. объемы продаж иностранной валюты обменными пунктами превысили объемы ее покупки: евро в – 2,3 раза, доллара США – в 2,7 раза, российского рубля – в 1,3 раза. Объемы продаж иностранной валюты по сравнению с предыдущим месяцем увеличился по евро на 3%, российскому рублю – на 9,4%, а по доллару США уменьшился на 2,5%.

Официальные обменные курсы доллара США и евро в 2007-2008гг.

на конец периода, тенге за единицу валюты

Официальная ставка рефинансирования Национального Банка РК с 1 июля 2008г. установлена на уровне 10,5% годовых.

8. РЫНОК ТРУДА И ОПЛАТА ТРУДА

8.1 ЗАНЯТОСТЬ ПО НАЙМУ

Численность наемных работников в III квартале 2008г. (по предварительным данным) составила 5,2 млн. человек, что больше, чем в соответствующем периоде прошлого года на 227,9 тыс. человек (на 4,5%). Из их числа в государственных и негосударственных организациях работали 4,2 млн. человек (80,5%), у физических лиц – 0,6 млн. человек (12%), в крестьянских (фермерских) хозяйствах – 0,4 млн. человек (7,5%).

На крупных и средних предприятиях в августе 2008г. были заняты 3 млн. человек, или 56,6% от общего числа наемных работников. Это на 92,6 тыс. человек (на 3,2%) больше, чем в соответствующем месяце прошлого года.

Приток рабочей силы в августе 2008г., по сравнению с аналогичным месяцем предыдущего года отмечен в образовании – на 21,8 тыс. человек (на 4%), торговле – на 18,7 тыс. человек (на 18,8%), здравоохранении и предоставлении социальных услуг – на 13,8 тыс. человек (на 4,9%), на транспорте и в связи - на 11,8 тыс. человек (на 4,5%), в промышленности – на 9,3 тыс. человек (на 1,3%), сфере по осуществлению операций с недвижимым имуществом - на 8,9 тыс. человек (на 4,6%), государственном управлении – на 8,3 тыс. человек (на 3,7%), сфере предоставления коммунальных, социальных и персональных услуг – на 6,5 тыс. человек (на 9,8%), финансовой деятельности – на 3 тыс. человек (на 4,3%).

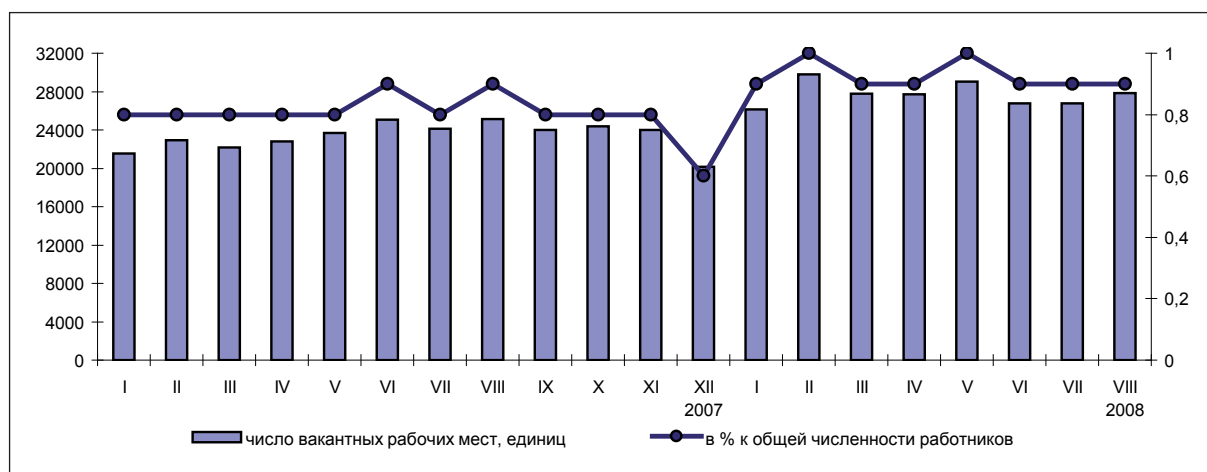
На конец августа 2008г. на крупных и средних предприятиях были не заполнены 27,8 тыс. вакантных мест (0,9% к списочной численности). Это на 2,7 тыс. единиц (на 10,5%) больше, чем в августе 2007г. Значительное число вакансий сохраняется в учреждениях государственного управления – 6919 единиц (24,9% от их общего числа) и на предприятиях промышленности – 6058 единиц (21,8%). За названный период вакансии в сфере по осуществлению операций с недвижимостью составили - 3364 единицы (12,1%), в здравоохранении и предоставлении социальных услуг - 2989 единиц (10,7%), на транспорте и в связи – 2710 единиц (9,7%), финансовой деятельности - 1559 единиц (5,6%), образовании – 1020 единиц (3,7%), торговле - 885 единиц (3,2%).

В августе 2008 года по сравнению с июлем увеличение числа вакантных мест зафиксировано на 1041 единицу (на 3,9%), из них в учреждениях государственного управления – на 429 единиц (на 6,6%), в сфере предоставления коммунальных, социальных и персональных услуг – на 347 единиц (на 42,1%), сфере операций с недвижимым имуществом – на 311 единиц (на 10,2%), на транспорте и в связи – на 210 единиц (на 8,4%), в промышленности – на 167 единиц (на 2,8%), здравоохранении и предоставлении социальных услуг – на 121 единицу (на 4,2%).

Уменьшение числа вакансий за указанный период наблюдается в строительстве – на 183 единицы (на 18,5%), торговле – на 177 единиц (на 16,7%), образовании – на 141 единицу (на 12,1%).

Число вакантных мест на крупных и средних предприятиях в 2007-2008гг.

на конец месяца

8.2 БЕЗРАБОТИЦА И ОБЕСПЕЧЕНИЕ ЗАНЯТОСТИ

Численность экономически активного населения в возрасте 15 лет и старше в III квартале 2008г. (по предварительным данным) составила 8,5 млн. человек, что больше, чем в соответствующем периоде предыдущего года, на 168,6 тыс. человек (на 2%).

В экономике республики были заняты 7,9 млн. человек. Относительно третьего квартала 2007г. их численность увеличилась на 211,9 тыс. человек или на 2,7%. Мужчины составили 4 млн. человек или более половины от общего числа занятых, женщины – 3,9 млн. человек или 48,9%. В структуре занятых доля наемных работников составляет 66,1%, самостоятельно занятых – 33,9%.

Численность безработных (лиц, в возрасте 15 лет и старше, которые не имели доходного занятия, активно его искали и были готовы приступить к нему) в III квартале 2008г. составила 540,6 тыс. человек. Это по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года меньше на 43,3 тыс. человек или на 7,4%. Уровень безработицы сложился в 6,4% (в III квартале 2007г. – 7,0%).

В общем числе безработных мужчины составили 215,1 тыс. человек (39,8%), женщины – 325,5 тыс. человек (60,2%).

Численность безработных и уровень безработицы в 2007-2008гг.

По данным Министерства труда и социальной защиты населения Республики Казахстан в уполномоченные органы по вопросу трудоустройства с начала 2008г. обратилось 197,6 тыс. человек, в сентябре т. г. – 23,5 тыс., сельских жителей – соответственно, 84,6 тыс. и 9,7 тыс. человек.

Численность лиц, состоящих на учете в органах занятости в качестве безработных, на конец сентября 2008г. составила 58,6 тыс. человек, что меньше на 5,3 тыс. человек (на 8,3%), чем в предыдущем месяце, и на 6,9 тыс. (на 10,6%), чем в соответствующем периоде 2007г. В общем числе зарегистрированных безработных женщины составили 39,9 тыс. человек (68,1%). Доля зарегистрированных безработных в численности экономически активного населения составила 0,7% (в сентябре 2007г. – 0,8%).

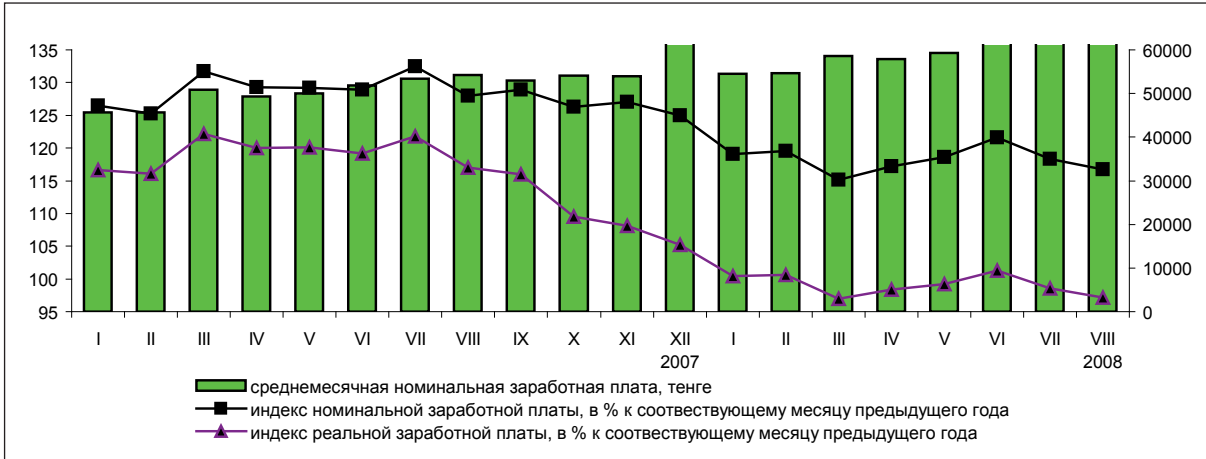
Трудоустроено за январь-сентябрь т.г. 163,9 тыс. человек или на 4 тыс. человек (на 2,5%) больше, чем в соответствующем периоде прошлого года. Работу получили 82,9% от числа обратившихся. Направлены на профессиональную подготовку или переподготовку, на повышение квалификации 23,7 тыс. человек, приняли участие в общественных работах – 85,2 тыс. человек.

По состоянию на 1 октября 2008г. по различным причинам полностью остановили производство 13 предприятий, частично – 36, полностью перешли на режим неполного рабочего времени – 9, частично работали в режиме неполного рабочего времени – 18 предприятий. Численность работников, находящихся в вынужденных отпусках в сентябре составила 4 тыс. человек (в сентябре 2007г. – 4,7 тыс. человек).

8.3 ОПЛАТА ТРУДА

В августе 2008г. среднемесячная номинальная заработная плата одного работника составила 63322 тенге и увеличилась по сравнению с соответствующим периодом прошлого года на 16,7%, в январе-августе 2008г. – соответственно 59069 тенге и на 17,8%. В реальном выражении снижение в эти периоды составило 2,8% и 1,3% соответственно.

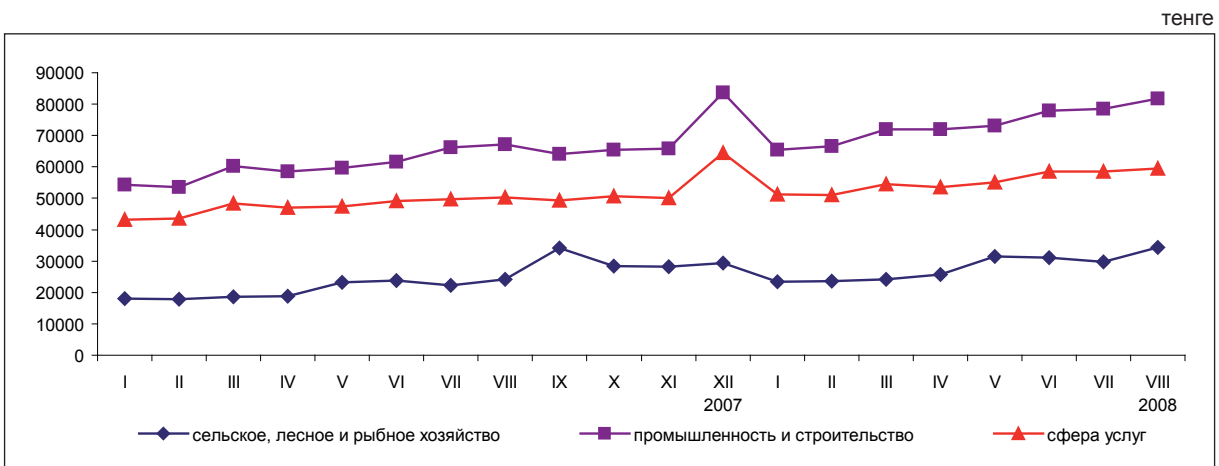
Оплата труда в 2007-2008гг.

Повышение оплаты труда работников, занятых наемным трудом, в августе 2008г. по сравнению с аналогичным месяцем 2007г. отмечается по всем видам экономической деятельности. Высокий уровень оплаты труда сохраняется в финансовой и производственной сферах экономики. Зарплата одного работника в финансовых структурах в августе 2008г. составила 127 тыс. тенге, горнодобывающей промышленности – 119,4 тыс. тенге, операциях с недвижимым имуществом – 91,1 тыс. тенге, на транспорте и связи – 90,5 тыс. тенге, в строительстве – 90 тыс. тенге, что в 1,4–2 раза превышает среднереспубликанский уровень.

Средняя заработная плата работников здравоохранения и предоставления социальных услуг составила 36854 тенге, что ниже, чем в среднем по республике на 41,8%, образования - соответственно, 35304 тенге и на 44,2%. Самая низкая заработная плата сохраняется у работников сельского хозяйства – 34465 тенге, что меньше показателя в среднем по стране на 45,6%.

Среднемесячная заработная плата по секторам экономики в 2007-2008гг.

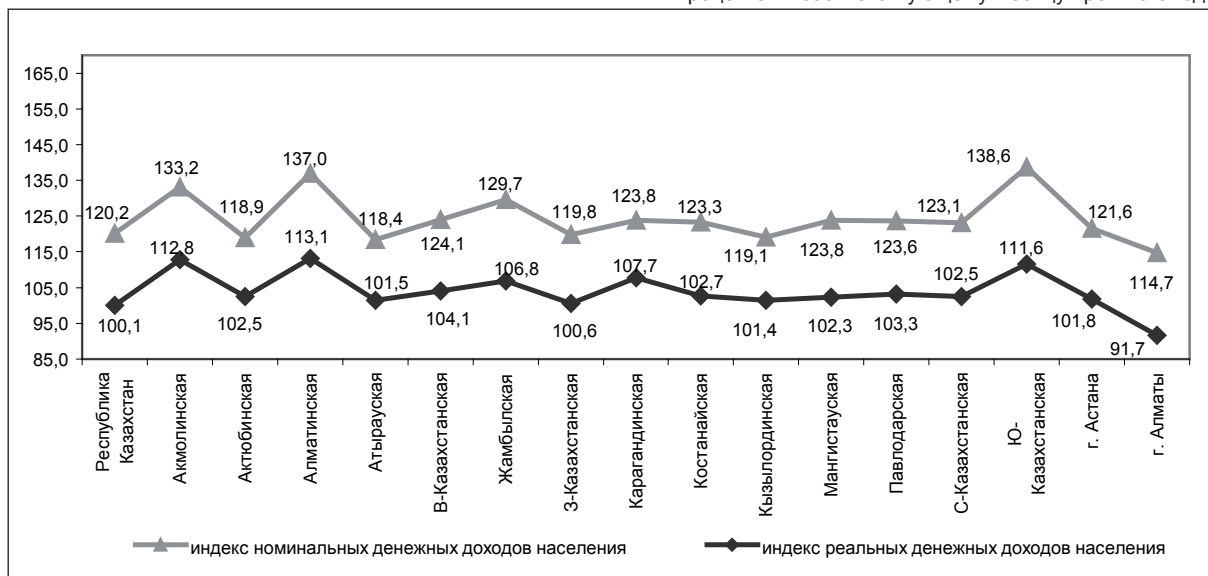
9. ДОХОДЫ НАСЕЛЕНИЯ

9.1 ДЕНЕЖНЫЕ ДОХОДЫ

В августе 2008г. среднедушевые номинальные денежные доходы населения составили 31221 тенге, что на 20,2% выше, чем в августе 2007г., реальные денежные доходы за указанный период возросли на 0,1%.

Номинальные и реальные денежные доходы населения за август 2008г. (оценка)

в процентах к соответствующему месяцу прошлого года

10. ДЕМОГРАФИЧЕСКИЕ ПРОЦЕССЫ И СОЦИАЛЬНАЯ СФЕРА

10.1 ДЕМОГРАФИЧЕСКАЯ СИТУАЦИЯ

Численность населения страны на 1 сентября т.г. по текущим данным составила 15713,1 тыс. человек, в том числе городского – 8369,8 тыс. (53,3%), сельского – 7343,3 тыс. человек (46,7%). По сравнению с началом года она увеличилась на 141,7 тыс. человек, или на 0,9%. Рост численности населения за этот период отмечается во всех регионах страны, кроме Северо-Казахстанской, Акмолинской и Костанайской областей.

Естественный прирост населения республики в январе-августе т.г. составил 134929 человек против 105618 человек в январе-августе 2007г. Общий коэффициент естественного прироста на 1000 жителей на 1 сентября т.г. составил 12,0 человек (на 1 сентября 2007г. - 10,1 человек).

За январь-август т.г. органами ЗАГС зарегистрировано 241741 новорожденных (215206 новорожденных - здесь и далее в скобках приведены показатели за январь-август 2007г.), что на 26535 больше, чем за январь-август 2007г. Общий коэффициент рождаемости на 1000 жителей составил 22,0 (20,5) родившихся. Уровень рождаемости по регионам страны варьирует от 13,3 до 31,6 родившихся на 1000 жителей.

Число зарегистрированных умерших по стране за январь-август т.г. составило 106812 (109588) человек. Общий коэффициент смертности на 1000 жителей составил 10,0 (10,4) умерших. Уровень смертности населения по регионам республики колеблется в пределах 5,6 - 13,7 умерших на 1000 жителей.

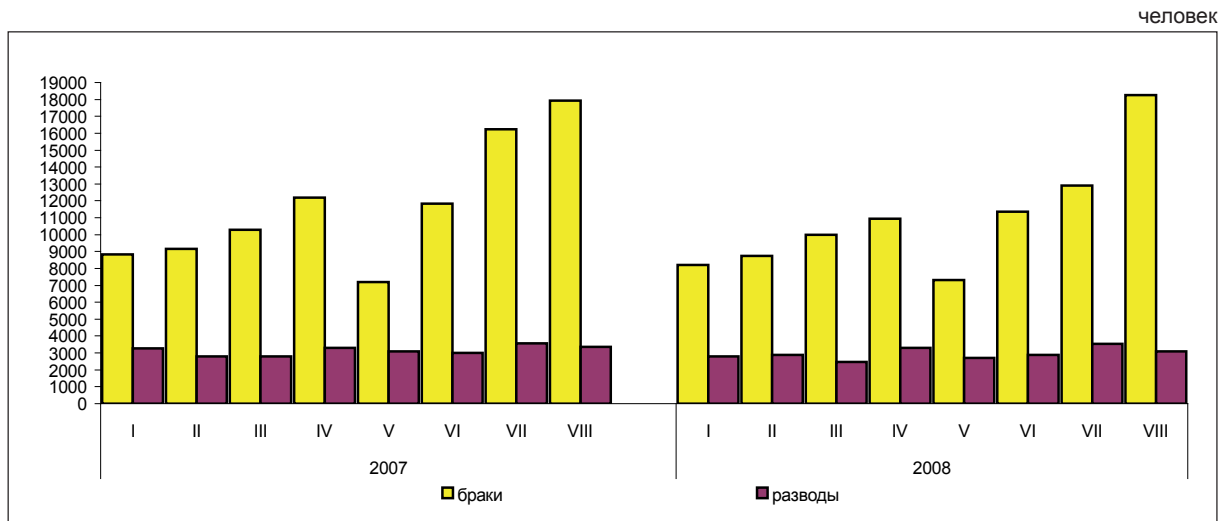
Среди основных классов причин смерти населения, по-прежнему, занимает смертность от болезней системы кровообращения, на долю которой приходится 50,5% (52,1%); от несчастных случаев, отравлений и травм - 13,2% (14,2%); новообразований - 11,5% (11,2%) в общем числе всех зарегистрированных смертных случаев.

Наибольший удельный вес в общем числе умерших от болезней системы кровообращения занимают смертности от ишемической болезни сердца - 45,9% (45,2%) и сосудистого поражения мозга - 24,3% (24,0%). Уменьшилось число погибших от убийств на 11,6%, самоубийств - на 3,1%, дорожно-транспортных происшествий - на 20,5% по сравнению с январем-августом 2007г.

В январе-августе т.г. в стране зарегистрировано 4957 (3085) умерших детей в возрасте до 1 года. Коэффициент младенческой смертности составил 19,0 (14,4) умерших на 1000 родившихся. Распространенными причинами смерти среди младенцев являются заболевания от состояний, возникающих в перинатальном периоде, от которых в январе-августе т.г. умерло 3060 (1540) ребенка, или 61,7% (49,9%), от врожденных аномалий - 784 (576) младенцев, или 15,8% (18,7%) от общего числа умерших в возрасте до 1 года.

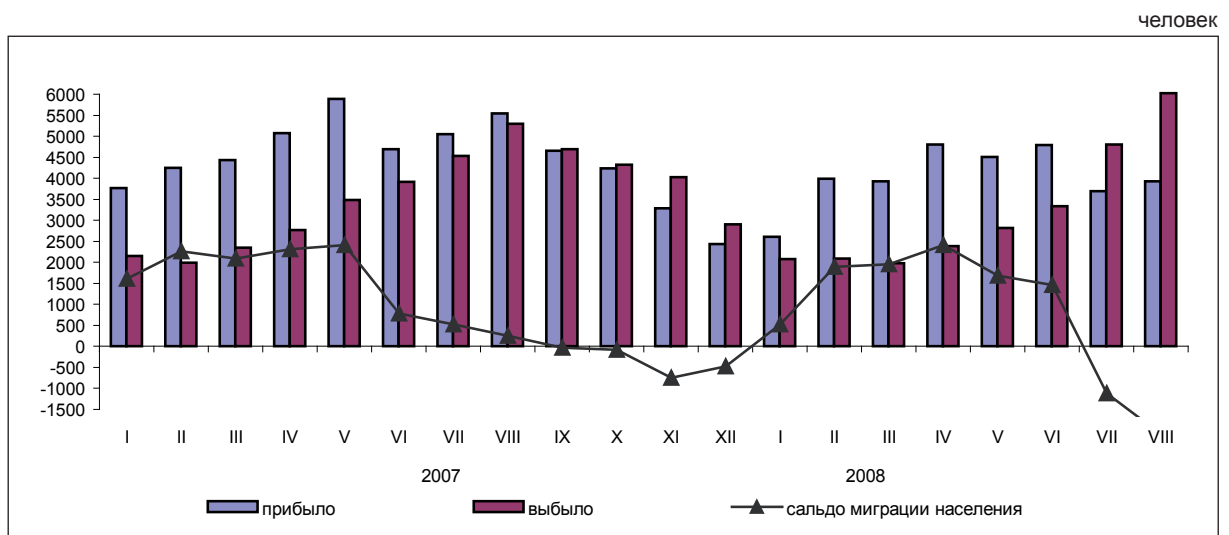
Число браков и разводов в январе-августе т.г. по сравнению с январем-августом 2007г. уменьшилось и составило 87730 (93660) и 23644 (25168) соответственно. Общий коэффициент брачности и разводимости на 1000 жителей составил 9,0 (9,4) браков и 2,2 (2,4) развода.

Число браков и разводов за январь-август

За этот период в республику прибыло 32241 (38699) человек, а выбыло за ее пределы - 25519 (26477) человек. Миграционный прирост населения за январь-август т.г. в стране составил 6722 (12222) человек.

Изменение миграционного движения населения за 2007-2008гг.

По сравнению с январем-августом 2007г. число прибывших в Казахстан в январе-августе т.г. уменьшилось на 6458 человек, или на 16,7%, число выбывших из Казахстана - на 958 человек, или на 3,6% соответственно. В общем числе прибывших в республику 66,7% (81,5%) - жители стран СНГ. Выезжают из республики, как и прежде, в страны СНГ - 94,5% (92,9%) от общего числа выбывших.

В структуре миграционных потоков прибывших в республику по этнической принадлежности значительную часть представляют казахи - 76,4% (79,2%), русские составляют 13,0% (11,8%), украинцы - 1,3% (1,1%), немцы - 1,0% (1,0%). Из общего числа выехавших мигрантов за пределы республики на долю русских приходится 70,0% (68,4%), казахи составляют 5,2% (5,9%), украинцы - 7,9% (8,0%), немцы - 6,7% (7,5%).

Основная часть мигрантов, прибывших в Казахстан, расселяется в Восточно-Казахстанской, Мангистауской, Южно-Казахстанской, Северо-Казахстанской и Алматинской областях, а выезжает за ее пределы, в основном, из Северо-Казахстанской, Восточно-Казахстанской, Карагандинской, Акмолинской и Костанайской областей.

Численность мигрантов, переезжающих в пределах страны, составило 219665 человек, что на 17505 человек, или на 8,0% больше, чем в январе-августе 2007г. В межрегиональной миграции участвовало 97997 (88015) человек, или 44,6% (43,5%) от общего числа мигрантов в республиканской миграции.

При межрегиональном перемещении положительное сальдо миграции населения наблюдается в 5-ти (6-ти) регионах страны, из них самое большое по величине сложилось в г.Астана 15885 (12413) человек

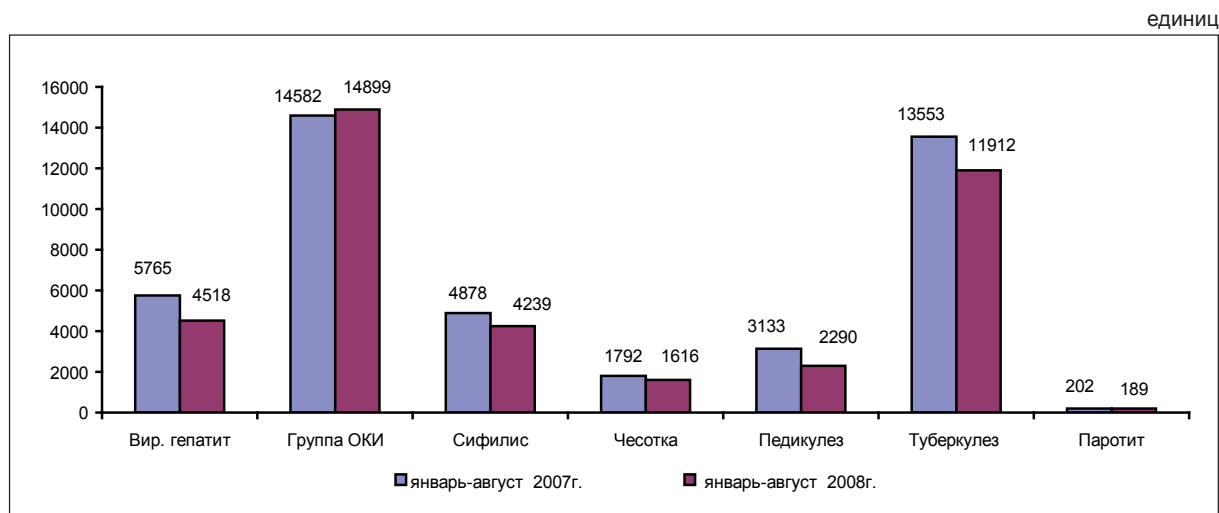
и г.Алматы 8916 (9549) человек. Больше всего прибывших в январе-августе т.г. было зарегистрировано в г.Алматы (23,8 тыс. человек), г.Астана (21,0 тыс.) и Алматинской области (12,9 тыс. человек).

10.2 ЗАБОЛЕВАЕМОСТЬ НАСЕЛЕНИЯ

По данным Республиканской СЭС в январе-августе 2008г. по сравнению с январем-августом 2007г. отмечается рост числа заболевших бактериальной дизентерией (на 2,4%), впервые диагностированным бруцеллезом (13,8%), краснухой (32,7%), ротавирусным энтеритом (41,3%). Число заболевших СПИДом составило 126 случая (за соответствующий период прошлого года – 119), выявлено 1618 носителей ВИЧ-инфекции (1331).

Наибольшее распространение среди зарегистрированных инфекционных заболеваний в рассматриваемом периоде текущего года получили острые инфекции верхних дыхательных путей (8121 случая на 100 тыс. населения), острые кишечные инфекции (142,9), туберкулез органов дыхания (114,3), вирусные гепатиты (43,3), сифилис (40,7), педикулез (22) и чесотка (15,5).

Число зарегистрированных случаев наиболее распространенных заболеваний в январе-августе 2007-2008гг.

Среди детей в возрасте до 14 лет в январе-августе 2008г. увеличилось число заболевших бактериальной дизентерией (на 15,8%), краснухой (26,2%), ротавирусным энтеритом (41%). Выявлено 44 носителей ВИЧ-инфекции (в январе-августе 2007г. – 62).

В августе 2008г. по сравнению с августом 2007г. возросло число заболевших ротавирусным энтеритом (на 4,3%), впервые диагностированным бруцеллезом (15,6%), бактериальной дизентерией (43,9%). Число выявленных носителей ВИЧ-инфекции составило 185 случаев (в августе 2007г. – 166).

В сельской местности за этот месяц увеличилось число случаев заболевания впервые диагностированным бруцеллезом (на 21,7%), ротавирусным энтеритом (в 1,5 раза), бактериальной дизентерией, (в 1,7 раза). Число выявленных носителей ВИЧ-инфекции составило 51случая (в августе 2007г. – 45).

10.3 ПРЕСТУПНОСТЬ

По данным Комитета по правовой статистике и специальным учетам Генеральной прокуратуры Республики Казахстан в январе-августе 2008г. число зарегистрированных преступлений на территории республики по сравнению с январем-августом 2007г. увеличилось на 1,8% и составило 86,1 тыс., из которых 27,3% совершено в отношении женщин (за 8 месяцев 2007г. – 27,2%, здесь и далее приведены данные за соответствующий период прошлого года), в отношении несовершеннолетних – 4,5% (4,9%). Число зарегистрированных преступлений на 10 тыс. населения в целом по республике составило 82 случая (82).

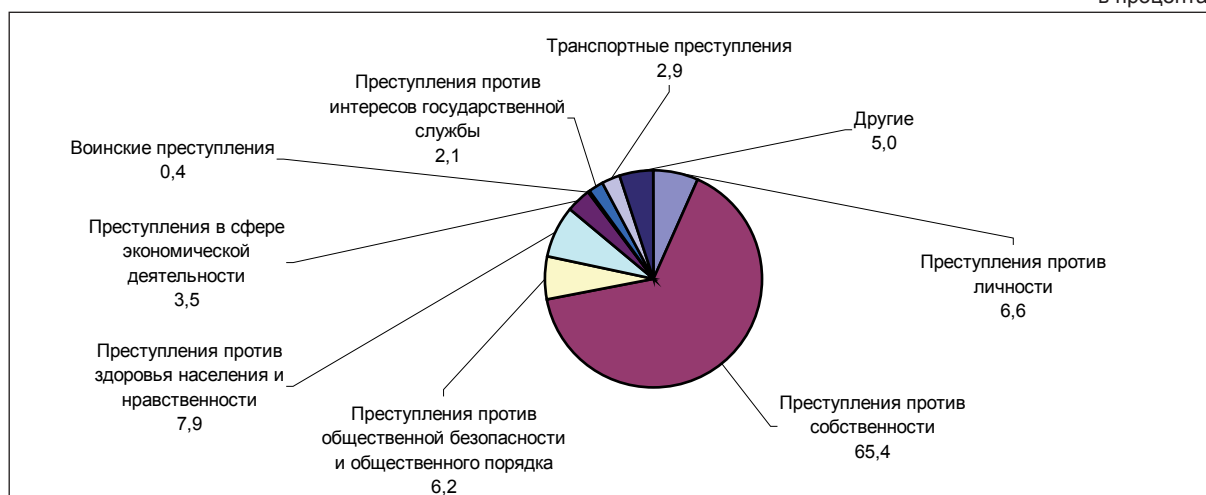
В структуре преступности наибольший удельный вес (65,4%) приходится на преступления против собственности (62,7%). Значительную часть (41,5%) занимают кражи чужого имущества, количество которых по сравнению с соответствующим периодом 2007г. увеличилось на 5,4%.

Отмечается незначительное уменьшение преступлений против здоровья населения и нравственности (на 4,7%), их доля составила 7,9%. В данной группе наибольший удельный вес (7,7%) занимают преступления, связанные с наркотиками, их количество уменьшилось на 4,9%. Число преступлений, связанных с незаконным изготовлением, приобретением, хранением, перевозкой, пересылкой наркотических средств или психотропных веществ с целью сбыта, склонением к их потреблению, организацией или содержанием притонов для потребления наркотических средств или психотропных веществ, уменьшилось на 6,9% и составляет 3291 случая. Раскрываемость этой группы преступлений составила 87,8% (88,9%).

Доля преступлений против общественной безопасности и общественного порядка составила 6,2% (7,7%), преступлений против личности – 6,6% (7,3%). Среди преступлений против личности на 1,2% увеличилось число умышленных убийств и покушений на убийство, в то время как количество умышленных причинений тяжкого вреда здоровью и умышленных причинений средней тяжести вреда здоровью уменьшилось на 15,8% и 7,3% соответственно.

Структура преступности в январе-августе 2008г.

в процентах

Число транспортных преступлений уменьшилось на 4,4% и составило 2474 случаев.

Количество преступлений против интересов государственной службы возросло на 15%, воинских преступлений – 5,5%. Из числа зарегистрированных преступлений, совершенных военнослужащими 34,1% составляет злоупотребление властью, превышение или бездействие власти (34,5%), 27,1% - нарушение уставных правил взаимоотношений (20,6%), 22,5% - самовольное оставление части или места службы (25,8%).

По расследованным в отчетном периоде преступлениям установленная сумма материального ущерба в целом по республике составила 84023,8 млн. тенге (34394,1 млн.тенге), из них 34,9% приходится на преступления в сфере экономической деятельности (58,1%), 16,3% - на преступления против собственности (28,1%).

Правоохранительными органами республики выявлено 50680 лиц, совершивших преступления (на 1,9% меньше, чем в январе-августе 2007г.), привлечено к уголовной ответственности 38169 лиц, что на 4,8% больше чем в соответствующем периоде 2007 года. Из числа выявленных лиц, совершивших преступления 11,7% составляли женщины, что на уровне соответствующего периода прошлого года, 9,8% - несовершеннолетние (10,6%), на долю лиц, выполняющих государственные функции, приходится 2,8% (3,4%). Удельный вес лиц, ранее совершавших преступления, составил 7% (7,5%).

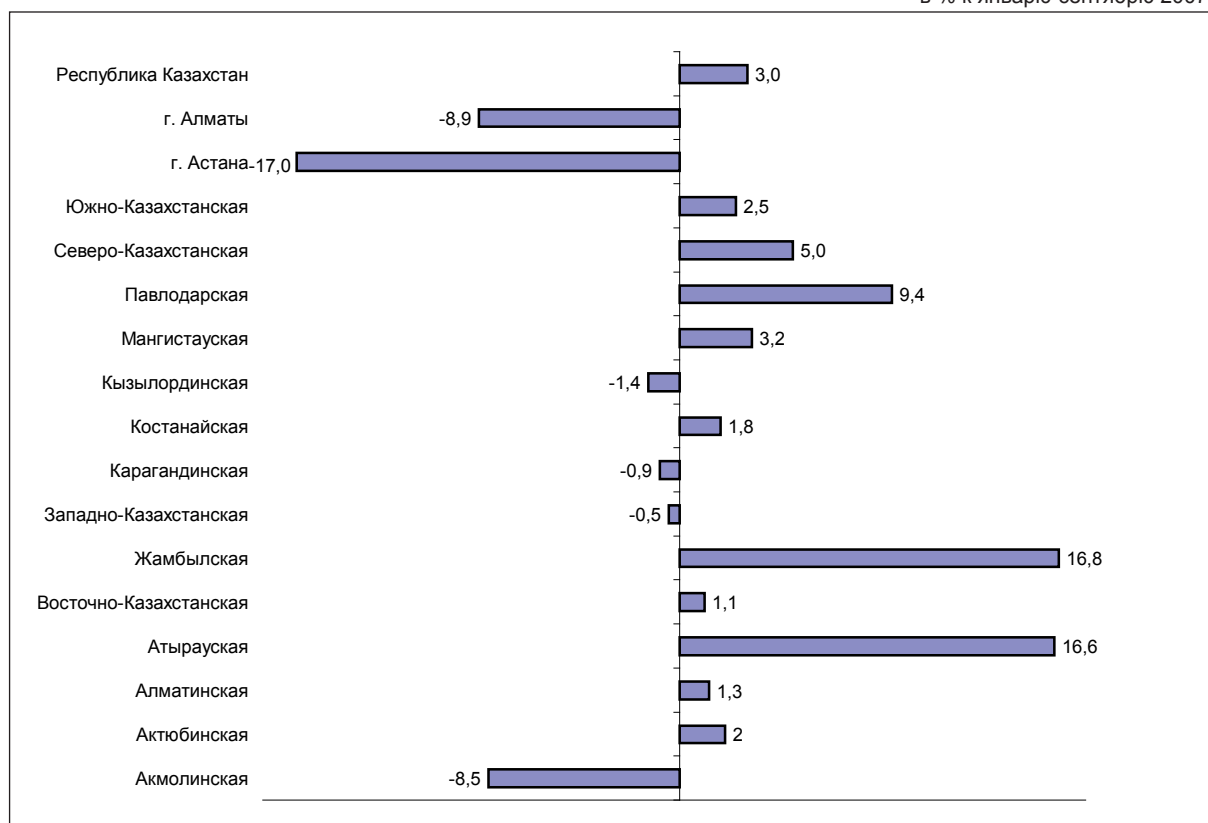
В среднем по Казахстану каждый одиннадцатый преступник совершил преступление в состоянии алкогольного опьянения, каждый третий - в составе группы. Большую часть всех выявленных лиц, совершивших преступления, составляли безработные – 73,8% (за 8 месяцев 2007г. – 72,4%).

11. СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ПОЛОЖЕНИЕ РЕГИОНОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН: СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ

Промышленность. За январь-сентябрь 2008г. по сравнению с аналогичным периодом 2007г. рост объемов промышленного производства отмечался в 10 регионах республики. Наибольший прирост достигнут в Жамбылской (на 16,8%), Атырауской (на 16,6%) и Павлодарской (на 9,4%) областях. При этом 5 региона превысили республиканский уровень промышленного производства. Снижение производства промышленной продукции наблюдалось в Акмолинской (на 8,5%), Кызылординской (на 1,4%), Карагандинской (на 0,9%) и Западно-Казахстанской (на 0,5%) областях, также в гг.Астана и Алматы соответственно на 17,0% и на 8,9%.

Прирост (снижение) объема промышленной продукции в январе-сентябре 2008г.

в % к январю-сентябрю 2007г.

Добыча сырой нефти возросла в Атырауской (на 19,1%) и Западно-Казахстанской (на 9,0%) областях. В Актюбинской и Кызылординской областях она снизилась соответственно на 2,3% и на 3,8%.

Увеличилась добыча газового конденсата в Мангистауской в 2,1 раза области, а в Западно-Казахстанской области ее добыча снизилась на 1,2%.

В Костанайской области производство окатышей железорудных снизилась на 10,5%.

Возросла добыча руды медной в Павлодарской (в 2,2 раза), Восточно-Казахстанской (на 56,6%) и Актюбинской области (на 30,1%), а в Карагандинской области ее добыча сохранилась на уровне января-сентября прошлого года.

Выплавка стали возросла в Павлодарской (на 32,5%), Костанайской (на 35,6%) областях, а в Восточно-Казахстанской и Карагандинской областях ее производство снизилось соответственно на 4,2% и на 6,5%.

Увеличилось производство цинка необработанного в Карагандинской на 6,2% и Восточно-Казахстанской - на 2,0% областях.

Выплавка меди рафинированной снизилась в г. Алматы на 10,5%, а в Карагандинской области ее выплавка сохранилась на уровне января-сентября прошлого года.

В Восточно-Казахстанской области выпуск автомобилей легковых пассажирских снизился на 31,7%.

Наибольший прирост объемов производства электроэнергии отмечен в Жамбылской (на 69,1%), Северо-Казахстанской (на 20,9%), Актюбинской (на 17,6%), Алматинской (на 17,0%) и Мангистауской (на

13,4%) областях, также в г.Астана на 6,5%, наибольшее снижение произошло в Акмолинской области (на 20,7%).

Наибольший прирост объемов производства масла сливочного наблюдался в Северо-Казахстанской (на 8,7%), Костанайской (на 4,8%) и Павлодарской (на 7,0%) областях. В то же время наибольшее снижение объема производства масла сливочного наблюдается в Восточно-Казахстанской (на 38,9%) области и г.Алматы (на 23,9%).

Увеличение производства масла подсолнечного рафинированного наблюдалось в Восточно-Казахстанской (на 51,7%) и Актыбинской (на 14,3%) областях. Снижение производства масла подсолнечного рафинированного отмечалось в Южно-Казахстанской (на 79,3%) области и г.Алматы (на 46,0%).

Производство соков фруктовых и овощных возросло в Южно-Казахстанской (на 30,3%) и Костанайской (на 18,4%) областях. Снижение его производства наблюдалось в Алматинской (на 72,3%) области и г.Алматы (на 20,5%).

Сельское хозяйство. По состоянию на 1 октября 2008г., по сравнению с аналогичной датой прошлого года, в целом во всех категориях хозяйств областей, отмечен рост поголовья крупного рогатого скота (на 2,9%), овец и коз (на 4,8%), лошадей (на 5,4%) и верблюдов (на 4,0%).

В январе-сентябре 2008г. по сравнению с аналогичным периодом 2007г. возросли объемы производства мяса во всех областях республики, за исключением гг.Астаны и Алматы. Наибольший прирост объемов производства мяса достигнут в Северо-Казахстанской (на 7,4%), Актыбинской (на 6,3%), Восточно-Казахстанской (на 5,7%) и Южно-Казахстанской (на 4,8%) областях. Снижение его производства наблюдалось в гг.Астана и г.Алматы соответственно на 36,8% и 31,3%.

По сравнению с январем-сентябрем 2007г. увеличилось производство молока во всех областях республики, за исключением Павлодарской области, гг.Астана и Алматы. Наибольший прирост объема производства молока отмечен в Мангистауской (на 7,4%), Южно-Казахстанской (на 7,3%) и Карагандинской (на 6,1%) областях. Снижение его производства наблюдалось в Павлодарской области на 0,8%, в гг.Астана и Алматы соответственно на 6,7% и на 24,2%.

Увеличение производства яиц в январе-сентябре 2008г. по сравнению с аналогичным периодом 2007г. отмечено в 12 регионах Казахстана. Наиболее высокий темп прироста достигнут в Алматинской (на 35,0%), Карагандинской (на 16,3%) и Мангистауской (на 14,3%) областях. Наибольшее снижение отмечается в Кызылординской (на 53,0%) области.

Инвестиции. В январе-сентябре 2008г. инвестиции в основной капитал (с учетом дооценки) составили 2587,7 млрд. тенге, что на 8,2% больше, чем в соответствующем периоде 2007 года.

Рост инвестиций отмечен во всех регионах республики, за исключением Павлодарской и Южно-Казахстанской областей, гг.Астана и Алматы. Наибольший прирост зафиксирован в Жамбылской (в 2,1 раза), Кызылординской (в 1,8 раза), Западно-Казахстанской (на 30,3%) и Акмолинской (на 29,2%) областях. Высокие темпы прироста отмечены в Восточно-Казахстанской, Актыбинской и Карагандинской областях. Снижение объемов инвестиций отмечалось в Павлодарской (на 1,9%) и Южно-Казахстанской (на 0,2%) областях, а также в гг.Астана и Алматы соответственно на 8,7% и на 8,3%.

Ввод в эксплуатацию жилых домов. В январе-сентябре 2008г. объемы ввода в эксплуатацию жилых домов превысили уровень аналогичного периода предыдущего года в 11 регионах республики.

Наиболее активное жилищное строительство ведется в Восточно-Казахстанской (на 47,2%), Северо-Казахстанской (на 34,6%), Акмолинской (на 21,6%) и Алматинской (на 18,5%) областях и г. Астана (на 9,2%).

Снижение объемов ввода в эксплуатацию жилых домов наблюдается в Южно-Казахстанской (на 43,5%), Западно-Казахстанской (на 12,2%), Павлодарской (на 10,3%) и Кызылординской (на 6,8%) областях и г.Алматы (на 19,7%).

Розничный товарооборот. За январь-сентябрь 2008г. объем розничного товарооборота составил 1765,8 млрд. тенге и увеличился по сравнению с соответствующим периодом прошлого года (в сопоставимых ценах) на 3,3%.

В региональном разрезе рост объема розничного товарооборота в январе-сентябре 2008г. по сравнению с аналогичным периодом 2007 года (в сопоставимых ценах) наблюдался в 10 регионах республики. Так, увеличение наблюдалось в г.Астане (на 15,9%), в Кызылординской (на 30,5%), Жамбылской (на 28,4%), Атырауской и Костанайской (на 10,7% в каждой) областях. Снижение объемов розничного товарооборота отмечалось в Северо-Казахстанской (на 15,6%), Мангистауской (на 9,9%), Актыбинской (на 8,2%) и Западно-Казахстанской (на 1,6%) областях, а также в г.Алматы (на 3,7%).

Индекс потребительских цен. Индекс потребительских цен в сентябре 2008г. по сравнению с декабрем 2007г. составил 108,1%. Цены на продовольственные товары выросли – на 8,9%, непродовольственные товары – на 6,1% и платные услуги – на 9,1%.

Наибольший прирост цен на потребительские товары и услуги в сентябре 2008 года по сравнению с декабрем 2007г. зафиксирован в Восточно-Казахстанской и Костанайской (на 8,7% в каждой), Западно-Казахстанской (на 8,2%) и Жамбылской (на 8,1%) областях, также в гг.Астана и Алматы (соответственно на 9,9% и на 9,0%).

В сентябре 2008г. по сравнению с декабрем 2007г. наблюдалось повышение цен на продовольственные товары во всех регионах республики. Наибольшее повышение цен отмечено в Восточно-Казахстанской (на 10,2%), Павлодарской (на 9,8%), Актыбинской (на 9,4%), Мангистауской (на 9,2%), Атырауской (на 9,1%) и Кызылординской (на 9,0%) областях, также в гг.Астана и Алматы – соответственно на 11,5% и на 8,3%.

По непродовольственным товарам в сентябре 2008г. по сравнению с декабрем 2007г. отмечается рост цен во всех регионах республики. Наибольшее повышение цен на непродовольственные товары наблюдается в Северо-Казахстанской (на 7,6%) и Восточно-Казахстанской (на 7,0%) областях, также в гг.Астана и Алматы (соответственно на 7,1% и на 6,8%).

В сентябре 2008г. по сравнению с декабрем 2007г. во всех регионах республики наблюдается повышение цен и тарифов на платные услуги населению. Наибольший прирост отмечен в Костанайской (на 13,4%), Западно-Казахстанской (на 11,8%), Алматинской и Жамбылской (на 10,9% в каждой) областях, а также в гг.Астана и Алматы – соответственно на 10,4% и на 12,1%.

Денежные доходы населения. В августе 2008г. среднедушевые денежные доходы населения в Казахстане (по оценке) составили 31221 тенге. Наиболее высокодоходными регионами республики являлись Атырауская и Мангистауская области, в которых среднереспубликанский уровень превышен соответственно в 2,0 раза и в 1,8 раза. В гг.Астана, Алматы уровень среднедушевых денежных доходов населения превысил среднереспубликанский уровень (соответственно в 2,0 и 1,9 раза). Самые низкие денежные доходы на душу населения наблюдались в Южно-Казахстанской, Жамбылской, Кызылординской и Алматинской областях.

Рынок труда. По данным Министерства труда и социальной защиты населения Республики Казахстан, на конец августа 2008г. численность граждан, зарегистрированных в качестве безработных, составила 58,6 тыс. человек. Доля зарегистрированных безработных составила 0,7% к численности экономически активного населения. В региональном разрезе этот показатель превышен в 8 областях. Наиболее высокая доля безработных приходится на Восточно-Казахстанскую (1,1%), Западно-Казахстанскую и Южно-Казахстанскую (1,0% в каждой) области. В гг.Астана и Алматы этот показатель составил соответственно 0,8% и 0,4%.

12. КОНЪЮНКТУРНЫЕ ОБСЛЕДОВАНИЯ

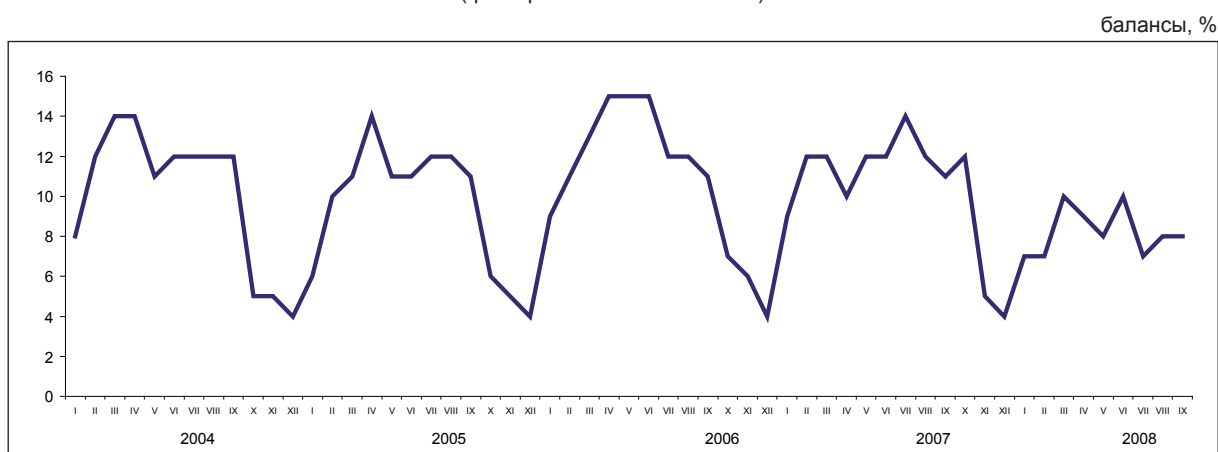
12.1 ОБСЛЕДОВАНИЕ ДЕЛОВОЙ АКТИВНОСТИ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ

В сентябре 2008г. было обследовано 835 крупных и средних промышленных предприятий, в том числе горнодобывающей промышленности – 105 (12% от общего числа опрошенных), обрабатывающей промышленности – 566 (68%) и по производству и распределению электроэнергии, газа и воды - 166 (20%).

В сентябре 2008г. индекс предпринимательской уверенности, характеризующий деловую активность опрошенных предприятий, по сравнению с предыдущим месяцем не изменился и остался равным (+8)% (с учетом фактора сезонности).

В ближайшие 2-3 месяца (октябрь–декабрь 2008г.), по оценке большинства руководителей, существенных изменений в отношении деловой активности обследованных промышленных предприятий не ожидается. Индекс предпринимательской уверенности по сравнению с сентябрем т.г. уменьшится на 4 процентных пункта и составит (+4)%.

Динамика индекса предпринимательской уверенности на предприятиях промышленности
(фактор сезонности исключен)

На предприятиях горнодобывающей и обрабатывающей промышленности индекс предпринимательской уверенности уменьшился по сравнению с предыдущим месяцем на 2 процентных пункта и составил соответственно (+9)% и (+6)%.

На обследованных предприятиях по производству и распределению электроэнергии, газа и воды индекс предпринимательской уверенности увеличился по сравнению с августом т.г. на 8 процентных пунктов и составил (+21)%, что обусловлено фактором сезонности.

12.2 ОБСЛЕДОВАНИЕ ДЕЛОВОЙ АКТИВНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ ТОРГОВЛИ

В конце сентября 2008г. были получены анкеты от 1375 торговых предприятий, в том числе 505 предприятий розничной торговли (37% от общего числа опрошенных), 842 - оптовой торговли (61%) и 28 - торгового посредничества (2%).

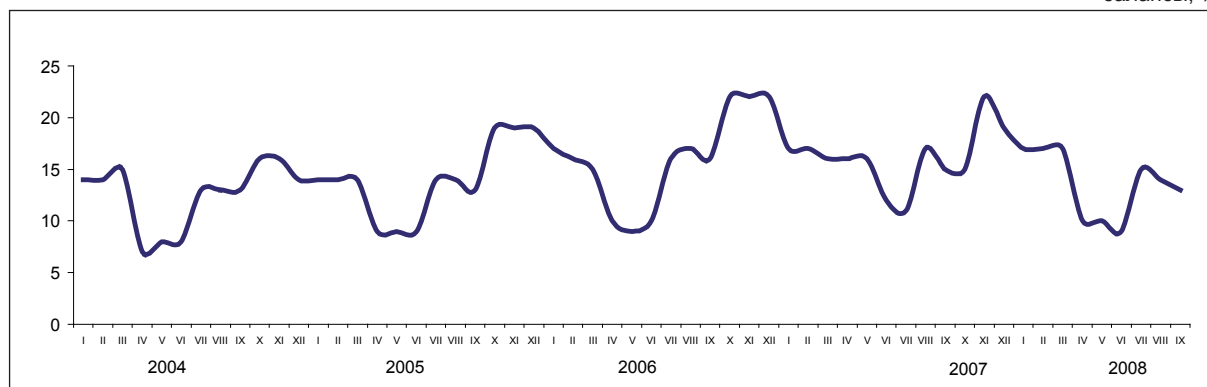
В сентябре 2008г. доля опрошенных предприятий торговли, экономическое положение которых охарактеризовано их руководителями как «хорошее» и «удовлетворительное», по сравнению с предыдущим месяцем не изменилась и составила 93%.

Индекс предпринимательской уверенности, характеризующий деловую активность предприятий торговли, в сентябре т.г. по сравнению с августом т.г. снизился на 1 процентный пункт и составил (+13)% (с учетом фактора сезонности).

В ближайшие 2-3 месяца (октябрь–декабрь 2008г.) по оценкам большинства руководителей, ожидается увеличение деловой активности их предприятий, индекс предпринимательской уверенности увеличится по сравнению с сентябрем т.г. на 5 процентных пунктов и составит (+18)%.

Динамика индекса предпринимательской уверенности предприятий торговли (фактор сезонности исключен)

балансы, %

В сентябре 2008г. индекс предпринимательской уверенности на предприятиях оптовой и розничной торговли уменьшился по сравнению с предыдущим месяцем соответственно на 1 и 2 процентных пункта и составил (+12)% в каждой отрасли.

В сфере торгового посредничества данный индекс был равен (+5)%, что на 2 процентных пункта выше показателя, полученного в августе т.г.

12.3 ОБСЛЕДОВАНИЕ ПОТРЕБИТЕЛЕЙ

В сентябре 2008г. сотрудниками региональных статистических управлений было проведено очередное обследование 1600 респондентов - потребителей различных групп (городского и сельского населения, сотрудников фирм и банков, государственных учреждений и организаций, домохозяек и пенсионеров и др.). Основная цель обследования - выявление субъективного мнения потребителей об изменениях в экономике страны и в личном домашнем хозяйстве. Кроме того, опрос позволяет проследить тенденцию потребительского спроса домашних хозяйств на товары длительного пользования.

«Индекс ощущений потребителей» в сентябре 2008г. по сравнению с предыдущим месяцем не изменился и составил (+10)%.

«Индекс экономического климата» вырос на 1 процентный пункт и составил (+10)%.

«Индекс желания покупать» по сравнению с предыдущим месяцем снизился на 1 процентный пункт и составил (+10)% (см. диаграмму).

В сентябре т.г. лишь 28% респондентов отметили улучшение экономического положения в стране за последние 12 месяцев, в то же время 20% потребителей сообщили об ухудшении положения.

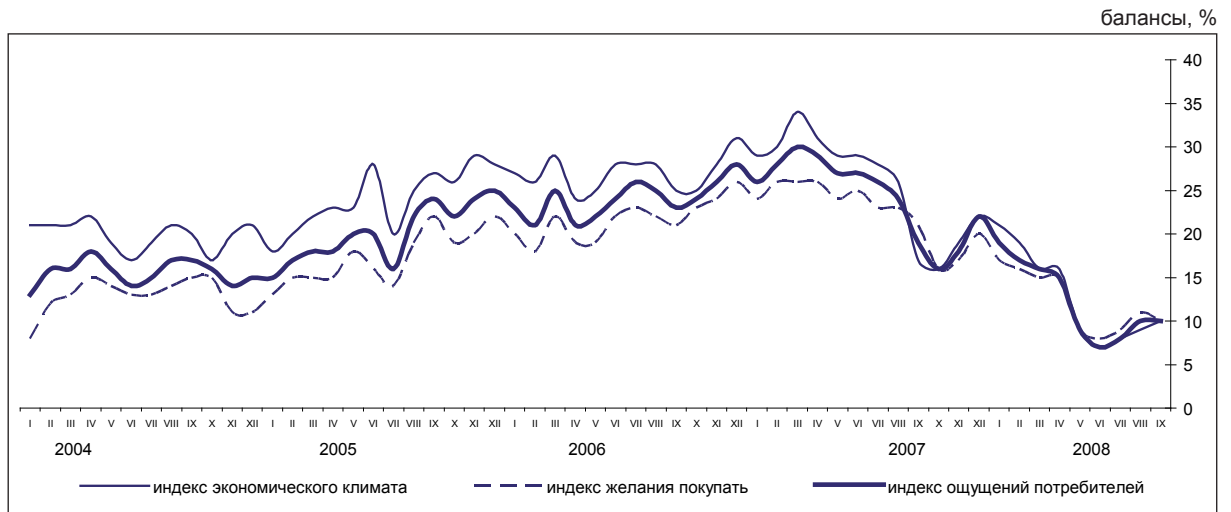
Менее трети респондентов (29%) ожидают в следующие 12 месяцев дальнейшего улучшения общего экономического положения в стране, а 19% считают, что оно может ухудшиться.

Более 30% респондентов в сентябре т.г. сообщили об улучшении состояния финансов в собственном домашнем хозяйстве и, соответственно, увеличении спроса на товары длительного пользования по сравнению с предыдущим месяцем. Вместе с тем, 20% от числа опрошенных отметили ухудшение финансово-экономического состояния своего домашнего хозяйства.

По мнению 10% респондентов, в течение предстоящих 12 месяцев ситуация в отношении уровня безработицы в стране улучшится, в то же время 6% опрошенных придерживаются противоположного мнения.

Вероятность увеличения суммы денежных накоплений в домашнем хозяйстве в течение предстоящих 12 месяцев отметили 14% опрошенных потребителей, а 19% - их уменьшения.

Оценка потребителей

Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуы

Бөлімдер мазмұнына
жауапты адамдар

Бөлім атауы	Жауапты адамның аты-жөні, лауазымы	Телефоны
Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуының қысқаша қорытындылары Негізгі әлеуметтік-экономикалық индикаторлар	Әбутәліпова Дана Тілеуқызы <i>Стратегиялық жоспарлау және деректерді тарату департаментінің директоры</i>	8(7172) 74-90-58
Жалпы ішкі өнім Ақша-кредит жүйесі Мемлекеттік қаржы Төлем балансы Өңірлердің әлеуметтік-экономикалық жағдайы Конъюнктуралық зерттеулер ТМД елдерінің әлеуметтік-экономикалық жағдайы	Тайжанов Қажығали Әбдиярұлы <i>Ұлттық шоттар және зерттеулер департаментінің директоры</i>	8(7172) 74-90-59
Баға	Кривко Нина Ивановна <i>Баға статистикасы департаментінің директоры</i>	8(7172) 74-90-57
Өнеркәсіп Ауыл шаруашылығы Шағын бизнес мониторингі Кәсіпорындар мен ұйымдар қаржысы Инвестициялар Құрылыс	Епбаева Айгүл Тоқтарханқызы <i>Өндіріс статистикасы департаментінің директоры</i>	8(7172) 74-90-56
Көлік және байланыс Сыртқы сауда Сауда және өзге де қызметтер Тауар рыногы	Якупова Зифа Рафиковна <i>Қызметтер көрсету статистикасы департаментінің директоры</i>	8(7172) 74-93-18
Демографиялық ахуал Халықтың ауру-сырқаулығы Қылмыстылық Еңбек рыногы Еңбекақы төлеу Халықтың ақшалай табыстары	Қасенова Әсия Қаналбайқызы <i>Демографиялық және әлеуметтік статистика департаментінің директоры</i>	8(7172) 74-90-61

**Социально-экономическое развитие
Республики Казахстан**

**Ответственные лица
за содержание разделов**

Наименование раздела	Ф.И.О., должность ответственного	Телефон
Краткие итоги социально-экономического развития Республики Казахстан Основные социально-экономические индикаторы	Абуталипова Дана Тлеуовна <i>Директор Департамента стратегического планирования и распространения данных</i>	8(7172) 74-90-58
Валовой внутренний продукт Денежно-кредитная система Государственные финансы Платежный баланс Социально-экономическое положение регионов Конъюнктурные обследования Социально-экономическое положение стран СНГ	Тайжанов Кажигали Абдиярович <i>Директор Департамента национальных счетов и исследований</i>	8(7172) 74-90-59
Цены	Кривко Нина Ивановна <i>Директор Департамента статистики цен</i>	8(7172) 74-90-57
Промышленность Сельское хозяйство Мониторинг малого бизнеса Финансы предприятий и организаций Инвестиции Строительство	Епбаева Айгуль Токтархановна <i>Директор Департамента статистики производства</i>	8(7172) 74-90-56
Транспорт и связь Внешняя торговля Торговля и прочие услуги Товарные рынки	Якупова Зифа Рафиковна <i>Директор Департамента статистики услуг</i>	8(7172) 74-93-18
Демографическая ситуация Заболеваемость населения Преступность Рынок труда Оплата труда Денежные доходы населения	Касенова Асия Каналбаевна <i>Директор Департамента демографической и социальной статистики</i>	8(7172) 74-90-61